

AS LHV Group
Konsolideeritud aastaaruanne 2020

Konsolideeritud aastaaruanne**01.01.2020 – 31.12.2020**

Ärinimi	AS LHV Group
Äriregistri number	11098261
Aadress	Tartu mnt 2, 10145 Tallinn
Telefon	(372) 6800400
Faks	(372) 6800410
E-post	lhv@lhv.ee
Põhitegevusalad	Valdusfirma tegevus Pangandus Väärtpaberite maaklerlus Finantsalane nõustamine Kapitalirent ja muu laenuandmine
Juhatus	Madis Toomsalu
Nõukogu	Rain Lõhmus Andres Viisemann Tiina Möis Heldur Meerits Raivo Hein Tauno Tats Sten Tamkivi
Aktsiad	Noteeritud Nasdaq Tallinna Börsil
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

Sisukord

Lühikokkuvõte	5
Tegevjuhi pöördumine	6
Tegevusaruanne	10
Strateegia	11
LHV Grupi juhtimine	12
TEGEVJUHI ÜLEVAADE JÄTKUSUUTLIKKUSEST	19
Ühingujuhtimise aruanne	38
Finantstulemused	46
Grupi tütarettevõtete 2020. aasta ülevaade	56
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	61
Konsolideeritud kasumi- ja muu koondkasumi aruanne	61
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	62
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	63
Konsolideeritud omakapitali muutuse aruanne	64
Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	65
Riskide juhtimine	78
Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad	126
LISA 1 Üldine informatsioon	126
LISA 2 Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud	126
LISA 3 Varade ja kohustiste saldeerimine	127
LISA 4 Finantsvarade ja -kohustiste õiglane väärtus	128
LISA 5 Tegevussegmentid	130
LISA 6 Tütarettevõtted ja firmaväärtus	132
LISA 7 Neto intressitulu	134
LISA 8 Neto komisjoni- ja teenustasutulu	135
LISA 9 Tegevuskulud	136
LISA 10 Nõuded keskpangale, krediitdiasutustele ja investeerimisühingutele	136
LISA 11 Omakapitaliinstrumentid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi aruande	137
LISA 12 Finantsvarad ja -kohustised õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	137
LISA 13 Laenud ja nõuded klientidele	138
LISA 14 Muud nõuded klientidele	139
LISA 15 Muud varad	139
LISA 16 Materiaalne ja immateriaalne põhivara	140
LISA 17 Klientide hoiused ja saadud laenud	141
LISA 18 Võlad hankijatele ja muud kohustised	142
LISA 19 Kasutusõiguse varad ja rendikohustised	143
LISA 20 Allutatud kohustised	143
LISA 21 Omakapital aktsiaseltsis	144
LISA 22 Varahaldusteenusega seotud klientide hallatavad varad	146
LISA 23 Tingimuslikud varad ja kohustised	146
LISA 24 Tehingud seotud osapooltega	147
LISA 25 Tava- ja lahustatud kasum aktsia kohta	149
LISA 26 Tulumaksukulu	149
LISA 27 Emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded	150
Juhatuse allkirjad konsolideeritud aastaaruandele	153
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	154
Nõukogu allkirjad aastaaruandele	162
Tulude jaotus vastavalt EMTA klassifikaatorile	163

ESEF kohustuslikud põhitaksonoomia elemendid

Aruandva üksuse nimi või muud identifitseerimiseks vajalikud andmed	AS LHV Group
Mis tahes muutused aruandva üksuse nimes või muudes identifitseerimiseks vajalikes andmetes võrreldes eelmise aruandeperioodi lõpuga	Ei ole muutusi
Üksuse alaline asukoht	Tartu mnt 2, Tallinn, 10145, Eesti Vabariik
Üksuse õiguslik vorm	Aktsiaselts
Asutamiskoha järgne riik	Eesti Vabariik
Üksuse registreeritud asukoha aadress	Tartu mnt 2, Tallinn, 10145, Eesti Vabariik
Peamine tegevuskoht	Eesti Vabariik
Üksuse äritegevuse ja põhitegevusvaldkondade laadi kirjeldus	Pangandus, kapitalirent ja muu laenuandmine, finantsalane nõustamine, väärtpaberite maaklerlus, valdusfirma tegevus
Emaettevõtja nimi	AS LHV Group
Kontserni kõrgeima emaettevõtja nimi	AS LHV Group

Lühikokkuvõte

Meie visioon on, et inimesed ja ettevõtted julgeksid suurelt mõelda ja ette võtta.

Meie missioon on parem juurdepääs finantsteenustele ja kapitalile.

Meie pikaajaliseks sihiks on luua tugevad suhted oma partneritega, olles:

- klientidele parima teenindusega finantsteenuste pakkuja.
- rahvusvahelistele finantsvahendajatele kaasamõtlevaim finantsteenuste pakkuja.
- LHV inimestele kõrget rahulolu, arengut ja eneseteostust pakkuv atraktiivne tööandja.
- investoritele läbipaistev ettevõtte, mille omakapitali aastane tootlus ulatub 20%-ni.
- ühiskonnale parimate juhtimispraktikate, positiivsete sotsiaalsete mõjude ja kliimaeesmärkidega ettevõtte.

Aasta 2020 arvudes

- LHV aktsia hind kasvas 19,5 euron, mis tõi aktsionäridele üle 216 miljoni euro lisaväärtust.
- Hoiuste maht ületas 4,1 miljardit eurot, millest 1 miljard eurot kuulub finantsvahendajatele. Hoiused kasvasid aastaga 1,4 miljardi euro võrra.
- Laenuportfell suurenes 533 miljoni euro võrra 2,2 miljardi euron.
- Hallatavate fondide varad kasvasid 160 miljoni euro võrra 1,5 miljardi euron.
- Hallatavate kontode maht suurenes 500 miljoni euro võrra 2,1 miljardi euron.
- Ehkki laenude allahindlusi tehti rohkem kui kunagi varem, kasvas kasum rekordilise 39,9 miljoni euron.

Riskide vaade

- LHV kui traditsioonilise pangandusgrupi suurim risk on krediidirisk, millega on seotud 91% kõigist LHV Grupi riskiga kaalutud varadest. Krediidirisk tuleneb peamiselt laenudega seotud tegevusest.
- Teisel kohal on operatsioonirisk, millega on seotud 8,5% kõigist riskiga kaalutud varadest. Operatsioonirisk on kahju saamise oht ebapiisavate või mittetoimivate sisemiste protsesside, inimeste tegevuse, puudulike infosüsteemide või väliste sündmuste tõttu.
- Tururiskiga on seotud 0,5% kõigist LHV Grupi riskiga kaalutud varadest. Tururisk tuleneb LHV positsioonidest, mida mõjutavad intressimäärade, valuutakursside ja väärtpaberihindade muutused.
- LHV on hästi kapitaliseeritud.
- Likviidsuse tase on väga kõrge.

Tegevjuhi pöördumine

Hea LHV investor

2020. aasta tekitas rohkem küsimusi kui andis vastuseid. Selle taustal on hea meel, et nii mõneski kohas muutus LHV enda silmavaade selgemaks. Siiski on maailma vallutanud tervise- ja majanduskriisi meeldetuletuseks, et globaalselt põimunud majandussüsteemile võivad suurt mõju avaldada ka esmapilgul näiliselt väheolulised tegurid.

Muutusi on olnud mitmeid. E-kaubanduse võidukäik, turisminduse seiskumine ning kodus ja kontoris töötamise vahekorra muutused on hästi nähtavad. Vähem nähtavama osa – pöördepunktides sündiva innovatsiooni – mõjusid saab vaadelda alles aastate möödudes. Digitaalsete lahenduste levik kiireneb kõigis sektorites. Kohanema peab ka traditsiooniline tööjõumahukas majandus, kus tuleb arvestada haigestunud töötajate vähenenud panuse või nende asendamisega. Tekib küsimus, et kuidas mõjutas möödunud aasta inimeste töövõimet või mida tähendas kriis tervishoiu arengule? Tõenäoliselt pannakse just praegu tervishoiu alus mõnele revolutsioonilisele ideele, millest kuuleme aastate pärast. Millise mõjuga on kriis kaupade logistikale? Või liikumisele üldiselt, kui omavahel saavad kokku muutused majanduses, viirustekartlikkus ja rohelisem maailm?

Jah, küsimusi on rohkem kui vastuseid. Eriti kui lisada keskpankade rahapoliitilised sammud ning maailma tervikuna mõjutavad kliimamuutused. Kõike ennustada ei saa ja pole mõtetki, kuid paradoksaalsel kombel võidakse ajaloolises perspektiivis hinnata 2020. aastat ka positiivseks pöördepunktiks mõne olulisema – näiteks keskkonnaalase – probleemi lahendamisel. Said ju möödunud aastal kliimamuutused ja ökoloogilised probleemid rohkelt tähelepanu, näiteks Maailma Majandusfoorumi avaldatud riskiaruandes on maailma kõige rohkem ähvardavate riskidena ülekaalus keskkonnaprobleemid.

LHV vastutus keskkonna ja ühiskonna heaolu tagamisel on kasvanud. Kui varasemalt oleme pööranud suurt rõhku juhtimise ning sotsiaalsete riskidega seotud mõjudele, siis viimastel aastatel oleme rõhutatult tegelenud ka keskkondlike riskidega. Lõppenud aastal võtsime vastu LHV jätkusuutlikkuse strateegia ning sellest lähtuvad eesmärgid. Olulisematest tegevustest valisime täitmiseks viis ÜRO kestliku arengu eesmärgi ning liitusime ÜRO jätkusuutliku panganduse raamistikuga. Oleme turule tulnud mitme rohelise tootega. Praktilises võtmes näeme LHV-d ka tulevikus kasvuettevõttena, kuid usume, et suudame seda teha kooskõlas parimate juhtimispraktikate, positiivsete sotsiaalsete mõjude ning kliimaeesmärkidega.

Majanduslikus mõttes süvenesid 2020. aastal trendid, mis olid alguse saanud juba varem. Riikide eelarvedefitsiidid kasvasid ning keskpangad olid valmis puudujääke finantseerima. Võeti omaks seisukoht, et piisava suuruse ja võimu, ajalooliselt usaldusväärse valuuta ning piiramatut rahaloomet tagavate keskpankadega majandusregioonid ei saa maksejõuetuks muutuda. Nii nagu varem murdusid piirid intressimäärade nullpunkti osas, kadusid nüüd takistused ka rahapakkumise osas. Uue rahaloome aluseks olevate keskpankade bilansimahud kasvasid alates viirusekriisi algusest poole aastaga tasemele, kuhu finantskriisi puhul jõuti kümnendiga.

Mainitud meetmete headuse üle otsustamine on seda võrd keeruline, et objektiivset hinnangut saab anda aastate pärast. Kindel on, et fiskaal- ja majanduskasvu probleeme on võimalik rahapakkumise kasvuga osaliselt paigata. Vähem kindel on, kui suures ulatuses taoline paikamine suurendab ebavõrdsust, olgu siis erinevate võlatasemega riikide, investeerivate või kulutavate inimeste või ka erinevate põlvkondade vahel. Käimas on eksperiment, mille panuseks on kapitalismi senise definitsiooni püsimine.

Jah, küsimusi on rohkem kui vastuseid. Kuid meile LHV-s tunduvad mõned vastused siiski lihtsad. Keerulisematel aegadel on hinnas fundamentaalsed väärtused, ehkki nende ehitamine toimub headel aegadel. Tundub, et seni oleme ehitustööga hästi hakkama saanud. Suutsime ka selle aasta jooksul jääda lihtsaks, julgeks ja töökaks. Rõhustime klientide suurepärasele teenindamisele, meie inimeste kõrgele rahulolule ning tugevatele investorsuhetele. Selge silmavaatega kehtestatud põhimõtetele julgeid plaane ladudes on mõistetav, miks saame 2020. aastat kõigest hoolimata edukaks pidada.

Tegus 2020. aasta

Optimistlikult alanud aasta sai ootamatu pöörde COVID-19 viirusest tingitud majanduse järsu aeglustumise näol. Jõudsimme kiirelt järeltulele, et süsteemse riski realiseerudes on ainumõeldav käitumine pakkuda klientidele võimalikult paindlikke lahendusi, sh maksepuhkusi. Teisiti käitudes tekiks ahelreaktsioon, mis nõrgestaks majandust ning sealhulgas pangandust selle majanduse peegelpildina.

Väljastasime maksepuhkuseid 350 miljoni euro ulatuses, mida suuresti kasutati ettevetaatusabinõuna likviidsuse tagamiseks. Aasta lõpuks oli sellest järgi 155 miljoni euro ulatuses plaanipäraseid maksepuhkuseid. Seejuures on üle 90% lõppema pidanud maksepuhkustest naasnud tavapärase graafiku juurde.

Jätkasime aasta jooksul oma kasvuambitsioonide täitmist ning Eesti majanduse finantseerimist ka kriisi taustal. Laenuportfellid kasvasid ka orgaaniliselt, kuid suurima panuse kasvu andis Danske ettevõtete ja avaliku sektoriga seotud krediidiportfelli soetamine. LHV laenuportfell kasvas tehingu tulemusena 254 miljoni euro võrra, ületades esimest korda 2 miljardi euro piiri, aasta lõpuks sealt veel edasi.

Aastat iseloomustas ka pensionifondidega seotud regulatsioonide muutus. Selle suurim mõju pensionifondidest ja laiemalt II sambast lahkujate arvu näol selgub 2021. aastal. Usume, et teadlikum klient jätkab II sambas kogumist, põhjustena saab välja tuua maksuefektiivse kogumisvõimaluse, LHV fondide head tootlused ning II samba pärimisvõimaluse. LHV pensionifondide strateegia keskendub endiselt kõrge tootluse saavutamisele. Investeerime seejuures erinevatesse varaklassidesse, kuid keskendume rohkem mitteoteeritud ettevõtetele ja kinnisvarale.

Aasta lõpus suurendasime otsustavalt fookust finantsvahendajate ärisuunal. Teatasime panga loomise kavatsusest Ühendkuningriigis, et selgemalt eraldada senised äritegevused Eestis ja Ühendkuningriigis. Äritegevuste eraldamine võimaldab tuua paremini esile loodava panga tulemusi ja väärtust investorite jaoks. Pank asutatakse Ühendkuningriigis AS-i LHV Group tütarettevõttena, sellele sammule järgneb ettevõtte mehitamine, kapitaliseerimine ja krediidiasutuse tegevusloa taotlemine. Tegevusloa taotlemine võib aega võtta paar aastat ning eeldab kohaliku järelevalve luba.

Muudest olulistest aasta jooksul toimunud sündmustest saab välja tuua pandikirjade emissiooni ja kapitali kaasamised. Pandikirjad märkisid esimest suuremahulist rahakaasamist rahvusvahelistelt turgudelt. Lisaks tõime aasta alguses turule Apple Pay ja kaotasime Balti aktsiate tehingutasud, aasta lõpus tõime turule Google Pay ning langesime välisaktsiate tehingutasusid. Septembrist hakkasime pakkuma maksete kogumise täisteenusust, mille kaudu saavad kaupmehed pakkuda oma klientidele erinevaid makseviise. Aasta lõpus saime Finantsinspeksioonilt LHV Kindlustuse tegevusloa.

Rahvusvaheline majandusajakiri Euromoney nimetas LHV juba kolmandat aastat järjest Eesti parimaks pangaks. Konkursil tõid meile edu panga jätkuvalt kiire kasv, innovaatus ja head majandustulemused. Lisaks võeti arvesse LHV liikumist jätkusuutlikuma majanduse poole.

Kõikidest tegevustest kõige parem meel on siiski selle üle, et aasta lõpuks jõudsime ligi 259 000 pangakliendini, kasvatades klientide arvu aasta jooksul ligi 57 000 võrra. LHV saavutas 2020. aasta jooksul rekordilised tulemused kõigis oma äriliinides. Laenude maht suurenes rohkem kui 533 miljoni euro võrra 2,2 miljardi euroni ning hoiuste maht 1,4 miljardi euro võrra 4,1 miljardi euroni. Pensionifondid kasvasid 163 miljoni euro võrra jõudes aasta lõpuks 1,5 miljardi euroni. LHV 2020. aasta puhaskasum oli 39,8 miljonit eurot, millega edastasime ka oma aasta alguse finantsplaani.

Madis Toomsalu

Tegevuskeskkond

2020. aasta alguses lahvatanud koroonaviiruse pandeemia kujundab senini paljuskki globaalset poliitilist ja majanduslikku agendat. Teise kvartali rekordilise majanduslanguse järel toimus suvel üllatavalt kiire tagasipõrge. G20 riikides kasvas kogutoodang kolmandas kvartalis 8,1%, kuid aastavõrdluses jäi SKP endiselt 2% madalamaks. Suurim panus SKP taastumisse tuli Indiast (+21,9%), samas Hiinas oli tagasipõrge toimunud juba varem ning kolmanda kvartali näitaja jäi tagasihoidlikuks (+2,7%).

Sarnane areng toimus ka Euroopas, kus taastumist vedasid riigid, mis olid teises kvartalis enim kannatada saanud (Prantsusmaa, Hispaania, ÜK, Itaalia). Eesti jaoks olulised Läänemere äärsed riigid on antud kriisis olnud kindlasti säästetute hulgas, sest tulenevalt viiruse tagasihoidlikumast levikust piirkonnas on siinsed piirangud jäänud valdavalt leebemaks kui mujal Euroopas. Majandusaktiivsus on püsinud kõrgem ning sellest tulenevalt on kriisikahjud väiksemad. Oma osa on kindlasti ka faktil, et turismisektori osakaal ei ole Läänemere äärses majandusruumis nõnda suur kui Lõuna-Euroopa riikides. Tõsi, aasta lõpus olukord muutus, kui nii Läti kui ka Leedu karmistasid oluliselt piiranguid ajal, mil paljudes riikides hakati nendest just väljuma.

Tööpuudus on teisel poolaastal Euroopas üldiselt kasvanud. Võrreldes teise kvartaliga oli novembris euroalal juures ligikaudu miljon töötut, mõned kuud varem oli nende hulk veel suurem. Liites euroalale juurde ka ÜK ja teiste Euroopa riikide andmed, ulatub töötute arvu kasv üle 2,5 miljoni inimeseni. Kuna kannatada on saanud peamiselt teenindussfääris tegutsevad ettevõtted (turism, majutus ja toitlustus, transport), kus on traditsiooniliselt mustalt töötamise osakaal suurem, siis on tegelik olukord ilmselt veel tõsisem. Paljude töösuhete lõppemist ei püüa ametlik statistika lihtsalt kinni.

Euroala niigi kidur hinnakasv pidurdus peale kevadist viirusepuhangut märgatavalt. Suvekuudel püsis inflatsioon mõne baaspunkti ulatuses positiivsena, kuid aasta teisel poolel on euroalal hinnad stabiilselt langenud. Hindasid on alla surunud peamiselt energiahindade langus, kuid teisel poolaastal hakkas vähenema ka alusinflatsioon ehk püsivama iseloomuga toodete hinnad. Madalad energiakulud on tootjahindade kaudu üle kandunud muude tööstustoodete hindadesse ning see avaldab majandusele lisanduvat deflatsioonilist survet. Oma osa on ka käibemaksu määra ajutisel vähendamisel Saksamaal, mis on alates juulist pannud hinnakasvu Euroopa suurimas majanduses seisma.

Kuna kolmanda kvartali lõpus oli selge, et viiruse teine laine on Euroopas vähemalt sama tõsine kui esimene, siis otsustas ka Euroopa Keskpank suurendada rahapakkumist, et kindlustada majanduses ülioluline likviidsus kriisi üleelamiseks. Erakorralise varaostukava (PEPP) potentsiaalset mahtu suurendati 500 miljardi euro võrra 1,85 triljoni euronini ning otsustati pikendada ka netovaraostude tegemise perioodi vähemalt kuni 2022. aasta märtsi lõpuni. Kuna kolmas pikaajaliste suunatud laenuvõimaluste programm

(TLTRO-III) on kommertspankade seas osutunud küllaltki populaarseks, siis muudeti ka selle tingimusi veelgi atraktiivsemaks. Üldises plaanis pikendati kõikide erakorraliste soodustuste ja programmide kestvust ning lisaks otsustati käesoleval aastal pakkuda täiendavalt neli pikemaajalist refinantseerimisoperatsiooni pandeemia majandusmõjude ohjeldamiseks (PELTRO). Euroopa Keskpank on seisukohal, et välja töötatud rahapoliitikameetmed aitavad säilitada pandeemiaolukorras soodsaid rahastamistingimusi, toetades laenuvooge kõikidesse majandussektoritesse ning edendades majandustegevust ja hinnastabiilsuse kaitset keskpika aja jooksul.

Keskpanga üllalebe rahapoliitika koos ennenägematu rahatrükiga on langetanud pankadevaheliste laenutehingute intressimäära Euribori madalamale keskpangas hoiustamise püsivõimaluse intressimäärast (depomäär, -0,5%). Tavapäraselt on Euribor püsinud depomäärast kõrgemal ehk pankadel pole olnud mõistlik laenata üksteisele raha intressiga, mis on madalam ülelignse raha riskivabast hoiustamisest keskpangas. Aga kuna paljud rahaturu osalised ei saa EKP hoiustamise püsivõimalust kasutada ja peavad lahendust otsima rahaturult ning likviidsuse puudust turuosalistel üldiselt pole, ongi tekkinud olukord, kus lisareservide vastuvõtmise eest küsitakse turul suuremat preemiat kui riskivaba hoiustamise puhul keskpangas. Nõnda ongi Euribori intressikõver kukkunud tänaseks täies ulatuses depomäärast madalamaks.

Eesti majandus kahanes kolmandas kvartalis aastavõrdluses 1,9% (+7,6% kv/kv). Langus oli Euroopas väiksemate hulgas ja jäi naaberriikidega võrreldes enam-vähem samasse suurusjärku. Esimese üheksa kuu jooksul oli majanduslangus kokku veidi üle 3%. Kvartalivõrdluses toimunud märkimisväärne tagasipõrge näitas, et esmased kriisi abimeetmed olid tõhusad ja ettevõtted suutsid tingimuste paranedes kiiresti oma tegevuse ja kasumlikkuse taastada.

Tegevusalade lõikes oli langus üsna laiapõhjaline, kuid õnneks jäi langus enamikes tegevusalades suhteliselt tagasihoidlikuks. Kui avalik sektor kõrvale jätta, siis suudeti lisandväärtust möödunud aastaga võrreldes kasvatada vaid finants- ja kindlustustegevuses, energiasektoris, põllumajanduses ja infotehnoloogias. Kui teises kvartalis suutis ehitussektor veel lisandväärtuse kasvu näidata, siis kolmandas kvartalis toimus ka seal pööre ja lisandväärtus vähenes 8%. Arvestades sektori pikka reageerimisega ulatub lisandväärtuse langus seal tõenäoliselt ka 2021. aastasse.

Positiivselt on kogu aasta vältel üllatanud tööstussektor, mis on vaatamata nõrgenenud nõudlusele ja komplikatsioonidele tarne-ahelates hästi vastu pidanud. Aasta viimastel kuudel on taastunud ka ekspordikasv, kuigi selle juulisus peegeldab rohkem möödunud aasta nõrka võrdlusbaasi ja üksikute tegevusalade edu kui üldist ekspordibuumi. Näiteks elektriseadmete väljavedu on kogu sügisest ekspordikas-

vust moodustanud sisuliselt kaks kolmandikku. Aluseksport ehk vähemalt 50% kodumaise lisandväärtusega toodangu väljavedu on kasvanud kogu teisel poolaastal ja kasv on jäänud kesktlääbi 4–5% juurde.

Tarbijahinnad langesid Eestis 2020. aastal kokku 0,4%. Hinnalanguse peamiseks põhjustajaks oli nafta hinna langus maailmaturul, mis survestas mootorikütuste hindasid. Nõnda oli diislikütus mullu keskmiselt 17% ja bensiin 6% odavam kui aasta varem. Lisaks panustas hinnalangusesse ka eluasemekulude odavnemine, mis tulenes peamiselt odavamast elektri hinnast. Oma panuse andis ka valitsus, kes langetas kevadel nii diisli, gaasi kui elektri aktsiisimäära ning viis sellega riigi Euroopas hinnalanguse võrdlustabeli tippu. Positiivne hinnasurve tuli peamiselt toidu kallinemisest.

Lõppenud aasta kohta käivat hinnainfot tuleb kindlasti võtta väikese skepsisega, sest paljude toodete ja teenuste tarbimine oli aasta jooksul sügavalt häiritud ja seega ei vastanud reaalne tarbijakorv tõenäoliselt aasta alguses statistika aluseks seatud proportsioonidele. Inimeste võit hinnalanguse tingimustes oli pigem suurem kui tavapärast, sest

võimalusi raha kulutamiseks oli vähem. Seda kinnitab ka pangakontodel hoitavate hoiuste kasv aasta jooksul.

Aasta viimastel kuudel paranes majanduse kindlustunne optimistliku tööstussektori tuules. Viiruse teise laine üsna jõuline pealetung kahandas aga tarbijate optimismi ning viimaste küsitluste kohaselt on paljud hakanud oma tagalat kindlustama suuremaid oste edasi lükates. Uute piirangute teravik jääb juba käesolevasse aastasse ja piirangud on kindlasti veidi rangemad, kui oodatud. Samas on vaktsiin jõudnud juba turule ja selle võimalikult kiire ja efektiivne kasutuselevõtt saab võtmeteguriks majanduse taastumisel. Kogu maailma haaranud rahatrüki hulluses peab riik nüüd ettevaates tegema tarku otsuseid, et kriisist väljumisel võimalikke abirahasid võimalikult efektiivselt ära kasutada. Jäädes kinni iganenud ärimudelitesse, saab naasmine endisele kasvutrajektorile olema väga keeruline.

Eesti peamised majandusnäitajad*

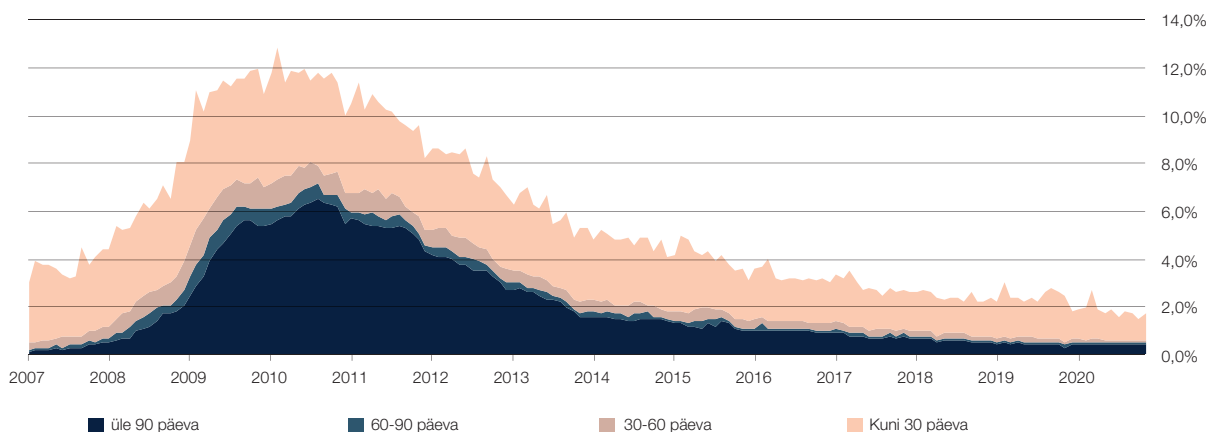
Eesti Panga prognoos

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020E	2021E	2022E	2023E
SKP jooksevhindades (EUR miljard)	19.76	20.25	21.10	23.62	26.04	28.11	27.12	28.37	30.28	31.88
SKP püsihindades**	2.8%	1.4%	2.1%	4.9%	4.8%	5.0%	-2.5%	2.9%	4.2%	2.6%
Eratarbimine***	3.3%	4.7%	4.4%	2.6%	4.3%	1.7%	-2.2%	3.8%	7.1%	4.0%
Valitsemissektori tarbimine	2.7%	3.4%	1.9%	0.6%	0.9%	0.5%	4.2%	-1.3%	-1.2%	-1.7%
Kapitali kogumahutus põhivarasse	-8.1%	-3.3%	-1.2%	12.5%	1.7%	2.8%	-6.6%	7.5%	4.9%	5.4%
Eksport	3.1%	-0.6%	4.1%	3.5%	4.3%	6.2%	-8.3%	5.7%	5.0%	3.4%
Import	2.2%	-1.4%	5.3%	3.6%	5.7%	3.7%	-8.9%	8.1%	6.0%	4.4%
Tarbijahinnaindeks	-0.1%	-0.5%	0.1%	3.4%	3.4%	2.3%	-0.4%	1.4%	1.9%	1.8%
Töötuse määr (% tööjõust)	7.4%	6.2%	6.8%	5.8%	5.4%	4.4%	7.3%	9.9%	8.0%	6.8%
Jooksevkonto saldo (% SKPst)	0.9%	2.2%	1.9%	3.3%	1.8%	2.0%	4.0%	2.0%	1.9%	1.7%
Valitsemissektori eelarve tasakaal (% SKPst)****	0.7%	0.1%	-0.3%	-0.4%	-0.5%	0.1%	-5.4%	-5.2%	-3.4%	-2.7%

* Näitajad on esitatud aastase muutusena protsentides, juhul kui pole märgitud teisiti; ** SKP ja selle komponendid on esitatud aheldatud väärtustena; *** Sisaldab kodumajapidamisi teenindavaid kasumitaotluseta institutsioone; **** Valitsemissektori tulude ja kulude prognoos võtab arvesse nende meetmete mõju, mis olid prognoosi koostamise hetkeks piisava detailisusega teada.

Allikad: Eesti Pank, Statistikaamet

Tähtajaks tasumata laenude osatähtsus laenuportfelligi

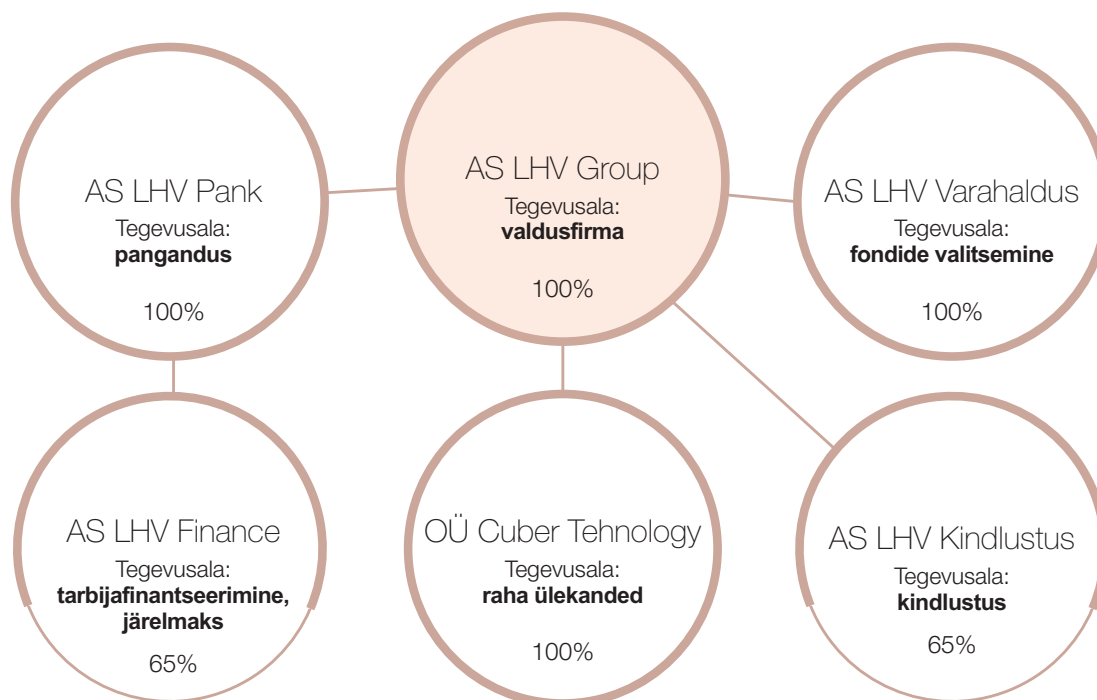

Allikas: Eesti Pank

Tegevusaruanne

AS LHV Group (edaspidi: Grupp või LHV) on suurim kodumaine finantsgrupp ja kapitali pakkuja Eestis. AS-i LHV Group peamiseks tütarettevõtteks on AS LHV Pank (edaspidi: pank või LHV Pank) ja AS LHV Varahaldus (edaspidi: LHV Varahaldus). LHV asutasid 1999. aastal pikaajalise investeerimis- ja ettevõtluskogemusega inimesed. LHV

esindused asuvad Tallinnas ja Tartus ning 2018. aastal avati kontor ka Londonis. LHV-s töötab üle 500 inimese. LHV pangateenuseid kasutab üle 259 000 kliendi ja LHV pensionifondidel on üle 206 000 aktiivse kliendi.

Tegevuspõhimõtted

LHV missioon on aidata luua kohalikku kapitali ning toetada kohaliku ettevõtluse arengut.

LHV keskendub ettevõtliku meelelaadiga aktiivsetele ja iseseisvatele klientidele. Eraklientidele pakub LHV kõrge kvaliteediga universaalpanganduse teenuseid. Äriklientidele pakub LHV paindlikku ja sobivat finantseerimist ning igapäevaste rahaasjade korraldamist.

LHV tooted ja teenused on lihtsad, läbipaistvad ning asjakohased. Kliendisuhtlus käib peamiselt läbi kaasaegsete elektrooniliste suhtluskanalite. Kokkuhoitud kulud jõuavad klientideni läbi igapäevaste teenuste taskukohaste hindade.

LHV loodi partnerlusena ja partnerlus on LHV äri kasvamise keskne viis. Uued algatused saavad kiiremini ja edukalt ellu viidud siis, kui osapooltel on samad huvid ja teineteise pikaajaline tugi.

LHV on avalik ettevõtte, mille aktsiad on alates 2016. aasta mai kuust noteeritud NASDAQ Tallinna Börsil, mistõttu kõik LHV kliendid ja partnerid võivad olla LHV omanikeks.

Olulisemad sündmused aastal 2020:

• LHV Pank

Laenuportfelli on mõjutanud COVID-19. Pank pakkus aktiivselt maksepuhkusi klientidele, kes seda vajasisid, kuid pidi siiski ettevaatavalt mitu korda suurendama laenude allahindlusi.

Juunis toimus panga pandikirjade esmaemissioon, mis avas uusi rahastamisvõimalusi.

Oktoobris ostis LHV Danske Panga Eesti filiaali ülejäänud laenuportfelli, mis koosnes ettevõtete ja kohalike omavalitsuste laenudest ja suurendas laenuportfelli 254 miljoni euro võrra.

• LHV Varahaldus

Asutati II samba LHV Pensionifond Roheline ja sellest kujunes 2020. aastal Eestis parima tootlusega fond. LHV Varahaldusel õnnestus teenida edukustasu.

• LHV Kindlustus

LHV rajas LHV Kindlustuse, mis sai veidi enne aasta lõppu tegevusloa.

Strateegia

Strateegia ja tulevik

LHV koduturul on Eesti ja Ühendkuningriik. Strateegiliselt ühendab mõlemat turgu meie võime pakkuda tehnoloogilisi lahendusi olenemata kliendist ja asukohast. Meie eesmärgiks on maksimeerida kasvu, mis lähtub etteantud riskidest ja 20% suurusest omakapitali tootlusest. See tähendab, et hoolimata jõulistest ambitsioonidest ei soovi me kasvada kasumlikkuse ja riskide arvelt.

Näeme LHV Gruppi rahvusvahelise finantsgrupina, kes pakub parimat teenindust, olenemata kliendigrupist ja kanalist, mobiilipangast kliendikontorini. Plaanide täitumisel kuulub gruppi neli peamist ettevõtet: lisaks pangale ja Varahaldusele ka kindlustusettevõtte ja eraldiseisev krediidiuasutus Ühendkuningriigis.

Oleme pingutanud, et kasvu tagamiseks oleks LHV Pangal võimalikult tugev pakkumine. Eestis suudame täna finantseerida sisuliselt kõiki Eesti ettevõtteid. Teeme otsuseid kiiresti ja kohapeal. Kodulaenusid oleme suutelised väljastama üle Eesti, tehes otsuseid kiiresti ja kliendile sobivate lisatimgimustega. Lisaks pakume tasuta makseid, kõige terviklikumat investeerimisteenust, ettevõtetele maksete kogumise teenust, kindlustuslahendusi ning kõrge pikaajalise tootlusega pensionifonde. Suurt osa oma teenustest, sh väärt-paberitega kauplemist ning eraisikute laenude taotlemist koos laenulepingute sõlmimisega suudame pakkuda läbi mobiilirakenduse.

Eraisikute puhul paneme rõhu kliendibaasi kasvatamisele ja klientide aktiivsuse suurendamisele. Keskendume Eesti linnadele, kus soovime kõnetada aktiivset ja elektroonilisi kanaleid esikohale seadvat klienti. Samal ajal avame oma kolmanda kontori Pärnus. Soovime arveldavat klienti, kelle palk laekub LHV-sse ning kes kasutab igapäevaste rahaasjade ajamiseks LHV pangakaarti. Kavatsime kasvatada oma turuosa kodulaenuurul.

Ettevõtete puhul keskendume laenuportfelli kasvatamisele ning hulgi- ja jaekaubanduse finantseerimise osakaalu suurendamisele. Soovime kliente, kellele on oluline nende äritegevuse sisuline mõistmine ning sellel põhinev finantseerimisstruktuur. Jätkame üheastmelise otsustustasemega, mis tähendab kõigi otsuste tegemist kohapeal, kiirelt ja paindlikult. Samuti jätkame sisereitingutel põhineva kapitaliarvestuse mitmeaastase projektiga, eesmärgiks läbi efektiivse kapitali jaotamise parandada omakapitali tootlust.

Finantsvahendajate ärisuunal keskendumine ettevalmistustele Ühendkuningriigis panga loomiseks. Naelamaksete võimaldamisega pakume oma finantsvahendajatest klientidele reaajas euro- ja naelamakseid meie rakendusliidese LHV Connect kaudu. Lisaks oleme valmis saanud naelamaksete süsteemi kaudse liikme teenuse. Näeme juba praegu, kuidas see mõjutab uute klientide huvi. Ühtlasi jätkame kontode, maksete, kaardimaksete vastuvõtmise, käibekapitali laenude ja valuutateenuse pakkumisega. Meie kontor on küll Londonis, aga finantsvahendajate tegevus on tihti piiriline, mistõttu otsime kliente ka teistest riikidest.

Tegevust alustab LHV Kindlustus, seades eesmärgiks korrata panga edu. Esimesel aastal soovime lisaks Euronicsi poolt müüdavate seadmete lisagarantiile hakata pakkuma kodu-, kasko- ja liikluskindlustust. Eesmärgiks on aasta lõpetada kasumlikult. Järgnevatel aastatel soovime lisada muud kindlustustooted, sh reisi- ja tervisekindlustuse. LHV Kindlustuse missioon on olla kodumaisel kapitalil põhinev kindlustuspakkuja, kelle tooted on lihtsad, innovaatilised ja kliendisõbralikud ning kes suudab neid pakkuda erinevate kanalite kaudu.

LHV Varahalduse poolt juhitud pensionifondides on esikohal tugeva pikaajalise tootluse saavutamine. Jätkame oma muutunud investeerimisstrateegia elluviimist, keskendudes senisest enam börsiväliste erakapitali ja kinnisvara investeringute leidmisele.

Meie pikaajaliseks sihiks on luua tugevad suhted oma partneritega, olles:

- klientidele parima teenindusega finantsteenuste pakkuja;
- rahvusvahelistele finantsvahendajatele kaasamõtlevaim finantsteenuste pakkuja;
- inimestele kõrget rahulolu, arengut ja eneseteostust pakkuva atraktiivne tööandja;
- investoritele läbipaistev ettevõtte, mille omakapitali aastane tootlus ulatub 20%-ni;
- ühiskonnale parimate juhtimispraktikate, positiivsete sotsiaalsete mõjude ja kliimaeesmärkidega ettevõtte.

LHV Grupi juhtimine

Nõukogu

Rain Lõhmus on LHV asutaja ja AS-i LHV Group nõukogu esimees ning AS-i LHV Pank nõukogu liige. Täiendavalt kuulub ta Kodumaja AS-i nõukogusse. Ta on ka AS-i Lõhmus Holding, Lohmus Capital OÜ ja LHV CAPITAL I PTE. LTD-i omanik ja juhatuse liige ning OÜ Merona Systems omanik. Ühtlasi on ta Zerospotnrg OÜ, Kõrberebane OÜ ja Umblu Records OÜ juhatuse liige ja üks omanikest. Rain Lõhmus on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli ja Harvard Business School'i juhtimisprogrammi. Rain Lõhmusele ja temaga seotud isikutele (Lõhmus Holdings OÜ, OÜ Merona Systems) kuulub kokku 6 739 005 aktsiat, mis moodustab 23,38% kõikidest aktsiatest.

Raivo Hein on AS-i LHV Group ja AS-i LHV Pank nõukogu liige. Täiendavalt kuulub ta AS-i Puumarket nõukogusse. Ta on ka OÜ Kakssada Kaksikümmend Volti omanik ja juhatuse liige, samuti OÜ Saarte Sillad, Zerospotnrg OÜ, E-FINANCE OÜ ja Lame Maakera OÜ juhatuse liige. Raivo Hein on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Raivo Hein ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. Temaga seotud isikutele OÜ Kakssada Kaksikümmend Volti, Lame Maakera OÜ ja Astrum OÜ kuulub kokku 541 786 AS-i LHV Group aktsiat.

Heldur Meerits on AS-i LHV-Group ja AS-i LHV Pank nõukogu liige. Ühtlasi kuulub ta äriühingu Kodumaja AS ja sihtasutuste SA Põltsamaa Ühisgümnaasiumi Toetusfond ja Audentese Koolide SA nõukogusse. Heldur Meerits on ka enda majanduslike erahuvide haldamisega tegelevate ettevõtete AS Amalfi, AS Altamira ning SIA Valdemara Group omanik ja juhatuse liige. Ta on lõpetanud Tartu Ülikooli majandusteaduskonna. Heldur Meerits ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. AS Amalfi omab 1 031 310 AS-i LHV Group aktsiat.

Tiina Möis on AS-i LHV Group ja AS-i LHV Pank nõukogu liige. Täiendavalt kuulub ta Rocca al Mare Kooli SA nõukogusse. Ta on ka AS-i Genteel omanik ja juhatuse liige. Tiina Möis on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Tiina Möis ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. AS Genteel omab 1 082 744 AS-i LHV Group aktsiat.

Sten Tamkivi on AS-i LHV Group nõukogu liige. Täiendavalt kuulub ta ettevõtete ASI Private Equity AS, Salv Technologies OÜ ja Kistler-Ritso Eesti SA nõukogusse. Ta on ka Seikatsu OÜ ja Osaluste Hellalt Hoidmise OÜ omanik ja juhatuse liige, lisaks Topia OÜ, Kaigun OÜ ja Asutajad MTÜ juhatuse liige. Sten Tamkivi on lõpetanud Stanford University Graduate School of Business'i. Sten Tamkivile ja temaga seotud isikule Seikatsu OÜ kuulub kokku 15 534 AS-i LHV Group aktsiat.

Andres Viisemann on LHV asutaja ja LHV pensionifondide juht. Ta on AS-i LHV Group, AS-i LHV Pank ja AS-i LHV Varahaldus nõukogu liige. Ühtlasi kuulub ta AS-i Fertilitas ja Rocca al Mare Kooli SA nõukogusse. Ta on ka Viisemann Holdings OÜ ja Viisemann Investments AG omanik ja juhatuse liige. Andres Viisemann on lõpetanud Tartu Ülikooli ja omandanud magistrikraadi INSEAD-is rahvusvahelise ärijuhtimise erialal. Andres Viisemannile ja temaga seotud isikutele (Viisemann Investments AG, Viisemann Holdings OÜ) kuulub kokku 2 790 762 aktsiat. Tulenevalt Andres Viisemanni tegutsemisest LHV pensionifondide juhina on Andres Viisemannil võimalik 2018. ja 2019. aastal väljastatud optsioonide eest kokku saada 18 021 AS-i LHV Group aktsiat.

Tauno Tats on AS-i LHV Group nõukogu liige. Ühtlasi kuulub ta EFTEN Kinnisvarafond AS-i, AS-i Ecomet Invest ja OÜ Eesti Killustik nõukogusse ning Ammende Hotell OÜ ja MTÜ Plate torn juhatusse. Ta on ka Ambient Sound Investments OÜ juhatuse liige ja üks omanikest ning samuti eespool mainitud ettevõtete investeringute juhtimiseks asutatud ettevõtete juhatuse liige. Ta on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Tauno Tats ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. Ambient Sound Investments OÜ omab 1 653 709 AS-i LHV Group aktsiat.

Juhatus

Madis Toomsalu on AS-i LHV Group juhatuse liige ning AS-i LHV Pank, AS-i LHV Kindlustus ja AS-i LHV Varahaldus nõukogu esimees ning AS-i LHV Finance nõukogu liige. Ta on ka MTÜ FinanceEstonia juhatuse liige. Madis Toomsalu on lõpetanud 2009. aastal ärikorralduse bakalaureuseõppe Tallinna Tehnikaülikoolis ja omandanud samas 2011. aastal magistrikraadi avaliku sektori rahanduse erialal. Madis Toomsalule ja temaga seotud isikutele kuulub 53 819 AS-i LHV Group aktsiat. Madis Toomsalul on võimalik 2018., 2019. ja 2020. aastal väljastatud optsioonide eest kokku saada 90 920 AS-i LHV Group aktsiat.

Nõukogu tasemel moodustatud komiteed

Auditikomitee

Kristel Aarna töötab 2011. aastast AS-i TV Play Baltics finantsjuhina ning oli enne seda Swedbanki Balti panganduse peakontroller. Varasemalt on ta olnud KPMG Baltics AS-i finantsnõustamise teenuste juht ning töötanud ka Eesti Pangas ja CVS Caremark Corporation'is. Ta on ka IKA Konsult OÜ omanik ja juhatuse liige. Kristel Aarna on omandanud bakalaureuse kraadi Tartu Ülikooli majandusteaduskonnas ja ärijuhtimise magistrikraadi finantsjuhtimises Bentley University Graduate School of Business'is. Kristel Aarna ei oma AS-i LHV Group aktsiaid.

Urmas Peiker oli 2013. aasta maist kuni oktoobrini 2014. aastal AS-i LHV Pank vastavuskontrolli juht. Varem on Urmas Peiker töötanud ka Eesti päritolu iduettevõtte Funderbeam äriarenduse juhina, Finantsinspektsiooni turujärelevalve osakonna juhatajana ning ka Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangas ja Morgan Stanleys. Urmas Peiker on OÜ Vesilind, OÜ PT Arendus, OÜ Bintous, OÜ Pioneer Engineering Group ja OÜ Estcap omanik ja juhatuse liige ning kuulub ka FBM SPV1 OÜ, Backing Services OÜ ja MTÜ Tööstuse Ekspordi ja Innovatsiooni Klaster juhatusse. Ta on omandanud bakalaureuse kraadi Tartu Ülikoolis ja magistrikraadi Duke'i Ülikooli õigusteaduskonnas USA-s. Urmas Peiker ei oma AS-i LHV Group aktsiaid.

Tauno Tats (AS-i LHV Group nõukogu liige)

Töötasukomitee

Madis Toomsalu (AS-i LHV Group juhatuse liige, AS-i LHV Pank, AS-i LHV Varahaldus ja AS-i LHV Kindlustus nõukogu esimees ja AS-i LHV Finance nõukogu liige)

Rain Lõhmus (AS-i LHV Group nõukogu esimees, AS-i LHV Pank nõukogu liige)

Andres Viisemann (AS-i LHV Group, AS-i LHV Pank ja AS-i LHV Varahaldus nõukogu liige)

Riski- ja kapitalikomitee (AS LHV Pank; alates 18.12.2019)**Rain Lõhmus** (AS-i LHV Group nõukogu esimees ja AS-i LHV Pank nõukogu liige)**Andres Viisemann** (AS-i LHV Group, AS-i LHV Pank ja AS-i LHV Varahaldus nõukogu liige)**Tiina Mõis** (AS-i LHV Group ja AS-i LHV Pank nõukogu liige)**Madis Toomsalu** (AS-i LHV Group juhatuse liige, AS-i LHV Pank, AS-i LHV Kindlustus ja AS-i LHV Varahaldus nõukogu esimees ja AS-i LHV Finance nõukogu liige).**Nomineerimiskomitee (AS LHV Pank; alates 18.12.2019)****Madis Toomsalu** (AS-i LHV Group juhatuse liige, AS-i LHV Pank, AS-i LHV Varahaldus ja AS-i LHV Kindlustus nõukogu esimees ja AS-i LHV Finance nõukogu liige)**Rain Lõhmus** AS-i LHV Group nõukogu esimees ja AS-i LHV Pank nõukogu liige)**Andres Viisemann** (AS-i LHV Group, AS-i LHV Pank ja AS-i LHV Varahaldus nõukogu liige)

Tütaretevõtete nõukogu ja juhatus

AS LHV Pank

Nõukogu: Madis Toomsalu (esimees; kuni 05.12.2021), Rain Lõhmus (kuni 31.12.2024), Andres Viisemann (kuni 20.09.2022), Tiina Möis (kuni 31.12.2024), Heldur Meerits (kuni 05.12.2021), Raivo Hein (kuni 20.09.2022)

Juhatus: Kadri Kiisel (esimees; kuni 20.09.2022), Indrek Nuume (kuni 20.09.2022), Jüri Heero (kuni 20.09.2022), Andres Kitter (kuni 20.09.2022), Meelis Paakspuu (kuni 20.09.2022), Martti Singi (kuni 20.09.2022)

AS LHV Finance

Nõukogu: Kadri Kiisel (esimees alates 29.01.2021 kuni 29.01.2026), Erki Kilu (esimees; kuni 28.01.2021), Madis Toomsalu (kuni 26.06.2025), Veiko Poolgas (kuni 24.08.2023), Jaan Koppel (kuni 24.08.2023)

Juhatus: Mari-Liis Stalde (kuni 29.01.2026), Kadri Kiisel (kuni 28.01.2021)

AS LHV Varahaldus

Nõukogu: Madis Toomsalu (esimees; kuni 04.12.2021), Erki Kilu (kuni 28.04.2022), Andres Viisemann (kuni 28.04.2022)

Juhatus: Vahur Vallistu (esimees; kuni 05.06.2024), Joel Kukemelk (kuni 09.10.2022)

AS LHV Kindlustus

Nõukogu: Madis Toomsalu (esimees, kuni 06.05.2025), Erki Kilu (kuni 06.05.2025), Veiko Poolgas (kuni 06.05.2025), Jaan Koppel (kuni 06.05.2025)

Juhatus: Jaanus Seppa (esimees, kuni 01.09.2025), Tarmo Koll (kuni 06.05.2025)

Cuber Tehnology OÜ

Juhatus: Daniel Haab (tähtajatult)

Tasustamispoliitika

LHV Grupi ja selle tütarettevõtete tasustamispoliitiliste otsuste kirjeldatud sise-eeskirjas „Tasustamispoliitika“.

LHV-s puuduvad piirkondlikud erinevused tasustamispoliitilistes otsustes. Olulisim erinevus grupisiseste ettevõtete vahel on see, et LHV Varahalduse AS-is puudub töötasukomitee ja see ettevõtte täidab eraldiseisvaid avalikustamiskoostöödeid.

LHV tasustamispoliitiliste otsuste eesmärk on õiglase, motiveeriva, läbipaistva ja seadusega vastavuses oleva tasustamise korraldamine. Tasustamispoliitika laiem eesmärk on strateegia elluviimiseks vajaliku võimekuse, oskuste ja kogemustega töötajate värbamine, töötajate ja aktsionäride huvide ühildamine ning töötajate motiveerimine ja efektiivse riskijuhtimise tagamine kasvavaks äritegevuseks. Tasustamissüsteem koosneb põhi- ja muutuvtasudest, hüvitistest ja töötajatele suunatud soodustustest. LHV ei paku töötajatele turuhinnast madalama hinnaga teenuseid, ei tee tööandja kulul makseid kolmandasse pensionisambasse ega paku selliseid hüvesid nagu tööauto, mobiiltelefon või isiklikuks kasutuseks sülearvuti.

Üldine tasustamise strateegia on tagada pikaajaliste eesmärkide täitmiseks motiveeriv töötasu, luues tugeva seose töötasu ja LHV tulemuste vahel. LHV juhindub tulemuste mõõtmiseks kasutatavate peamiste kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete ning riski hindamise mõõdikute seadmisel järgmistest põhimõtetest:

- Tulemuskriteeriumid on kooskõlas usaldusväärse ja tõhusa riskijuhtimise põhimõtetega. LHV poolt väljatöötatud tulemuskriteeriumid peavad silmas pidama LHV pikaajalisi huve, sh ei tohi need stimuleerida ülemäära riskide võtmist või ebasobivate toodete müüki.
- Tulemuskriteeriumid ei sisalda üksnes tegevuse tõhususe näitajaid (näiteks kasum, tulud, tootlikkus, kulud ja mahunäitajad) või turupõhised näitajad (näiteks aktsia hind või võlakirjade tootlus) vaid neid korrigeeritakse riskipõhiste näitajatega (näiteks kapitali adekvaatsus, likviidsus).
- Riskide ja tulemuste mõõtmiseks kasutatavad kriteeriumid on võimalikult tihedalt seotud selle töötaja otsustega, kelle tulemusi hinnatakse, ning tagavad, et tasude määramise protsessil on selle töötaja käitumisele asjakohane mõju. Pikaajalist huvi silmas pidades toimub riskikäitumise hindamine ja kontroll üksik töötaja tasandil.
- Tulemuskriteeriumide väljatöötamisel kasutatakse nii kvantitatiivseid kui ka kvalitatiivseid ning samuti absoluutseid ja suhtelisi kriteeriume asjakohaselt tasakaalustatuna.

- Kvantitatiivsed kriteeriumid katavad ajavahemikku, mis on piisavalt pikk, et võtta arvesse töötajate või äriüksuste võetud riske. Kriteeriume korrigeeritakse riskiga ja need sisaldavad majandusliku tasuvuse näitajaid.
- Kvalitatiivsete kriteeriumide näiteks on strateegiliste eesmärkide täitmine, klientide rahulolu, riskijuhtimispoliitika järgimine, organisatsioonisiseste ja -väliste eeskirjade täitmine, juhtimisoskus, loovus, motivatsioon ning koostöö teiste äriüksuste ja sisekontrolli funktsiooni täitjatega.

LHV värbamisstrateegia on leida, kaasata ja hoida tööturu parimad tegijad. Töötasu määramisel on LHV pigem valmis tegema erandeid kui piirama valikuid ametikohast tulenevate rangete töötasuvahemikega. Töötajate hoidmiseks kujundab LHV oma soodustused ja hüved koostöös töötajatega. Töötasu määramisel võetakse arvesse:

- töötaja pühendumist ja tulemusi,
- töö mahtu,
- vastutust,
- nõutud haridustaset,
- juhtimistasandit,
- töö intensiivsust,
- ametikohal vajalikke teadmisi ja kogemusi,
- lisahüvitiste olemasolu,
- olukorda tööhõuturul,
- geograafilise asukoha palgataset,
- ametikoha kriitilisust.

Töötasu suuruse määramise otsus peab olema objektiivne. Töötasu makstakse vastavalt tööle ja selle väärtusele, mitte lähtuvalt töötaja isikust, soost, vanusest, päritolust vms.

LHV-s kehtib üldine põhimõte, et töötajad ei tohi kasutada isiklikke riskimaandamisstrateegiaid või töötasu- ja vastutuskindlustust, mis kahjustaks tasustamispoliitikat integreeritud riski maandamise mõju. Tasustamispoliitikat puudutavate otsuste juures arvestatakse LHV finantsseisukorda ja kapitalibaasi jätkusuutlikkust.

LHV viib läbi regulaarset enesehindamise protseduuri. Enesehindamise eesmärk on kindlaks määrata kõik töötajad, kelle ametialane tegevus mõjutab või võib mõjutada oluliselt LHV riskiprofiili. Sellised kindlaksmääratud töötajate grupid on toodud all tabelis koos 2020. aasta muutuv- ja põhitasu komponentide vaheliste suhtarvudega.

Töötajate grupp	Suhtarv 2020. aastal
Kõrgem juhtkond	1,69
Kontrollfunktsiooni täitvad töötajad	0,29
Töötajad, kellel on oluline mõju krediidiriski positsioonile (töötaja poolt tehtud tehingu nimiväärtus moodustab vähemalt 0,5% LHV esimese taseme põhiomavahenditest ning on vähemalt 5 miljonit euro suurune)	0,43

Enesehindamine toimub sagedusega kord aastas majandusaasta alguses. Hindamise ajaline ulatus katab nii möödunud perioodi (sh majandustulemused, riskianalüüs) kui ka võtab arvesse eelseisvat majandusaastat. Enesehindamise käigus kindlaksmääratud LHV töötajad on kohustatud ühe kalendriaasta jooksul alates optsoonide realiseerimisest hoidma optsoonide aluseks olevaid LHV aktsiaid enda omandis ja neid mitte võõrandama ega mistahes kujul koormama (sh pantima). Kindlaksmääratud töötajatel on keelatud aktsiaväärtuse vähenemise riski teisele osapoolle üle kanda näiteks kindlustuse ja teatavat liiki finantsinstrumentide kaudu. Enesehindamist viiakse läbi, võttes arvesse LHV keerukuse astet, tegevusnäitajaid ja struktuuri.

Otsustuspädevus on juhatusel, kes viib läbi analüüsi arutelu vormis juhatuse koosolekul. Enesehindamise algatab personaliosakond, protsessi ja tulemuste vastavust hindab vastavuskontrolli osakond, kelle esindaja viibib ka enesehindamise juures. Töötasukomitee vaatab iga-aastaselt läbi töötajaga seotud kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed kriteeriumid ja enesehindamise protsessi, mille alusel otsuseid tehakse. Enesehindamise tulemuse vaatab sõltumatult läbi siseaudit, tulemused esitatakse kokkuvõtlikult nõukogule.

Tegevjuhi ülevaade jätkusuutlikkusest

LHV Grupp on Eesti suurim ja kiiremini kasvav kodumaisel kapitalil põhinev finantsgrupp. Oma rahvusvahelise ärisuuna kaudu aitame kaasa finantsteenuste efektiivsemaks ja kättesaadavamaks muutmisele. Meie vastutus keskkonna ja ühiskonna heaolu tagamisel on järjest kasvamas ning meist endist oleneb, kas LHV finantseerimis- ja investeerimisotsuste mõju on positiivne või negatiivne.

LHV suurimateks huvigruppideks on kliendid, LHV-stöötavad inimesed, ettevõtte investorid ja avalikkus. Usume, et saavutame parima tulemuse nii ettevõtte kui ühiskonna jaoks, kui arvestame maksimaalselt erinevate huvidega. Praktilisemas võtmes näeme LHV-d ka tulevikus hea finantstulemusega kasvuettevõtte, kuid usume, et suudame seda teha kooskõlas parimate juhtimispraktikate, positiivsete sotsiaalsete mõjude ning tunnustatud kliimaeesmärkidega.

Ajalooliselt oleme LHV-s pööranud suurt rõhku juhtimisega ja sotsiaalsete riskidega seotud mõjudele, kuid viimaste aastate jooksul võtnud tugevalt fookusesse ka keskkondlike riskide juhtimise. 2020. aastal said kliimamuutused ja ökoloogilised probleemid rohkelt tähelepanu, kerkides esiplaanile ka äri sektoris. Näiteks Maailma Majandusfoorumil avaldatud riskiaruandes, milles loetletakse tõenäosuse ja mõju ulatuse alusel maailma kõige rohkem ähvardavad riskid, on nimekirja alguses ülekaalus keskkonnaprobleemid. Esimest korda ajaloos on kõik viis kõige tõenäolisemat riski seotud just nendega: ekstreemsed ilmastikutingimused, bioloogilise mitmekesisuse kadu, kliimameetmete läbikukkumine, looduskatastroofid ja inimeste põhjustatud keskkonnakatastroofid. Arusaadavalt valitseb ka finantssektoris suundumus tähtsustada jätkusuutlikku arengut järjest rohkem ja kasvab arusaam olukorra pakilisusest.

LHV-s oleme olulisematest tegevustest valinud endale täitmiseks viis ÜRO kestliku arengu eesmärki, liitunud ÜRO jätkusuutliku panganduse raamistikuga ning seadnud eesmärgiks viia enda tegevus kliimaneutraalseks aastaks 2022. Meie suurim mõju tuleb siiski läbi finantseerimis- ja investeerimispoliitika. Oleme täiendanud finantseerimiseks ja investeerimiseks välistatud tegevuste ja projektide nimekirja ning pingutame, et oleksime tulevikus koos klientidega võimalised mõõtma ja juhtima ühiseid keskkonnavalaseid eesmärke. 2020. aasta tööme turule mitmeid uusi tooteid, sh rohelise pensionifondi, rohelise kodulaenu, liisingu, järelmaksu ja äri laenu. Eelmainitud tooted aitavad nii Eesti majandusel tervikuna kui ka LHV-l saavutada Pariisi kliimaeesmärke.

Ühingujuhtimise seisukohalt on parimate juhtimispraktikate

tugevaim tunnustus LHV nimetamine Nasdaq Balti börside parimate investorsuhetega ettevõtteks. Läbipaistvus juhtimises annab investorile ja avalikkusele kindluse ja parema nähtavuse kontrolli tegemiseks ka sellistes teemades nagu võimalikud huvide konfliktid, korruptsioonioht jms. LHV juhtimismudel koos juhtimisstruktuuri, seda toetavate komiteede ja riskikontrollisüsteemide, tasustamispoliitika põhimõtete ning tasude suurusega on põhjalikult kajastatud aastaaruandes.

Sotsiaalse vastutuse all mõistame laiemalt Eesti majanduse ja kapitaliturgude arendamist koos inimeste finantskirjaoskuse parandamisega ning kitsamalt parima teenuse pakkimist klientidele ja väärtustava töökeskkonna loomist LHV inimeste jaoks. Viimati mainitud suundade suurima tunnustusena nimetas äriajakiri Euromoney LHV Eesti parimaks pangaks ning Eesti suuri tööportaal tunnistas LHV paremuselt kolmandaks tööandjaks. Eesti majanduse ja kapitalituru arendamine on osa LHV missioonist. Teadvustame LHV osa majanduse mõjutajana: soovime suunata nii Eesti elanike kui ka ettevõtete finantskäitumist targema majandamise suunas. Arendame tänapäevast ja ühiskondlikke kokkuleppeid arvestavat majandust oma laenupoliitika ning pensionifondide investeerimispoliitika kaudu. Mida paremini läheb majandusel, seda suurem on Eesti inimeste heaolu.

LHV ei ole lõpuni valmis. Selline valmisolek eeldab täielikku kooskõla ühiskonnaga. Finantssektor saab olla küll suuna näitaja, aga parima tulemuse saavutamiseks peavad ühiselt mõtlema riigisektor, reguleerivad asutused, ettevõtted ja tarbijad. Samas oleme pingutanud, et olla tulevikus keskkondlike, sotsiaalsete ja juhtimisega seotud eesmärkide saavutamisel heaks eeskujuks. LHV-l on olemas jätkusuutlikkuse strateegia, sellest lähtuvad eesmärgid ja neid eesmärke jõustavad eeskirjad. Samuti on loodud mõõdikud ja protsessid paremate tulemuste saavutamiseks ning viidud läbi jätkusuutlikkusalaseid koolitusi. Oleme turule tulnud mitme rohelise tootega ning võtnud eesmärgiks muuta oma tegevus kliimaneutraalseks. Meie oleme valmis oma panuse andma.

Meie lähenemine

Eesmärk

LHV keskendub jõuliselt jätkusuutlikkusele ja ühiskonna uute vajadustega arvestamisele. Oleme teadlikud kliimamuutustega kaasnevatest tohututest probleemidest ja inimtegevuse põhjustatud ökoloogilisest kriisist ning tunneme selle pärast muret. Tunnistame, et kuigi LHV on algatanud mitu keskkonna- ja sotsiaalküsimustega seotud projekti, saaksime veel palju rohkem ära teha, et viia oma igapäevane töö ja majandustegevus vastavusse meie keskkonnavalaste, sotsiaalsete ja äriühingu juhtimisega seotud eesmärkidega (ESG-eesmärkidega).

Keskkonnavalased ja sotsiaalsed eesmärgid ning kaalutlused on lahutamatu osa meie igapäevasest tegevusest ja väärtuse loomise strateegiast. Tegutseme aktiivselt selle nimel, et oma äritegevusega seotud keskkonna- ja sotsiaalseid riske veelgi paremini ja tõhusamalt hallata ja maandada, ning püüdleme kõigis ärivaldkondades keskkonnavalase ja sotsiaalse tegevuse pideva täiendamise ja paremaks muutmise poole.

Juhindumine ÜRO säästva arengu eesmärkidest

Vastutame jätkusuutliku tegutsemise eest nii kollektiivselt kui ka individuaalselt. Peame oma missiooniks edendada ja ellu viia vastutustundlikku pangandust, mis ei kahjusta keskkonda ega inimesi.

Alates 2020. aastast oleme jätkusuutlikkuse vallas kesken-
dunud viiele ÜRO säästva arengu eesmärgile (Sustainable Development Goals, SDG), et luua jätkusuutlikumale tulevikule suunatud tegevuse ja kohustuste tarbeks eesmärgikeskne raamistik.

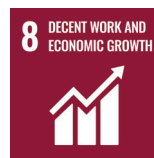
Eesmärk nr 1 (SDG 1): vaesuse kaotamine

Usume, et sotsiaalsete ja keskkonnategurite arvessevõtmisega oma põhitegevuses ning investeerimisega finantskirjaoskuse levitamisse saame toetada ebavõrdsuse, vaesuse ja majanduslike raskuste vähendamist ühiskonnas.

Eesmärk nr 7 (SDG 7): taskukohane ja puhas energia

Jätkusuutlikkus on meie väärtusloome ja tootearenduse lahutamatu osa. See hõlmab laia valiku keskkonnasõbralike finantstoodete pakkumist klientidele ning ESG-ga seotud hoolsuskontrolli protsesside täiustamist oma äriklientide ja partnerite jaoks.

Eesmärk nr 8 (SDG 8): inimväärne töö ja majanduskasv

Mõistame pankade ja finantsasutuste tähtsust jätkusuutliku kasvu edendamisel, töökohtade loomisel, ettevõtluse ergutamisel ja innovatsiooni soodustamisel.

Eesmärk nr 12 (SDG 12): vastutustundlik tarbimine ja tootmine

LHV võtab endale kohustuse arvestada majandustegevusega seotud otsuste tegemisel keskkonnateguritega ning propageerida vastutustundlikku laenuandmist ja tarbimist.

Eesmärk nr 13 (SDG 13): kliimameetmed

Eesti finantssektori jätkusuutliku arengu toetajana kutsume üles järgima keskkonnasäästlikke äritavasid nii finantssektoris kui ka riigi tasandil

Jätkusuutliku arengu missioon

Jätkusuutlikkus on pidev õppimisprotsess, kuhu kaasame sidusrühmi ja väliseksperte, kes aitavad meil paremini mõista oma otsuste tagajärgi ja luua pikaajalist väärtust. Meie eesmärk on strateegiliselt suurendada ettevõttesisest pädevust, arendada jätkusuutlikke finantstooteid ja -teenuseid, tõhustada äriprotsesse ning arendada vastutustundlikuma äritegevuse nimel kogu sektorit hõlmavat koostööd.

- Mõistame, kui ulatuslikult meie majandustegevusega seotud otsused ühiskonda ja keskkonda mõjutavad, ning keskendume seetõttu just nende mõjude haldamisele.
- Meie eesmärk on olla finantsmaailma jätkusuutliku arengu eestvedajaks. Selleks püüame alata süsteemseid muutusi ning luua võimalusi uuenduslike ja jätkusuutlike lahenduste väljatöötamiseks, et suunata ühiskonda säästva arengu suunas.
- Viime oma tegevuse koostölla ÜRO säästva arengu eesmärkide ja Pariisi kliimakokkuleppega.
- Tegutseme läbipaistvalt ning anname oma edusammudest ja komistuskividest erinevate jätkusuutlikkuse aruannete ja ettevõtte suhtluskanalite kaudu avalikult aru. Uuendame pidevalt oskus-

teavet jätkusuutlikkuse aruandluse standardite kohta ja selle kohta, kuidas oma aastaaruanne-tesse ulatuslikumalt kaasata globaalsest aruandlusalgatusest (GRI) tulenevat aruandlust.

- Oleme võtnud endale kohustuse luua vajalikud tingimused oma jätkusuutlikkuse strateegia järgimiseks. Seda on võimalik saavutada sisemise suutlikkuse suurendamise ja ESG lõimimisega kogu grupi äriprotsessidesse.

Meie fookus ja mõju

LHV ESG-alased fookusvaldkonnad valiti välja alljärgneva põhjal:

- LHV Panga äritegevuse võimalikud positiivsed ja negatiivsed keskkonna- ja sotsiaalsed mõjud, tuginedes ÜRO Keskkonnaprogrammi finantsalgatuse (UNEP FI) portfelli mõju analüüsivahendile (UNEP FI Portfolio Impact Analysis Tool);

- väliste huvigruppide (sotsiaalse ja keskkonnamõju ekspertide, klientide ja partnerite) ootused;
- sisemiste huvigruppide (LHV juhtkonna, võtmeisikute ja töötajate) arvamused).

Nende sisendite põhjal on LHV jätkusuutliku arengu fookusvaldkonnad järgmised:

Kõiki fookusvaldkondi hallatakse kolmel tasandil:

- LHV põhitegevuse positiivsed ja negatiivsed mõjud (nt finantsotsuste mõju keskkonnale ja ühiskonnale)
- LHV põhitegevuse positiivsed ja negatiivsed mõjud (nt finantsotsuste mõju keskkonnale ja ühiskonnale).
- LHV laiem mõju ühiskonnas (tegevused, mis toetavad ja suunavad laialdasemat, süsteemsemat muutust Eesti ühiskonnas)

ESG näitajad ja mõõtmine

Mõistame, et ettevõtte jätkusuutlikuma arengu eesmärkide saavutamisel on üks väljakutseid seotud mõjuanalüüsiga ja tulemuslikkuse põhinäitajate kindlaksmääramisega jätkusuutlikkuse eesmärkide saavutamiseks. Selleks peame tulevikus pühendama rohkem aega ja jõudu sellele, et luua sisemine suutlikkus oma edusammude paremaks mõõtmiseks. Sel eesmärgil oleme praeguseks kindlaks määranud kõigi oma mõjuvaldkondade põhinäitajad ja töötanud välja plaani selle kohta, missuguseid andmeid peame lähiaastatel koguma ja mõõtma, et mõista ja saavutada oma eesmäärke. Oleme välja töötanud ka ESG tegevuskava aastateks 2021–

2023, mis aitab meil oma eesmärkide saavutamisele läbimõeldumalt lähemale jõuda.

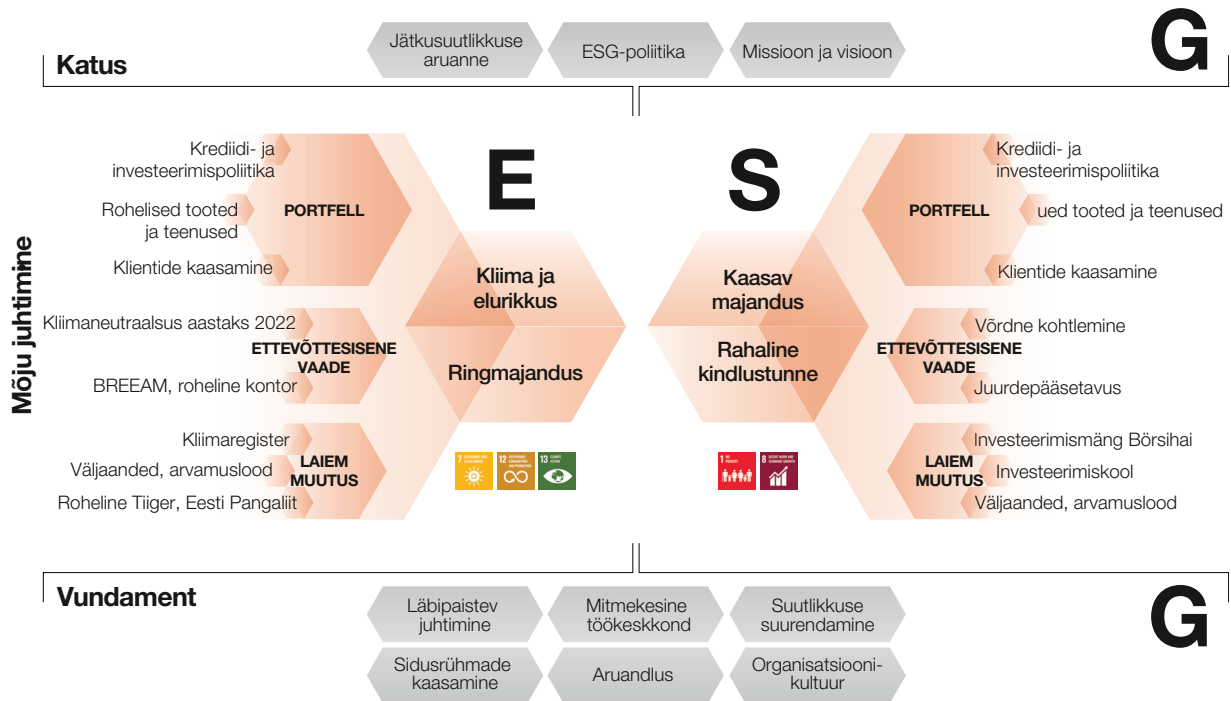
ESG eesmärkide arvestamine kõigis meie majandustegevusega seotud otsustes ja ärivaldkondades peab toimuma käsikäes meie üldise mõju mõõtmise terviklike mehhanismidega ja nõuetekohase aruandlusega mõju ulatusekohta. Sellest saab LHV jaoks edasises tegevuses ESG valdkonnas üks peamisi eesmäärke.

Allpool on toodud mõned peamised ESG näitajad koos vastavate andmetega, mille kallal töötame kohta. Sellest saab LHV jaoks edasises tegevuses ESG valdkonnas üks peamisi eesmäärke.

Fookusvaldkond		Põhinäitaja	2019	2020	
Keskkond (E)		LHV CO2-jalajalg (CO2 ekvivalent tonnides)	1210t	865t	
		Biometaani tootvate ettevõtete osakaal ettevõttelaenu portfellis	0,55%	1,25%	
		Roheliste varade osakaal LHV Varahalduse portfellis	N/A	4,2%	
		Päikeseenergiat tootvate ettevõtete osakaal laenuportfellis	0,05%	2%	
		Il samba pensionifondi Roheline aktiivsete klientide osakaal	N/A	2,2%	
Sotsiaal-valdkond (S)	Kaasav ja sidus majandusruum	Kohalike omavalitsuste osakaal ettevõtete laenuportfellis	0	14,4%	
		Väljaspool Harjumaad registreeritud jaepangandusklientide osakaal	34,3%	34,9%	
		Väljaspool Harjumaad antud kodulaenu osakaal	19,8%	19,7%	
		Investeermiskoolis osalenute koguarv	6000	7420	
	Finantskirjaoskus ja majanduslik turvatunne	Keskmine klikkide arv artikli kohta Finantsportaal	2372	2393	
		Investeermistoodete kasutamise osakaal kuni 25-aastaste klientide seas	19,3%	26,1%	
		Investeermistoodete kasutamise osakaal muu kui eesti emakeelega klientide seas (%)	5,6%	5,5%	
Ettevõtte üldjuhtimine (G)	Naiste osakaal juhtivtöötajate seas	26,5%	44,8%		
	Kliendirahuolu indeks	93,5 %	94,9 %		
	Ettevõtte vastu käimas olevate kohtumenetluste arv aasta lõpu seisuga	0	0		
	Eetikareeglite rikkumiste ja korruptsioonijuhtumite arv	0	0		
	Tippjuhtide palga suhtarv	0,18	0,19		

ESG raamistik ja põhitegevused

Järgnev joonis kujutab LHV peamisi mõjuvaldkondi, eesmärke ja vastavaid põhitegevusi ning peamisi elemente, millest oma jätkusuutlikkusele suunatud tegevuses juhindume ja mis seda toetavad.

Vastutustundliku panganduse põhimõtted

ÜRO vastutustundliku panganduse põhimõtted annavad pankadele raamistiku jätkusuutlikuks toimimiseks ja sätestavad suunised ühiskonnaelu edendamiseks.

Ühinesime algatusega, et näidata oma pühendumust ÜRO jätkusuutliku arengu eesmärkidele ja viia oma tegevus vastavusse Pariisi kliimaleppe eesmärkidega. Osaleme finantssektori rahvusvahelises koostöös ja heade tavade jagamises.

1. põhimõte **Kooskõlla viimine**

Viime oma äristrateegia kooskõlla üksikisikute vajaduste ja ühiskonna eesmärkidega, mis kajastuvad säästva arengu eesmärkides, Pariisi kliimaleppes ning asjakohastes riiklikes ja piirkondlikes raamistikes, ning toetame nende eesmärkide saavutamist.

2. põhimõte **Mõju ja eesmärkide seadmine**

Suurendame pidevalt oma positiivset mõju, vähendades samal ajal oma tegevusest, toodetest ja teenustest tulenevaid negatiivseid mõjusid inimestele ja keskkonnale ning maandades vastavaid riske. Selle saavutamiseks seame ja avaldame eesmärgid valdkondades, kus meie mõju võiks olla kõige märkimisväärsim.

3. põhimõte **Kliendid**

Teeme vastutustundlikult koostööd oma klientidega, et julgustada jätkusuutlike tavade rakendamist ja võimaldada majandustegevust, mis loob ühist heaolu praegustele ja tulevastele põlvedele.

4. põhimõte **Sidusrühmad**

Ühiskonna eesmärkide saavutamiseks konsulteerime ja suhtleme ennetavalt ja vastutustundlikult asjaomaste sidusrühmadega ning teeme nendega koostööd.

5. põhimõte **Juhtimine ja kultuur**

Täidame kõnealustest põhimõtetest tulenevaid kohustusi, tagades tõhusa juhtimise ja vastutustundliku panganduskultuuri.

6. põhimõte **Läbipaistvus ja vastutus**

Analüüsime korrapäraselt kõnealuste põhimõtete individuaalset ja kollektiivset rakendamist ning tegutseme läbipaistvalt ja vastutavalt oma positiivse ja negatiivse mõju ning panuse eest ühiskonna eesmärkide saavutamisse.

Keskkond

Enim panustame oma säästva arengu fookuseesmärkidesse

Mõistame, et ettevõtete tegevuseks ja majanduse arenguks kulub sageli loodusvarasid. Ent tunnistame ka seda, et kasvada ja väärtust luua saab ka teistmoodi, jätkusuutlikumal viisil. Finantsasutused saavad oma tegevuse ja toodetega teha palju ära selleks, et kutsuda esile positiivseid muutusi ning edendada innovatsiooni, loovuse ja ettevõtlikkuse abil jätkusuutlikke äritavasid.

LHV soovib tegutseda jätkusuutlikult ja Eesti ettevõttena tahame aidata Eesti majandusel kohaneda, et saavutada kliimaeesmärgid. Selleks LHV

- aitab kaasa Pariisi kliimaleppe eesmärkide saavutamisele;
- toetab Eesti eesmärki jõuda aastaks 2050 kliima-neutraalse majanduseni;
- on avatud uue majanduse pakutavatele võimalustele;
- teeb positiivsemate muutuste saavutamiseks koostööd ettevõtteväliste sidusrühmadega (nt Eesti Pangaliit, väliskonsultandid ja -organisatsioonid, et suurendada suutlikkust);
- järgib rohelise kontori põhimõtteid ja jälgib oma iga-aastast ökoloogilist jalajälge, et saada 2022. aastaks CO2-neutraalseks ettevõtteks.

Finantsasutuse jätkusuutlik äritegevus tähendab, et tootepakkumisse ja -arendusse on järjepidevalt kaasatud tavad, mis toetavad ESG-eesmärkide saavutamist. Tänapäevaseks oleme välja töötanud spetsiaalsed laenupakkumised, mis motiveerivad kliente tegema keskkonnasäästlikke tarbimisotsuseid. Oleme koostanud ja avalikustanud ka välistatavate tegevuste nimekirja – need on tegevused, mis ei ole kooskõlas meie laenupoliitika ning jätkusuutliku ja vastutustundliku tegevuse põhimõtetega.

Keskkonnasäästlikud tegevused

Meie eesmärk on muuta oma kontori tegevus aastaks 2022 kliimaneutraalseks. Ehkki meie suurim keskkonnamõju tuleneb finantseerimis- ja investeerimistegevusest, pole vähem tähtis see, kuidas me igapäevaselt oma äritegevust haldame. Sellepärast tahtsime kindlad olla, et meie oma

tarbimine on jätkusuutlik, meil on kord majas ja me oleme kliimaeesmärkide saavutamise püüdlustes teistele igakülgselt eeskujuks.

Rohelise kontori põhimõtted

LHV on otsustanud astuda samme keskkonnasõbralikumale tegevuse suunas. Seda on tehtud kontorikeskkonna parandamise ja töötajate kaasamisega rohelise kontori protsessi nende teadlikkuse tõstmise kaudu. 2020. aastal pälvis LHV Tallinna kontor rohelise kontori sertifikaadi, mis

kinnitab, et kontor tegutseb keskkonnasäästlikult. 2020. aasta detsembris pälvis LHV Tallinna kontor Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioonilt aasta parima rohelise kontori auhinna.

Meie ökoloogiline jalajälg

Kliimamuutuste halvimate tagajärgede vältimiseks tuleb kasvuhoonegaaside heitkoguseid märkimisväärselt vähendada. Ka meie kontorid tekitavad heidet – nii otseselt kui ka kaudselt, enamasti kütte ja elektrienergia kasutamise ning töötajate kodu ja töö vahel liikumise ja töölähetuste tõttu.

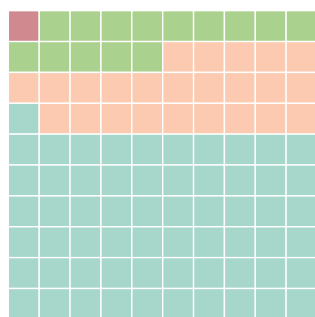
Mida oleme juba saavutanud?

2020. aasta alguses hakkasime esmakordselt koguma heitkoguste kohta andmeid ja tegime ettevõtte süsinikdiok-

siidi heitkoguste arvutused 2019. aasta kohta. 2021. aasta alguses tegime sama ka 2020. aasta kohta.

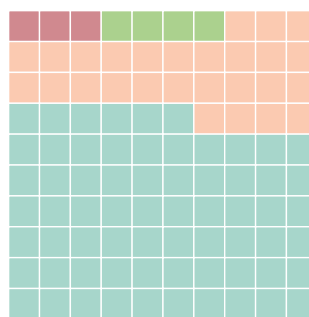
2019. aastal oli LHV kontorite kasvuhoonegaaside heite kogumaht 1210 süsinikdioksiidi ekvivalendi tonni, mis oli arvutuste tegemise ajal 2,6 tonni töötaja kohta. 2020. aastal oli tulemus 865 tonni ehk 1,7 tonni töötaja kohta.

Süsinikdioksiidi heite allikate (mõjuala 1 ja mõjuala 2) 2019. ja 2020. aasta võrdlus

2019

- 61% küte ja elekter
- 24% töötajate sõit kodust tööle
- 14% töölähetused
- 1% kontoritööga seotud allikad, näiteks paber, vesi ja prügi.

2020

- 66% küte ja elekter
- 27% töötajate sõit kodust tööle
- 4% töölähetused
- 3% kontoritööga seotud allikad, näiteks paber, vesi ja prügi.

Jätkusuutlikumaks toimimiseks ja oma negatiivse keskkonnamõju vähendamiseks oleme koostanud kliimaneutraalsuse saavutamise kava. 2020. aastal läksime üle rohelise energia sertifikaadiga elektri tarbimisele, mis on vähendanud heitkoguseid 30%. Lisaks oleme rohelise kontori põhimõtete nimel töötades mõistagi vähendanud ka heitkoguseid. Samuti valmistame ette kohalikku ja eetilist süsinikuheite tasakaalustamise projekti, millega saame aidata tasakaalustada sellise süsinikuheite koguse, mida me oma igapäevase tööga saavutada ei saa.

Arvutasime oma jalajälje rahvusvaheliselt tunnustatud kasvuhoonegaaside protokollil alusel. Teeme igal aastal uue arvutuse ja täiustame arvutusmeetodit. Püüame saada täielikumat pilti, lähtudes sellest, millistes täiendavates kategooriates suudame usaldusväärseid andmeid koguda.

Keskkonnasäästlikud tooted ja teenused

LHV mõju Eesti finantssektoris kasvab. Ühiskonna jaoks elutähtsa sektori osana mõjutame ümbritsevat nii otseselt kui ka kaudselt ning anname oma olulisima panuse investeeringute ja rahastamise kaudu. Seetõttu oleme otsustanud suunata põhitegevuse rahavood kooskõlastatult tegevustesse, mis toetavad üleminekut kliimanetraalsele ja jätkusuutlikule majandusele.

Oleme välja töötanud ainulaadsed rohelised tooted, mis motiveerivad kliente tegema võimalikult keskkonnasäästlikke igapäevaseid tarbimis- ja investeerimisotsuseid. Sel viisil anname oma panuse majanduskasvu toetamisse, aidates samal ajal vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid, reostust ja jäätmete teket.

Roheline kodulaen

Üks olulisemaid tarbimisotsuseid, mis inimene eales vastu võtab – nii finantskulu kui ka keskkonnamõju mõttes – on seotud oma kodu ostmisega. Kolmandik keskmise Eesti elaniku aastasest süsinikdioksiidi jalajäljest on seotud tema koduga – enamasti tuleneb see kütteks kasutatavast energiast ja majapidamises kasutatava elektrienergiaga seotud heitkogustest.

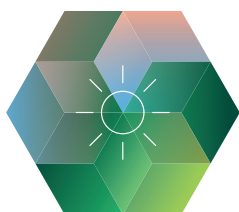
Kuna soovime edendada kõige energiatõhusamate kodude ehitamist ja ostmist, pakume oma klientidele võimalust kasutada Eesti esimest rohelist kodulaenu.

Roheline autoliising

Meie eesmärk on propageerida energiatõhusate sõidukite ostmist. Kõige energiasäästlikum sõiduk on täiselektriline auto. Ent selleks, et saaksite olla kindel auto jätkusuutlikkuses, peab energia tulema üksnes taastuvatest allikatest.

Alates 2026. aastast loetakse keskkonnasõbralikeks sõidukiteks ainult selliseid sõidukeid, mille süsinikdioksiidi heide kilomeetri kohta on null. Sellele standardile vastavad ainult elektri- ja vesinikusõidukid. Seetõttu pakume autoliisingut uute tavakasutuseks ostetavate täiselektriliste sõidukite ostuks.

Roheline järelmaks

Taastuvad energiaallikad on vaeeldamatult investering tulevikku. Päikesepaneelide kasutamine elektri tootmiseks ning kodude kütmine ja majapidamisvee soojendamine maasoojusenergia abil on arukas valik. Soovime, et meie kliendid kasutaksid fossiilkütustel töötavate sõidukite asemel sagedamini ühe- või kahe rattalisi elektrisõidukeid. Soovime lihtsustada energiasäästlike valikute tegemist.

Roheline investeerimislaen ettevõtetele

Eesti majandus on väga süsinikdioksiidimahukas. Seetõttu on investeerimine energiatarbimise vähendamisse, taastuvenergia tootmisse või igapäevasesse ressursitõhususse väga tulus ja annab igale ettevõttele suurema konkurentsieelise.

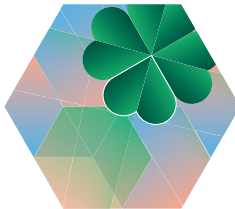
Roheline elamuarenduslaen

Et inimestel oleksid energiatõhusad korterid, peab keegi need ehitama. Seetõttu pakume arendajatele A-energiaklassi elamute ehitamiseks investeerimislaene tavapärasest madalama intressimääraga.

Pensionifond Roheline (kogumispensioni II samm)

2020. aasta märtsis käivitasime Eesti esimese keskkonnasäästliku pensionifondi. Töötasime selle kallal täpselt aasta. LHV pensionifond Roheline on mõeldud kõigile, kes hoolivad kasvõi pisutki rohelistest tööekspeidamistest ja usuvad, et kapitaliinvesteeringud peaksid olema pikemas plaanis kasumlikud ning samuti keskkonnasäästlikud ja jätkusuutlikud. Fond investeerib alati 75–100% omakapitali. Vähemalt pool portfelist investeeritakse investeerimisfondidesse, mis järgivad jätkusuutlikkuse põhimõtteid või millel on keskkonnateemalisi projekte.

Pensionifond Roheline Pluss (kogumispensioni III samm)

2020. aasta detsembris asutas LHV pensionifondi Roheline Pluss, mis on Eesti esimese keskkonnasäästlike investeeringuid tegeva teise samba pensionifondi sõsarfond. Esimese keskkonnasäästliku kolmanda samba pensionifondi investeerimisportfell koosneb sotsiaalselt vastutustundlikest, jätkusuutlikest ja keskkonnasõbralikest varadest. Fondiga võetav aktsiarisk jääb alati vahemikku 75–100%. Kogumispensioni teise ja kolmanda samba rohelised fondid on kõigi nende jaoks, kes hoolivad rohelisest mõtteviisist ja usuvad, et investeeringud peavad olema pikemas plaanis tootlikud ning keskkonnasõbralikud ja jätkusuutlikud.

Sotsiaalvaldkond

Enim panustame oma säästva arengu fookuseesmärkidesse:

Kuigi pankadel ja finantsinstitutsioonidel on ühiskonnas majanduskasvu edendamises oluline roll, on neil ka võime mõjutada inimeste elu ja ühiskonna üldist heaolu. Teeme oma tööd alati ausalt, läbipaistvalt ja eetilisel ning paneme ülimat rõhku õiglase tehingu põhimõtete järgimisele ning partnerite, klientide ja töötajate austamisele.

Tunnistades oma rolli ja ühiskondlikku mõju kohalikul tasandil, me

- eraldame raha muusika ja kunsti, hariduse, spordi ja kogukonnaürituste toetamiseks;
- võime toetada välisliikumisi ja -partnereid kohalike kogukondade kultuurilise ja majandusliku arengu edendamiseks;
- seisame majanduses tegutsevate inimeste ja ettevõtete võrdsete võimaluste eest;
- tõstame klientide usaldust LHV kui mittediskrimineeriva finantsteenuste pakkuja vastu;
- edendame finantskirjaoskust ja majandusteadmiste jagamist;
- suurendame pidevalt oma pädevust keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisvaldkonnas, et ühiskonna sidusust veelgi enam edendada.

Meie inimeste edu ja heaolu on meie äritegevuse tuum. Mõistame, et häid majandustulemusi ja kasvu ei saavutata ilma inimesteta, kes loovad väärtust, kelle eest hoolitsetakse hästi, kes täidavad südamega oma isiklike ja kollektiivseid ülesandeid ning tunnevad end kõrgelt hinnatuna.

Sotsiaalne vastutus

LHV kasvades muutume üha teadlikumaks ka oma kasvavast rollist Eesti majanduses ja ühiskonnas laiemalt. Oma missioonist lähtuvalt toetame tegevusi, mis võimaldavad Eesti inimestel ja ettevõtetel julgelt tulevikule mõelda ja oma plaane teoks teha.

Peame oluliseks majandusliku kindlustunde suurendamist ja majanduskeskkonna sidusamaks muutmist. Ühiskonnas laiemalt toetame eelkõige neid ettevõtmisi, mis muudavad Eesti suuremaks ja toetavad meie kogukondade võimekust. Lisaks investorite harimisele ja ettevõtjate tunnustamisele on

meil mitmeid pikaajalisemaid ja uuemaid koostööprojekte, mis aitavad nimetatud eesmärgi saavutada.

Finantskirjaoskus

Asutamisest alates on LHV olnud Eesti investorite kogukonna osa. Investeermisteenuste turuliidrina ja börsil noteeritud ettevõttena, mis samal ajal väärtustab suhteid investoritega, aitame aktiivselt kaasa investorite harimisele. Suhetes oma enam kui 10 000 aktsionäri oleme avatud, läbipaistvad ja kaasavad.

- Korraldame investeerimiskooli raames tasuta seminare, kus 2020. aastal osales üle 7400 inimese (2019. aastal oli osalejate arv 6000). Sel aastal toimusid enamik seminare veebis.
- Igal aastal korraldame ka aktsiamängu Börsihai. Sel aastal jõudis osalejate arv 6576-ni (2019. aastal oli osalejaid 4600).
- Juba teist aastat järjest korraldasime noortele klientidele suunatud finantskirjaoskusteemalise reklaamikampaania, mille ülevaatlik materjal on kättesaadav meie veebilehel.
- Koostöös Tartu Ülikooliga valmistasime ette valikaine „Kaasaegse pangandusettevõtte toimimine LHV Panga näitel“, millele registreerus 54 tudengit.
- Osalesime Eesti Pangaliidu korraldatud finantskirjaoskuse edendamise projektides.
- Toetasime Äripäeva korraldatud konverentsi Investor Toomas, Investeermisklubi läbi viidud investeerimisfestivali, Naiste Investeermisklubi ja aktsiakoolitust.
- Pakume oma klientidele juurdepääsu investeerimis- ja majanduslase kirjanduse raamatukogule.
- Toetame Äripäeva kirjastust investeerimisalaste raamatute väljaandmisel. Aastal 2020 ilmus tänu meie toetusele kuus raamatut.
- Haldame enda loodud finantsportaali ja investeerimisteede arutamiseks mõeldud foorumit.
- Toetasime uudisteportaali Rahageenius, mis pakub tavatarbijale majandusteemalist sisu.
- Valmistame ette materjali taskuhäälingu ja ajaveebi jaoks, mis käsitleb ettevõtluse, investeringute ja finantsküsimustega seotud teemasid.

Sponsorlus

Võimaluste piires toetab LHV ettevõtmisi ja algatusi, mis aitavad kaasa Eesti ühiskonna arengule. Eelistame sponsorprojektide puhul pikaajalist sisulist koostööd.

Eesti kultuur ja ühiskond

- Eesti muusika päevad – juba viis aastat oleme toetanud Eesti uue heliloomingu autasu väljaandmist, mille 2020. aastal pälvis Märt-Matis Lill.
- Enn Soosaare Sihtasutus – toetame eetilise esseistika auhinna väljaandmist. 2020. aastal pälvis auhinna Eero Epner.
- Eesti filmi- ja teleauhinnad 2020 – toetasime silmapaistvate saavutuste tunnustamist.
- Intsikurmu muusikafestival Põlvas – toetasime muusikafestivali viiendat korda.
- "Kes seda teeb?" toetusprogramm. Käivitasime kogukondade toetusprojekti ühisalgatuse rahastamiseks. 2020. aastal eraldasime toetussumma Leesi Tarbijate Ühisuse külapoe renoveerimisprojektile.
- Lisasime pangakaartidele heategevusfunktsiooni. 2020. aastal töötasime välja LHV pangakaartide jaoks funktsiooni, mida klient saab kasutada valitud heategevusorganisatsioonile mikroannetuste tegemiseks. Käivitame selle võimaluse 2021. aasta alguses.

Sport ja tervislik eluviis

- Eesti Jalgpalli Liit – LHV Pank on olnud Eesti Jalgpalli Liidu ja Eesti rahvuskoondise peatoetaja 2010. aastast alates. Lisaks oleme loonud LHV jalgpallikaardi tugisüsteemi, mille kaudu 2019. aastal toetasime Eesti jalgpalliklubisid 79 766 euroga.
- Eesti Optimist Klassi Liit – oleme üle kümne aasta toetanud Eesti purjesporti. Toetame purjetamise propageerimist laste ja noorte seas. Lisaks sellele toetasime ka olümpiasportlast Ingrid Puustat.

- Rally Estonia – toetasime autoralli maailmameistrivõistluste esimest etappi Eestis.
- Simple Session – LHV oli selle ekstreemspordi tippsündmuse üks peatoetaja.
- Toetasime amatöörgolfivõistlust BMW Golf Cup.
- Korraldame ettevõtete vahelist jalgpalliturniiri LHV Cup, mis 2020. aastal toimus neljandat korda.

Eesti majandus ja ettevõtlus

- Eesti aasta ettevõtja konkurss – oleme alates 2012. aastast Eesti aasta ettevõtja konkursi üks peatoetaja. 2020. aastal nimetati aasta ettevõtjaks Kaarel Kotkas.
- Gaselliikumine – LHV toetas gaselliikumist, et tunnustada kiiresti kasvavaid ettevõtteid.
- Toetasime konverentsi Majanduskindlus 2020

Toetame oma teadmiste, LHV-teemaliste kingituste, nõuanete ja oma inimeste esinemisega ka väiksemaid kohalikke algatusi. Osaleme laatadel ja teeme koostööd ülikoolidega. Oleme Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ning Eesti Tööandjate Keskliidu liige. Peame oluliseks aidata Eesti tootjaid ja ettevõtjaid nende hangetes ja koostöösuhetes, tarbides teadlikult nende tooteid ja teenuseid.

Sotsiaalne mõju müügi ja kanalite kaudu

Meie eesmärk on aidata kliendil kasutada meie tooteid ja teenuseid võimalikult hästi ja hõlpsalt. Aasta 2020 oli COVID-19 tõttu erakordne ja suhtlemisdistantsi hoidmise vajadus muutis elektrooniliste kanalite rolli ettevõtluses ja ühiskonnas veelgi kesksamaks. See näitab selgelt, et keskendumine digitaalsetele kanalitele on õige tee meie teenuste kõigile kättesaadavaks tegemisel.

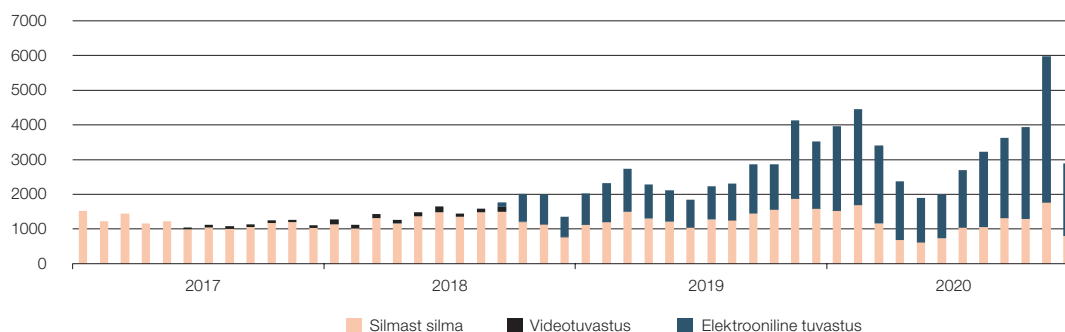
Eesti parimad elektroonilised kanalid

LHV jaoks on jätkuvalt tähtis elektrooniliste kanalite arendamine, et meie internetipank ja mobiilirakendus toetaksid

kõigi meie teenuste kättesaadavust. Viimase paari aasta jooksul oleme põhitähelepanu pööranud erakliendile suunatud teenustele, kuid arusaadavalt soovime samasugust kogemust pakkuda ka ärikliendile.

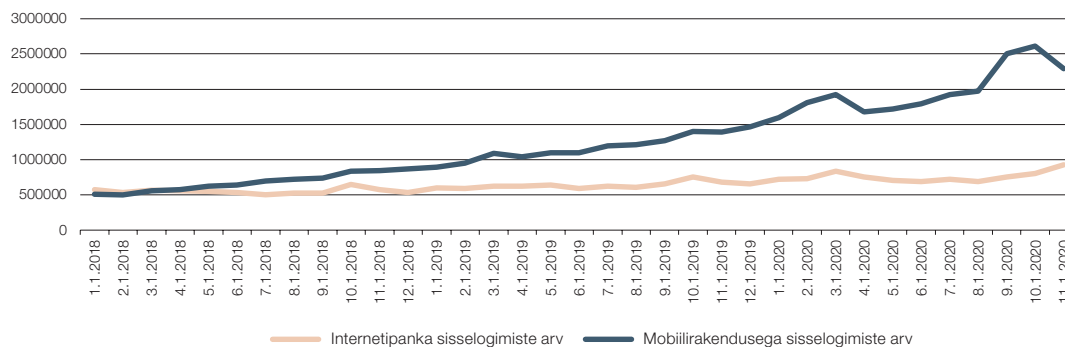
2020. aastal saime igal kuul juurde umbes 3500–4000 uut klienti. Üle poole meie uutest klientidest avavad pangakontod meie elektroonilise kanali kaudu. Oleme kasvutendentsi täheldanud varasematelgi aastatel, kuid 2020. aasta on näidanud, et enamik kliente saab meie teenuseid kasutada eemalt ja võrgus.

Kliendi tuvastamine kliendisuhte loomisel (erakliendid)

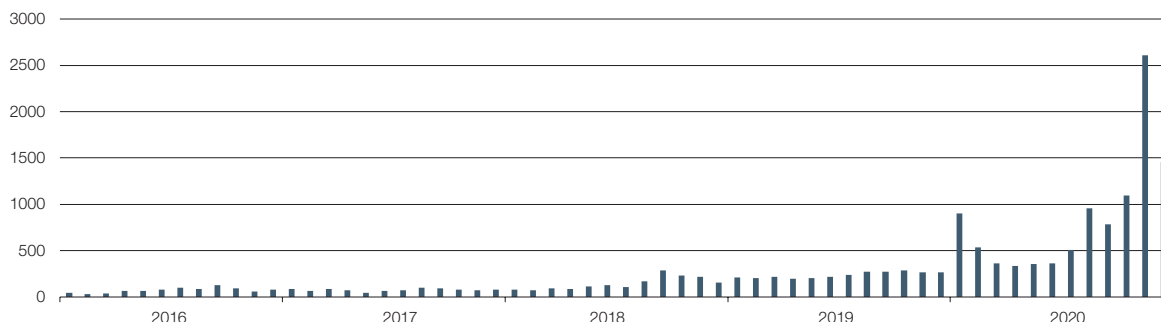
Internetipanka ja mobiilirakendusse sisselogijate arv kasvas möödunud aastal vastavalt 20% ja 40%. See tähendab, et kliendid kasutavad elektroonilisi kanaleid veelgi rohkem kui varem.

LHV interneti- ja mobiilipanga kasutus sisselogimiste järgi

2020. aasta alguses käivitasime lihtsa ja sujuva viisi lastele arvelduskonto avamiseks internetipanga või mobiilirakenduse kaudu. Konto avamiseks on vajalik ainult lapsele Eestis väljastatud ID-kaart, pass või elamisloakaart.

Lapsekontode arv

2020. aastal löime võimaluse saata oma klientidele elektrooniliste kanalite kaudu e-teateid.

LHV on ka esimene pank maailmas, mis pakub mobiilirakenduse kaudu virtuaalse ISIC-üliõpilaspileti tellimise võimalust. Virtuaalne üliõpilaspilet tähendab seda, et õpilased ei vaja enam oma staatuse tõendamiseks või rahvusvaheliste allahindluste saamiseks plastkaarti.

Kõik meie pangakaarte omavad kliendid näevad meie mobiilirakenduse abil oma kaardi PIN-koodi. See tähendab, et oleme märkimisväärselt vähendanud tavaliselt posti teel saadetavate teadete arvu.

Kliendid saavad oma mobiilirakenduses kasutada ka ApplePay ja Google Pay digirahakotti – seega pole neil vaja plastkaarte kaasas kanda.

Keskendumine kliendikogemusele

Positiivne kliendikogemus on iga ettevõtte jätkusuutliku kasvu jaoks väga oluline ja kliendikogemus on ka meie jaoks ülitähtis. Positiivne kliendikogemus soodustab lojaalsust, aitab meil kliente hoida ja julgustab neid brändi propageerima. Seetõttu oleme oma kanalite arendamisel arvestanud ka nägemispuudega inimeste vajadustega.

Nagu eelmistel aastatel, keskendume ka nüüd finantskirjastuse edendamisele. Seetõttu töötame oma e-kanali jaoks välja eelarveplaneerimist hõlbustavat programmi, mis aitab klientidel veelgi targemaid finantsotsuseid langetada.

Oleme alati oma müügi- ja turunduskampaaniate kavandamisel ning kliendile parimat võimalikku lahendust pakkudes vastutustundlikud. Püüame arvestada oma klientide arvamuste ja eelistustega. Kogu meie tegevus toetub kliendiseg-

mentidele ja nende segmentide ainulaadsetele vajadustele. Meie eesmärk on pakkuda kõiki oma tooteid ja teenuseid veebis ning positiivse kliendikogemuse toetamiseks müügi-tegevust segmentide kaupa veelgi paremini planeerida.

Meie ühiskondlik mõju tööandjana

LHV olulisim vara on inimesed. LHV meeskond on 515 inimesest koosnev kogukond, kes jagavad ettevõtte väärtusi ja töötavad ühise eesmärgi nimel. Püüdleme ausa, avatud ja toetava sisekliima poole. LHV siht on olla parim tööandja, et iga meie töötaja saaks rääkida kaasa ettevõtte kujunemises, tunda oma panuse olulisust ja ise ametialaselt areneda.

Soovime töötajates soodustada omanikutunnet. Sel eesmärgil oleme loonud aktsiaoptsiooni programmi. See on tulemustasuprogramm võtmetöötajatele, mis ühildab omanike ja tulemustasu saajate huvid ning soodustab keskendumist riske arvestavatele pikaajalistele tulemustele.

Meie eesmärk on suurendada LHV töötajate rahulolu tööga, neid motiveerida, edendada nende pädevust (teadmisi, oskusi, kogemusi ja võimekust), laiendada eneseteostusvõimalusi ja suunata töötajate rahulolu arengut. Samuti teeme tõsiselt tööd andekate noorte leidmiseks ning solidaarsuse ja uhkustunde soodustamiseks. LHV kui tööandja peamine fookus on inspireeriv organisatsioonikultuur ja hea tunne, millega meie inimesed iga päev tööle tulevad.

LHV on kiiresti kasvav ettevõtte, mis väljendub ka töölevärbamises. LHV palkas aastaga juurde 79 töötajat. 97% kõigist LHV töötajatest töötab täisajaga. Aastal 2020 oli tööjõu vabatahtlik voolavus LHV Grupi ettevõtetes 5,7%, mis on märgatavalt väiksem kui 2019. aasta 10,9%. Selle põhjuseks on eeldatavasti üldine olukord tööturul, kus tööpakku-

miste arv on vähenenud, mistõttu on vähem tõenäoline, et töötajad töökohta vahetavad.

Töötajate arendamine

Me aitame kaasa oma inimeste isiklikule ja tööalasele arengule. Meie lähenemine koolitusele juhindub töötajakesksest lähenemisviisist, mis keskendub töötaja konkreetsetele vajadustele, motivatsioonile ja kvalifikatsioonile. Vajadusel pakume rotatsioonivõimalust LHV sees. Oleme töötanud välja sisekoolituste programmi, sealhulgas põhjaliku koolitusprogrammi uutele töötajatele ja keelekursused.

Juhtidele mõeldud koolitused on andnud neile praktilisi vahendeid juhtimise parandamiseks, juhiseid sujuvaks ettevõttesiseseks suhtluseks, nõuandeid töölevärbamiseks ja praeguse talentide tööturu nõuetele vastamiseks. Juhtidelt saadud tagasiside põhjal võime täna öelda, et suhtlusoskus ja koostöö on paranenud tänu suurematele võrgustike loomise kogemustele. Uuendame pidevalt arengu- ja hindamisvestluste formaati kindlustamaks, et inimesed saaksid neist võimalikult palju kasu.

Töötajate tervise edendamine

LHV edendab töötajate füüsilist ja vaimset tervist. Pakume oma töötajatele võimalust saada tasuta psühholoogilist nõustamist ettetulevates isiklikes või ametialastes küsimustes. Alates 2020. aasta sügisest pakume terviseauditeid kõigile üle 40-aastastele töötajatele, kes on LHV-s töötanud vähemalt kaks aastat. Terviseauditeid võib korrata iga kolme aasta tagant. Samuti pakume kõigile töötajatele soovi korral gripi vastu vaktsineerimist ning hüvitame nägemiskontrolli ja nägemisteravust korrigeerivate abivahendite ning hambaravi kulud.

Hüvitame töötajatele iga kvartalis kindlas summas terviseiga seotud kulutused (spordiklubide liikmesus, rahvaspordiüritused, spordisaali üür, taastusravi).

Kvartali kaupa makstavat tervisekulude kompensatsiooni taotleti 2020. aastal aktiivselt: AS LHV Pank 75%; AS LHV Varahaldus 78%; AS LHV Finance 74%.

LHV-l on silmapaistev töötervishoiu pakett. LHV kuulub Eestis tervist edendavate tööandjate võrgustikku. Arvestame ka tervishoiualaste soovustega: kasutame silmasõbralikke monitore, täielikult reguleeritavaid toole ja kirjutuslaudu ning vajadusel varustame inimesed ergonoomiliste seadmetega ja anname võimaluse osaleda kontorivõimlemises, järgides treeneri eelnevalt salvestatud juhiseid. Kasutame kontori-ruumides võimalikult palju tervisesõbralikke ja looduslikke materjale. Meil on kontoris tervisesõbralikud ja naturaalsed, suure villasisaldusega vaipkatted. Haiguspäevade osakaal LHV ettevõtetes oli 2020. aastal 0,4%

Töö- ja eraelu tasakaal

Me väärtustame töö ja eraelu tasakaalu. Muude eesmärkide kõrval soovisime peresõbraliku tööandjana harmoniseerida oma tegevust Sotsiaalministeeriumi peresõbraliku tööandja programmiga. Kaheaastase töö tulemusena saavutasime 2019. aastal peresõbraliku tööandja programmi kuldaseme, mis tähendab, et LHV toetab töötajaid nende igas eluetapis. Püüame võimalikult palju arvestada LHV-s töötavate inimeste isiklike vajadustega. Näiteks võime pakkuda üliõpilastele osajatööd või võimaluse korral paindlikku tööaega. Töö ja eraelu sobiva tasakaalu tagamiseks tähtsustame pereelu: lapse kooli alguse puhul toetame töötajat rahaliselt, lapse sünnipäeval on töötajal õigus lühendatud tööpäevale ja abiellumise puhul kolmele vabale päevale. Igal aastal korraldame lastega peredele jõuluürituse. Maksame sünni- ja matusetoetust.

Kaasav töökoht

Töötajatelt tagasiside saamiseks ja sisesuhtluse soodustamiseks oleme välja töötanud mitmesuguseid meetmeid. 2020. aasta sügisel viisime läbi uue töötajate kaasatuse uuringu (Gallup Q12 küsimustik), mida meil on edaspidi kavas korraldada iga poole aasta tagant. Esimeses Q12 uuringus osales 92% töötajatest. Uuringu üldine keskmine tulemus oli 4,3 punkti viiest. Meie eesmärk on hoida töötajate rahulolulase kõrgena ja mõista, mida meie inimesed vajavad, et olla õnnelikud ja kaasatud. Gallup Q12 protsess hõlmab ka individuaalseid ja meeskondlikke arutelusid ning annab kõigile suurepärase võimaluse oma sõna sekka öelda. Võtame töötajate ettepanekuid tõsiselt ja loimime neid oma juhtimisotsustesse. Töötajad saavad teha juhtimise kohta ettepanekuid ning rääkida ettevõtte arengus kaasa koosolekutel ja strateegiapäevadel. Uutelt töötajalt kogume tagasisidet katseaja lõpus ja arvestame seda nende edaspidist tööd korraldades.

Tunnustatud tööandja

LHV on nõutud ja tunnustatud tööandja. 2020. aasta alguses avalikustatud CV-Online'i tööandjauuringus tunnistas LHV atraktiivsuse teiseks tööandjaks Eestis. CV Keskuse iga-aastasest ihaldusväärsete tööandjate küsitlusest selgus ka, et LHV saavutas uue tulijana kolmanda koha. Samuti loeti meid majandustudengite ja kogenud töötajate hinnangul atraktiivseks tööandjaks (Instari uuringu põhjal). Atraktiivsus tööandjana võimaldab meil värvata paindlikult, sest huvi meie vastu on aasta-aastalt kasvanud. Möödunud aasta jooksul suhtlesime enam kui 4500 töötajakandidaadiga ja valisime neist 2,9% meile tööle. Oleme pannud rõhku kandideerijatelt tagasiside küsimisele ja värbamistarkvara Greenhouse kasutuselevõtt on seda protsessi tunduvalt

tõhustanud. Anname ka ise kandidaatidele tagasisidet. Noortele talentidele pakume praktika- ja töövarjutusvõimalusi. Iga kümnes töötaja on alustanud LHV-s praktikandina.

Ettevõtte juhtimine

Enim panustame oma säästva arengu fookuseesmärkidesse:

LHV on võtnud endale kohustuse tegutseda alati ausalt ja heauskselt ning tagada, et meie juhtimispõhimõtted, töömehanismid ja struktuurid oleksid läbipaistvad ning kajastaksid vastutust, võrdõiguslikkust ja kõrgeimaid eetikastandardeid. Me tegeleme hoolikalt kõigi võimalike huvide konfliktidega ning väldime altkäemaksu, rahapesu, ebaseaduslikku käitumist ja korruptsiooni.

Jätkusuutliku mõtteviisi edendamiseks kõigil juhtimistasanditel ja kogu organisatsioonis:

- oleme loonud ülesehituselt lameda ja mittehierarhilise organisatsioonistruktuuri, et rõhutada töötajate individuaalse vastutuse võtmise tähtsust;
- tõhustame pidevalt keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite lõimimist oma igapäevatoösse, juhtimisstiili, värbamisprotsessidesse ja strateegiate väljatöötamisse;
- keskendume kaasamisele ja koostööle;
- tunnustame keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite lõimimist oma äriprotsessidesse kui muutuste juhtimist ning mõistame koostöö tähtsust seatud eesmärkide saavutamiseks;
- parandame oma keskkonna-, sotsiaalse ja juhtimistegevuse ja arengu analüüsi ja aruandlust ning teeme oma mõõdikud ja saavutused nõuetekohaselt teatavaks reguleerivatele asutustele, partneritele ja avalikkusele;
- läbipaistva juhtimiskultuuri tagamiseks järgime Finantsinspektsiooni ja Nasdaq Tallinna börsi soovitatud ühingujuhtimise häid tavasid;
- oleme integreerinud ESG-eesmärkide täitmise tippjuhude tasustamise programmi.

Vastutustundlik juhtimiskultuur

Vastutus ja avatus juhtimises on meie tööpõhimõtete alus- talad, mis on kindlalt juurdunud meie missioonis ja väärtustes. Usume kindlalt, et meie kõrged eetikastandardid ja kõigi sidusrühmadega arvestamine, kõrgel tasemel riskijuhtimine ja õiguspärane tegevus on pikas plaanis meie edu jaoks üliolulised. Kõik LHV juhid ja töötajad peavad käituma eetiliselt ja vastutustundlikult ning eetikapõhimõtete järgimine on kohustuslik. LHV eetikapõhimõtetele toetuvad LHV eri valdkondade poliitikad, ka ettevõtte juhtimise poliitika, sise-eeskirjad ja korrad, mis reguleerivad nende põhimõtete täpsemat järgimist. 2020. aastal formuleerisime ja avaldasime ka oma esimese ESG-poliitika, milles on selgelt välja toodud meie vastutus ja pühendumus sotsiaalse ja keskkonnaküsimustes ja neid selgitatud.

Tehes oma tööd vastutustundlikult, läbipaistvalt ja põhieesmärgiga „mitte halba teha“, toetume peamiselt õiguspärasusele, parimatele tavadele ja terve mõistuse põhimõttele. Grupi nõukogu tööd toetavad mitu komiteed: töötasukomitee, nomineerimiskomitee, auditikomitee ning riski- ja kapitali komitee. LHV juhtimise alustest anname põhjalikumalt aru ühingujuhtimise aruandes.

LHV juhtimisstruktuur on korraldatud lihtsasti mõistetavalt ja sisaldab selgeid vastutusliine. Vastutustundliku juhtimise oluline element on hoolikas riskijuhtimine ja oma tegevuse kriitiline analüüs. LHV võtab krediidi-, likviidsus-, turu-, kuritegevus- ja operatsiooniriskide väljaselgitamist ja maandamist väga tõsiselt.

Riskide kontrollimiseks ja juhtimiseks on kolm kaitseliini. Sisekontrolliraamistik hõlmab nii hästitöötavat iseseisvat riskijuhtimist ja vastavuskontrolli kui ka auditiülesandeid täitvaid töötajaid. Oleme loonud komiteed, mis on vajalikud riskide juhtimise teemal nõu andmiseks. Riskidest anname põhjaliku ülevaate iga-aastases AS LHV Grupi riski ja kapitali raportis.

Detsembris 2020 määras reitinguagentuur Moody's LHV Pangale taas investeerimisjärgu tasemel krediidiireitingu,

kinnitades LHV tugevat, jätkusuutlikku finantsprofiili ja võimet teenindada võetud kohustusi. Vastutustundliku juhtimise oluline roll on viidud kooskõlla õigusnormide ja sektorile kehtivate reeglitega. Asjaajamises reguleerivate ja järelevalveasutustega on LHV korrektne ja koostööaldis. Täidame korrektselt kõiki õigusnõuetele tulenevaid kohustusi ja aruandekohustusi. 2020. aastal ei tuvastatud LHV puhul mitte ühtegi õigus- ega muudele nõuetele mittevastavust.

Võrdõiguslikkus ja mittediskrimineerimine

LHV on võrdõiguslikkusest lähtuv õiglane ja kaasav tööandja, kes edendab ja järgib alati mittediskrimineerivaid äri- ja personalitavasid. Juhtimis- ja värbamisprotsessis juhindume LHV huvidest ja oma inimeste heaolust ning peame kinni kõige kõrgematest eetikastandarditest. Töötajaid värvates ja edutades lähtume valiku tegemisel sooneutraalselt ja mittediskrimineerivalt kandidaadi haridusest, oskustest ja kogemustest ning vajaduse korral vastavusest õigusaktidest tulenevatele nõuetele. LHV ei ole tundnud vajadust rakendada mõnd konkreetset mitmekesisus- või võrdsuspoliitikat.

Tasustamispoliitikas oleme objektiivsed ega lähtu töötaja isikust. Kui teatud ametikoht seda nõuab, siis kontrollime värbamisel alati sisenemislävenditele vastamist.

LHV jaoks on tähtis töötajate võrdne kohtlemine ja mittediskrimineerimine. 2020. aastal LHV-s sellealaseid rikkumisi ei esinenud. Ei olnud töövaidlusi, diskrimineerimisjuhtumeid ega inimõiguste rikkumisi. Tegutseme alati neutraalselt ega diskrimineeri kliente ega töötajaid nende poliitiliste vaadete või isiklike eelistuste tõttu.

Investorsuhted

LHV aitab aktiivselt kaasa heade suhete arendamisele investorite kogukonnaga. Oleme kehtestanud endale kõrged nõuded avatuse ja läbipaistvuse ning investorite teadlikkuse tõstmise osas. Meil on investoritele suunatud veebileht, kus ühingujuhtimise hea tava kohaselt ja õigusaktidest tulenevate nõuete alusel tehakse aktsionäridele kättesaadavaks kõik dokumendid ja andmed. LHV kohtleb kõiki aktsionäre võrdselt ja teavitab neid kõigist asjakohastest olulistest asjaoludest. LHV tagab neile võrdse ja kiire juurdepääsu vastavale teabele ning on valmis küsimustele vastama. Informatsiooni jagamisel järgitakse avalikele ettevõtetele kehtestatud reegleid. 2019. aastal tuli LHV Grupp võitjaks Nasdaq Baltic Awards põhikategoorias ja sai parimate investorsuhetega ettevõtte auhinna. Meid tunnustati parimate tavade eest investorsuhete valdkonnas ja suurima aktsiaootluse eest Balti börsiettevõtete seas viimase kahe aasta jooksul.

Koostöö

Organisatsioonid, millega teeme koostööd

LHV peab iseenesestmõistetavaks, et jätkusuutlikkus on seotud koostööga, ning me mõistame, et koostöös ühesuguse mõtteviisiga inimeste ja organisatsioonidega peitub suur jõud. Meie eesmärk on aidata üles ehitada jõukas, kaasav ja vastupidav majandus, mida toetab jätkusuutlik areng ja maailm, kus loodusvarasid kasutatakse mõistlikult, ning seda saab saavutada ainult üheskoos ja paljusid sidusrühmi kaasates.

Roheline Tiiger

Roheline Tiiger on uus algatus liikumiselt „Teeme ära!“, mis käivitab ülemaailmse maailmakoristuspäeva projekti. Rohelise Tiigri eesmärk on kujuneda järgmiseks oluliseks üleriigiliseks algatuseks. Seda võib võrrelda ka mõnekümne aasta taguse Tiigrihüppe arvutiseerimisprojektiga. Roheline Tiiger loob ringmajanduse mudeli üksikisikutele, kogukonnale ning era- ja avalikule sektorile ning on tulevikus teistele riikidele eeskujuks. Seni on LHV selles algatuses ainus pangandussektori esindaja ja partner.

Eesti Pangaliit

Eesti Pangaliidu jätkusuutliku panganduse toimkond loodi LHV eestvõttel jaanuaris 2020. Toimkonna üks peaeesmärke on aidata finantseerimistegevuste kaudu tutvustada ja ära kasutada uusi jätkusuutlikke äri võimalusi, mis suurendavad kohalike ettevõtete, kogukondade ja kogu riigi konkurentsivõimet. Samuti aitab toimkond kaasa jätkusuutlikkusel teadlikkuse suurendamisele ja on riigiasutuste, Eesti Panga ja mõjuorganisatsioonide partner jätkusuutliku finantseerimise valdkonna arendamisel.

Finance Estonia

LHV on finantssektori esindusorganisatsiooni FinanceEstonia liige. Meie tegevus selles mittetulundusühingus võimaldab meil aidata kaasa jätkusuutlike panganduspõhimõtete levikule kogu finantssektoris. Toetame ka FinanceEstonia korraldatavat konverentsi Green Finance, mis keskendub aruteludele roheliste väärtuste kui tulevikusuundumuse üle kogu finantsteenuste maailmas. FinanceEstonia toetab finantssektori arengut, innovatsiooni ja teenuste eksporti. COVID-19 tõttu on konverents kuni edasiste korraldusteni edasi lükatud.

Vabaühendused

2020. aastal tegime koostööd mitme kohaliku valitsusvälise organisatsiooniga, et tutvustada endale võetud jätkusuutlikkusega seotud kohustusi, saada kinnitust oma portfelli mõjuanalüüsi tulemustele ja tagasisidet meie tegevuskava ja võimalike tegevuste kohta lähiaastatel. Mõistame erinevate sidusrühmade kaasamise ning igapäevaselt konkreetsete

sotsiaal- ja keskkonnaküsimustega tegelevate organisatsioonidega diskussiooni ülevõtmise tähtsust.

Arutelud riigi tasandil

Teeme jõupingutusi, et toetada Eesti püüdlust olla maailmas esimene, kes töötab välja ettevõtteleenude jätkusuutlikkuse mõõtmise süsteemi, kus kliimaeesmärkide saavutamiseks saab siduda era- ja avaliku sektori huve.

Eesti on seadnud eesmärgiks jõuda aastaks 2050 kliimaneutraalse majanduseni. Selle eesmärgi saavutamine nõuab riigi ja erasektori koostööd, samuti üksikasjalikku tegevuskava. Tegevuskava peaks põhinema läbipaistval jätkusuutlikkuse mõõtmise süsteemil. Selle protsessi toetamiseks kavatseme motiveerida erasektorit kliimamõjusid tõhusalt mõõtma ja aitama kogu finantssektoril suunata kapitali jätkusuutlikesse investeringutesse.

Oleme koostanud kliimamõjude andmebaasi esmase kontseptsiooni. Pangad saaksid finantsotsuste tegemisel tugineda keskandmebaasile ning see oleks ka riiklike toetus- ja käendusprogrammide alus. Lõplik süsteem peaks olema automatiseeritud, nii et see ei paneks ettevõtetele liigset koormust, ning olema kooskõlas minimaalse andmekogumise ja ühekordse esitamise põhimõttega. Oleme oma ideed juba levitanud ja korraldanud koos partneritega (poliitikakujundajad, muud turuosalised jne) ajurünnakuid. Töötame selle nimel, et arutelu jätkuaks ja jõuaks etappi, kus era- ja valitsussektor saavad ühiselt kujundada lõpliku süsteemi ja ideed katsetada.

Jätkusuutlikkuse mõõdikute väljatöötamine

Oma tegevuse positiivse mõju suurendamiseks ja kahjuliku mõju vähendamiseks ning keskkonda ja inimesi mõjutavate riskide juhtimiseks koostasime 2020. aastal konkreetse kava aastateks 2021–2023 selle kohta, mida peame hakkama jälgima, et mõjutada meie kõige olulisemaid fookusvaldkondi. Võtsime endale kohustuse välja töötada kõigi ärivaldkondade andmete kogumiseks sobiv meetodika, kindlaks määrata lähtepositsioonid ning regulaarselt jälgida ESG-eesmärkide saavutamise käiku ja hinnata tehtut. Aastal 2020 uurisime ka võimalusi ESG-andmed visualiseerida ja töötasime selleks välja spetsiaalsed digitaalsed lahendused ESG-näidikute jaoks. Lisaks sellele astusime 2020. aastal Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi liikmeks. Foorumi liikmeskonda kuulumine annab meile juurdepääsu ainulaadsele jätkusuutlikkuse indeksi meetodikale, mis aitab meil veelgi paremini jälgida ja mõista meie praegust ESG-alast olukorda ja edusamme ning nende kohta aru anda.

Läbipaistvus jätkusuutlikkuse aruandluse abil

Oleme võtnud eesmärgiks parandada lähiaastatel jätkusuutlikkuse aruandlust ning mittefinantsteabe avalikustamise tavasid ja oskusteavet. 2020. aastal hakkasime parandama oskusteavet keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimismõõdikute alase aruandluse vallas ning aitasime kaasa ka mitmele vabatahtlikule mittefinantsteabe avalikustamise algatusele, näiteks Nasdaq keskkonna- ja sotsiaalvaldkonna teabe avalikustamise vorm ning Eesti pangandussektorile suunatud ESG-teabe avalikustamise projekt, mida juhib Eesti vabaühendus Estwatch. 2021 on esimene aasta, kui esitame ÜRO keskkonnaprogrammi finantsalgatusele (UNEP FI) aruande vastutustundliku panganduse põhimõtete rakendamise edenemise kohta. 2021. aastal koostame ka tegevuskava oma aruandlustavade paremini vastavusse viimiseks globaalse aruandlusalgatuse GRI nõuetega ning Põhjamaade ja Baltimaade turu jaoks mõeldud Nasdaq ESG aruandluse juhendiga. Mõistame, et aruandlustavade vastavusse viimine rahvusvaheliste standarditega tähendab ka suurema hulga mittefinantsteabe avalikustamist kui seni. Selleks panustame palju rohkem ESG-andmete kogumisse ja analüüsimisse, ESG-alasesse suhtlusse ja teavitamisse ja sisemiste protsesside tõhustamisse, koostades ja avaldades jätkusuutlikkusega seotud materjale ja aruandeid ning suurendades ettevõttesisest suutlikkust ülemaailmselt tunnustatud ESG-aruandlusstandarditele vastamiseks.

Ühingujuhtimise aruanne

Käesolev aruanne on koostatud kooskõlas Eesti raamatu- pidamise seadusega ning annab ülevaate AS-i LHV Group (edaspidi LHV) juhtimisest ja juhtimise vastavusest Finantsinspeksiooni ja Nasdaq Tallinna börsi soovituslikule juhendile „Hea ühingujuhtimise tava“. LHV järgib head ühingujuhtimise tava, välja arvatud juhul, kui käesolevas aruandes on märgitud teisiti.

1. Üldkoosolek

LHV on aktsiaselts, mille juhtimisorganiteks on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatus.

Üldkoosolek on LHV kõrgeim juhtimisorgan, kus aktsionärid teostavad oma õigusi. Üldkoosoleku esmased ülesanded on põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, vahetusvõlakirjade väljalaskmise otsustamine, nõukogu liikmete valimine ja volituste pikendamine, nõukogu liikmete ennetähtaegne tagasikutsumine, majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine, aktsiaoptsiooniprogrammi kinnitamine, audiitori(te) arvu määramine, audiitori(te) nimetamine ja tagasikutsumine ning muude seaduse ja põhikirjaga üldkoosoleku pädevusse antud küsimuste otsustamine.

Põhikirja muutmise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud hääletest. Põhikirja muutmise otsus jõustub vastava kande tegemisel äriregistrisse. Äriregistrile esitatavale avaldusele lisatakse üldkoosoleku otsus põhikirja muutmise kohta, üldkoosoleku protokoll ja põhikirja uus tekst.

Igal aktsionäril on õigus osaleda üldkoosolekul, võtta üldkoosolekul sõna päevakorras esitatud teemadel ning esitada põhjendatud küsimusi ja teha ettepanekuid.

Üldkoosoleku kutsub kokku juhatus. Korraline üldkoosolek, mille päevakorras on majandusaasta aruande kinnitamine, toimub vähemalt üks kord aastas. Juhatus kutsub korralise üldkoosoleku kokku hiljemalt kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest. Korralise ja erakorralise üldkoosoleku toimumisest teatab juhatus ette vähemalt kolm nädalat.

Üldkoosoleku päevakord, juhatuse ja nõukogu ettepanekud, otsuste eelnõud ja muud asjakohased materjalid tehakse aktsionäridele kättesaadavaks enne üldkoosolekut. Materjalid tehakse kättesaadavaks LHV veebilehel. Aktsionäridele antakse võimalus enne üldkoosoleku toimumise päeva esitada küsimusi päevakorras nimetatud teemade kohta.

Üldkoosolekul osalemiseks õigustatud aktsionäride ring määratakse aktsiaraamatu alusel seitse päeva enne üldkoosoleku toimumist.

2020. aastal toimus üks korraline aktsionäride üldkoosolek. 13. märtsil 2020. aastal toimunud korralisel aktsionäride üldkoosolekul kinnitati 2019. aasta majandusaasta aruanne ja jaotati 2019. aasta majandusaasta kasum, sealhulgas otsustati dividendide maksmine. Lisaks anti ülevaade 2020. aasta esimese kahe kuu majandustulemustest, ärikeskkonnast ja viieaastasest finantsprognoosist. Kinnitati optsiooniprogramm aastateks 2020-2024, kiideti heaks tulemustasu maksmise tingimused, muudeti põhikirja ja pikendati nõukogu liikmete volitusi. Üldkoosolek toimus eesti keeles.

2020. aasta üldkoosoleku juhataja oli AS-i LHV Pank juriidilise osakonna juht Daniel Haab, kes tutvustas üldkoosoleku läbiviimise protseduuri ja juhatusele ettevõtte tegevuse kohta küsimuste küsimise korda.

2020. aasta korralisel üldkoosolekul osalesid juhatuse liige Madis Toomsalu, nõukogu esimees Rain Lõhmus, nõukogu liikmed Andres Viisemann, Raivo Hein, Sten Tamkivi ja Tauno Tats, volikirja alusel olid esindatud Tiina Möis ja Heldur Meerits. Kohal oli ka audiitor Eero Kaup (KPMG).

Ühelgi aktsionäril ei ole aktsiaid, mis annaksid neile spetsiifilisi kontrolliõigusi ja hääleõigusi. LHV ei ole teadlik aktsionäride vaheliste kokkulepete olemasolust, mis käsitleksid aktsionäriõiguste kooskõlastatud teostamist.

Olulist osalust omav aktsionär on Rain Lõhmus ja temaga seotud isikud, omades kokku 23,38% aktsiakapitalist.

2. Juhatus

2.1. Juhatuse koosseis ja ülesanded

Juhatus on LHV juhtimisorgan, mis esindab ja juhib LHV-d. Juhatuse liikmed valib ja kutsub tagasi nõukogu. Juhatuse liikme valimiseks on vajalik tema kirjalik nõusolek. Juhatuse liikmeteks valitakse isikud, kellel on juhatuses osalemiseks ja juhatuse liikme ülesannete täitmiseks piisavad teadmised ja kogemused ning kes vastavad LHV põhikirjast, juhatuse töökorrast ja muudest sise-eeskirjadest ning õigusaktidest tulenevatele nõuetele. Enne ametisse nimetamist hinnatakse isiku sobivust ametikohale vastavalt LHV juhtorgani liikmete ja võtmeisikute hindamise eeskirjale, arvestades LHV tegevuse eripäradega.

Vastavalt LHV põhikirjale koosneb juhatus ühest kuni viiest liikmest. Juhatuse liikme volituste tähtaeg on viis aastat, kui nõukogu ei otsusta teisiti. Juhatuse liikme ametiaja pikendamist ei või otsustada varem kui üks aasta enne ametiaja kavandatavat möödumist ja pikemaks ajaks, kui on seaduses või põhikirjas ettenähtud ametiaja ülemäär. Juhul, kui LHV juhatusel on üle kahe liikme, määrab

nõukogu juhatuse esimehe.

Juhatuse esimees korraldab juhatuse tööd. Nõukogu võib juhatuse liikme sõltumata põhjusest tagasi kutsuda. Juhatuse liige võib juhatusest tagasi astuda sõltumata põhjusest, teavitades sellest nõukogu. Juhatuse liikmega sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule.

LHV juhatus on hetkel moodustatud üheliikmelisena ja juhatuse liige on Madis Toomsalu. Nõukogu on sõlminud Madis Toomsaluga juhatuse liikme lepingu. Nõukogu otsustab juhatuse liikmete tasustamise põhimõtted ja kompensatsioonid juhatuse liikme lepingu ennetähtaegse lõpetamise puhul. Juhatuse liikme volitused kehtivad kuni 5. detsembrini 2021. aastal.

Juhatus teostab igapäevaseid juhtimisotsuseid iseseisvalt, lähtudes LHV ja aktsionäride parimatest huvidest ning jättes kõrvale isiklikud huvid. Juhatuse liikme ülesandeks on LHV igapäevane juhtimine ja ettevõtte esindamine, samuti LHV tegutsemise suunamine välisringides ja suhtlemine investoritega, LHV strateegia väljatöötamise koordineerimine ja selle rakendamine, olles LHV suuremate tütarettevõtete aktiivne nõukogu esimees.

Juhatus tagab LHV tegevusvaldkonnast lähtudes LHV tegevuses sobiva riskijuhtimise ja sisekontrolli toimimise. LHV sisekontrolli süsteem hõlmab kõiki tegevusi, mida viivad ellu LHV nõukogu, juhtkond ja kõik töötajad, et tagada tegevuse tõhusus, adekvaatne riskide kontroll, nii sise- kui ka välisaruandluse usaldusväärsus ja vastavus tegelikkusele, kõikide õigusaktide tingimusteta täitmine. Sisekontrolli süsteem katab kõiki äri-, tugi- ja kontrolliüksuseid.

LHV riskijuhtimise eesmärgiks on riske ära tunda, neid õigesti mõõta ning juhtida. Laiemas plaanis on riskijuhtimise eesmärgiks ettevõtte väärtuse suurendamine kahjude minimeerimise ning tulemuste volatiilsuse vähendamise kaudu.

Riskijuhtimine baseerub LHV-s tugeval riskikultuuril ning on üles ehitatud kolme kaitseliini põhimõttel, kus esimene kaitseliin ehk ärivaldkonnad on vastutavad riskide võtmise ning igapäevase juhtimise eest. Teine kaitseliin ehk riskijuhtimise valdkond on vastutav riskijuhtimise meetodikate väljatöötamise ning riskide raporteerimise eest. Kolmas kaitseliin ehk siseaudit teostab sõltumatut järelevalvet kogu organisatsioonile.

2.2. Juhatuse liikmete tasustamise põhimõtted

LHV tasustamise põhimõtete eesmärk on õiglase, motiveeriva, läbipaistva ja seadusega vastavuses oleva tasustamise korraldamine.

Juhatus tasustamise põhimõtete ja töötasude üle on otsus-

tamisõigus nõukogul. Töötasukomitee vaatab kord aastas üle juhatuse tasustamise alused. Juhatuse tegevuse hindamisel võtab töötasukomitee eelkõige arvesse konkreetse juhatuse liikme tööülesandeid, tema tegevust, samuti LHV majanduslikku olukorda, äritegevuse hetkeseisu ja tuleviku-suundi võrdluses samasse majandussektoris kuuluvate äriühingute samade näitajatega.

Juhatus liikme tasu, kaasa arvatud optsiooniprogramm, peab olema selline, mis motiveerib isikut tegutsema LHV parimates huvides. Juhatuse liikmete põhipalk ja tasustamis-põhimõtted sätestatakse vastavate isikutega sõlmitud töölepingus või juhatuse liikme lepingus. Sisekontrolli ja riskijuhtimist teostavate juhatuse liikmete või töötajate tasustamise põhimõtted peavad tagama nende sõltumatuse ja objektiivsuse riskijuhtimise/sisekontrolliga seotud ülesannete täitmisel. Nimetatud töötajate tasustamine ei tohi olneda kontrollitavate valdkondade tulemustest. Seatud eesmärgid peavad olema kirjeldatud üksikisikute tasandil.

LHV juhendab tulemuste mõõtmiseks kasutatavate peamiste kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete ning riski hindamise mõõdikute seadmisel järgmistest põhimõtetest:

- LHV poolt väljatöötatud tulemuskriteeriumid ei tohi stimuleerida ülemäära riskide võtmist või ebasobivate toodete müüki.
- Tulemuskriteeriumid ei tohi sisaldada üksnes tegevuse tõhususe näitajaid (näiteks kasum, tulud, tootlikkus, kulud ja mahunäitajad) või turupõhiseid näitajaid (näiteks aktsia hind või võlakirjade tootlus) vaid peavad olema korrigeeritud riskipõhiste näitajatega (näiteks kapitali adekvaatsus, likviidsus).
- Riskide ja tulemuste mõõtmiseks kasutatavad kriteeriumid peavad olema võimalikult tihedalt seotud kindlaksmääratud töötajaga, kelle tulemusi mõõdetakse, tehtavate otsustega ning peaksid tagama, et tasude määramise protsessil on töötajate käitumisele asjakohane mõju.
- Tulemuskriteeriumide väljatöötamisel tuleb kasutada nii kvantitatiivseid kui ka kvalitatiivseid ning samuti absoluutseid ja suhtelisi kriteeriume asjakohaselt tasakaalustatuna.
- Kvantitatiivsed kriteeriumid peavad hõlmama ajavahe-mikku, mis on piisavalt pikk, et võtta arvesse kindlaksmääratud töötajate või äriüksuste võetud riske, ning need peaksid olema riskiga korrigeeritud ja sisaldama majandusliku tõhususe mõõdikuid.
- Kvalitatiivsete kriteeriumide näiteks on strateegiliste eesmärkide täitmine, klientide rahulolu, riskijuhtimis-poliitika järgimine, organisatsioonisisestest ja -välisest eeskirjade täitmine, juhtimisoskus, meeskonnatöö, loovus, motivatsioon ning koostöö teiste äriüksuste ja sisekontrolli funktsiooni täitjatega.

LHV rakendab pikaajalist tulemustasude maksmise programmi ehk optsiooniprogrammi. Juhatuse liikmete, tippjuhtkonna ja optsiooniprogrammi lisatud võtmeisikute (sh juhatuse liikmega võrdsustatud töötajate) põhipalgale lisandub iga-aastane tulemustasu, mille suurus või väljastamine on vastavuses individuaalsete ja LHV eesmärkide täitmise või mittetäitmisega. Tulemustasu alumine piir on 0 eurot ning ülemine piir aktsionäride poolt kinnitatud 200% aastapalgast.

Finantsplaani täitmisel väljastatakse reeglina optsioone kahe protsendi ulatuses LHV aktsiate koguarvust. Optsooniprogrammi tulemustasu määramise alused peavad olema objektiivsed ja põhjendatud ning määrama eelnevalt kindlaks ajaperioodi, mille eest tulemustasu makstakse. Tulemustasu instrumendiks on 100% aktsiaoptsioonid.

Juhatuse liikme lahkumishüvitis on seotud tema varasemate töötulemustega. Lahkumishüvitis juhatuse liikmele ei maksta, kui sellega kahjustatakse LHV huve. Lahkumishüvitise suurus peab peegeldama aja jooksul saavutatud tulemusi ja olema vastavuses töötasu suurusega.

LHV juhatus on hetkel moodustatud üheliikmelisena ja juhatuse liikmele Madis Toomsalule on juhatuse liikme lepingu kohaselt 2020. aastal makstud kuutasu 12 tuhat eurot ning aastatasu kogusummas 144 tuhat eurot. Tulemustasuna on LHV juhatuse liikmel Madis Toomsalu võimalik 2018., 2019. ja 2020. aastal väljastatud optsioonide eest kokku saada 90 920 AS-i LHV Group aktsiat, täiendavaid boonuseid ja soodustusi LHV juhatuse liikmel ei ole. LHV kõikide ettevõtete (ka LHV Grupi) juhtkonnale on makstud palka ja muid kompensatsioone koos maksudega kogusummas 1 768 tuhat eurot (2019: 1 453 tuhat eurot). LHV tütarettevõtete juhatuse liikmete töötasu/palgad ja kompensatsioonid on ülaltoodud kogusummas kajastatud. 2020. aasta lõpu seisuga on AS-i LHV Pank juhatus 7-liikmeline, AS-i LHV Finance (AS-i LHV Pank tütarettevõtte) juhatus 1-liikmeline, AS-i LHV Varahaldus juhatus 2-liikmeline, AS-i LHV Kindlustus juhatus 2-liikmeline ja OÜ Cuber Technology juhatus 1-liikmeline.

2.3. Huvide konfliktid

Juhatus esitab kord aastas majanduslike huvide ja majanduslike huvide konfliktide deklaratsiooni. Huvide konflikte ei ole esinenud, mistõttu pole vastavaid parandusmeetmeid rakendatud.

LHV ja juhatuse, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel toimuvad tehingud ja nende tingimused peavad olema eelnevalt nõukogu poolt heakskiidetud. 2020. aastal ei sõlmitud selliseid tehinguid juhatuse liikme, tema lähedaste või temaga seotud isikute ja LHV vahel, samuti ei ole selliseid kehtivaid lepinguid varasematest perioodidest.

LHV juhatuse liige Madis Toomsalu ei ole teiste emitentide juhatuse ega nõukogu liige. Talle ei ole antud volitusi aktsiaid emitentide ja tagasi osta.

3. Nõukogu

3.1 Nõukogu koosseis ja ülesanded

Nõukogu on LHV juhtimisorgan, mis planeerib LHV tegevust ja korraldab LHV juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogu määrab kindlaks ja vaatab korrapäraselt üle LHV strateegia, üldise tegevuskava, riskijuhtimise põhimõtted ja aastaeelarve. Nõukogul on viis kuni seitse liiget. Nõukogu liikmete volituste tähtaeg on kolm aastat. Nõukogu liikmed valivad enda seast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust. Nõukogu liikmete valimine ja volituste pikendamine kuulub aktsionäride üldkoosoleku pädevusse.

Nõukogu liikmeteks valitakse isikud, kellel on nõukogus osalemiseks ja nõukogu liikme ülesannete täitmiseks piisavad teadmised ja kogemused ning kes vastavad LHV põhikirjast, nõukogu töökorrast ja muudest sise-eeskirjadest ning õigusaktidest tulenevatele nõuetele. Enne ametisse nimetamist hinnatakse isiku sobivust ametikohale vastavalt LHV Juhtorgani liikmete ja võtmeisikute hindamise eeskirjale, arvestades LHV tegevuse eripäradega.

LHV nõukogu liikmed on Rain Lõhmus (esimees), Andres Viisemann, Tiina Möis, Heldur Meerits, Raivo Hein, Tauno Tats ja Sten Tamkivi. Nõukogu liikmete volitused kehtivad kuni 29. märtsini 2023. aastal.

2020. aastal toimus üksteist korralist nõukogu koosolekut ja neljal korral võeti otsused vastu elektrooniliselt. 2020. aasta kõikidel nõukogu koosolekutel osalesid kõik nõukogu liikmed.

Nõukogu on moodustanud neli komiteed, mille ülesandeks on nõustada nõukogu auditi, töötasu, riskide ja juhtkonna liikmete valikuga seotud küsimustes vastavalt käesoleva aruande punktides 3.3 – 3.6 kirjeldatule.

Nõukogu koosolekute raames sai nõukogu 2020. aastal regulaarseid ülevaateid LHV ning tütarettevõtete tegevus- ja finantstulemustest, seonduvate valdkondade tegevustest, arengutest ja tulemustest. Kvartaalselt vaadati üle riskireportid ja siseaudiitori aruanded. Nõukogu kinnitas aasta alguses 2019. aasta majandusaasta aruande, nõukogu tegevusaruande ning kasumi jaotamise ettepaneku ning tegi ettepaneku maksta dividende netosummas 19 senti aktsia kohta. Kinnitati 2020. aasta finants- ja kapitaliplaan, kapitali eesmärgid, samuti 5 aasta finantsproгноos ja finantskalender. Üldkoosolekule tehti ettepanek ka põhikirja muutmiseks ja nõukogu liikmete volituste pikendamiseks. Aprillis uuendati 2020. aasta finantsplaani, mis võttis

arvesse koroonaviiruse puhangu ja eriolukorra võimalikku mõju majandusele. Kuna oktoobriks LHV finantstulemused edestasid prognoosituid seoses koroonakriisi prognoositust leebemate mõjudega, siis uuendati oktoobris veelkord 2020. aasta finantsplaani. Augustis pühendati suurem osa koosolekust LHV ja selle tütarettevõtete strateegia arutelule. Aasta jooksul vaadati üle, muudeti ja kehtestati mitmeid erinevaid LHV ja tütarettevõtete töökordi, poliitikaid ja sisereegleid, läbi viidi erinevad kapitalitehingud. Kinnitati optsoonide hinnastamine ja aktsiaoptsoonide väljastamine 2019. aasta tulemuste eest ning optsoonide realiseerimine, ühtlasi suurendati LHV aktsiakapitali seoses optsooniprogrammi realiseerimisega. Nõukogu otsustas asutada kindlustusettevõtte LHV Kindlustus ja Ühendkuningriigis LHV Panga. Üle vaadati LHV tegevused seoses Eesti kliimaeesmärkidega ja kinnitati ESG poliitika.

3.2. Nõukogu tasustamispõhimõtted ja huvide konfliktid

Nõukogu liikmetele makstava tasu suuruse ja selle maksamise korra otsustab üldkoosolek, arvestades muuhulgas nõukogu tööülesandeid ja nende ulatust, samuti osalemist nõukogu koosolekutel ja nõukogu kui juhtorgani tegevuses. Nõukogu liikmele võidakse määrata täiendav tasu seoses tema osalemisega auditikomitee või muu nõukogu organi tegevuses.

Aksionäride üldkoosolek on otsustanud määrata nõukogu liikmetele brutotasu 1500 eurot iga nõukogu koosoleku eest, millel liige osaleb. Nõukogu liikmele makstav tasu makstakse välja hiljemalt nõukogu koosolekule järgneval tööpäeval. Eraldi lisa- või tulemustasusid või täiendavaid boonuseid ega soodustusi ei ole kehtestatud.

2020. aastal on makstud LHV nõukogule tasusid kogusummas 115 500 eurot (koos kõigi maksudega), millest kõik nõukogu liikmed said 16 500 eurot.

Selguse mõttes peab LHV oluliseks märkida, et nõukogu liikme Andres Viisemanni puhul rakendab LHV pikaajalist tulemustasude maksmise programmi ehk optsooniprogrammi tulenevalt tema tegutsemisest LHV tütarettevõtte AS LHV Varahaldus pensionifondide juhina. Tulemustasu instrumendiks on 100% aktsiaoptsoonid. Andres Viisemannil võimalik 2018. ja 2019. aastal väljastatud optsoonide eest kokku saada 18 021 AS-i LHV Group aktsiat.

Nõukogu liikmed esitavad kord aastas majanduslike huvide ja majanduslike huvide konfliktide deklaratsiooni. 2020. aastal ei sõlmitud LHV ja nõukogu liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel olulisi tehinguid, samuti ei ole selliseid kehtivaid lepinguid varasematest perioodidest. Huvide konflikti ei ole esinenud, mistõttu pole vastavaid parandusmeetmeid rakendatud.

3.3 Auditikomitee

Auditikomitee on nõukogu poolt moodustatud nõuandev organ raamatupidamise ja aruandluse (sh eelarve koostamise protsessi), audiitorkontrolli, riski- ja kapitalijuhtimise, sisekontrollisüsteemi ja siseauditi efektiivse toimimise üle järelevalve teostamiseks. Samuti tegevuse seadusandluse nõuetele vastavuse tagamise osas.

Auditikomitee lähtub oma tegevuses eelkõige Audiitortegevuse seadusest ja LHV nõukogu poolt kinnitatud töökorra.

Auditikomitee ülesanne on muuhulgas jälgida ja analüüsida protsesse, mis peavad tagama igakuiste aruannete ning aastaaruande korrektse ja efektiivse koostamise, grupi ettevõtete majandusaasta aruannete audiitorkontrolli protsessi tõhususe ning audiitorettevõtja ja seda seaduse alusel esindava vandeaudiitori sõltumatuse ja tegevuse vastavuse audiitortegevuse seaduse nõuetele.

Auditikomitee kohustus on teha nõukogule ettepanekud ja anda soovitusi audiitorettevõtja nimetamiseks või tagasikutsumiseks, siseaudiitori nimetamiseks või tagasikutsumiseks, probleemide ja ebatõhususe vältimiseks või kõrvaldamiseks organisatsioonis ning tegevuse vastavuse tagamiseks õigusaktidele ja heale tavale.

Auditikomiteesse peab kuuluma vähemalt kolm liiget. Auditikomitee liikmed valitakse nõukogu poolt kolmeks aastaks eesmärgiga saavutada kompetentside mitmekesisus ja liikmete sõltumatus. Auditikomiteesse valitakse isikud, kes on LHV-st piisavalt sõltumatud, et oma rolli tõhusalt täita ja kellest vähemalt kaks liiget on raamatupidamise, rahanduse või õiguseksperdid. LHV töötaja, juhatuse liige, siseaudiitor, prokurist või auditeerimisteenuse pakkuja ei tohi olla auditikomitee liikmeks. Auditikomitee liikme ametisse nimetamiseks on nõutav kandidaadi kirjalik nõusolek. Auditikomitee liikmetele makstava tasu suuruse otsustab LHV nõukogu.

Auditikomiteesse kuuluvad Kristel Aarna, Tauno Tats ja Urmas Peiker (esimees). Auditikomitee liikmete volitused kehtivad kuni 31. märtsini 2023. aastani. Täpsem info auditikomitee liikmete kohta on esitatud majandusaasta aruande osas „LHV Grupi juhtimine“. LHV auditikomitee liikmele makstav brutotasu on 500 eurot kuus.

Vastavalt töökorrale on auditikomitee töövormiks vähemalt kvartaalsed koosolekud, kuid 2020. aasta jooksul on auditikomitee kohtunud kokku kaheksal korral ning lisaks peeti kolmel korral arutelusid ja võeti vastu otsuseid elektrooniliselt. Seitsmel koosolekul andsid riskijuhtimise valdkonna esindajad auditikomitee liikmetele ülevaate erinevatest riskijuhtimise teemadest, panga ja grupi riskipositsioonidest ning nende jälgimiseks ja juhtimiseks kasutatavatest mõõdikutest ja meetmetest – muuhulgas nt krediidi riski juhtimisest, rahapesu tõkestamisest, IT riskide juhtimisest, vastavuskontrolli tegevustest ning likviidsus- ja tururiski

juhtimisest (sh pandikirjadest). Samuti anti kahel koosolekul (aprillis ja oktoobris) riskijuhtimise poolt ülevaade ja arutleti koroonakriisi mõjude ja rakendatud meetmete üle.

Enamikul toimunud koosolekute käsitleti muude teemade kõrval siseauditi poolt tõstatatud teemasid, eelkõige seoses erinevate auditite raportitega. Siseaudiitor andis ülevaate valminud siseaudititest. Auditikomitee on tutvunud kõigi siseauditi poolt koostatud aruannetega ja koosolekul arutati läbi tehtud tähelepanekud ning auditikomitee kujundas oma seisukohad tähelepanekute osas. Aasta esimesel koosolekul kinnitati siseauditi tööplaani 2020. aastaks ja novembris toimunud koosolekul olid arutluse suuna siseauditi tööplaani osas aastaks 2021. Plaan kinnitati jaanuaris 2021.

Neljal koosolekul on aasta jooksul osalenud ka välisaudiitor (PwC või KPMG). Veebruaris andis välisaudiitor (PwC) ülevaate 2019. aasta aastaaruande auditi protsessist ja tehtud tähelepanekutest. Aprillis andis uus audiitor KPMG ülevaate auditi ülevõtmisprotsessist ja läbi viidud I kvartali ülevaatest. Oktoobris andis KPMG ülevaate oma nägemusest 2020. aasta finantsauditi riskihinnangu ja plaani ning meeskonna ja ajakava kohta. Aasta viimasel koosolekul detsembris esitas välisaudiitor ülevaate vaheauditi käigus tehtud tähelepanekutest.

Samuti andis auditikomitee aasta jooksul kinnitusi ja nõusolekuid välisaudiitori poolt spetsiifiliste lisateenuste osutamiseks.

3.4 Töötasukomitee

Töötasukomitee on LHV nõukogu ja AS-i LHV Pank nõukogu poolt ühiselt moodustatud organ nimetatud ettevõtete töötajate ning juhatuse liikmete tasustamise strateegia väljatöötamiseks, rakendamiseks ja järelevalve teostamiseks. Töötasukomitee ülesandeks on muuhulgas hinnata tasustamisega seotud otsuste mõju riskijuhtimise, omavahendite ja likviidsuse kohta sätestatud nõuete täitmisele.

Töötasukomitee teostab järelevalvet AS-i LHV Pank juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise üle, hindab vähemalt üks kord aastas tasustamise põhimõtete rakendamist ja teeb vajaduse korral ettepaneku tasustamise põhimõtete ajakohastamiseks ning valmistab nõukogule ette tasustamisalaste otsuste projektid.

Töötasukomitee koosneb vähemalt kolmest liikmest, kes valitakse AS-i LHV Pank nõukogu liikmetest. Töötasukomitee liikmed nimetab ametisse ja kutsub tagasi LHV Nõukogu. Töötasukomitee liige valitakse ametisse kolmeks aastaks. Töötasukomitee liikme tagasivalimise ja volituste pikendamise kordade arv ei ole piiratud. Töötasukomiteesse valitakse isikud, kes omavad piisavalt asjakohaseid teadmisi, asjatundlikkust ja töökogemust tasustamispoliitika

ja -tavade, riskijuhtimise ja kontrollitegevuse valdkonnas. Töötasukomitee liikmetele makstava tasu suuruse otsustab LHV nõukogu.

Töötasukomitee liikmeteks on Madis Toomsalu (esimees), Rain Lõhmus ja Andres Viisemann, kelle volitused kehtivad 11. aprillini 2021. aastal. Täpsem info töötasukomitee liikmete kohta on esitatud majandusaasta aruande osas „LHV Grupi juhtimine“. Töötasukomitee liikmetele tasu ei maksta.

Töötasukomitee kohtus 2020. aastal ühel korral jaanuaris, kui vaadati üle tasustamispoliitika ja tasustamise strateegilised põhimõtted, turuvõrdlus, kriitilised ametikohad ja planeeritud ametikohad 2020. aastaks. Arutleti ja tehti nõukogule ettepanek optsioonide saajate ja suuruste osas 2019. aasta tulemuste eest, samuti optsioonide hinnastamise ning lahkunud töötajate optsioonide osas. Tutvustati 2020. aastal realiseeritavaid ja 2017. aastal 2016. aasta tulemuste eest väljastatud optsioone. Üle vaadati tasustamissüsteemi, sh LHV ja tütarettevõtete juhatuse liikmete eesmärgid ja töötasud ning juhatuse liikmete ja juhatuse liikmetega võrdsustatud isikute tasustamise põhimõtted.

Komitee tutvus LHV aktsiaoptsiooni programmiga aastateks 2020–2024 ja otsustas selle esitada nõukogule heakskiitmiseks ja aktsionäride üldkoosolekule kinnitamiseks. Otsustati AS-i LHV Varahalduse tulemustasu programm aastateks 2020–2024.

3.5 Riski- ja kapitalikomitee

Riski- ja kapitalikomitee, mis on moodustatud AS-i LHV Pank tasemel, on funktsionaalne tööorgan, mille ülesandeks on LHV nõukogu ja juhatuse nõustamine riskijuhtimise põhimõtete ja riskitaluvuse alal, hinnata LHV poolt võetavaid riske ning jälgida riskipoliitika rakendamist LHV grupi ettevõtetes. Samuti teostab riski- ja kapitalikomitee järelevalvet riskijuhtimise põhimõtete rakendamise üle juhatuse poolt vastavalt nõukogu juhiste, kontrollib tasustamise põhimõtetes riski, kapitali, likviidsuse ning tulude tõenäosuse ja ajastamise arvestamist, ning klientidele kehtestatud tasudes ärimudeli ja riskijuhtimise põhimõtete arvestamist.

Riski- ja kapitalikomiteesse peab kuuluma vähemalt kolm liiget, kes valitakse LHV nõukogu liikmete hulgast, kusjuures komitee koosseisu peab kuuluma teiste seas LHV nõukogu esimees. Riski- ja kapitalikomiteesse valitakse isikud, kellel on vajalikud teadmised, oskused ja kogemused, et mõista ja pidevalt jälgida LHV grupi ettevõtetes riskijuhtimise põhimõtteid ja riskitaluvust. Riski- ja kapitalikomitee pädevuse, õigused, tegevuse põhimõtted ja liikmetele makstava tasu suuruse määrab LHV nõukogu.

Riski- ja kapitalikomitee liikmed on Rain Lõhmus (esimees), Andres Viisemann, Madis Toomsalu ja Tiina Mõis, kelle volitused kehtivad 18. detsembrini 2022. aastal. Täpsem info

riski- ja kapitalikomitee liikmete kohta on esitatud majandusaasta aruande osas „LHV Grupi juhtimine“. Riski- ja kapitalikomitee liikmetele tasu ei maksta.

2020. aastal toimus neli korralist riski- ja kapitalikomitee koosolekut, kus vaadati üle regulaarsed riskiraportid ja kõrgendatud riskidega laenu. Koosolekutel anti ülevaateid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise valdkonnast, LHV likviidsusest ja kapitaliseeritusest. Aasta jooksul keskenduti koroonaviiruse mõjule LHV laenuportfellidele. Kokkuvõttes tehti IRB projektist ja MREL-i muudatustest.

3.6 Nomineerimiskomitee

Nomineerimiskomitee, mis on moodustatud AS-i LHV Pank tasemel, eesmärk on toetada AS-i LHV Pank nõukogu valikuprotsessi ja sobivusnõudeid puudutavates küsimustes. Nomineerimiskomitee pädevusse kuulub muuhulgas juhatuse liikme kandidaatide, nende ametiülesannete kirjelduse ja ametiaja pikkuse esitamine nõukogule, juhatuse koosseisu, struktuuri ja tegevuse hindamine vähemalt üks kord aastas ning vajaduse korral muudatuste panekute tegemine, juhatuse otsustusprotsessi pidev jälgimine, saadud riskiteabe sisu, vormi ja sageduse korrapärane ülevaatamine ja otsuste vastu võtmine ning riskijuhtimise, vastavuskontrolli, siseauditi ja teiste osakondade juhtide kaasatuse vajadusel tagamine vastavaid valdkondi puudutavates küsimustes.

Komitee koosneb vähemalt kolmest liikmest, kes valitakse AS-i LHV Pank nõukogu liikmete hulgast. Komitee liikmetel peavad olema individuaalselt ja kollektiivselt valikuprotsessi ja sobivusnõuete alased teadmised, kogemused ja asjatundlikkus, sealhulgas teadmised EBA ja ESMA suunistes juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamise kohta sätestatud nõuetest. Komitee pädevuse, õigused, tegevuspõhimõtted ja liikmetele makstava tasu suuruse määrab AS-i LHV Pank nõukogu.

Nomineerimiskomitee liikmed on Madis Toomsalu (esimees), Rain Lõhmus ja Andres Viisemann, kelle volitused kehtivad 18. detsembrini 2022. aastal. Täpsem info nomineerimiskomitee liikmete kohta on esitatud majandusaasta aruande osas „LHV Grupi juhtimine“. Nomineerimiskomitee liikmetele tasu ei maksta.

2020. aastal toimus kolm korralist nomineerimiskomitee koosolekut, kus viidi läbi juhatuse ja nõukogu liikmete individuaalne ja kollektiivne sobivuse hindamine, töötati välja AS-i LHV Pank uue juhatuse esimehe valimise kriteeriumid ja hinnati uue juhatuse esimehe võimalikke kandidaate. Nomineerimiskomitee viis läbi uue juhatuse esimehe individuaalse ja kollektiivse sobivuse hindamise ja tegi nõukogule ettepaneku valida uueks AS-i LHV Pank juhatuse esimeheks Kadri Kiisel. Välja töötati ka ÜK-s avatava ettevõtte ja tulevase

panga juhatuse esimehe kriteeriumid ja tehti nõukogule ettepanek valida sellele ametikohale Erki Kilu.

4. Juhatuse ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad LHV huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd. Koostöö aluseks on eelkõige avatud arvamustevahetus nii juhatuse ja nõukogu vahel kui ka juhatuse ja nõukogu siseselt.

Juhatus ja nõukogu töötavad ühiselt välja LHV tegevuseesmärgid ja strateegia. Juhatus lähtub LHV juhtimisel nõukogu poolt antud strateegilistest juhistest ning arutab nõukogu strateegilisi juhtimisküsimusi kindlate ajavahemike tagant ausalt ja avameelselt. Juhatus on kutsutud osalema igakuistel nõukogu koosolekudel.

Juhatus teavitab nõukogu korrapäraselt kõikidest olulistest asjaoludest, mis puudutavad LHV tegevuse planeerimist ja äritegevust, tegevusega seotud riske ning nende riskide juhtimist.

2020. aasta majandusaasta jooksul ei esinenud huvide konflikte, mistõttu pole vastavaid parandusmeetmeid rakendatud.

5. Teabe avaldamine

LHV kohtleb kõiki aktsionäre võrdselt ja teavitab kõiki aktsionäre olulistest asjaoludest võrdselt, võimaldades vastavale informatsioonile kiiresti juurde pääseda ühetaolisel moel. Kogu informatsiooni jagamine toimub vastavalt avalikele ettevõtetele kehtestatud reeglitele.

LHV panustab aktiivselt investorkogukonnaga heade suhete arendamisse ja investorite teadlikkuse kasvatusse. LHV-l on investoritele suunatud veebileht, kus aktsionäridele tehakse kättesaadavaks kõik dokumendid ja andmed hea ühingujuhtimise tava ja õigusaktidest tulevate nõuete alusel. LHV on Balti turu suurim ja ainus liige, kes avalikustab nii igakuised finantstulemused kui ka järgmise aasta ja viieaastase finantsprognoosi. Vastavad andmed on avalikustatud ka 2020. aasta kohta ja 2020. aastal. LHV veebilehel on avalikustatud jooksva ja järgmise aasta finantskalender, mis sisaldab majandusaasta aruande ja vahearuanete avalikustamise kuupäevi ning aktsionäride korralise üldkoosoleku toimumise kuupäeva. Avalikustatav teave on kodulehel kättesaadav eesti, inglise ja vene keeles. Börsiteadetena avalikustab LHV muuhulgas aastaplaane ja kuutulemusi.

LHV korraldab kvartaalseid investorkohtumisi ja veebipõhiseid seminare, mille kokkuvõtetega on võimalik tutvuda LHV veebilehe kaudu. Kohtumisi analüütikutega korraldatakse ning analüütikutele, investoritele või institutsionaalsetele investoritele suunatud esitlusi ja pressikonverentse tehakse

täiendavalt vastavalt vajadusele ja huvigruppide soovidele. LHV selgitab veebilehel oma eesmärgi, suundi ja arvamust võimalike trendide, regulatiivse ja ärikeskkonna muutuste osas. Eesmärk on olla avatud küsimustele, läbipaistev ja anda oma tegevusest investoritele aru. 2019. aastal kuulutati LHV võitjaks konkursil Nasdaq Baltic Awards, mis tunnustab Balti parimaid börsiettevõtteid ettevõtete läbipaistvuse, hea ühingujuhtimise ja investorsuhete valdkonnas, põhikategoorias „Parimate investorsuhetega ettevõtte“.

LHV veebilehel on kättesaadav LHV dividendipoliitika, mis sätestab dividendide maksmise põhimõtted, mille kohaselt dividendi maksmise kõige olulisemaks eelduseks on kapitaliga seotud nii välised kui sisemised regulatiivsed normatiivid, mis peavad olema jätkusuutlikult täidetud. LHV võib kasvu- ja/või investeerimisplaanide korral dividendide maksmisest loobuda. LHV maksab eeltingimuste täitmisel dividendideks koos sisalduva tulumaksuga vähemalt 25% LHV aktsionäridele kuuluvast maksueelsest kasumist.

6. Finantsaruandlus ja auditeerimine

LHV avalikustab igal aastal majandusaasta aruande. Majandusaasta aruanne auditeeritakse, selle kiidab heaks nõukogu ning kinnitab lõpuks üldkoosolek.

Audiitorite arvu määrab ja audiitorid nimetab aktsionäride üldkoosolek, kes määrab ka audiitorite tasustamise korra. Audiitori valiku olulisemate kriteeriumitena peab auditikomitee üldkoosolekule audiitori nimetamiseks ettepanekut tehes silmas audiitori varasemat kogemust finantsteenuste valdkonnas ja avaliku huvi üksuste auditeerimisel, meeskonna koostöövalmidust, kompetentsi ja võimekust kaasata eksperte ning oluliste erinevuste korral ka teenuse hinda. Audiitorid nimetatakse ühekordse audiitorkontrolli tegemiseks või teatud tähtsajaks.

Audiitor on LHV konsolideerimisgruppi kuuluvatele ettevõtetele 2019. aasta jooksul osutanud lepingujärgseid teenuseid, sealhulgas gruppi kuuluvate ettevõtete majandusaasta aruannete auditid ja kvartaalsete vahearuannete osas kasumi ülevaatused, tõlketeenused, maksunõustamisteenused ja investeerimisfondide seaduse planeerivate muudatustega seonduv nõustamine ning muud kindlust andvad teenused, mille läbiviimise kohustus tuleneb krediitdiasutuste seadusest, väärtipaberituru seadusest ning investeerimisfondide seadusest.

Tehinguid seotud osapooltega on käsitletud raamatupidamise aastaaruande lisas 24.

2019. aasta veebruaris korraldas juhatus koos auditikomiteega konkursi audiitori valimiseks 2020.–2022. aastate majandusaasta aruannete auditeerimiseks. Konkursi raames kohtuti ja küsiti pakkumisi neljalt suuremalt rahvusvaheliselt tunnustatud ettevõttelt. Audiitori valikul hinnati

kandideerijate varasemat praktilist töökogemust, oskusi ja teadmisi, usaldusväärsust, suhtlemise läbipaistvust ning pakutavaid koostöötingimusi võrdluses turutingimustega ja LHV äritegevuse eripäradeist tulenevaid kriteeriume. Konkursi raames saadeti kutse kolmele suurimale auditorsüsteemidele ning pakkumise esitanud kahe büroo vahel valiti välja KPMG Baltics OÜ, kes nimetati 13. märtsil 2019. aastal toimunud aktsionäride korralisel üldkoosolekul grupi ettevõtete audiitoriks 2020.–2022. aastate majandusaastaks. 2020. aastal audiitori poolt ostutatud teenuste eest makstud või tasumisele kuuluvate tasude kogusumma on 145 tuhat eurot, millest 15 tuhat eurot on tasud auditeerimise ja kvartaalsete ülevaatuste eest ning 130 tuhat eurot muude teenuste eest.

Vastavuse deklaratsioon

LHV järgib hea ühingujuhtimise tava, välja arvatud järgmised juhtumid ja soovitusel nimetatud põhjustel:

"1.3.3. Emitent teeb vastavate tehniliste vahendite olemasolul ning juhul, kui see ei ole talle liiga kulukas, üldkoosoleku jälgimise ja sellest osavõtu võimalikuks sidevahendite kaudu (nt Internet)."

Üldkoosoleku jälgimist ja sellest osavõttu ei ole tehtud võimalikuks sidevahendite kaudu, kuna selleks on puudunud sobilik lahendus. LHV-l on valmisolek tagada aktsionäridele üldkoosolekust osavõtt tehniliselt turvaliste elektrooniliste vahendite abil ilma üldkoosolekul füüsiliselt kohal olemata, olles lisanud sellise võimaluse põhikirja.

"2.2.1. Juhatusel on enam kui üks (1) liige ning juhatuse liikmete seast valitakse juhatuse esimees.

Juhatus või nõukogu eristab iga juhatuse liikme vastutusvaldkonna, piiritledes iga juhatuse liikme tööülesanded ja volitused võimalikult täpselt. Samuti määratakse kindlaks juhatuse liikmete vahelise koostöö alused.

Nõukogu esimees sõlmib juhatuse liikmega tema ülesannete täitmiseks ametilepingu."

LHV juhatusel on üks liige. LHV puhul on tegemist valdusettevõttega, millel puudub igapäevane äritegevus ja seetõttu on tagatud LHV piisav ja põhjalik juhtimine ühe juhatuse liikmega. LHV suurematel tütarettevõtetel on mitmeliikmelised juhatused.

"3.2.2. Vähemalt pooled emitendi nõukogu liikmetest on sõltumatud. Kui nõukogus on paaritu arv liikmeid, siis võib sõltumatuid liikmeid olla 1 liige vähem kui sõltuvaid liikmeid."

LHV nõukogu koosseis ei ole sõltumatuid liikmeid. LHV on jätkuvalt aktiivse ülesehituse ja kasvu etapis, kus nõukogu liikmetena on eelistatud pikaajalise juhtimis- ja panganduskogemusega inimesed, kes on kujunenud ühtlasi ka LHV suurimateks aktsionärideks. LHV hinnangul on suurimad aktsionärid nõukogu liikmetena enim motiveeritud panustama LHV juhtimisse ja paremasse pikaajasse arengusse. Tulenevalt objektiivsetest ja tõendatavatest andmetest on leidnud siiski kinnitust, et olulist osalust omab seitsmest nõukogu liikmest ainult üks nõukogu liige (Rain Lõhmus ja temaga seotud isikud, omades 23,68% aktsiakapitalist) ning ükski nõukogu liikmetest ei oma mistahes viisil õigust määrata enamust LHV juhatuse või nõukogu liikmetest ega teosta muul viisil kontrolli LHV üle, neid ei seo LHV-ga oluline ärihuvi, nad ei ole seotud LHV aktsionäri- ja teostab kontrolli LHV üle, nad pole LHV töötajad ega koostööpartnerid või koostööpartneri võtmetöötajad, millest tulenevalt ei pea LHV vajalikuks mistahes parandusmeetmete rakendamist ja hindab LHV nõukogu kollektiivselt sobivaks, sh sõltumatuse osas, olemasolevas koosseisus.

„Raamatupidamisseaduse §24² lg 4 alusel peab suurettevõtja, kelle emiteeritud hääleõigust andvad väärtpaberid on võetud kauplemisele Eesti või muu lepinguriigi reguleeritud väärtpaberiturule, ühingujuhtimise aruandes kirjeldama äriühingu juhatuses ja kõrgemas juhtorganis ellu viidavat mitmekesisuspoliitikat ning selle rakendamise tulemusi aruandeaastal. Kui mitmekesisuspoliitikat aruandeaastal rakendatud ei ole, tuleb selle põhjuseid selgitada ühingujuhtimise aruandes.“

LHV ei ole pidanud vajalikuks rakendada mitmekesisuspoliitikat, sest LHV peab oma töötajate ja juhtide valimisel silmas alati LHV parimaid huve ja lähtub seetõttu valiku tegemisel sooneutraalselt ja mittediskrimineerivalt isiku haridusest, oskustest ja varasematest kogemustest ning vajadusel vastavusest õigusaktidest tulenevatele nõuetele.

Tiina Möis on LHV nõukogu liige ning riski- ja kapitalikomitee liige, Kristel Aarna on auditikomitee liige. LHV tütarettevõtetes on kokku 94 keskastme juhti, kellest 39 on naised, lisaks on 11 juhatuse liiget, kellest üks on naine.

Finantstulemused

Ärivaldkondade tegevused

Aasta 2020 oli LHV jaoks lausa üllatavalt väljakutseterohke. Mõned märksõnad sellest aastast: COVID-19, pandikirjade emissiooniks loa saamine, reitingu taotlemine ja esmaemisioon, teise pensionisamba reform, LHV Kindlustuse asutamine, Danske Panga laenuportfelli ülejäänud osa ost ja aasta lõpus tehtud otsus hakata Ühendkuningriigis looma tütarpanka.

Ettevõtete panganduse valdkonnas tõi 2020. aasta mitu tõsist proovikivi. Ühelt poolt soovis pank kasvada, teisalt tekitas COVID-19 sellise keskkonna, mida keegi ei osanud varem prognoosida. Keskendusime laenuportfelli jälgimisele, maksepuhkuste andmisele ja tagatiste haldamisele. Peale selle ostis pank ülejäänud osa Danske Panga ettevõtete ja kohalike omavalitsuste laenuportfelli, kasvatades oma laenuportfelli üheainsa tehinguga 254 miljoni euro võrra. Seetõttu suurenes meie turuosa ettevõtelaenu turul aasta lõpuks 16%-ni ja ettevõtelaenu portfelli ulatus 1 191 miljoni euroni. Ka praegu valitseb majanduskeskkonnas COVID-19 tõttu suur ebakindlus. Maksepuhkustega hõlmatud laenuportfell on kahanenud kooskõlas meie prognoosidega – üksnes umbes 10% klientidest vajavad veel täiendavat leevendust, ülejäänud on pöördunud või pöörduvad tagasi esialgse laenugraafiku juurde. Laenuportfell on püsinud tugev: tähtja ületanud laenu osakaal on väga väike.

Jaepanganduses keskendusime kodulaenule, investeerimisteenuste teadlikkuse tõstmisele ja klientide vajadustele kohandatud teenuste väljatöötamisele. Nagu ettevõtelaenu portfelli, tekkis ka siin vajadus anda lühiajalisi maksepuhkusi, millest enamik oli 2020. aasta lõpuks lõppenud. Kodulaenu valdkonnas suunasime peatähelpanu protsesside automatiseerimisele ja võtsime kasutusele täisautomaatse otsuste tegemise süsteemi. Aasta lõpu seisuga ulatus jaelaenu portfelli kokku 1 017 miljoni euroni, mis võrdub 10% turuosaga.

Finantsvahenduse valdkonnas keskendusime uute klientide leidmisele ja tooteportfelli laiendamisele. Tõime turule mitu täiendavat teenust ja jätkasime kliendibaasi loomist. Fintech-ettevõtete turg on väga aktiivne ja nõudlus teenuste järele aina suureneb. Meie äritegevus Ühendkuningriigis on kasumlik ja tulubaas kasvab – teenime tulu peamiselt maksetest, valuutavahetusest, kaardimaksete vahendamisest, krediitteenustest ja hooldustasudest.

LHV Varahalduse hallatavate investeerimisfondide kogumaht ulatus 2020. aastal 1,5 miljardi euroni, mis vastab ligikaudu 28% turuosale. 2020. aastal õnnestus LHV Varahaldusel teenida ka edukustasu ja loodame seda teha ka edaspidi. Investeeringuid tehes tuleb pöörata üha enam tähelepanu fondide mahtude võimalikule vähenemisele ja sellest tulenevale likviidsusvajadusele.

miljonites eurodes	2014*	2015*	2016*	2017*	2018*	2019	2020
Hoiuste maht	457	633	778	1 543	1 444	2 727	4 588
sh maksevahendajate hoiused	0	0	32	607	194	376	1 054
Laenu netomaht	316	410	538	732	919	1 687	2 209
Varade maht	556	757	935	1 773	1 677	3 032	4 971
Fondide maht	504	570	974	1 103	1 214	1 374	1 537
Hallatavate kontode maht	586	1 253	1 072	1 287	1 486	1 565	2 066
Neto intressitulu	20,3	23,2	30,0	35,5	39,8	47,3	68,5
Neto teenustasutulu	12,8	14,7	19,2	22,2	26,0	25,7	33,3
Neto finantstulu	0,5	0,4	1,3	1,0	3,4	0,7	1,6
Netotulud	33,6	38,3	50,5	58,7	70,0	73,8	103,4
Kulud	21,7	24,1	28,9	31,9	33,8	39,3	44,0
Kasum enne krediidikahumeid	11,9	14,3	21,7	26,6	36,2	34,6	59,6
Oodatav krediidikahjum	2,6	1,4	1,5	3,2	5,3	3,2	10,9
Tulumaksukulu	0,5	0,9	0,3	1,2	3,8	4,2	8,8
Kasum	9,7	14,8	19,9	22,2	27,2	27,1	39,8
sh emaettevõtte omanikele kuuluv osa	9,2	13,7	17,8	19,6	25,2	24,8	38,0

* sisaldab lõpetatud tegevusi

Grupi maksueelne kasum 2020. aastal oli 48,7 miljonit eurot ja puhaskasum 39,8 miljonit eurot. Maksueelne kasum on 55% suurem kui aasta varem. Neto intressitulu kasvas 45% ja neto teenustasutulu 30%. Grupi netotulud olid 103,5 miljonit eurot ja need kasvasid eelmise aastaga võrreldes 40%. Tegevuskulud moodustasid 44,0 miljonit eurot ja kasvasid aastaga 12%. Suurem osa kulude kasvust on seotud suurenenud ärimahtude ja töötajate arvu kasvuga. Grupp saavutas 2020. aasta alguses avaldatud finantsprognnoosi.

Detsembri lõpuks oli Grupi laenuportfelli kogumaht, millest on maha arvatud allahindlused, 2 209 miljonit eurot (detsember 2019: 1 687 mln eurot). Portfelli maht kasvas aastaga 31%. Laenuportfelli suurima osa moodustavad laenud ettevõtetele, mis kasvasid aastaga 42% ja ulatusid 1 353 miljoni euroni (2019: 951 mln eurot). Erasikulaenude portfelli kasvas aastaga 16% ja ulatus 856 miljoni euroni (2019: 737 mln eurot).

Grupi hoiuste maht suurenes aastaga 68% ja oli aasta lõpuks kokku 4 588 miljonit eurot (2019: 2 727 mln eurot). Nõudmiseni hoiuste osakaal kõigis hoiustes suurenes ja ulatus 88%-ni (31.12.2019: 81%).

Suurima äriüksuse AS-i LHV Panga puhaskasum 2020. aastal oli 34,6 miljonit eurot, kasvades eelmise aastaga

võrreldes 12,4 miljonit eurot. Laenud klientidele kasvasid 522 miljoni euro võrra ja ulatusid 2 209 miljoni euroni. Maksevahendajate hoiused suurenesid aasta jooksul 678 miljoni euro võrra, samal ajal kui põhipanganduse klientide hoiused kasvasid 742 miljoni euro võrra ja ulatusid aasta lõpuks 4 118 miljoni euroni.

2020. aastal teenis LHV Varahaldus puhaskasumit 8,3 miljonit eurot, mida on võrreldes eelmise aastaga 2,2 miljoni euro võrra rohkem. Arvude võrdlemisel tuleb arvesse võtta ka õigusaktide muudatusi, mistõttu on LHV Varahalduse ärimudel muutunud. Kuni 2019. aasta kolmanda kvartalini olid valitsemistasud suuremad. Kõnealusel kvartalil alates on olnud valitsemistasud väiksemad, kuid kehtestati edukustasu. 2019. aasta neljandas kvartalis LHV edukustasu ei saanud, kuid 2020. aastal õnnestus meil seda teenida 6,2 miljonit eurot. Teise samba pensionifondide klientide arv suurenes 10 tuhande võrra, ulatudes 180 tuhandeni. Neto teenustasutulu suurenes 2,1 miljoni euro võrra 15,0 miljoni euroni. Ärikulud kasvasid 2020. aastal 0,3 miljoni euro võrra 6,4 miljoni euroni. LHV Varahaldus maksis dividendide summas 4,4 miljonit eurot (2019: 4,4 mln eurot). LHV Group kui eraldi üksus teenis kasumit 5,7 miljonit eurot (2019: 5,5 mln eurot) tulenevalt tütarettevõtete LHV Varahalduse ja LHV Panga dividendide maksmisest LHV Grupile.

Võtmenäitajad

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Esimese taseme põhiomavahendite kapitali							
adekvaatsus %	17,58	15,97	15,10	14,02	13,65	12,39	12,09
Esimese taseme omavahendite kapitali							
adekvaatsus%	17,58	15,97	15,10	14,02	13,65	13,88	14,39
Kapitali adekvaatsus %	22,82	23,36	20,70	18,30	20,91	17,97	19,33
Omavahendite ja kõlblike kohustiste							
miinimumnõue (MREL) %	15,72	14,49	12,25	7,78	11,43	8,70	6,38
Finantsvõimenduse suhe %	6,92	6,84	6,96	5,01	6,56	6,18	4,40
Likviidsuse kattekordaja %	190,0	271,6	221,5	121,3	148,5	144,8	147,9
Stabiilne rahastamise suhe (NSFR) %	-	-	-	140,8	147,6	152,9	152,6
Omakapitali tootlus (ROE) % *	21,4	21,8	20,7	17,6	18,4	14,0	17,3
Varade tootlus (ROA) %	2,00	2,3	2,4	1,6	1,6	1,15	1,0
rahavoogude investeeringu tasuvus (CFROI) %	26,4	25,9	23,9	22,6	25,4	19,0	26,4
Kulude ja tulude suhe %	67,5	62,8	57,2	54,4	48,3	53,19	42,47
Neto intressimarginaal (NIM) %	3,50	3,62	3,60	2,66	2,34	2,04	1,73
Hinnavahe (spread) %	3,44	3,55	3,52	2,62	2,32	1,99	1,70
Laenude ja varade suhe %	57,42	54,54	57,86	41,61	55,24	55,64	44,43
Laenude ja hoiuste suhe %	69,68	66,91	69,68	48,00	65,14	62,52	53,63
Aksiahinna ja puhaskasumi suhe aktsia kohta	-	-	13,29	13,56	9,75	13,77	14,81
Dividendi ja puhaskasumi suhe %	-	-	26,7	21,0	21,6	20,17	13,57
Dividend aktsia kohta	-	-	-	0,15	0,16	0,21	0,19

Suhtarvude selgitused

* Omakapitali tootluse suhtarv põhineb AS-i LHV Group omanikele kuuluval kasumil ja omakapitalil ning ei sisalda mittekontrollivat osalust.

Kapitali adekvaatsus arvutatakse vastavalt ühise aruandluse (COREP-i) aruandele iga aasta lõpuks.

Omavahendite ja kõlblike kohustiste miinimumnõue (MREL) = (omavahendid + kvalifitseeruvad kohustised) / kohustised kokku * 100

Likviidsuse katekordaja ja stabiilse rahastamise suhe (NSFR) arvutatakse vastavalt ühise aruandluse (COREP-i) aruandele iga aasta lõpuks.

Omakapitali tootlus (ROE) = puhaskasum (emaettevõtte omanike osa) / keskmine omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv) * 100.

Varade tootlus (ROA) = puhaskasum / varad, keskmine * 100. Rahavoogude investeeringu tasuvus (CFROI) = kasum äritegevusest / investeeringud (keskmine).

Kulude ja tulude suhe = tegevuskulud kokku / netotulud kokku * 100

Neto intressimarginaal (NIM) = netto intressitulu/intressiriskile avatud varad, keskmine * 100.

Hinnavahe (spread) = intressiriskile avatud varade intressitootlus – võõrkapitali hind.

Laenude ja varade suhe % = netto laenud / varad kokku * 100.

Laenude ja hoiuste suhe % = netto laenud / hoiused * 100.

Aktiahinna ja puhaskasumi suhe aktsia kohta = aktsia hind / puhaskasum / aktsiate arv (keskmine).

Dividendi ja puhaskasumi suhe = dividend / puhaskasum.

Dividendi ja aktsia suhe = dividendi väljamaksed kalendriaastal / aktsiate arv väljamakse hetkel

Tundlikkuse analüüsid

LHV-l on kolm peamist ärivaldkonda: universaalpangandus Eestis, maksevahendajate teenindamine Ühendkuningriigis ja varahaldus. Nende ärivaldkondade tundlikkus riskitegurite suhtes on väga erinev.

Universaalpangandus on selgelt protsükliline, mis tähendab, et makromajanduslik areng mõjutab otseselt selle tulemusi. Üldjoontes mõjutavad panga tulemusi kolm peamist tegurit:

- intressimäär
- krediitkahjud
- tööjõukulud

Iga 100 baaspunkti suurune intressimäärade tõus suurendab LHV intressitulu 1,5 miljoni euro võrra esimese 12 kuu jooksul. Samas suurusjärgus intressimäärade langus vähendab LHV intressitulu 0,5 miljoni euro võrra.

Krediitkahjud sõltuvad majanduse olukorrast. LHV-s juhitakse krediidiriski asjatundlikult, võimaldamata üheski majandussektoris ülemäärast riski. Jätkuv kiire kasv varjab krediitkahjusid, kuna oluline osa portfelist ei ole veel täht-aegunud. Krediitkahjude tegeliku taseme mõistmiseks arvutab LHV lisaks praegusele portfelli krediidiriski ka 12 kuu vanuse portfelli kohta. LHV-l on olnud ajalooliselt väga vähe makseviivitusi ja panga ainsad reaalsed krediitkahjud on olnud seotud pigem pettuse, mitte valede krediidiotsustega.

Tööjõukulud on panga suurim kulubaas, moodustades umbes 50% kogukuludest. LHV sisepoliitika näeb töötasupaketites ette lähtumist turutasemest. LHV pakub oma teenuseid peamiselt elektrooniliste kanalite kaudu. Nende teenuste tõhusaks pakkumiseks on LHV teinud otsuse arendada süsteeme majasiseselt. Seetõttu moodustab IT-meeskond peaaegu 25% kogu personalist. Kuna IT-personali palgatase on kasvanud ja näib lähitulevikus kasvavat rohkem kui teiste personalisegmentide puhul, on LHV prognoosinud konkurentidest kiiremat palgakasvu.

Maksevahendajate teenindamine on mahuäri ja makromajanduslike arengute suhtes tundlik, kuid seda täiesti teistmoodi kui pangandus. Üldjuhul mõjutavad maksevahendajate teenindamise äritulemusi kolm peamist tegurit:

- riikidevaheline kauplemistegevus
- valuutakursside volatiilsus
- regulatsioonid

Kaks esimest on väga sarnased: enamik maksevahendajaid pakub lühikese aja jooksul teatud valuuta ülekandmist/konverteerimist teise piirkonda/valuutasse. Vajadus sellise äri järele kasvab siis, kui riikide vahel on kas kindlad ärisuhted või kui üks valuuta muutub väga volatiilseks ja ettevõtted peavad oma positsioone kiiresti maandama. Kolmas valdkond on seotud regulatsioonidega. Finantsvahendajate ärimudelid liiguvad rohkemate regulatsioonide suunas, mis mõjutavad enamikku osalejatest.

Varahaldust makromajanduslik areng peaaegu ei mõjuta. Tulemused sõltuvad kahest peamisest tegurist:

- pensionifondide haldamine
- poliitiline risk

Pensionifondide haldamine on tulemuste saavutamisel võtmetähtsusega. Alates 2019. aasta IV kvartalist on fondi haldustasusid arvestatud edukustasu põhimõttel. LHV on seadnud eesmärgiks ületada kokkulepitud võrdlusindeksi pikema perioodi jooksul, kuid mitte lähiaastatel. Viimase kümne aasta jooksul oleme edestanud kõiki oma konkurente.

Varahaldust mõjutav teine suur risk on poliitiline risk. Viimase viie aasta jooksul on pensionifondide haldustasude arvutamisel igal aastal toimunud muutusi. LHV on nende muutustega edukalt toime tulnud ja suutnud saavutada häid tulemusi vaatamata seadusandluse pidevatele muudatustele.

Likviidsus ja kapitaliseeritus

Grupi likviidsuse kattekordaja (LCR), mida arvutatakse vastavalt Baseli komitee määratlusele, oli detsembri lõpu seisuga 147,9% (31.12.2019: 144,8%). Grupi likviidsusolukord ei ole muutunud, sest LCR-i vähenemise taga on finantsvahendajate poolt pankla paigutatud hoiused, mida kaetakse 100% ulatuses likviidsete vahenditega. Finantsvahendajate hoiuseid arvesse võtmata oli Grupi LCR 31. detsembri 2020. aasta seisuga 269,3%. Grupp loeb likviidsuspuhvrile hulka raha keskpangas ja teistes krediidiasutustes ning võlakirjaportfelle – need moodustasid finantsseisundi aruande mahust 55% (31.12.2019: 43%). Grupi laenude ja hoiuste suhe 2020. aasta lõpus oli 54% (31.12.2019: 62%).

Grupi omavahendite tase seisuga 31. detsember 2020 oli 293,6 miljonit eurot (31.12.2019: 241,8 miljonit eurot). Võrreldes sisemise kapitali adekvaatsuse eesmärgiga, mis on 16,00%, on Grupp aruandeperioodi lõpu seisuga hästi kapitaliseeritud. Kapitali adekvaatsuse tase oli 19,33% (31.12.2019: 17,97%) ning esimese taseme omavahendite suhtarv 14,39% (31.12.2019: 13,88%), oluliselt kõrgemal regulatiivsest määrast, mis on 11,3% (31.12.2019: 11,3%).

Grupp kasutab krediidi- ja tururiski kapitalinõuete arvutamiseks standardmeetodit ning operatsiooniriski kapitalinõuete arvutamiseks baasmeetodit. Grupp on aruandeaastal ning sellele eelnenud aastal täitnud kõiki kapitalinõudeid.

Igal aastal viiakse läbi sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (ICAAP), mille eesmärk on tuvastada võimalik kapitalivajadus lisaks regulatiivsetele kapitalinõuetele.

Vastavalt Baseli Pangajärelevalve Komitee nõuetele arvatud finantsvõimenduse määr oli seisuga 31. detsember 2020 4,40% (31.12.2019: 6,18%). Finantsvõimenduse määr on Grupi esimese taseme omavahendite ja Grupi kogu riskipositsiooni (sh riskipositsioon varadelt ja finantsseisundi aruande välistelt kohustistelt) jagatis. Aruandeperioodi lõpu finantsvõimenduse määr on viimase kvartali kuude aritmeetiline keskmine.

Omavahendite ja kõlblike kohustiste miinimumnõue (MREL) on kriisilahenduskava üheks osaks ning kohustab LHV-d omama piisavas koguses omavahendeid ning tagamata pikaajalisi kohustisi, mida saab kriisilahenduse kava järgi kasutada kahjumite katteks. MREL-i miinimummääraks on kehtestatud 5,79% ning kord aastas vaatab Finantsinspeksioon selle üle. LHV Grupil oli nimetatud suhtarv aasta lõpu seisuga 6,38% (2019: 8,70%) ning see sisaldab piisavat puhvrit 2021. aasta kasvuplaanide teostamiseks. Teisalt sunnib see LHV-d muutma oma senist ainult hoiustega finantseerimise poliitikat ning Grupp hakkab MREL-i suhtarvu juhtimiseks kaasama ka võlakirjade või laenu vormis MREL-i jaoks kvalifitseeruvaid kohustisi. 2021. aastal viiakse MREL-i arvutamine vastavusse Euroopa Pangujärelevalve definitsioonidega ning see hakkab kohustiste kogusumma asemel lähtuma riskiga kaalutud varadest.

Kapitalibaas*(tuhandetes eurodes)*

	31.12.2020	31.12.2019
Sissemakstud aktsiakapital	28 819	28 454
Ülekurss	71 468	70 136
Kasumi arvel moodustatud kohustuslik reservkapital	4 713	4 713
Muud reservid	0	212
Eelmiste aastate jaotamata kasum	90 434	69 452
Immateriaalne põhivara (miinusega)	-18 761	-18 319
Aruandeperioodi kasum (COREP)	14 239	12 186
Mahaarvamised	-323	-33
Esimese taseme põhiomavahendite elemendid või mahaarvamised	-2 188	0
Selliste finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvad instrumendid, kus krediidasutusel on oluline investeering	-4 842	0
Esimese taseme omavahendid	183 559	166 801
Täiendavad esimese taseme omavahendid	35 000	20 000
Esimese taseme omavahendid kokku	218 558	186 801
Allutatud kohustised	75 000	55 000
Teise taseme omavahendid kokku	75 000	55 000
Piiranguid ületavad allutatud kohustised ja eelisaktsiad	0	0
Neto-omavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks	293 559	241 801

Kapitalinõuded

Keskvalitsused ja keskpangad standardmeetodil	363	920
Krediidasutused ja investeerimisühingud standardmeetodil	8 060	4 183
Äriühingud standardmeetodil	865 624	818 918
Jaenõuded standardmeetodil	197 849	167 276
Avalik sektor standardmeetodil	3 250	2
Eluasemekinnisvara standardmeetodil	243 971	208 693
Viivituses nõuded standardmeetodil	13 362	5 242
Investeeringufondide aktsiad ja osakud standardmeetodil	7 145	8 052
Muud varad standardmeetodil	49 321	17 875
Krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski kapitalinõuded kokku	1 388 945	1 231 161
Valuutariski kapitalinõue standardmeetodil	3 950	4 211
Intressipositsiooniriski kapitalinõue standardmeetodil	0	0
Aktsiapositsiooniriski kapitalinõue standardmeetodil	972	959
Krediidiväärtuse korrigeerimise riski kapitalinõue	82	22
Operatsiooniriski kapitalinõue baasmeetodil	124 638	109 546
Kokku kapitalinõuded adekvaatsuse arvutamiseks	1 518 587	1 345 899
Kapitali adekvaatsus (%)	19,33	17,97
Esimese taseme kapitali suhtarv (%)	14,39	13,88
Esimese taseme põhikapitali suhtarv (%)	12,09	12,39

LHV emiteeritud aktsiad ja võlakirjad

Viimastel aastatel on LHV-d kapitaliseeritud kiiresti kasvava kohaliku jaepangana, millel on selge maksevahendajatele suunatud nišš. LHV tootlus ja investeringud ei väljendu mitte üksnes aktsiahinnas, vaid ka allutatud võlakirjadega seotud dividendides ja intressides. LHV on emiteerinud mitmeid väärtipabereid:

Nimetus	ISIN-kood	Emitent	Summa	Lunastustähtaeg	Börs
Lihtaktsia	EE3100073644	AS LHV Group	28 819 092	-	Nasdaq Tallinna pöhinimekiri
Esimese taseme allutatud võlakiri	EE3300111780	AS LHV Group	20 000 000	tähtajatu	
Esimese taseme allutatud võlakiri	EE3300001668	AS LHV Group	15 000 000	tähtajatu	
Allutatud võlakiri	EE3300001791	AS LHV Group	35 000 000	30/09/2030	Nasdaq Baltic võlakirjade nimekiri
Allutatud võlakiri	EE3300111558	AS LHV Group	40 000 000	28/11/2028	Nasdaq Baltic võlakirjade nimekiri

LHV on emiteerinud ainult ühe klassi aktsiaid nimiväärtusega 1 euro. Iga aktsia annab ühe hääle. LHV Grupi aktsiaga kaubeldakse NASDAQ Tallinna pöhinimekirjas alates 2016. aasta maist.

Aktsionäride arv	10 713
Esindatud riikide arv	33
Eesti residentide osakaal	78,74%
Eesti residentide osakaal koos kahe asutajaga	95,25%
Eraisikute osakaal	25,75%
Juriidiliste isikute osakaal	69,64%
Institutsionaalsete investorite osakaal	2,98%
Esindajakontode osakaal	1,99%
LHV klientide osakaal	84,75%

Kümme suurimat aktsionäri:

Aktsionäri nimi	Aktsiate arv	Osakaal
AS Lõhmus Holdings	3 618 920	12,56%
RAIN LÕHMUS	2 538 367	8,81%
Viisemann Investments AG	2 186 432	7,59%
Ambient Sound Investments OÜ	1 653 709	5,74%
Krenno OÜ	1 210 215	4,20%
AS Genteel	1 082 744	3,76%
AS AMALFI	1 031 310	3,58%
Kristobal OÜ	712 488	2,47%
SIA KRUGMANS	688 199	2,39%
Bonaares OÜ	638 276	2,21%

- 13 908 669 aktsiat (48%) kuulusid nõukogu ja juhatuse liikmetele ja nendega seotud isikutele.
- 14 910 423 aktsiat (52%) kuulusid Eesti ettevõtjatele ja investoritele ja nendega seotud isikutele.

Aksia hind

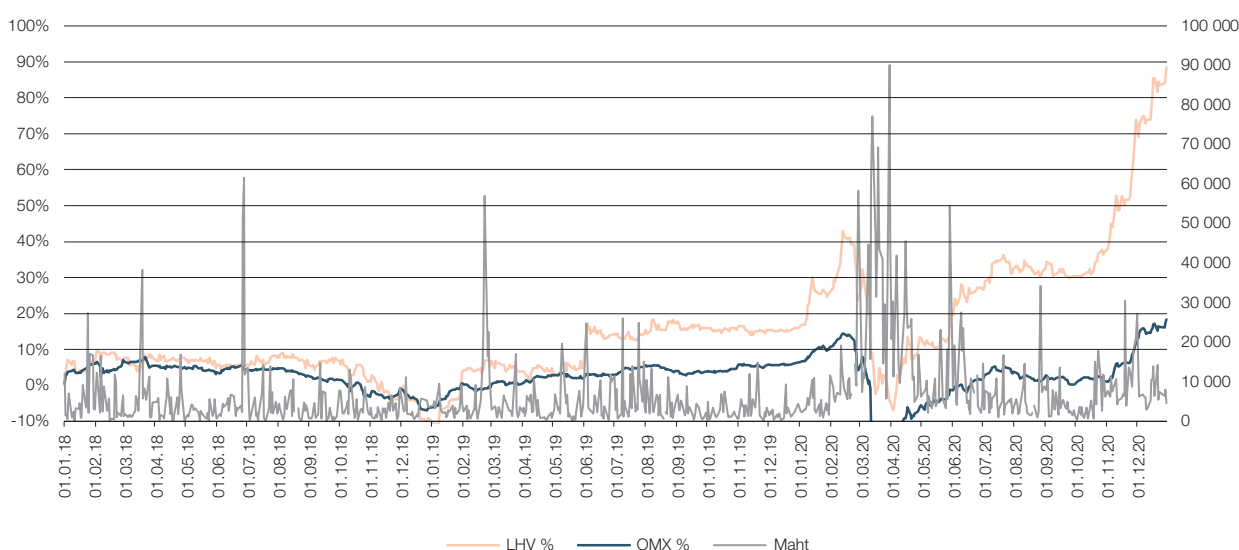
2020. aasta alguses oli aktsia hind 12 eurot. Aasta jooksul tõusis aktsia hind 63% ja ulatus aasta lõpuks 19,5 euroni, edestades OMX üldindeksit.

Madalaim kaubeldav hind oli 9,16 eurot ja kõrgeim 19,50 eurot. Kaalutud keskmine hind oli 12,74 eurot. Kokku kaubeldi 2,8 miljoni aktsiaga. Aktsiahinna alusel oli LHV turuväärtus 562 miljonit eurot.

Dividendipoliitika osas püüab LHV saavutada pikaajalist dividendide kasvu, mõjutamata negatiivselt grupi omava-

hendite suhtarve. Aastane dividend koos dividendiga seotud maksudega moodustab 25% maksueelsest kasumist. Igal aastal hinnatakse dividendi valitsevate majandusolude, grupi kasumi, kasvuvõimaluste, regulatiivsete nõuete ja kapitalipositsiooni valguses. Lisaks on LHV võtnud vastu konservatiivse otsuse mitte võtta LHV aktsiatega kauplemispositsioone ega aktsepteerida neid tagatisena. Aktsiaoptsooniprogrammide elluviimisel on aktsionärid delegeerinud volitused uute aktsiate emiteerimiseks nõukogule.

LHV aktsia hinna muutus

LHV-I on Nasdaq Tallinna Börsil olnud kaks allutatud võlakirjaemissiooni. Esimese võlakirja lõpptähtaeg on 2028. aastal ja teise lõpptähtaeg 2030. aastal. 2020. aastal andis LHV välja ühe allutatud võlakirja summas 40 miljonit eurot, mis suurendab LHV võlakirjade summat 110 miljoni euroni. Emiteeritud uus võlakiri koos kapitali kaasamisega täiendava esimese taseme täiendavate omavahendite hulka kuuluvate võlakirjade vormis võimaldasid LHV-I tugevdada LHV Grupi kapitaliseeritust LHV Panga kasvu toetuseks.

Võlakirjade nimekirjadega seoses soovib LHV märkida, et võlakirjadega kauplemine Nasdaq Balti börsi Balti võlakirjade nimekirjas väga piiratud, kuna enamik investoreid järgivad strateegiat „investeerida ja hoida“.

2020. aasta lõpuks oli LHV Grupil enam kui 4 033 võlakirjaomanikku, kellest üle 1 100 investoril oli positsioone mitme võlakirjaga. 81% investoritest on LHV Panga kliendid. Neile järgnesid 13%-ga Swedbanki ja 5%-ga SEB kliendid. 66,50% võlakirjadest olid juriidiliste isikute omanduses.

LHV võlakirjadesse on investeerinud 16 eri riigi investorid. 97,68% võlakirjadest olid siiski Eesti residentide omanduses.

Aktsiaoptsioonid

2014. aastal kinnitasid LHV Grupi aktsionärid juhatuse liikmetele ja võtmetöötajatele aktsiaoptsiooniprogrammi, mille tingimused on jäänud seitsaadik enam-vähem samaks. Aktsiaoptsioonide väljastamise eesmärgiks on juhatuse liikmete ja töötajate huvide efektiivsem ühildamine aktsionäride ja klientide huvidega. Teine eesmärk on pakkuda tööjõuturul konkurentidega võrdväärset tasustamissüsteemi.

Programmi raames lisandub põhipalgale iga-aastane tulemustasu, mille suurus või maksmine on vastavuses individuaalsete ja LHV eesmärkide täitmise või mittetäitmisega. Programmi eesmärgid on:

- konkurentsivõimelise tasustamise tagamine, et olla tööjõuturul atraktiivne;
- võtmeisikute hoidmine ja motiveerimine läbi omanikusuhte loomise;
- aktsionäride ja töötajate huvide ühildamine;
- ettevõtte väärtuse kasvatamine läbi tulemusjuhtimise.

Opsiooniprogrammi tulemustasu instrumendiks on 100% aktsiaoptsioonid. Aktsiaoptsioonide tähtaeg on kolm aastat alates optsioonide andmise hetkest. Alates 2018. aastast on juhatuse liikmetele väljastatud optsioonide suhtes kohaldatud täiendavaid tingimusi – neil ei ole lubatud vastavaid aktsiaid pärast optsiooniõiguste täitmisele pööramist veel ühe aasta jooksul müüa. Kolmeaastane periood enne aktsiate väljastamist annab võimaluse tulemusi hinnata pikaajaliselt. Opsioone ei saa realiseerida rahas. Aktsiaoptsioone väljastatakse igal aastal maksimaalselt kuni 2% ulatuses LHV aktsiate koguarvust. LHV-l on õigus keelduda aktsiaoptsioonide realiseerimisest ja aktsiate väljastamisest õigustatud isikule kas osaliselt või tervikuna juhul, kui:

- LHV üldkoosolek või üldkoosoleku otsuse alusel nõukogu ei võta vastu otsust LHV aktsiakapitali suurendamise ja aktsiate emiteerimise kohta;
- optsioonide saamiseks õigustatud isiku juhatuse liikme leping või töösuhe on lõppenud optsioonide saamiseks õigustatud isiku algatusel või vastavalt töölepingu seaduse §-le 88 või kui töölepingu seadust muudetakse, siis analoogsel alusel, kusjuures LHV nõukogu otsuse alusel on võimalik teha käesoleva punkti kohaldatavuse osas erandeid;
- LHV või selle asjakohase tütarettevõtte üldised majandustulemused on eelneva perioodiga võrreldes märkimisväärselt halvenenud;
- opsioone saama õigustatud isik ei täida enam tulemuskriteeriume või ei vasta seaduses sätestatud krediidiasutuse/fondivalitseja juhile või töötajale esitatud nõuetele;

- LHV või selle asjakohane tütarettevõtte ei täida enam usaldatavusnormatiive või vastava äriühingu riskid ei ole adekvaatselt kaetud omavahenditega;
- optsioonide andmisel on tuginetud andmetele, mis osutusid olulisel määral ebatäpseks või ebaõigeks.

Sarnaselt 2014. aastaga on aktsiaoptsioone ajavahemikul 2015–2020 väljastatud igal aastal. 2020. aastal realiseeriti 2017. aastal väljastatud optsioonid täies mahus. Järgmine aktsiaoptsioonide väljastamine võib aset leida 2021. aastal vastavalt nõukogu otsusele.

Aktsiaoptsioonide saamine ja suurus sõltusid ettevõtte üldiste ning juhatuse liikmete ja töötajate individuaalsete tegevuseesmärkide edukast täitmisest. 2020. aasta alguses väljastati aktsiaoptsioone 107 inimesele, summas 2 444 tuhat eurot. 2019. aasta alguses väljastati aktsiaoptsioone 86 inimesele, summas 2 209 tuhat eurot. 2018. aasta alguses väljastati aktsiaoptsioone 72 inimesele, summas 1 458 tuhat eurot. 2017. aasta alguses väljastati aktsiaoptsioone 69 inimesele, summas 1 573 tuhat eurot. Aktsiaoptsioonide saamiseks sõlmiti juhatuse liikmete ja töötajatega aktsiaoptsioonilepingud kolmeaastase perioodiga.

2018. aastal väljastatud aktsiaoptsioonide realiseerimiseks on aktsiate märkimisperiood ajavahemikul 01. aprill 2021–30. aprill 2021 ning 1-eurose nimiväärtusega aktsiaid saab omandada hinnaga 5,33 eurot aktsia kohta. 2019. aastal väljastatud aktsiaoptsioonide realiseerimiseks on aktsiate märkimisperiood ajavahemikul 01. aprill 2022–30. aprill 2022 ning 1-eurose nimiväärtusega aktsiaid saab omandada hinnaga 4,90 eurot aktsia kohta. 2020. aastal väljastatud aktsiaoptsioonide realiseerimiseks on aktsiate märkimisperiood ajavahemikul 01. aprill 2023–30. aprill 2023 ning 1-eurose nimiväärtusega aktsiaid saab omandada hinnaga 5,96 eurot aktsia kohta.

Finantsplaani

Ühena väga vähestest börsiettevõtetest avaldab LHV igal aastal viie aasta finantsplaani. Kuna prognoosisperiood on pikk, siis tuleb siduvalt vaadelda vaid esimest aastat; ülejäänud neli aastat aga on suunisteks selle kohta, mis suunas LHV näeb oma tegevuse arenemist.

Finantsplaani eeldused

Suurim eeldus on seotud makromajandusliku olukorraga, mille suhtes me teadlikult ei plaani suuremaid muudatusi, et tutvustada LHV tegelikku arengut ilma olulise majanduskeskkonna mõjuta. 2021. aastat mõjutab negatiivselt COVID-19, ent pärast seda oleme prognoosis lähtunud tagasihoidlikust SKP kasvust.

Lisaks arvame, et konkurents jääb praeguse olukorraga samaseks. Kaks suurimat muudatust, mida on arvesse

võetud: juba teadaolevad õigusaktide muudatused ja turu seisukohad intressimäärade osas. Suurimad õigusaktide muudatused on seotud teise samba pensionireformi ja kasvavate regulatsioonidega. Eeldame, et 30% klientidest lahkub teisest sambast. Finantsplaanis ei ole arvestatud võimalike edukustasudega.

Intressimäärade poolelt näeme, et intressimäärad püsivad kogu prognoositava perioodi vältel negatiivsena, jõudes 2025. aastaks miinus 0,20 juurde.

Selles plaanis on jätkuvalt arvestatud LHV nelja ärivaldkonnaga, millest Eesti pangandus ja varahaldus on juba praegu tugevad ning maksevahendajate ja kindlustuse ärivaldkond suureneb. Plaani juures ei ole arvesse võetud võimalikku tulu Ühendkuningriiki rajada kavatsetavast pangast.

Kasumiaruanne

(miljonites eurodes)

	2021	2022	2023	2024	2025
Neto intressitulu	88	97	111	132	157
Neto teenustasutulu	31	36	43	50	58
Netokasum kindlustustegevusest	2	4	5	6	8
Netokasum finantsvaradelt	0	0	1	1	1
Muud tulud	0	0	0	0	0
Netotulud kokku	121	138	160	190	224
Tegevuskulud kokku	-51	-58	-63	-70	-77
Kulum	-9	-5	-6	-6	-6
Laenude allahindluse kulu	-12	-12	-14	-16	-18
Kasum enne tulumaksu	49	63	78	98	123
Tulumaksukulu	-1	-1	-1	-1	-1
Avansiiline tulumaksukulu	-6	-8	-9	-11	-14
Puhaskasum	42	54	68	86	109
Puhaskasum / vähemusosaluse osa	2	3	4	5	7
Puhaskasum / grupi aktsionäride osa	39	51	64	81	101

Finantsseisundi aruanne

(miljonites eurodes)

	2021	2022	2023	2024	2025
Raha ja raha ekvivalendid	2 269	2 797	2 835	3 032	3 313
Finantsvarad õiglases väärtuses	204	203	203	201	201
Antud laenud (neto)	2 604	3 058	3 573	4 120	4 690
Pikaajalised finantsinvesteeringud	7	8	8	9	9
Muud varad	48	52	53	55	58
Varad kokku	5 132	6 118	6 673	7 417	8 271
Klientide hoiused kokku	-4 101	-4 746	-5 284	-5 924	-6 604
Saadud laenud	-599	-868	-814	-838	-936
Allutatud laenud	-111	-131	-136	-136	-111
Muud kohustised	-44	-50	-54	-61	-67
Kohustised kokku	-4 854	-5 795	-6 289	-6 958	-7 718
Omakapital kokku	-278	-324	-384	-459	-553
Kohustised ja omakapital kokku	-5 132	-6 118	-6 673	-7 417	-8 271

Suhtarvud ja näitajad	2021	2022	2023	2024	2025
ROE aktsionäridele kuuluvalt kasumilt	15,8%	17,7%	18,9%	20,0%	20,9%
ROE aktsionäridele kuuluvalt maksueelselt kasumilt	18,7%	20,5%	21,7%	22,9%	23,9%
C/I	50%	46%	43%	40%	37%
L/D	63%	64%	68%	70%	71%
Laenukahjude suhtarv	0,5%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
EPS (eurodes)	1,36	1,72	2,13	2,65	3,29
Dividend (tuhandetes eurodes)	8 358	8 879	11 285	14 055	17 711
DPS (eurodes)	0,29	0,30	0,38	0,47	0,58
CET1	12,3%	12,5%	12,9%	14,3%	15,7%
T1	14,1%	14,1%	14,3%	15,6%	16,4%
CAD	18,2%	18,6%	18,3%	19,4%	19,4%

Grupi tütarettevõtete 2020. aasta ülevaade

AS-i LHV Pank konsolideerimisgrupp

LHV missioon on parem juurdepääs finantsteenustele ja kapitalile. LHV visioon on, et inimesed ja ettevõtted julgeksid suurelt mõelda ja ette võtta, seades kõrgeid sihte ja investeerides tulevikku. LHV väärtused on: lihtne, toetav, tulemuslik.

LHV Pank (edaspidi pank) on suurim kodumaine pank. Pank keskendub ettevõtliku meelelaadiga aktiivsetele ja iseseisvatele klientidele. Erakliendile pakub pank igapäevaste rahaasjade korraldamist ja eluasemelaene, eristudes parimate raha kasvatamise teenustega. Äriklendile pakub pank paindlikku ja sobivat finantseerimist ning igapäevaste rahaasjade korraldamist. Finantsvahendajatele pakub pank ühtset pangateenuste platvormi eurodes ja naelades. Panga tooted ja teenused on lihtsad, läbipaistvad ning asjakohased. Kliendiga suhtleb pank peamiselt kaasaegsete elektrooniliste kanalite kaudu. Kokkuhoitud kulud jõuavad panga klientideni läbi igapäevaste teenuste taskukohaste hindade.

Pank on jõudnud üle 10% turuosani Eestis nii igapäevapanganduses, hoiustes kui ka ettevõtete laenudes. Igapäevapanganduses ja hoiustes on pank tõusnud kolmandaks pangaks Eestis. Eesti on panga koduturg ja pank tahab olla siin võimalikult tugev. Panga pikaajaline siht on saada kõige suuremaks ja kasumlikumaks pangaks Eestis. Seejuures keskendub pank kõrgele efektiivsusele, innovatsioonile ja parima teeninduse pakkumisele. Pank mõjutab Eesti ettevõtlust ja inimeste finantskäitumist turu parima tundmise, aktiivsuse ning uuenudlike ja kiireimate teenustega. Pank positsioneerib ennast kohaliku pangana Eestis. Pank on täisteenust pakkuv kodupank kliendile, kelle sissetulekud laekuvad panka ja kes kasutab aktiivselt panga teenuseid.

Panga esindused asuvad Tallinnas, Tartus ja Londonis. 2021. aasta lõpus avab pank esinduse Pärnus. Pangas töötab ligi 500 inimest ja panga teenuseid kasutab üle 250 000 kliendi. Pank konsolideerib 65% tütarettevõttest AS LHV Finance (edaspidi LHV Finance), mis tegeleb tarbimisfinantseerimisega (edaspidi Grupp).

Äritegevus

2020. aastal jätkus panga väga kiire kasv. Panga klientide arv kasvas aastaga enam kui 50 000 võrra ehk 28%, 259 000 kliendini. Esimese kvartali lõpus Eestis laiemalt levima hakanud koroonaviirus COVID-19 ja valitsuse poolt väljakuulutatud eriolukord mõjutasid klientide aktiivsust, kuid seda

vaid lühiajaliselt. Klientide aktiivsus taastus juba teise kvartali lõpuks ning aasta lõpuks saavutati klientide aktiivsuses ja ärimahtudes uued rekordtasemed. Kui enamus panga inimesi töötas eriolukorra ajal kodust, siis kliendikontorid hoiti lahti tavapärasel aegadel. Panga Ühendkuningriigi filiaali klientide arv kasvas 130 finantsvahendajast kliendini, kellel on omakorda rohkem kui 10 miljonit lõppklienti üle maailma.

Panga hoiused kasvasid aastaga 53% 4 141 miljoni euroni. Tavaklientide hoiused kasvasid aastaga 46% 2 871 miljoni euroni ja finantsvahendajate hoiused 180% 1 054 miljoni euroni. Finantsvahendajate hoiuste kasvu taga on viimases kvartalis märkimisväärselt kasvanud virtuaalrahade hinnad ja klientide huvi nendesse investeerimise vastu. Hoiuseplatvormide kaudu kaasatud hoiused kahanesid 42% 216 miljoni euroni. Hoiuseplatvormide kaudu raha kaasamine on panga jaoks seotud kõrgemate intressikuludega ja kuna puudus suurem vajadus täiendavate hoiuste kaasamiseks, ei olnud pank aasta jooksul aktiivne platvormidel hoiuste kaasamisega.

Panga laenud kasvasid aastaga 31% 2 209 miljoni euroni. Ettevõtete laenud kasvasid aastaga 40% 1 191 miljoni euroni ja jaelaenud 22% 1 017 miljoni euroni. Jaelaenudest moodustasid 68% kodulaenud, 13% liising ja 19% ülejäänud laenud. Oktoobri alguses viisid pank ja Danske Pank lõpule tehingu, millega pank omandas Danske Panga Eesti ettevõtete ja avaliku sektoriga seotud krediidiportfelli käitise ülemineku vormis. Tehingu lõplikuks mahuks kujunes 273 miljonit eurot. Võttes arvesse ostuhinna 19 miljoni eurost allahindlust, kasvas panga laenuportfell tehingu tulemusena 254 miljoni euro võrra. Danske Pangalt võeti üle 346 äriklendi, 252 korteriühistu ja 80 avaliku sektori kliendi teenindamine. Soetatav krediidiportfell sisaldas 56% osas kohalikele omavalitsustele antud laenusid. Alates tehingu vormistamisest on portfelist lisanduv kasum suurusjärgus 4 miljonit eurot aastas.

Panga puhaskasum kasvas aastaga 57% 34,6 miljoni euroni. Panga tulud kasvasid 45% ja kulud vaid 12%. Neto intressitulude kasv tulenes peamiselt ettevõtete ja kodulaenude mahtude kasvust ning Danske laenude portfelli lepingute allahindluse varasemast konverteerumisest lepingute muutmisel. Neto teenustasutulude kasv tulenes peamiselt ärimahtude kasvust investeerimisteenuste ja finantsvahendajate valdkonnas. Laenude allahindlused suurenesid aasta jooksul 10,9 miljonit eurot. Lisaks kajastavad aasta tulemused muutunud raamatupidamise reeglite järgi arvestada tulevat järgmise aasta avansilist tulumaksukulu 1,2 miljonit eurot eeldatava tulevikus makstava dividendi pealt. Panga efektiivsusnäitajad

olid väga kõrged. Panga omakapitali tootlus puhaskasumilt (aktsionäride osa) oli 17,3%, kulu ja tulu suhe 41,0% ning laenukahjumid 0,6%.

Aprillist kuni septembri lõpuni kehtis Eestis pankade vahel kokkulepitud ühine maksepuhkuste andmise kord. Kui aprillis oli klientide huvi maksepuhkuse taotlemise vastu suur, siis alates maist hakkas see vähenema ja juuni lõpus oli huvi maksepuhkuste vastu minimaalne. Teisel poolaastal lõppes juba märkimisväärne osa maksepuhkustest ja aasta lõpuks oli panga maksepuhkusel olevate laenude kogusumma langenud 180 miljoni euroni. Kuigi mõne kriisist otseselt mõjutatud ettevõtete panganduse laenukliendi krediitdireiting on halvenenud ja see on toonud kaasa täiendava allahindluse, on panga laenuportfelli kvaliteet tervikuna püsinud tugevana ja maksetähtaja ületanud laenude osakaal jätkuvalt väga madalana.

Panga finantsseisundi aruande maht kasvas aastaga 64% 4 939 miljoni euroni. Likviidsete vahendite efektiivsemaks paigutamiseks osales pank Eesti riigi võlakirjade kahel emissioonil, saades emissioonidest kokku 400 miljoni euro eest võlakirju. Euroopa Keskpang andis Finantsinspektsiooni ettepanekul pangale loa väljastada pandikirju, et pank saaks kaasata eluasemelaenude tagatisel pikaajalist rahastust, millega vähendada väljalaenamiseks mõeldud raha hinda. Juuni alguses toimus panga pandikirjade esimene ja edukas emissioon mahus 250 miljonit eurot, perioodiga 5 aastat ja intressimääraga 0,12% aastas. Emissioonis osales 31 institutsionaalset investorit 13 riigist üle Euroopa. Keskpankade ja riikideüleste investorite huvi moodustas 41% emissioonist, Saksamaa institutsionaalsete investorite huvi 20% ja Skandinaavia institutsionaalsete investorite huvi 19%. Rahvusvaheline reitinguagentuur Moody's andis pandikirjadele reitingu (P)Aa1. Pandikirjade esmaemiteerimine suurendas panga finantseerimisallikate hulka ning võimaldab edaspidi kaasata finantseerimist odavamalt ning paindlikumalt. Septembris emiteeris pank veel 100 miljoni euro eest pandikirju ja kaasas Euroopa Keskpanga TLTRO-III programmist 200 miljoni euro ulatuses finantseerimisvahendeid.

Seoses koroonaviiruse COVID-19 pandeemiaga jõustus kapitalinõuete määruuse muudatus sooduskoeffitsiendiga riskiga kaalutud varade arvestamise kohta väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele, mis vähendab märkimisväärselt selliste ettevõtete riskiga kaalutud varade mahtu panga jaoks. Muudatuse eesmärk on toetada väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele laenamist Euroopa Liidus laiemalt. Väikese ja keskmise suurusega ettevõtte definitsiooni alla kuulub üle 90% panga laenuportfelist, mistõttu vähenesid selle tulemusena panga riskiga kaalutud varad 159,4 miljonit eurot ja kapitali vabanes 25,5 miljonit eurot.

2020. aasta lõpus kinnitas Moody's Investors Service üle pangale varem antud krediitdireitingu investeerimisjärgu

tasemel stabiilse väljavaatega. Reitingu kinnitamisel võttis Moody's arvesse panga tugevat kapitaliseeritust ja kasumlikkust, mis tasakaalustab panga kiiret kasvu.

Ettevõtte audiitor on 2020. aasta jooksul osutanud pangale muid kindlustandvaid teenuseid, mille läbiviimise kohustus tuleneb vastavalt krediitdiasutuste seadusest ja väärtpaberituruseadusest.

Arendustegevus

Aasta jooksul toodi turule mitmeid uusi tooteid. Aasta algusest sai võimalikuks lapsele konto avamine internetipangas. Uutest makseteenustest toodi turule Apple Pay, Google Pay, Fitbit ja Garmin nutikellade viipemaksed, Alexela krediitkaart, virtuaalne ISIC üliõpilaspilet ja kaardi PIN-koodi tellimine mobiilipanka. Lisaks toodi turule nimemakse teenus ehk makse, mida saab teha vaid telefoninumbri alusel, sealhulgas pankade vahel. Ettevõtetele toodi turule maksete kogumise täisteenus, mille abil pakuvad kaupmehed oma klientidele sobivaid viise kauba või teenuste eest tasumiseks. Koos teiste pankadega tõstis pank viipemaksete limiidi 50 eurole ja välgmakse limiidi 100 000 eurole. Alates maist alustas pank taas Eesti residendist klientidele dollarimaksete pakkumist.

Finantsvahendajatest klientidele avati aasta alguses reaallajas toimivad naelamaksed. Naelamaksete pakkumise alustamisega sai pank ainulaadse eelise pakkuda finantsvahendajatest klientidele rakendusliidese LHV Connect kaudu ööpäev läbi nii reaallajas euro- kui ka naelamakseid. Tegemist on esimese pangapoolse rakendusliidese, mis seda võimaldab. Lisaks toodi turule makseskeemidega liitumise kaudse liikme teenus. Teenus võimaldab finantsvahendajast kliendil liituda maksesüsteemiga ilma, et ettevõtte peaks ise välja ehitama keerukat infrastruktuuri. Unikaalne teenus võimaldab LHV Connecti kaudu liidestuda kolme erineva arveldussüsteemiga: SEPA, SEPA Instant ja Faster Payments.

Investeermisteenuste klientidele kaotati 2020. aasta algusest teenustasud Balti aktsiatega tehingute tegemisel. Selle sammuga muutis pank investeerimisega alustamise kättesaadavaks kõigile. Panga mobiilirakenduses saab mugavalt avada konto, sõlmida investeerimiseks vajaliku lepingu ja sooritada esimesed aktsiatehingud Balti aktsiatega ilma teenustasudeta. Teenustasude kaotamine ja volatiilsed aktsiaturud suurendasid oluliselt klientide väärtpaberitehingute mahtu ning tõid pangale kokkuvõttes suuremad teenustasud kui planeeritud. 2021. aasta algusest vähendati lisaks välisväärtpaberite hoidmise ja välisaktsiate tehingutasusid. Seoses kogumispensionide seaduse jõustumisega toodi 2021. aasta jaanuarist turule pensioni investeerimiskonto, alustati avalduste vastuvõtmisega ja laiemat turunduskampaaniat. Investeermisteenustes on pank tõusnud turuliidriks ja klientide hallatavate varade maht on jõudnud 1,9 mld euroni.

Finantseerimistoodetest toodi turule korteriühistu laen. Kasutusele võeti kaugtuvastuse võimalus notaris, mille tulemusena saab näiteks kodulaenu taotleda ja vormistada ning notaritoimingut teha kontaktivabalt.

Organisatsioon

Panga organisatsiooniline struktuur jaotub kuueks valdkonnaks, millel on oma osakonnad. Ärivaldkondadeks on jaepanganduse, ettevõtete panganduse ja finantsvahendajate valdkonnad ning toetavateks valdkondadeks infotehnoloogia, finantsjuhtimise ja tugiteenuste ning riskijuhtimise valdkonnad. Pangaülesteks tegevusteks on personalijuhtimine, turundus ja kommunikatsioon, vastavuskontroll ning ESG. Finantsvahendajate valdkonna all on panga Ühendkuningriigi filiaal.

Aasta jooksul loodi pangaülene ESG tegevusvaldkond ja juhatuse tasemel finantsvahendajast kliendi aktsepteerimise komitee, mille eesmärk on tokestada panga ärakasutamist rahapesus ja terrorismi rahastamises või sellele kaasaaitamises ning tunne oma klienti põhimõtte rakendamine finantsvahendajast kliendi puhul.

Seoses Ühendkuningriigi lahkumisega Euroopa Liidust esitati Ühendkuningriigi järelevalvele Ühendkuningriigi filiaali kui kolmandast riigist pärit filiaali tegevusloa taotlus.

26. juunil 2020 võtsid LHV Finance'i aktsionärid vastu otsuse, millega kutsuti alates 26. juunist 2020 nõukogust tagasi nõukogu liige Rain Lõhmus ja valiti uueks nõukogu liikmeks Madis Toomsalu.

30. novembril 2020 võttis panga nõukogu vastuse otsuse, millega kutsuti alates 20. jaanuarist 2021 juhatusest tagasi juhatuse esimees Erki Kilu ja valiti uueks juhatuse esimeheks Kadri Kiisel. Erki Kilu suundus juhtima Ühendkuningriiki loodavat AS-i LHV Group tütarettevõtet eesmärgiga saada krediitdiasutuse tegevusluba.

20. jaanuaril 2021 võttis LHV Finance'i nõukogu vastu otsuse, millega kutsuti alates 29. jaanuarist 2021 juhatusest tagasi juhataja Kadri Kiisel ja valiti uueks juhatuse liikmeks ja juhatajaks Mari-Liis Stalde. Samal kuupäeval võtsid aktsionärid vastu otsuse, millega kutsuti alates 29. jaanuarist 2021 nõukogust tagasi nõukogu esimees Erki Kilu ja valiti uueks nõukogu liikmeks Kadri Kiisel. 29. jaanuaril 2021 võttis nõukogu vastu otsuse, millega valiti nõukogu esimeheks Kadri Kiisel.

Aastaga kasvas panga töötajate arv 72 inimese võrra 507 inimeseni, sh passiivsed ja osalise koormusega, sh LHV Finance'i 21 inimest. Täistööaja arvestuse alusel oli aktiivsete töötajate arv kokku 472 inimest.

Aasta jooksul sai pank mitme olulise tunnustuse osaliseks. Dive uuringus valiti pank jätkuvalt parima teenindusega pangaks Eestis. CVKeskus.ee ihaldusväärseimate tööandjate

uuringus saavutas pank kolmanda koha. Pangas läbiviidud personali rahulolu-uuringu Q12 tulemused näitasid inimeste väga kõrget rahulolu. Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon valis panga kontori Tallinnas City Plaza hoones aasta parimaks roheliseks kontoriks Eestis. Euromoney valis LHV Panga parimaks pangaks Eestis kolmandat aastat järjest ja The Financial Times'i ajakiri The Banker teist aastat järjest.

Ilmus LHV raamat „Pangasaladus“, mis võtab kokku LHV esimesed kakskümmend tegevusaastat. Raamat on kättesaadav paberköitena, e-raamatuna ja audioraamatuna.

ESG

Märtsis liitus AS LHV Group ÜRO vastutustundliku panganduse põhimõtetega ja töötas välja tegevuskava antud lubaduste täitmiseks. Muu hulgas plaanib pank muuta enda tegevuse 2022. aastaks kliimaneutraalseks, lähtuvalt seatud sihist täpsustada laenu- ja investeerimispõhimõtteid ning toetada klientide ja Eesti finantssektori liikumist rohelisemate valikute poole. Vastavalt ÜRO vastutustundliku panganduse põhimõtetele on pangal tegevuste rakendamiseks neli aastat.

Eesti valitsuse otsusega toetada Euroopa Liidu kliimastrateegiat on võetud eesmärgid, mille saavutamine nõuab kogu ühiskonna ja kõikide sektorite ühist pingutust. Finantssektoril on seejuures mängida keskne roll majanduse kohanemisel – laenuandmise ja investeerimise kaudu saavad pangad suunata rahavood jätkusuutlikesse tegevustesse, mis toetavad üleminekut kliimaneutraalsele majandusele.

ÜRO vastutustundliku panganduse põhimõtted on maailma pankade ja ÜRO keskkonnaprogrammi finantsalgatuse andatud ühine jätkusuutliku panganduse raamistik. Põhimõtted sätestavad pangandussektori rolli ja vastutuse tuleviku kujundamisel ning tegutsemise kooskõlas ÜRO jätkusuutliku arengu ja Pariisi kliimaleppe eesmärkidega. Nende põhimõtete järgimine võimaldab pangal juurutada jätkusuutlikkust äri kõigisse valdkondadesse ja selgitada välja, millega saab pank anda mõjukaima panuse kestlikusse arengusse. Ühine raamistik aitab pankadel uusi äri võimalusi võimendada, arvestades järjest enam esile kerkivat kestlikku majandust.

Aasta jooksul mõõdeti panga CO₂-jalajälg, hakati tegelema selle vähendamise ja seati eesmärgiks saavutada kliimaneutraalsus panga enda tegevuses 2022. aastal. Taotleti Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioonilt Euroopa Rohelise Kontori tunnistust ja BREAM rohemärgist panga kontoreile Tallinnas City Plaza hoones. Kaardistati panga toodete keskkonnamõjud, täiendati panga krediitpoliitikat ja alustati keskkonnasõbralike finantstoodete nagu roheline kodulaen, liising, järeilmaks, investeerimislaen ja arenduslaen pakkumist klientidele.

Pank võtab sotsiaalset vastutust tõsiselt. Oma võimaluste piires toetab pank ettevõtmisi ja algatusi, mis aitavad kaasa Eesti ühiskonna arengule. Toetusprojektide puhul eelistab pank pikaajalist ja sisulist koostööd.

Pank on valmis panustama uuenduslike ja Eesti elu paremaks muutvate mõtete teostamisse. Panga pikaajalisteks

partneriteks on Eesti Jalgpalli Liit, Eesti Optimist Klassi Liit, Eesti Aasta Ettevõtja konkurss, Eesti Muusika Päevad ja Enn Soosaare sihtasutus.

Finantstulemused

<i>(miljonites eurodes)</i>	2020	2019	muutus
Neto intressitulu	69,05	47,91	44%
Neto teenustasutulu	18,38	12,81	43%
Netokasum finantsvaradelt	0,88	0,21	319%
Neto tegevustulud kokku	88,31	60,93	45%
Muud tulud	0,20	0,18	11%
Tegevuskulud	-36,26	-32,52	12%
Tulumaksukulu	-6,76	-3,28	106%
Laenukahjumid	-10,89	-3,21	339%
Netotulud	34,60	22,10	57%

Ärimahud

<i>(miljonites eurodes)</i>	31.12.2020	31.12.2019	muutus
Laenuportfell	2 209,0	1 687,0	31%
Võlakirjaportfell	322,9	32,9	881%
Hoiused	4 141,4	2 713,0	53%
Omakapital	214,7	171,7	25%
Pangas varasid hoidvate klientide arv	258 962	202 186	28%

AS LHV Varahaldus

AS LHV Varahaldus on fondivalitseja, kelle tegevuse põhirõhk on aktiivsetel investeerimisstrateegiatel. Hallatavad fondid koosnevad 2020. aasta lõpu seisuga ühest avatud investeerimisfondist, seitsmest kohustuslikust ja kolmest vabatahtlikust pensionifondist. Investeerimisüksust toetavad riskijuhtimise, operatsioonide ning müügiüksused.

2020. aastal kasvasid valitsetavad varad 1 374 miljonilt eurolt 1 537 miljoni euroni. Suurem osa kasvust tuli orgaanilisest kasvust ja kohustuslike pensionifondide investeringute tootlusest, kuna need fondid moodustavad umbes 98% kõigist valitsetavatest varadest. Ehkki see avaldab ettevõtte üldistele tulemustele vähem mõju, tuleb siiski märkida, et ka vabatahtliku pensionisamba hallatavate varade maht kasvas 48%, 21 miljonilt eurolt 31 miljoni euroni. Märtsis avas LHV uue teise samba fondi LHV Pensionifond Roheline, mis keskendub tugevalt jätkusuutlikkuse põhimõtetest lähtuvasse ja keskkonnasäästlikele investeringutele. Detsembris alustas tegevust ka analoogsel strateegial põhinev kolmanda samba fond LHV Pensionifond Roheline Pluss. Septembris ühendati kaks teise samba fondi LHV Pensionifond Eesti ja LHV Pensionifond L. Ühendav fond on LHV Pensionifond L.

2020. aastal kasvasid valitsetavad varad 1 374 miljonilt eurolt 1 537 miljoni euroni. Suurem osa kasvust tuli orgaanilisest kasvust ja kohustuslike pensionifondide investeringute tootlusest, kuna need fondid moodustavad umbes 98% kõigist valitsetavatest varadest. Ehkki see avaldab ettevõtte üldistele tulemustele vähem mõju, tuleb siiski märkida, et ka vabatahtliku pensionisamba hallatavate varade maht kasvas 48%, 21 miljonilt eurolt 31 miljoni euroni. Märtsis avas LHV uue teise samba fondi LHV Pensionifond Roheline, mis keskendub tugevalt jätkusuutlikkuse põhimõtetest lähtuvasse ja keskkonnasäästlikele investeringutele. Detsembris alustas tegevust ka analoogsel strateegial põhinev kolmanda samba fond LHV Pensionifond Roheline Pluss. Septembris ühendati kaks teise samba fondi LHV Pensionifond Eesti ja LHV Pensionifond L. Ühendav fond on LHV Pensionifond L.

2020 oli ebatavaline aasta, kuna koroonaviirus avaldas suurt mõju nii inimestele kui ka majandusele ja turgudele. Viiruse tõsiste tagajärgede selgudes tabas turge aasta esimeses kvartalis märkimisväärne langus. Taastumine on aga olnud langusest kiiremgi, kuna enamik suurimatest indeksitest lõpetasid aasta positiivsete tulemustega. S&P 500 tootlus eurodes oli 6,8% ja MSCI World-il 6,3%. LHV aktiivselt juhitavates fondides oli turgude langusesse sattudes noteeritud aktsiate osakaal väiksem ning seega ka langusele järgnenud taastumine hoogsam. Võrreldes Eesti teiste samalaadsete pensionifondidega, saavutas LHV parimad tulemused niihästi teise kui ka kolmanda samba fondide seas. Teise samba fondi XL aastane kõigi tasude järgne tootlus oli 7,6% ning vabatahtlik pensionifond Täiendav kasvas 8,6%. 2020. aastat saab kirjeldada ka aastana, mil märgatavalt suurenes jätkusuutlike ja keskkonnasäästlike investeringute populaarsus. LHV fondil Pensionifond Roheline oli väga edukas algus nii klientide suure huvi kui ka tulemuste poolest.

LHV koos oma seitsme kohustusliku pensionisamba fondiga on valinud fondijuhiks enam kui 180 tuhat inimest. Ettevõtte haldab teise pensionisambaga liitunudest enam kui 25,2% pensionisääste ning valitsetavate varade arvestuses on tema turuosa 28,4%. 2020. aastal suurenes märkimisväärselt huvi vabatahtliku kolmanda samba fondide vastu. Aasta lõpuks oli LHV kolmel vabatahtlikul fondil üle 26 tuhande kliendi – aasta varem oli neid 4 tuhat.

Eelmisel aastal jõustusid Eesti kohustusliku pensionisüsteemi regulatsiooni olulised muudatused. Alates 2021. aastast võivad inimesed otsustada kohustuslikust pensionisüsteemist lahkuda, maksta väljavõetud summalt 20% tulumaksu ja loota üksnes riiklikule pensionile. Teise sambaga saab uuesti liituda 10 aasta pärast. Inimesed võivad otsustada ka pensionisüsteemi edasi jääda, kuid kasutada fondide asemel isiklikku pensioni investeerimiskontot. Pensionireformi esialgne mõju praegustele pensionifondidele selgub alles 2021. aasta juuliks. See teeb tulevikus valitsetavate varade prognoosimise raskeks ning piirab investeerimist pika investeerimistähtajaga varaklassidesse. Teine ja kolmas pensionisammas pakuvad siiski ka edaspidi Eesti inimestele kõige maksuefektiivsemat investeerimis- ja säästmisvõimalust ning jäävad enamikule klientidele tõenäoliselt atraktiivseks valikuks.

LHV Varahalduse puhaskasum oli 2020. aastal 8,3 miljonit eurot ehk 36% rohkem kui 2019. aastal. 2019. aastal toimunud regulatiivsed muudatused vähendasid oluliselt fikseeritud haldustasusid, kuid töid kaasa tulemustasu võimaluse. Kui fikseeritud haldustasud jäid 2020. aastal 32% madalamaks kui aasta varem, siis tulemustasuga sai see langus enam kui kompenseeritud. Kuna LHV teise samba fondid L ja XL edestasid mõlemad võrdlusindeksit, ulatus tulemustasu kokku 6,2 miljoni euroni. LHV Varahaldus omab enda valitsetavates fondides ka fondiosakuid ning fondide 2020. aastal saavutatud heade tulemuste tõttu saadi nendelt investeringutelt kasumit kokku 0,7 miljonit eurot.

Finantstulemused

(miljonites eurodes)	2020	2019	muutus
Neto teenustasutulu	15,0	12,9	16%
Muud finantstulud	0,6	0,3	100%
Netotulud kokku	15,6	13,2	18%
Tegevuskulud	-6,4	-6,1	5%
Tulumaksukulu	-0,8	-1,0	-20%
Puhaskasum	8,3	6,1	38%
Valitsevate fondide maht	1 537	1 374	12%
Kohustuslike pensionifondide klientide arv (tuhandetes)	215	200	7,5%

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud kasumi- ja muu koondkasumi aruanne

(tuhandetes eurodes)	Lisa	2020	2019
Intressitulu		88 373	61 414
sh EIR intressitulu		84 479	57 805
Intressikulu		-19 881	-14 026
Neto intressitulu	5, 7	68 492	47 388
Komisjoni- ja teenustasutulu		46 118	37 026
Komisjoni- ja teenustasukulu		-12 769	-11 349
Neto teenustasutulu	5, 8	33 349	25 677
Netokasum õiglases väärtuses kajastavatelt finantsvaradelt	5, 11, 12	1 541	591
Valuutakursi ümberhindluse kasumid/kahjumid		43	79
Netokasum finantsvaradelt	5	1 584	670
Muud tulud		146	93
Muud kulud		-27	-9
Tööjõukulud	9	-23 910	-19 265
Administratiiv- ja muud tegevuskulud	9	-20 064	-20 003
Kasum enne krediidikahjumeid		59 570	34 551
Laenude allahindluse kulu	5, 13	-10 898	-3 210
Kasum enne tulumaksu		48 672	31 341
Tulumaksukulu	5, 6, 26	-8 826	-4 249
Aruandeperioodi puhaskasum	5	39 846	27 092
Muu koondkasum/-kahjum:			
Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:			
Muudatused FVOCI-s mõõdetud võlainstrumentide õiglases väärtuses		0	0
Kirjed, mida ei klassifitseerita ümber kasumiaruandesse:			
Puhaskasum investeringutelt omakapitaliinstrumentidesse, mis on määratud FVOCI-s	11	0	134
Aruandeperioodi koondkasum		39 846	27 226
Puhaskasum omistatud:			
Emaettevõtte omanikud		37 950	24 797
Mittekontrolliv osalus		1 896	2 295
Aruandeperioodi puhaskasum	5	39 846	27 092
Kokku koondkasum omistatud:			
Emaettevõtte omanikud		37 950	24 931
Mittekontrolliv osalus		1 896	2 295
Aruandeperioodi koondkasum		39 846	27 226
Tavakasum aktsia kohta (eurodes)	25	1,32	0,91
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes)	25	1,29	0,89

Lisad lehekülgedel 66 kuni 152 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

01.03.2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

LHV

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
Varad			
Nõuded keskpangale	10	2 213 211	1 232 733
Nõuded krediitiasutustele	10	170 341	32 947
Nõuded investimisühingutele	10	9 985	5 473
Omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtusest muutusega muus koondkasumis	11	0	432
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande	12	330 055	40 530
Laenud ja nõuded klientidele	13	2 208 823	1 687 034
Muud nõuded klientidele	14	9 391	3 551
Muud finantsvarad	15	2 073	2 246
Muud varad	15	2 182	1 961
Materiaalne põhivara	16	2 780	1 909
Immateriaalne põhivara	16	15 147	14 705
Kasutusõigusega varad	16	3 805	4 777
Firmaväärtus	6	3 614	3 614
Varad kokku	5	4 971 407	3 031 912
Kohustised			
Klientide hoiused ja saadud laenud	17	4 588 355	2 726 562
Finantskohustised õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande	12	221	8
Võlad hankijatele ja muud kohustised	18	27 555	24 314
Allutatud kohustised	20	110 000	75 000
Kohustised kokku	5	4 726 131	2 825 884
Omakapital			
Aktsiakapital	21	28 819	28 454
Ülekurss	21	71 468	70 136
Kohustuslik reservkapital	21	4 713	4 713
Muud reservid	11,21	3 409	3 280
Jaotamata kasum		128 385	94 228
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv omakapital kokku		236 794	200 811
Mittekontrolliv osalus	6	8 482	5 217
Omakapital kokku		245 276	206 028
Kohustised ja omakapital kokku		4 971 407	3 031 912

Lisad lehekülgedel 66 kuni 152 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

01.03.2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

LHV

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	2020	2019
Rahavood äritegevusest			
Saadud intressid		87 144	59 768
Makstud intressid		-21 286	-11 005
Saadud teenustasud		46 118	37 026
Makstud teenustasud		-12 769	-11 349
Muud saadud tulud		-93	82
Makstud tööjõukulu		-21 553	-17 877
Makstud administratiiv- ja muud tegevuskulud		-14 427	-13 873
Makstud tulumaks		-5 002	-4 208
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustiste muutust		58 132	38 564
Äritegevusega seotud varade muutus:			
Finantsvarad õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, netomuutus		-64	49
Laenud ja nõuded klientidele		-531 929	-770 388
Kohustuslik reservkapital keskpangas		-14 827	-12 146
Tagatisdeposiidid		173	690
Muud varad		-5 483	27
Äritegevusega seotud kohustiste muutus:			
Klientide nõudmiseni hoiused		1 445 689	885 356
Klientide tähtajalised hoiused		-25 248	390 754
Saadud laenud		448 685	10 000
Saadud laenude tagasimaksed		-5 886	-5 886
Kauplemiseks hoitavad finantskohustised õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande		212	-3
Muud kohustised		-1 124	-6 295
Neto rahavoog äritegevusest		1 368 330	530 722
Rahavood investeerimistegevusest			
Soetatud materiaalne ja immateriaalne põhivara	16	-4 699	-3 772
Materiaalse vara müük	16	0	5
Laekumised õiglasel väärtuses muutusega muus koondkasumis kajastatud investeerimisväärtuspaberite müükidest ja lunastustest	11	432	0
Netosoetused ja -müügid õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt	12	-287 930	6 869
Neto rahavoog investeerimistegevusest		-292 197	3 102
Rahavood finantseerimistegevusest			
Aktsiakapitali sissemakse (sh ülekurs)	21	1 697	26 013
Tütarettevõtetes mittekontrolliva osaluse omandamine		2 800	0
Makstud dividendid	21	-6 838	-6 664
Saadud allutatud laenud	20	50 000	40 000
Lunastatud allutatud laenud	20	-15 000	-15 900
Rendikohustiste põhiosa tagasimaksed	19	-1 278	-1 003
Neto rahavoog finantseerimistegevusest		31 381	42 446
Valuutakursi muutuse mõju rahale ja raha ekvivalentidele		43	79
Raha ja raha ekvivalentide muutus		1 107 557	576 349
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	10	1 244 727	668 378
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	10	2 352 284	1 244 727

Lisad lehekülgedel 66 kuni 152 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

01.03.2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

LHV

Konsolideeritud omakapitali muutuse aruanne

(tuhandetes eurodes)	Aktiivkapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku	Mitte- kontrolliv osalus	Omakapital kokku
Saldo seisuga 01.01.2019	26 016	46 653	3 451	2 090	75 430	153 640	4 123	157 763
Aktiivkapitali sissemakse	2 438	23 483	0	0	0	25 921	0	25 921
Kantud kohustuslikku reservkapitali	0	0	1 262	0	-1 262	0	0	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	-5 463	-5 463	-1 201	-6 664
Aktiivoptsioonid	0	0	0	1 056	726	1 782	0	1 782
Puhaskasum	0	0	0	0	24 797	24 797	2 295	27 092
Muu koondkasum	0	0	0	134	0	134	0	134
Aruandeperioodi koondkasum 2019	0	0	0	134	24 797	24 931	2 295	27 226
Saldo seisuga 31.12.2019	28 454	70 136	4 713	3 280	94 228	200 811	5 217	206 028
Saldo seisuga 01.01.2020	28 454	70 136	4 713	3 280	94 228	200 811	5 217	206 028
Aktiivkapitali sissemakse	365	1 332	0	0	0	1 697	2 800	4 497
Makstud dividendid	0	0	0	0	-5 406	-5 406	-1 431	-6 837
Aktiivoptsioonid	0	0	0	129	1 613	1 742	0	1 742
Puhaskasum	0	0	0	0	37 950	37 950	1 896	39 846
Muu koondkasum	0	0	0	0	0	0	0	0
Aruandeperioodi koondkasum 2020	0	0	0	0	37 950	37 950	1 896	39 846
Saldo seisuga 31.12.2020	28 819	71 468	4 713	3 409	128 385	236 794	8 482	245 276

Täiendav info omakapitali kohta on toodud lisas 21.

Lisad lehekülgedel 66 kuni 152 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

01.03.2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

LHV

Kokkuvõte olulistest arvestuspõhimõtetest

Põhilised arvestuspõhimõtted, mida on kasutatud käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, on toodud allpool. Toodud arvestuspõhimõtteid on Grupis järjepidevalt kasutatud kõikidele aruandes toodud perioodidele ja konsolideeritavatele grupi ettevõtetele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

2.1 Koostamise alused

Grupi 2020. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud kui mõnes allpool toodud arvestuspõhimõttes on kirjeldatud teisiti, näiteks "õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustised", sh tuletisinstrumentid ja finantsvarad õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi aruande.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine vastavalt IFRS-le nõuab mitmetes valdkondades kriitiliste hinnangute tegemist. Samuti nõuab see juhtkonnapiiride hinnangute tegemist arvestuspõhimõtete rakendamisel. Valdkonnad, mis on olulisel määral hinnangulised ja keerukad, või valdkonnad, kus tehtud eeldused ja hinnangud avaldavad raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju, on välja toodud lisas 2.

Majandusaasta algas 1. jaanuaril 2020 ja lõppes 31. detsembril 2020. Raamatupidamise aastaaruande arvnäitajad on esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole märgitud teisiti.

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelise finantsaruandluse standardeid ning olemasolevate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis on kohustuslikud Grupi aruandeaastatele, mis algavad 1. jaanuaril 2020 või hiljem. Ülevaade neist standarditest ning nende tõlgenduste mõjust Grupi aruannetele on välja toodud allpool.

Muudatused arvestuspõhimõtetes

Kolmandas kvartalis saime kinnituse, et rahvusvahelise finantsaruandluse tõlgenduste komitee (IFRS Interpretations Committee, IFRIC) otsustas mitte aktsepteerida Eestis 20 aastat kehtinud edasilükkunud tulumaksu kajastamise loogikat, mistõttu kõik IFRS-i järgivad ettevõtted peavad kajastama finantsseisundi aruandes tulumaksukulu tuleviku dividendimaksetelt.

Standardi IAS 12 paragrahv 39 järgi kajastab ettevõtte edasilükkunud tulumaksukohustise kõikide tütar-, sidus- ja ühisettevõtetesse ning filiaalidesse tehtud investeeringutega seotud maksustavate ajutiste erinevuste puhul, välja arvatud juhul, kui: a) ettevõtte suudab kontrollida ajutise erinevuse tühistamise ajastamist; ja b) on tõenäoline, et ajutine erinevus ei

tühistu lähimas tulevikus. Edasilükkunud tulumaksukohustist ei kajastata siis, kui investeering vastab mõlemale eespool märgitud kriteeriumile a) ja b). Kriteeriumi a) täitmiseks peab ettevõtte olema kontroll oma investeeringu üle. Kontroll eksisteerib üldjuhul tütarettevõtete ja filiaalide puhul. Sidus- ja ühisettevõtete puhul üldjuhul kontrolli ei eksisteeri, mistõttu nendes investeeringutes eksisteerivate ajutiste maksustavate erinevuste pealt tuleb tulumaksukohustist enamasti kajastada. Kriteeriumi b) täitmiseks peab ettevõtte suutma näidata, et tekkinud ajutine erinevus ei tühistu lähitulevikus. Tühistumise all mõeldakse tehinguid nagu kasumi jaotamine, ettevõtte müük, likvideerimine või muud taolist. Lähitulevik ei ole standardis lahti seletatud, kuid levinud seisukoht on, et arvesse tuleks võtta 12 kuud alates aruandekuupäevast ja planeeritud tehinguid pärast seda kuupäeva. LHV Grupi puhul toob see muudatus kaasa järgnevatel aastatel tütar-ettevõtetest plaanitava dividendi võtmisega kaasneva tulumaksukohustise kohese kajastamise. Täiendavat teavet vt lisa 26.

Kokkuvõte olulistest arvestuspõhimõtetest

1. jaanuaril 2020 või hiljem alanud aruandeperioodidele kohalduvad mitu uut standardit, kuid need ei avalda Grupi raamatupidamise aruandele olulist mõju.
- Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused 31. detsembril 2020 lõppenud aruandeperioodile veel ei kohaldu ja seetõttu pole neid käesoleva konsolideeritud aruande koostamisel rakendatud. Grupp kavatses neid rakendada siis, kui need jõustuvad.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine). EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud.

Muudatustega selgitatakse, et kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus lükata arveldamist edasi vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast ei pea olema tingimusteta, kuid sellel peab olema sisu. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise tasumiseks.

Grupi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Grupi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Iga-aastased IFRSi edasiarendused 2018–2020 (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine). EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud.

IFRS-i edasiarendused (2018–2020) sisaldavad standardites tehtud kolme muudatust:

- IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ muudatustega selgitatakse, et hinnates, kas võlainstrumentide vahetamine olemasoleva laenuvõtja ja laenuandja vahel toimub oluliselt erinevatel tingimustel, sisaldavad koos rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtusega kaasatavad tasud ainult uute tingimuste sõlmimiseks laenuvõtja ja laenuandja vahel makstud või saadud tasusid (sisaldades ka laenuvõtja või laenuandja poolt teise osapoole nimel makstud või saadud tasusid).
- IFRS 16 „Rendilepingud“ muudatustega eemaldatakse illustreeriv näide number 13, mis tekitab praktikas nii rentniku kui ka rendileandja jaoks segadust seoses renditud vara rendiduste kajastamisega. Muudatuse eesmärk on eemaldada segadust tekitav illustreeriv näide.
- IAS 41 „Põllumajandus“ muudatusega kaotatakse nõue kasutada põllumajandusvarade õiglase väärtuse mõõtmisel maksueelseid rahavoogusid. Varem nõuti IAS 41-ga, et ettevõtte kasutaks õiglase väärtuse mõõtmisel maksueelseid rahavooge, kuid ei nõutud maksueelse diskontomäära kasutamist nende rahavoogude diskonteerimiseks.

Grupi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakedamisel Grupi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakedatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine).

IFRS 17 vahetab välja standardi IFRS 4, mis andis ettevõtetele võimaluse jätkata kindlustuslepingute kajastamist varasema praktika kohaselt. Seetõttu oli investoritel raske võrrelda sarnaste kindlustusettevõtete finantstulemusi. IFRS 17 on standard, mis sätestab ühe põhimõtte kõikide kindlustuslepinguliikide kajastamiseks, sh kindlustusandja poolt hoitavate edasikindlustuslepingute kajastamiseks. Standard nõuab kindlustuslepingute rühmade arvele võtmist ja mõõtmist (i) tulevaste rahavoogude (täitmisrahavoogude) nüüdisväärtuses, mida on korrigeeritud riskiga ja mis võtab arvesse kogu teadaoleva informatsiooni täitmisrahavoogude kohta kooskõlas jälgitava turuinformatsiooniga; millele on liidetud (kui tegu on kohustusega) või millest on lahutatud (kui tegu on varaga) (ii) summa, mis väljendab veel teenimata kasumit lepingute rühma osas (e. lepingulist teenuse marginaali). Kindlustusandjad kajastavad kasumi kindlustuslepingute rühmast kindlustuskatte pakkumise perioodi jooksul ning vastavalt sellele, kuidas nad riskist vabanevad. Kui lepingute rühm on või muutub kahjumlikuks, peab ettevõtte kajastama kahjumi kohe. Grupp hindab praegu standardi mõju finantsaruandele.

2.2 Konsolideerimine

2020. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab AS LHV Group (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtjate AS LHV Pank, AS LHV Finance (AS LHV Panga tütar-ettevõtte), AS LHV Varahaldus, AS LHV Kindlustus ja OÜ Cuber Technology finantsaruandeid. AS LHV Group omab läbi LHV

Panga 65% osalust AS-is LHV Finance. AS LHV Group omab 65% osalust AS-is LHV Kindlustus.

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle Grupil on kontroll. Grupp kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutu- vate kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurus- tades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütar-ettevõtja soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all olevate ettevõtete soetused). Soetusmaksu- seks loetakse omandamise kuupäeval makstava tasu (s.o. omandamise eesmärgil üleantava vara, võetud kohustuse ja omandaja poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide) õiglast väärtust. Omakapitaliinstrumentide emiteerimise tehinguku- lusid kajastatakse omakapitali vähendamisenä, võlainstru- menti emiteerimise tehingukulud kajastatakse võlainstru- menti bilansilise väärtuse vähendamisenä ning kõik muud omandamisega seotud väljaminekud kajastatakse kuludes Ostumeetodi korral võetakse kõik omandatud tütar-ettevõtja eristatavad varad, kohustised ja tingimuslikud kohustised ostukuupäeval arvele nende õiglastes väärtustes, sõltumata mittekontrolliva osaluse olemasolust.

Iga äriühenduse puhul teeb Grupp valiku, kas kajastada mittekontrolliva osalus omandatavas ettevõttes, mis annab selle omanikule õiguse proportsionaalsele osale ettevõtte netovarast selle likvideerimise korral, (a) õiglastes väärtuses või (b) mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas oman- datavast eristatavast netovarast. Mittekontrollivaid osalusi, mis ei ole osalused enam käesoleval hetkel, mõõdetakse õiglastes väärtuses.

Kui üleantud tasu, omandatavas ettevõttes oleva mitte-kont- rolliva osaluse ja omandajale eelnevalt omandatavas ette- võttes kuulunud omakapitaliosaluse õiglase väärtuse (oman- damise kuupäeva seisuga) summa ületab Grupi osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustistes, kajastatakse vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodusostude puhul väiksem kui omandatud tütar-ette- võtte netovarade õiglane väärtus, siis pärast juhtkonna poolt täiendavate hinnangute tegemist kõikide omandatud varade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste ja nende õiglaste väärtuste hindamise osas, kajastatakse vahe koheselt kasumiaruandes.

Kõik omavahelised nõuded ja kohustised ning grupisisesed tehingud ja realiseerimata tulu Grupi ettevõtete vahelistelt tehingutelt on elimineeritud. Elimineeritud on ka realiseeri- mata kahjumid, v.a. kui tehing viitab loovutatud vara väärtuse langusele.

Majandusaasta kestel soetatud tütar-ettevõtjate tulud ja kulud konsolideeritakse Grupi kasumi- ja muu koondka- sumi aruandes alates omandamise hetkest kuni majan- dusaasta lõpuni. Majandusaasta jooksul müüdud tütar- ettevõtjate tulemus konsolideeritakse kasumi- ja muu koond- kasumi aruandes alates majandusaasta algusest kuni müügihetkeni.

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtja) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtja põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Tütarettevõtjate kajastamist käsitlevaid arvestuspõhimõtteid on emaettevõtja eraldiseisvates põhjaruannetes, mis on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisana, muudetud IAS 27 „Konsolideeritud raamatupidamise aruanded” nõuetele vastavalt.

Emaettevõtja eraldiseisvates põhjaruannetes, mis on lisatud käesolevasse konsolideeritud raamatupidamise aruandesse (vt lisa 27), on investeeringud tütarettevõtjate aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses miinus võimalikud allahindlused vara väärtuse langusest.

Mittekontrolliv osalus on see osa tütarettevõtte aruandeperioodi tulemusest ja netovaradest, mida Grupp otseselt või kaudselt ei oma. Mittekontrolliv osalus moodustab eraldi osa Grupi omakapitalist. Konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatakse mittekontrolliv osalus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist. Konsolideeritud kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kajastatakse mittekontrolliva osaluse osa kasumist eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast osast.

2.3 Sidusettevõtted

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle Grupp omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui Grupp omab ettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest. Seisuga 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019 ei ole Grupil ühtegi sidusettevõtet.

Investeeringud sidusettevõtetesse kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes kapitaliosaluse meetodil. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis (nii muutused sidusettevõtte kasumis / kahjumis, kui muudel omakapitali kirjetel) ning investeringuobjekti varade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste ostuanalüüsis leitud õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahe elimineerimisega või amortisatsiooniga. Omavahelistes tehingutes tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt Grupi osaluse suurusele. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus.

Juhul kui Grupi osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava sidusettevõtte kahjumis ületab sidusettevõtte bilansilist väärtust, vähendatakse investeeringu bilansilist väärtust nullini ning hinnatakse alla selliseid pikaajalisi nõudeid, mis sisuliselt moodustavad osa investeeringust. Edasisi kahjumeid kajastatakse finantsseisundi aruande väliselt. Juhul kui Grupp on garanteerinud või kohustatud rahuldama sidusettevõtte

kohustusi, kajastatakse finantsseisundi aruandes nii vastavat kohustist kui kapitaliosaluse meetodi kahjumit.

Muid nõudeid sidusettevõtte vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses miinus võimalikud allahindlused.

Osalist omandatud sidusettevõtte varades ja kohustistes ning omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse finantsseisundi aruandes netosummana real „Investeeringud sidusettevõtetesse“.

Igal aruandekuupäeval hinnatakse, kas on indikatsioone, et investeeringu kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui selliseid indikatsioone esineb, viiakse läbi vara väärtuse test. Investeeringu kaetava väärtuse määramisel lähtutakse punktis 2.10 kirjeldatud põhimõtetest.

2.4 Välisvaluutas toimunud tehingute ja saldode kajastamine

(a) Arvestus- ja esitlusvaluuta

Grupi ettevõtete arvestus- ja esitlusvaluutaks on euro välja arvatud Ühendkuningriigi filiaal, mille arvestusvaluutaks on nael. Kuna filiaalil oli 2020. aastal piiratud tegevus ja tehingud, on mõju Grupi aruannetele ebaoluline.

(b) Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised hinnatakse ümber eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustised, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse ümber eurodesse õiglase väärtuse hindamise päeval ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsete varade ja kohustiste ümberarvestamisel tekivad kasumid ning kahjumid kajastatakse kasumiaruandes real „Valuutakursi ümberhindlus kasumid/ kahjumid“. Mittemonetaarsete varade nagu investeeringud omakapitaliinstrumentidesse, mida kajastatakse õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, valuutakursimuutuste mõju kajastatakse kasumiaruandes real „Netokasum finantsvaradelt õiglases väärtuses“.

2.5 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid keskpangas ja teistes pankades ja investimisühingutes ning tähtajalisi hoiuseid esialgse tähtajaga kuni 3 kuud, mida saab ilma piiranguteta kasutada ja mille väärtuse muutuse risk on ebaoluline.

2.6 Finantsvarad

Esmane kajastamine ja kajastamise lõpetamine

Finantsvarad kajastatakse finantsseisundi aruandes kui Grupist saab instrumendi lepinguline osapool ja need kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglasel väärtuses. Esmasel arvele võtmisel liidetakse tehingukulud õiglasele väärtusele, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, mille puhul tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Õiglasel väärtuses finantsvarad kajastatakse finantsseisundi aruandes tehingupäeval. Korregeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad finantsvarad kajastatakse tehingupäeval.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui (a) varad on tagasimakstud või õigused varadest tulenevatele rahavoogudele on muul viisil aegunud või (b) Grupp on loovutanud õigused varadest tulevatele rahavoogudele või on sõlminud rahavoogude edasiandmise kokkuleppe (pass-through arrangement), kusjuures (i) kõik varade omamisega seotud riskid ja hüved on üle antud või (ii) riskid ja hüved pole üle antud, kuid varade üle puudub kontroll.

Kontroll varade üle säilib, kui vastaspoolel pole vara tervikuna võimalik müüa sõltumatule kolmandale osapoolele ilma müügipiirangute kehtestamiseta.

Edasine kajastamine

Grupp klassifitseerib finantsvarad ühte kolmest mõõtmiskategooriast: finantsinstrumendid õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande; õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi aruande ja amortiseeritud soetusmaksumuses. Klassifitseerimine sõltub sellest, kas finantsvara puhul on tegemist võlainstrumendi, omakapitaliinstrumendi või tuletisinstrumenti.

Võlainstrumendid (laenu ja võlakirjad)

Klassifitseerimine on kombinatsioon ärimudeli hindamisest finantsvarade haldamisel ning kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Ärimudeli hindamine teostatakse homogeensete portfelli toodete põhjal ning kuidas Grupi üksustes toimub ärijuhtimine. Hindamine baseerub realistlikel stsenaariumitel ning võttes arvesse, kuidas portfelle hinnatakse ja milline on juhtkonnale raporteerimine; millised riskid mõjutavad portfelli tulemuslikkust ja kuidas neid riske juhitakse; kuidas toimub juhtide tasustamine; müükide sagedus, väärtus ja ajastus ning nende põhjused. Hindamaks, kas rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, on põhiosa määratud kui võlainstrumendi õiglase väärtuse esmasel kajastamisel, mis võib muutuda kui toimub tagasimakseid või intresside kapitaliseerimisi. Intressirahavood tulenevad tavapärasest laenuandmise komponentidest, sh tasu raha ajaväärtuse eest, krediidiriski eest, likviidsusriski eest ning muuhulgas ka administratiivkulusid ja kasumimarginaali. Kui on muid lepingulisi tingimusi, mistõttu on avatus muudele riskidele või volatiil-

susele, siis ei ole täidetud ainult põhiosa- ja intressimaksete tingimused. APIM teste viiakse läbi ühe osana uute toodete heakskiitmise protsessis. IFRS 9 rakendamisel 2018. aastal rakendati APIM 22 suuremale tootele, mida kajastati korregeeritud soetusmaksumuses.

Võlainstrumendid kajastatakse järgmistel finantsseisundi aruande kirjetel: nõuded keskpangale, krediitiasutustele ja investimisühingutele; laenu ja nõuded klientidele; müügiootel finantsvarad; finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande; muud nõuded klientidele ja muud finantsvarad, ning sisaldavad instrumente järgmistes mõõtmiskategooriates.

Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: võlainstrumendid kajastatakse antud kategoorias kui neid pole võimalik kajastada korregeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi aruande. See on juhul, kui ärimudeliks on hoida kauplemiseesmärgil; see tähendab finantsvarasid hoitakse kauplemiseesmärgil, vaatega need lühiajalises perspektiivis müüa ja eesmärgiga teenida kasumit. Võlainstrumendid kajastatakse kohustuslikult õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kui neid varasid juhitakse või hinnatakse õiglase väärtuse alusel või varasid hoitakse eesmärgiga need müüa või kui rahavood ei sisalda ainult põhiosa- ja intressimakseid.

Õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi aruande: võlainstrumendid klassifitseeritakse antud kategooriasse kui järgmised tingimused on täidetud (a) ärimudeli eesmärk on hoida varasid nii rahavoogude sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, (b) lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid. Neid varasid mõõdetakse õiglasel väärtuses ja õiglase väärtuse muutumisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse muus koondkasumis ja akumuleeritakse omakapitalis. Akumuleeritud kasumid ja kahjumid klassifitseeritakse omakapitalist kasumiaruandesse kui võlainstrumendi kajastamine lõpetatakse. Intressitulu arvestatakse intressikandvatelt finantsvaradelt kasutades sisemise intressimäära meetodit ja oodatavad krediitkahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Korregeeritud soetusmaksumuses: Võlainstrumendid klassifitseeritakse antud kategooriasse kui järgmised tingimused on täidetud (a) ärimudeli eesmärk on hoida varasid rahavoogude sissenõudmise eesmärgil, (b) lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid. Nende varade bilansilist brutojääkmaksumust mõõdetakse efektiivse intressimäära meetodil ja korregeeritakse oodatavate krediitkahjumitega.

Omakapitaliinstrumendid

Omakapitaliinstrumendid kajastatakse õiglasel väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumi aruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil.

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (kauplemiseesmärgil).

Muutmised

Grupp võib läbi rääkida või muuta lepingulisi tingimusi. Kui uued tingimused on oluliselt erinevad võrreldes algsete tingimustega, siis lõpetab Grupp algse vara kajastamise ja võtab arvele uue vara. Grupp hindab lisaks, kas uue finantsvara osas esineb väärtuse languse tunnuseid esmasel arvelevõtmisel. Kui tingimused ei ole oluliselt erinevad, siis ei põhjusta muutus kajastamise lõpetamist ning Grupp arvutab uue bruto jääkväärtuse vastavalt uutele lepingulistele rahavoo-gudele ja esialgsele efektiivsele intressimäärale ning kajastab muutmistest tuleneva kasumi või kahjumi.

Ümberklassifitseerimine

Harvadel juhtudel saab võlainstrumente (finantsvarad), välja arvatud need, mida on esmasel arvele võtmisel kajastatud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, ümber klassifitseerida, kui on toimunud muutus ärimudelil finants- vara juhtimiseks.

Mahakandmine

Grupp kirjutab finantsvarad kas osaliselt või täielikult maha, kui on tehtud kõik võimalikud pingutused finantsvara sissenõudmiseks ning on ilmnenu, et finantsvara tagasinõudmise osas puudub mõistlik ootus. Mahakandmine tähistab kajastamise lõpetamist.

Indikaatorid, et nõude tagasisaamiseks ei ole mõistlikke ootusi, hõlmavad (i) sissenõudmistevõime lõpetamine ja (ii) kui Grupi sissenõudmistevõime jaoks on tagatise realiseerimine ja tagatise väärtus on selline, et sissenõudmiseks ei ole mõistlikku ootust.

Kui Grupi jaoks ei ole diskonteeritavate nõuete sissenõudmine teostatav või majanduslikult mõistlik, hinnatakse nõue mittetoimivaks ja lõpetatakse kajastamine finantsseisundi aruandes. Kui nõue hiljem laekub, kajastatakse saadud summa tuluna.

Vähemalt üks nendest tingimustest peab olema täidetud, et klassifitseerida nõue lootusetuks.

IFRS 9 kategooria	Klass (määratletud Grupis)	31.12.2020	31.12.2019
Finants- varad	Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	2 393 537	1 271 153
	Laenud ja nõuded klientidele	Laenud juriidilistele isikutele	1 352 700
		Laenud eraisikutele	950 516
	Muud nõuded klientidele	856 123	736 518
	Muud finantsvarad	9 391	3 551
		2 073	2 246
	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	Aktsiad	479
		Noteeritud võlakirjad	510
		Tuletisinstrumendid	322 699
		Fondiosakud	89
	Õiglasest väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi aruande kajastatavad omakapitaliinstrumendid	6 788	7 590
	Investeeringuväärtuspaberid	Noteerimata aktsiad	0
			298

2.7 Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse langus

Mõõtmine

Allahindluse nõuded baseeruvad oodatava krediidi kahjumi (ECL) mudelil. ECL mudeli peamiseks printsiibiks on näidata finantsinstrumentide krediitkvaliteedi kahanemise või paranemise mustreid.

Kõik korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi kajastatavad võla finantsvarad, samuti ka liisingu nõuded, finantsgarantiid, varalepingud ja teatud valmisolekulaenud, on oodatava krediidi kahjumi skoobis.

ECL finantsvaradelt korrigeeritud soetusmaksumuses ja liisingu nõuetelt kajastatakse kui allahindlus, st kajastatakse koos nende varadega finantsseisundi aruandes. Allahindlus vähendab bilansilist bruto jääkväärtust. ECL valmisolekulaenudelt ja finantsgarantii lepingutelt kajastatakse eraldi, st finantsseisundi aruandes kui kohustist. Allahindluse ja eraldise korrigeerimised seoses ECL muutusega kajastatakse kasumiaruandes oodatava krediidi kahjumi netomuutuseks.

Krediidiriski ja ECL hindamine aruandekuupäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu tegemiseks - sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke ja toetavaid prognoose tuleviku sündmustest ja majandustingimustest. LHV kasutab nii mudeleid kui eksperthinnanguid ECL arvutuste individuaalseks hindamiseks.

ECL mudelil on kolm faasi, mis baseeruvad krediidiriski muutusel. 12-kuu ECL (faas 1) rakendatakse kõikidele kirjetele, va kui on toimunud krediidiriski oluline suurenemine võrreldes esialgse kajastamisega. Kirjetele, mille puhul on toimunud oluline krediidiriski suurenemine (faas 2) või on maksejõuetud (faas 3), rakendatakse kogu eluea jooksul ECL-i.

Krediidiriski oluline suurenemine

Grupp hindab igal aruandekuupäeval, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud võrreldes esmase kajastamisega. Olulise krediidiriski suurenemise hindamine baseerub kvantitatiivsetel ja kvalitatiivsetel indikaatoritel. Need indikaatorid sisaldavad mis on makseviivitusega vahemikus >30 ja <90 päeva ja finantsvarad, mis on klassifitseeritud kõrgendatud jälgimise alla või on makseraskuste tõttu restruktureeritud (laenu mille lepingulised tingimused on muudetud seoses kliendi finantsraskustega). Kvantitatiivne indikaator arvutatakse vastavalt muutusele eluea makseviivituse tõenäosuses (PD), võrreldes aruandekuupäeval stsenaariumitega kaalutud eluea PD muutust stsenaariumitega kaalutud esmase kajastamise eluea PD-ga. Juhul kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine võrreldes esmase kajastamisega, kajastatakse eluea ECL allahindlus ja finantsvara liigub faasi 2. Meetod on sümmeetriline, st järgnevatel aruandekuupäevadel, kui finantsinstrumendi krediitkvaliteet paraneb selliselt, et enam ei ole täidetud oluline krediidiriski suurenemise kriteeriumid alates esmasest kajastamisest, siis finantsvara liigub tagasi faasi 1.

Maksejõuetuse definitsioon

Grupp hindab finantsinstrumendi lootusetuks, kui vastab täielikult vara väärtuse languse mõistele ja vastab ühele või mitmele allpool toodud kriteeriumile:

Kvantitatiivsed kriteeriumid

Laenuvõtja on lepinguliste maksetega rohkem kui 90 päeva ja 10 eurot üle tähtaja. 10-eurone piirmäär, millest algavad tegevused võla sissenõudmiseks, on paika pandud võimalduse protseduuridega ning tegemist on ka nõude lootusteks tunnistamise olulise piirmääraga.

Kvalitatiivsed kriteeriumid

Laenuvõtja ei täida tõenäoliselt laenude tagasimaksetingimusi, mis viitab, et tal on märkimisväärsed finantsraskused. Näitajad, et klient ei suuda võlga täielikult tasuda, on järgmised:

- Lepingule on määratud mitteteenindav staatus
- Krediitkvaliteedi langemise tõttu on tehtud spetsiifilised krediitkorrigeerimised
- Krediitkohustuse müük majandusliku kahjumiga üle 5%
- Lepingule on rakendatud vältimatud restruktureerimise tegevused, mille tulemusena on finantskohustused vähenenud rohkem kui 1% võrra
- Laenusaaaja pankrot on muutunud tõenäoliseks või on alustatud pankrotimenetlust
- Kliendi rahavoo seis ei võimalda teenindada osamakseid
- Grupp on sisse nõudnud tagatise, sealhulgas realiseerinud garantii

Ülaltoodud kriteeriumeid on rakendatud kõikidele Grupi finantsinstrumentidele ja vastavad maksejõuetuse definitsiooniga sisemise krediidiriski juhtimisel. Lootusetud finantsinstrumendid on faasis 3. Kõik finantsvarad, mis on faasis 3, on krediitkahjumiga.

Modelleerimine

ECL arvutatakse funktsioonina makseviivituse tõenäosusest (PD), suurusest maksejõuetuse hetkel (EAD) ja kahjumäärast antud makseviivituse korral (LGD), samuti ka kahjujuhtumi toimumise hetkest. Grupi IFRS 9 metodoloogia ECL mõõtmiseks baseerub olemasolevatel sisemistel skooringu ja reitingu mudelitel.

PD väljendab tõenäosust, et laenu ei maksta tagasi ja jõuab maksejõuetuks kas 12 kuu või eluea jooksul. Oodatav PD igale individuaalsele instrumendile sisaldab hinnangut toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke ja toetavaid prognoose tuleviku sündmustest ja majandustingimustest. LHV kasutab olemasolevaid skooringu ja reitingu mudeleid, mida on korrigeeritud vastavalt IFRS 9 spetsiifilistele nõudmistele. Mudelid on kalibreeritud kombinatsioonina vastavalt vara klassist ja toote tüübist.

EAD väljendab hinnangut krediitdipositsiooni summa osas hetkel, mil maksejõuetus võib tekkida. Finantsseisundi aruande väliste summade osas sisaldab EAD hinnangut, millised summad võetakse kasutusse maksejõuetuse hetkeks. LGD on summa, mida maksejõuetuse korral ei pruugita tagasi saada. LGD võtab arvesse iga omatava tagatise väärtuse ja kvaliteedi. LHV kasutab olemasole-

vaid LGD mudeleid, mida on korrigeeritud vastavalt IFRS 9 nõudmistele. ECL mõõtmisel kasutab LHV maksimaalset lepingulist perioodi, mille kestel LHV on riskile avatud.

Tulevikuprognosisid

Grupp kasutab ECL mõõtmisel sisemiselt välja töötatud makromajanduslikke prognoose tuleviku informatsiooni baasina. Selleks, et tagada erapooletu krediitkahjude hindamine vastavalt IFRS 9 nõuetele, kasutatakse vähemalt kolme stsenaariumit. Üheks stsenaariumiks on baas-stsenaarium, mis on kõige tõenäolisem väljavaade ja mida kasutatakse ka tavapärase finantsplaneerimise ja eelarvestamise protsessis, kuivõrd teised stsenaariumid kajastavad optimistlikumat ja pessimistlikumat väljavaadet.

Prognoosid koostatakse sisemiselt krediidi juhtimise osakonnas, mis konsulteerib ekspertidega riskikontrolli üksusest, äriüksusest ja finantsosakonnast. Kui mõistliku kuluga on kättesaadav, tuleks konsulteerida välise ekspertide ja väliselt välja töötatud võrdlusprognoose. Viidatud võrdlusprognoosid sisaldavad, kuid ei ole piiratud IMFi poolt avalikustatava maailmamajanduse väljavaatega, Euroopa Komisjoni poolt avalikustatava Euroopa majandusprognoosiga ja Eesti Panga poolt avalikustatava majandusprognoosiga. Stsenaariumid kinnitab riski- ja kapitalikomitee.

Stsenaariumid tuleks välja töötada ajaperioodile, mille puhul saab usaldusväärseid projektsioone koostada ning milleks on tüüpiliselt 3-aastane ajahorisont. Minimaalselt tuleb kasutatavaid makroindikaatoreid prognoosida kaheaastaseks perioodiks peale käesolevat aastat. Üldiselt vaadatakse stsenaariumid üle kvartalse sagedusega. Juhul kui on toimunud olulisi muutusi makromajanduse väljavaadetes, siis uuendatakse stsenaariumeid.

Individuaalsed hindamised ja juhtkonna hinnangud

Grupp kasutab ECL määramiseks nii mudeleid kui eksperthinnanguid. Hinnangu tase ECL määramiseks sõltub mudeli tulemustest, olulisusest ja detailse informatsiooni kättesaadavusest. Mudel annab juhiseid ja läbipaistvust, kuidas majandussündmused võiksid mõjutada finantsvarade allahindlust. Eksperthinnangut võib rakendada mudelleeritud tulemusele, et rakendada oodatud mõju näitajate osas, mida mudel ei arvestanud. Selliseid individuaalseid ECL hinnanguid võidakse rakendada oluliste vastaspoole positsioonide puhul. Need hinnangud otsustab krediitkomitee. Lisaks võib olla vajadus korrigeerimisteks portfelli tasandil, mille otsustab riski- ja kapitalikomitee.

2.8 Materiaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse Grupi enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Grupp saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muud hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Materiaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Arvutustehnika, mööbli ning sisustuse aastase amortisatsioonimäärana kasutatakse 33%, rendipinna parendustele kas 20% aastas või amortiseerimist rendiperioodi pikkuse jooksul, sõltuvalt kumb on lühem. Amortisatsiooni arvestamist alustatakse kasutusele võtmise kuust ning arvestatakse kuni vara bilansiline väärtus jõuab selle vara lõppväärtuseni. Kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse amortisatsiooni arvestamine.

Igal aruandekuupäeval hinnatakse, kas kasutatavad amortisatsiooninormid, -meetodid ja varade lõppväärtuste hinnangud on asjakohased. Grupp viib läbi materiaalse varade väärtuse testi, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võiksid viidata varade kaetava väärtuse langusele alla bilansilise jääkmaksumuse. Juhul, kui vara bilansiline jääkmaksumus on suurem tema kaetavast väärtusest (kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus miinus müügikulud või vara kasutusväärtus), on materiaalse põhivara objektid koheselt alla hinnatud nende kaetavale väärtusele kajastades vara väärtuse languse kulu aruandeperioodi kasumiaruandes.

Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid, mis leitakse jääkväärtuse lahutamisel müügist saadud summadest, on kajastatud kasumiaruandes muu tulu või tegevuskuluna.

2.9 Immateriaalsed põhivarad

Immateriaalsed varad on eraldi identifitseeritavad mitte-rahalisel mittefüüsilised varad ja mille hulka hetkel kuulub soetatud tarkvara. Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Peale soetamist kajastatakse immateriaalset põhivara finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja kogunenud võimalikud

väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt, v.a kliendilepingud (vaata allpool). Amortisatsioonimäär ostetud litsentsidele on 33% aastas.

Klientide hankimisega seotud kulud kapitaliseeritakse. Ostetud kliendilepinguid amortiseeritakse kahaneva jäägi meetodil. Ostetud kliendilepingute aastane amortisatsiooninorm on 12% nende varade bilansilisest jääkmaksumusest. Igal aruandekuupäeval hinnatakse, kas kasutatavad amortisatsiooninormid, -meetodid ja immateriaalsete varade lõppväärtuste hinnangud on asjakohased. Grupp viib läbi immateriaalsete varade väärtuse testi, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võiksid viidata varade kaetava väärtuse langusele alla bilansilise jääkmaksumuse. Väärtuse languse kulu kajastatakse koondkasumiaruandes ulatuses, mille võrra vara bilansiline jääkmaksumus ületab kaetavat väärtust, mis on kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglase väärtus miinus müügikulud või vara kasutusväärtus.

2.10 Varade väärtuse langus

Määramata kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade (sh firmaväärtus) puhul kontrollitakse kord aastas vara väärtuse langust, võrreldes vara bilansilist maksumust kaetava väärtusega.

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara ning amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (cash generating unit).

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandekuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä.

2.11 Valmisolekulaenud, finantsgarantiid ja tegevusgarantiid

Grupp väljastab valmisolekulaene. Valmisolekulaenud on tühistamatud või tühistatavad ainult oluliselt kahjulike muutuste tõttu. Sellised kokkulepped võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest, mis tavaliselt väljendub saadud tasude summana. Seda summat amortiseeritakse lineaarsel meetodil kohustuse kogu eluea jooksul, välja arvatud selliste valmisolekulaenude puhul, mille osas on tõenäoline, et Grupp sõlmib konkreetse laenulepingu ega kavatseda seda laenu müüa vahetult peale sõlmimist; sellise valmisolekulaenu tasud kajastatakse tulevikus ja lisatakse laenu kajastamisel algsele bilansilisele väärtusele. Iga aruandeperioodi lõpus kajastatakse valmisolekulaenu (i) mitteamortiseeritud jääkväärtuses esialgselt arvelevõtmise summast, millele on lisatud (ii) oodatava krediidi kahjumi mudeli alusel arvutatud allahindlus, välja arvatud juhul, kui kohustus on väljastada turuintressimäärast madalama intressimääraga laenu, mille puhul kajastatakse valmisolekulaenu nimetatud väärtustest kõrgeimas summas. Valmisolekulaenu jääkväärtus väljendab kohustist. Lepingutel, mis sisaldavad nii laenu kui ka valmisolekulaenu ja Grupil pole võimalik väljastamata osa komponenti ECL-is lahutada laenu komponendist, kajastatakse valmisolekulaenu allahindlus koos laenu allahindlusega. Juhul, kui kombineeritud ECL-id ületavad laenu brutosummat, kajastatakse neid kohustisena.

Grupp väljastab finantsgarantiisid. Finantsgarantii lepingud nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist, kui klient ei ole täitnud võlakohustuse tingimusi kolmanda osapoolse ees ning finantsgarantiid kannavad krediidiriski nagu antud laenu. Finantsgarantiid võetakse algselt arvele õiglasest väärtusest (lepingu väärtus) garantii andmise päeval. Seejärel garantii jääkväärtus amortiseeritakse lineaarselt garantii eluea jooksul. Igal aruandekuupäeval hinnatakse garantiist tulenevaid kohustusi kõrgemas kahest, kas lineaarselt amortiseeritud garantiitasu jääkväärtus või juhtkonna hinnangust garantiilepingust tulenevate kohustuste arveldamiseks. Iga aruandeperioodi lõpus kajastatakse finantsgarantiisid selle järgi, kas kõrgem on (i) tagatud riskipositsiooni kahjumi hüvitise summa, mis määratakse kindlaks oodatava kahjumi mudeli alusel või (ii) allesjäänud amortiseerimata saldo summa esmasel kajastamisel. Lisaks sellele kajastatakse ECL allahindlus saadaolevate tasude puhul, mida kajastatakse finantsseisundi aruandes varana.

Tegevusgarantiid on lepingud, mis pakuvad kompensatsiooni juhul, kui teine osapool ei suuda täita lepingulisi kohustusi. Sellised lepingud kannavad lisaks krediidiriskile ka mittefinantsilist tegevuse riski. Tegevusgarantiid võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest, mis tavapäraselt võrdub saadud teenustasudega. Tasude summa amortiseeritakse lineaarselt lepinguperioodi vältel. Iga aruandepere-

rioodi lõppedes hinnatakse tegevusgarantiid kas (i) algselt arvele võetud tasude amortiseerimata jäägi ulatuses või (ii) parima hinnangu alusel, milline on tänasesse väärtusesse diskonteeritud lepingu lõpetamise potentsiaalne kulu iga aruandeperioodi lõppedes; sõltuvalt kumb on kõrgem. Kui Grupil on lepinguline õigus kliendilt sisse nõuda garantiilepingu alusel täitmiseks kulunud summasid, võetakse sellised summad garantii saajale rahalise kahju korvamise hetkel arvele kui laenuõuded.

2.12 Finantskohustised

Grupp klassifitseerib finantskohustisi kas:

- a) finantskohustised õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande
- b) korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised
- c) finantsgarantii lepingud ja laenukohustused

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande finantskohustise (tuletisinstrument) kajastamist vaata arvestuspõhimõttes 2.6. Kõigi muude finantskohustiste edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Tehingukulud kaasatakse sisemise intressimäära arvutustesse. Erinevused laekunud summade (miinus tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahel kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul kasutades sisemist intressimäära. Intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu”.

Klientide deposiidid võetakse arvele väärtuspäeval õiglasest väärtuses, miinus tehingukulud, ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit ja kajastatakse real „Klientide hoiused ja saadud laenud”, sh kajastatakse samal real tekkepõhiselt arvestatud intressikohustisi. Tekkepõhiselt arvestatud intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu”.

Võetud laenud, emiteeritud võlaväärtpaberid ja sarnased allutatud kohustised võetakse algselt arvele õiglasest väärtuses, miinus tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Allutatud kohustiseks loetakse kohustisi, mis krediitiasutuse likvideerimise või pankroti väljakuulutamise korral rahuldatakse pärast teiste võlausaldajate õigustatud nõuete rahuldamisest. Muud finantskohustised (võlad hankijatele, viitvõlad ja muud võlakohustised) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud, ning edaspidi kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses.

LHV sõlmis 2020. aastal kahte uut liiki rahastamistehinguid:

- pandikirjad;
- TLTRO-III

Mõlemat võlainstrumenti kajastatakse muude saadud laenudena, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Pandikirjad on tagatud kinnisvaralaenuudega, nende emissioonidel on Moody'se reiting ja need on noteeritud Dublini börsil. TLTRO-III laenud on tagatud hüpoteekvõlakirjadega ja kohalikele omavalitsustele antud laenuudega.

TLTRO-III intressimäär sõltub teatavate tingimuste täitmisest. LHV on valinud konservatiivse lähenemise ning arvutab efektiivset intressimäära, võtmata arvesse võimalikku soodsamat intressimäära. Juhul, kui vajalikud tingimused täidetakse, arvutab LHV intressitulu ümber ja kajastab vahe jooksva aruandeperioodil, korrigeerimata varasemate aruandeperioodide andmeid.

Finantskohustiste kajastamine lõpetatakse kui see on kustunud (ehk lepinguga kindlaks määratud kohustus on tasutud, tühistatud või lõppenud).

2.13 Kohustised töövõtjate ees

Kohustised töövõtjate ees sisaldavad nii välja maksmata palgakohustisi kui töövõtja elukohariigis kehtiva tööseadusandluse kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustist aruandekuupäeva seisuga, mis sisaldab lisaks puhkusetasu kohustisele ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu. Kohustised töövõtjate ees kajastatakse finantsseisundi aruandes lühiajalise kohustisena ning kasumiaruandes kajastatakse seonduv kulu tööjõukuluna.

Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemakseid riigi pensionifondi. Grupil puudub nii juriidiline kui faktiline kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvat pensioni- või muid sarnaseid makseid.

2.14 Aktsiapõhised maksed

AS LHV Group on kehtestanud aktsiapõhistel maksetel põhineva optsiooniprogrammi, mille järgi tasub grupi töötajatele nende teenuste eest väljastades optsioone AS LHV Group aktsiate omandamiseks. Väljastatud optsioonide õiglane väärtus kajastatakse optsiooniprogrammi kehtivuse jooksul grupi tööjõukuluna ning omakapitali (muude reservide) suurenemisena. Kulude kogusumma on määratletud optsioonide õiglase väärtuse alusel optsioonide väljastamise hetkel. Optsioonide õiglane väärtus on leitud:

- arvestades optiooni hinda mõjutavaid turutingimusi (näiteks AS-i LHV Group aktsiahinda);
- jättes välja aktsiate üleandmise eelduseks olevad tegevustulemustega seotud eesmärkide ja turuga mitteseotud tingimuste mõju nagu näiteks ettevõtte kasumlikkus ja kasvueesmärgid ning töötaja töötamine ettevõttes üle teatud ajaperioodi.

Iga aruandeperioodi lõpus hindab Grupp, kui palju optioone kuulub tõenäoliselt realiseerimisele tulenevalt optioonide väljastamise tingimustest (välja arvatud turutingimustel). Algsete hinnangute muutuse mõjud kajastatakse kasumiaruandes ning vastukandena omakapitalis. Kui optioonid realiseeritakse, emiteerib AS LHV Group uusi aktsiaid.

Optioonide väljastamist AS-i LHV Group tasandil tema tütarettevõtete töötajatele käsitletakse kui kapitali sisse makset tütarettevõttesse. Optioonide õiglase väärtuse kulu kajastatakse optiooniperioodi vältel emaettevõtte eraldiseisvas finantsseisundi aruandes tütarettevõtte investeeringu suurendamisena ning krediteeritakse omakapitalis. Vastavalt optioonide väljastamise tingimustele ei kaasne optioonide realiseerimisel peale 3 aastat sotsiaalmaksu kulu.

2.15 Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Finantsseisundi aruandes kajastatakse eraldisena enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik alus või mis tulenevad Grupi senisest tegevuspraktikast (seaduslik või tõlgenduslik), mis nõuavad tõenäoliselt ressursidest loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline (on rohkem tõenäoline kui mitte, et vahendite väljavool on vajalik kohustuse rahuldamiseks) ja mille summa suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel finantsseisundi aruandes lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt aruandekuupäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale. Eraldiste kulu ja eraldiste bilansilise maksumuse muutuste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Eraldisi ei moodustata äritegevuse tulevaste perioodide kahjumite katmiseks.

Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Muude tingimuslike kohustiste osas (garantiid, v.a. finantsgarantiid, ja muud kohustused), mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega seotud kulusid ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kajastatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena. Tingimuslikud kohustised võivad ajas muutuda esialgsest ootusest erineval viisil. Seetõttu hinnatakse neid järjepidevalt portfelli põhisel tuvastamiseks, kas on muutunud tõenäoliseks, et tulenevalt kohustusest on tõenäoliselt Grupil vaja varast loobuda. Kui on muutunud tõenäoliseks, et seni tingimusliku kohustisena kajastatud kohustuse või mitmete kohustuste tulemusena peab ettevõtte varast loobuma, võtab Grupp arvele eraldise selle perioodi raamatupidamise aastaaruandes, millal vastav tõenäosuse muutus toimus (välja arvatud väga harvadel juhtudel kui kohustusega seotud kulu ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata).

2.16 Pika- ja lühiajaliste varade ja kohustiste eristamine

Varad, milledest tulenevate hüvede realiseerumist Grupi jaoks on oodata 12 kuu jooksul, kajastatakse lühiajalise varana. Varad, millede puhul osaline hüvede realiseerumine toimub peale 12 kuu möödumist aruandekuupäevast, kajastatakse pikaajalisena selles osas, mille realiseerumist on oodata pärast 12 kuulise perioodi möödumist (vt riskide juhtimise osa punkt 4).

Kohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või kui Grupil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva. Saadud laene, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul aruandekuupäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena saadud laene, mida laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Kõigi pikaajaliste varade ja kohustiste kohta on vastav pikaajaline osa eraldi välja toodud raamatupidamise aastaaruande vastava lisa juures (vt riskide juhtimise osa punkt 4).

2.17 Tulud ja kulud

Intressitulu ja intressikulu on kajastatud kasumiaruandes finantsvarade ja -kohustiste osas, mida kajastatakse korregeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Efektiivse intressimära meetod on finantsvara bilansilise brutojääkmaksumuse või finantskohustise korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased maksed või laekumised finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja jooksul täpselt finantsinstrumendi bilansilisse jääkmaksumusse. Tulevaste maksete arvutamisel hinnatakse kõiki rahavooge arvestades lepingulisi tingimusi (näiteks ettemakseid).

Efektiivse intressimäära arvutamine hõlmab tasusid, mis on efektiivse intressimäära olemuslikeks komponentideks. Samas ei võeta arvesse tulevase krediidikahjumeid.

Kui finantsvaral esineb hiljem väärtuse languse tunnuseid, siis kajastatakse intressitulu rakendades efektiivset intressimäära korrigeeritud soetusmaksumuse suhtes, s.o. brutojääkmaksumust vähendatakse allahindluse võrra. Kui finantsvara osas esineb väärtuse languse tunnuseid esmasel arvelevõtmisel, siis arvestatakse oodatavad krediidikahjumid hinnangulistesse rahavoogudesse korrigeeritud efektiivse intressimäära arvutamiseks, mida seejärel rakendatakse intressitulu kajastamiseks.

Teenustasutulud

Teenustasutulude all kajastatakse müügitulu lepingutest klientidega. See ei rakendu müügitulule rendilepingutest ja finantsinstrumentidest või teistest lepingulistest kohustus- test, mis on IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ rakendusala.

Tasud, mida võetakse arvesse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsinstrumendi efektiivse intressimäära arvutamisel, näiteks laenu lepingutasud, jaotatakse instrumendi eeldatava tähtaja peale rakendades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse real „Neto intressitulu“.

Teenustasutulu kajastatakse vastavalt sellele, kuidas klientidele lubatud teenust osutatakse, ja summas, mis peegeldab tasu, mida LHV loodab, et tal on õigus saada nende teenuste osutamise eest.

Teenustasutulud kajastatakse lineaarselt kogu teenuse osutamise perioodi jooksul, kui klient samaaegselt saab ja tarbib Grupi tegevusest tulenevaid eeliseid. Muutuvtasu kajastatakse ainult sellises ulatuses, mille osas juhtkonna otsuse alusel on väga tõenäoline, et tühistamist ei toimu.

Muud teenustasutulud kajastatakse hetkel, mil Grupp täidab oma täitmiskohustuse, mis tavaliselt toimub selle aluseks oleva tehingu teostamisel. Saadud või saadav tasu väljendab tehingu hinda konkreetsete täitmiskohustuse teenuste eest.

Peamised teenustasude tüübid on kirjeldatud allpool.

Teenustasutulud varahaldusteenuste osutamise eest klientidele kajastatakse perioodi jooksul, mil teenust osutatakse. Tulemustasusid kajastatakse, kui on väga tõenäoline, et kajastatud müügitulu hiljem ei tühistata, mis on sageli siis, kui tasu saamise tingimused on täidetud.

Maakleritasud ja muud tasud seoses kolmandate osapoolte nimel tehtud tehingutega, näiteks äritegevuse soetamise või müügi korraldamine, kajastatakse tehingu lõpuleviimisel.

Kulud, mis on otseselt seotud teenustasutulude genereerimisega, kajastatakse kui teenustasukulud.

Neto finantstulud

Kasumid ja kahjumid, mis tekivad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtuse muutustest kajastatakse real „Neto finantstulud“. Finantskohustiste, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, õiglase väärtuse muutus, mis tuleneb enda krediidiriskist, kajastatakse muus koondkasumis.

Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse siis, kui ettevõttel on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

2.18 Varahaldusteenused

Grupp tegeleb varahaldusteenuste pakkumisega (lisa 22). Selliseid varasid, mille on Grupile hallata andnud kolmandad osapooled ja mis ei kuulu Grupile, kajastatakse finantsseisundi aruande väliselt. Antud varade haldamisest ja hoidmisest saadakse teenustasu ja Grupile nendega krediidiega tururiske ei kaasne.

2.19 Rendiarvestus – Grupp kui rentnik

Grupp rakendas IFRS 16 „Rendilepingud“ esmakordselt alates 1. jaanuarist 2019.

Rendilevõtjad peavad arvele võtma:

- varad ja kohustised kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väheväärtuslik; ning
- kajastama kasumiaruandes kulumit renditavatelt varadelt ja intressikulu rendikohustistelt.

Grupp rendib erinevaid kinnisvaraobjekte. Rendilepingud on tavaliselt tähtajaga kuni 5 aastat, kuid hõlmavad reeglina pikendamise ja lõpetamise võimalusi. Renditingimused lepitakse kokku iga lepingu baasil ja need võivad hõlmata

mitmesuguseid erinevaid tingimusi.

Grupp kajastab rendilepinguid kasutusõiguse varana ja vastava kohustisena kuupäeval, mil renditav vara on kasutamiseks saadaval.

Rendikohustised kajastati rendimaksete nüüdisväärtusena. Kasutusõiguse vara hinnati summas, mis võrdub rendi kohustisega, kuna kasutusõiguse varade korrigeerimine ei olnud vajalik. Iga liisingumakse jaotatakse kohustise ja finantskulude vahel. Finantskulu kajastatakse rendiperioodi kasumiaruandes nii, et intressimäär oleks igal osaperioodil kogu rendiperioodi jooksul kohustise jääkväärtuse suhtes sama. Rendivara amortiseeritakse lineaarselt vara kasuliku eluea või rendiperioodi jooksul vastavalt sellele, kumb on lühem.

Rendikohustised hõlmavad järgmiste rendimaksete nüüdisväärtust:

- püsimaksed, millest on maha arvatud saadavad rendisoodustused
- muutuv rendimakse, mis põhineb indeksil või intressimääral (näiteks inflatsioon, Euribor)
- summad, mis rentnik eeldatavasti maksab jääkväärtuse tagatiste alusel
- ostuoptiooni kasutamise hind, kui on piisavalt kindel, et rentnik seda optiooni kasutab

Rendimaksed diskonteeritakse kasutades rendilepingus sätestatud intressimäära, kui see on kergesti määratav, või Grupi sisemist laenuintressi määra. Alternatiivne laenuintressimäär on intressimäär, mida üüri peaks maksma, et laenata vahendid, mida oleks tarvis sarnase väärtusega vara omandamiseks sarnases majanduskeskkonnas ning sarnastel tingimustel.

Lühiajaline rent on rent, mille rendiperiood on lühem kui 12 kuud. Väheväärtuslikud varad hõlmavad IT tehnikat ja väiksemaid kontorisisustuse esemeid. Renditajaja määramisel kaalub juhtkond kõiki fakte ja asjaolusid, mis loovad majandusliku ajendi pikendamisoptiooni rakendamiseks või lõpetamisoptiooni rakendamata jätmiseks. Pikendamisoptioonid (või perioodid pärast lõpetamisoptioone) on renditajajale lisatud ainult juhul, kui on piisavalt tõenäoline, et renti jätkatakse (või seda ei lõpetata). Grupi juhtkond vaatab hinnangu läbi, kui esineb olulisi sündmusi ja asjaolude muutusi, mis on juhtkonna kontrolli all ja mõjutavad optioonide kasutamise tõenäosust, või kui on muutunud rendilepingu katkestamatu periood (näiteks kui Grupp on realiseerinud optiooni, mida eelnevalt peeti piisavalt ebakindlaks, või Grupp ei ole realiseerinud optiooni, mida eelnevalt peeti piisavalt kindlaks).

Lepingute kohaselt ei ole Grupil lepingute lõppedes rendivaral bilansilist maksumust.

Grupp on kasutanud järgmisi standardiga lubatud praktilisi erandeid:

- aruandekuupäeva seisuga 12-kuulise rendiperioodi pikkusega kasutusrendi lepingute kajastamine raamatupidamises lühiajalise rendina
- väikese väärtusega varade rendilepingute välistamine
- rendivarade mõõtmisega seotud esmaste otseste kulude välistamine standardi esmasel kohaldamisel

Üksikasju vt ka lisa 16, 18 ja 19.

2.20 Maksustamine ja edasilükkunud tulumaks

Ettevõtte tulumaksu põhimõtted Eestis

Eesti äriühingud ei maksa tulumaksu teenitud kasumilt. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitte-seotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Ettevõtte tulumaksumäär on 20/80 väljamakse netosummal. Alates 2019. aastast rakendatakse mada-lamat maksumäära 14/86 regulaarsetele dividendiväljamaksetele ulatuses, mis on väiksem või võrdne kolme eelneva aasta keskmise maksustatud dividendiga. 2018. a on esimene arvesse võetav aasta kolme aasta keskmise maksustatud kasumi arvestamisel.

Tulumaksukohustis ja tulumaksukulu dividendidelt kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel. Tulumaks kuulub tasumisele väljamakse tegemise kuule järgneva kuu 10ndaks kuupäevaks.

Alates 2018. aasta teisest kvartalist on krediitdiasutused kohustatud tasuma kvartali kasumilt 14%-list avansilist tulumaksu vastavalt IFRS-ile (lisa 26). Avansiline tulumaks tuleb maksuhaldurile tasuda kvartalile järgneva kolmanda kuu 10ndaks kuupäevaks. Avansiline tulumaks ei kuulu tagastamisele ja seega kajastatakse tasutud tulumaks kuluna, kuid selle arvelt saab krediitdiasutus vähendada tuleviku kasumijaotistelt tasumisele kuuluvat tulumaksusummat.

Ettevõtte tulumaks teistes riikides

Vastavalt kohalikele tulumaksuseadustele maksustatakse Ühendkuningriigis ja Leedus ettevõtte kasumit, mida on korrigeeritud seaduses ettenähtud püsivate ja ajutiste erinevustega, tulumaksuga.

Ettevõtte tulumaksuäär	2020	2019
Ühendkuningriik	19%	19%

Edasilükkunud tulumaks on arvestatud kõikidelt olulistelt ajutistelt erinevustelt maksuarvestuse ja konsolideeritud finantsaruandes kajastatud varade ja kohustiste bilansiliste väärtuste vahel.

Põhilised ajutised erinevused tekivad põhivara amortisatsioonist ja edasikantavast maksukahjumist. Edasilükkunud tulumaks arvutatakse kehtivate või eeldatavalt kehtivate maksumääradega, mis on rakendatavad nendel perioodidel, kui ajutised erinevused või maksukahjumid realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustised on tasaarveldatud ainult ühe Gruppi kuuluva äriühingu piires.

Edasilükkunud tulumaksuvara ajutistelt erinevustelt ning maksukahjumitelt kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult siis, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus. Edasilükkunud tulumaks arvestatakse ajutistelt erinevustelt investeeringutest tütarettevõtetesse, välja arvatud juhul, kui ajutise erinevuse realiseerumine on Grupi kontrolli all ja ajutise erinevuse realiseerumine lähitulevikus on ebatõenäoline.

Finantsseisundi aruandes ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustist, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustis, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisas 21.

2.21 Varade ja kohustiste saldeerimine

Finantsvarade ja -kohustiste vahel tehakse netoarvestusi ja netosumma kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui selleks eksisteerib juriidiline õigus ning on kavas nimetatud summad realiseerida netobaasil või samaaegselt. Täpsem informatsioon on toodud riskide juhtimise osas.

2.22 Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule moodustatakse kohustuslik reservkapital iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt üks kahekümnendik puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab ühe kümnendiku aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

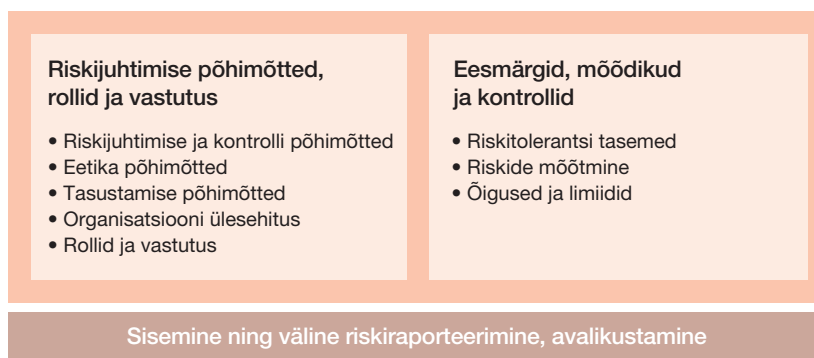
Riskide juhtimine

Risk on defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast majandustulemusest. Oma igapäevastes toimingutes puutub LHV kokku mitmete riskidega. LHV riskijuhtimise eesmärgiks on riske ära tunda, neid õigesti mõõta, juhtida ja raporteerida. Laiemas plaanis on riskijuhtimise eesmärgiks ettevõtte väärtuse suurendamine kahjude minimeerimise ning tulemuste volatiilsuse vähendamise kaudu. Riskijuhtimine baseerub LHV-s tugeval riskikultuuril ning on üles ehitatud kolme kaitseliini põhimõttel, kus esimene kaitseliin ehk ärivaldkonnad on vastutavad riskide võtmise ning igapäevase juhtimise eest. Teine kaitseliin ehk riskijuhtimise valdkond on vastutav riskijuhtimise meetodid kate väljatöötamise ning riskide raporteerimise eest. Kolmas kaitseliin ehk siseaudit teostab sõltumatut järelevalvet kogu

organisatsioonile. Riskijuhtimise põhimõtted, nõuded ning vastutusvaldkonnad on kirjeldatud riskijuhtimise poliitikas. Kapitali juhtimise põhimõtted ning eesmärgid on kirjeldatud vastavalt sisedokumentides (kapitali juhtimise poliitika ning kapitali eesmärgid). Detailsemad riskijuhtimise protsessid on kirjeldatud vastava valdkonna sise-eeskirjades.

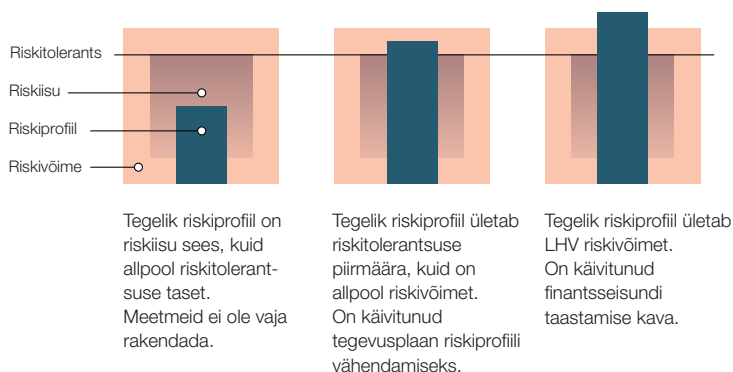
Riskijuhtimise üksuse eestvedamisel on LHV-l välja töötatud grupiulene riskiisu raamistik, mis on kinnitatud nõukogu poolt. Raamistik sisaldab muuhulgas kvantitatiivseid riskitolerantsi tasemeid peamiste riskide lõikes.

Riskiisu raamistik

Riskiisu peegeldab LHV valmisolekut võtta riske saavutamaks seatud ärieesmärke. Riskiisu limiiti on LHV enda jaoks nimetanud riskitolerantsiks – maksimaalne risk, mida ollakse valmis võtma, et saavutada võetud eesmärke. Samuti on defineeritud riskivõime kui suurim risk, mida LHV on võime-

line taluma. Alloleval joonisel on näitlikustatud kolm erinevat riskiprofiili taset vastu riskitolerantsi taset ning kirjeldatud lühidalt tegevusi antud situatsioonides.

Riskivõime (*risk capacity*) – maksimaalne kahju, mida LHV on võimeline taluma. Riskivõime ületamisel on käivitunud finantsseisundi taastamise kava.

Riskitolerants (*risk tolerance*) – maksimaalne risk, mida LHV on valmis oma eesmärkide saavutamiseks võtma. Riskitolerantsi ületamisel käivitub ettevõtte tasandil tegevused riskiprofiili vähendamiseks.

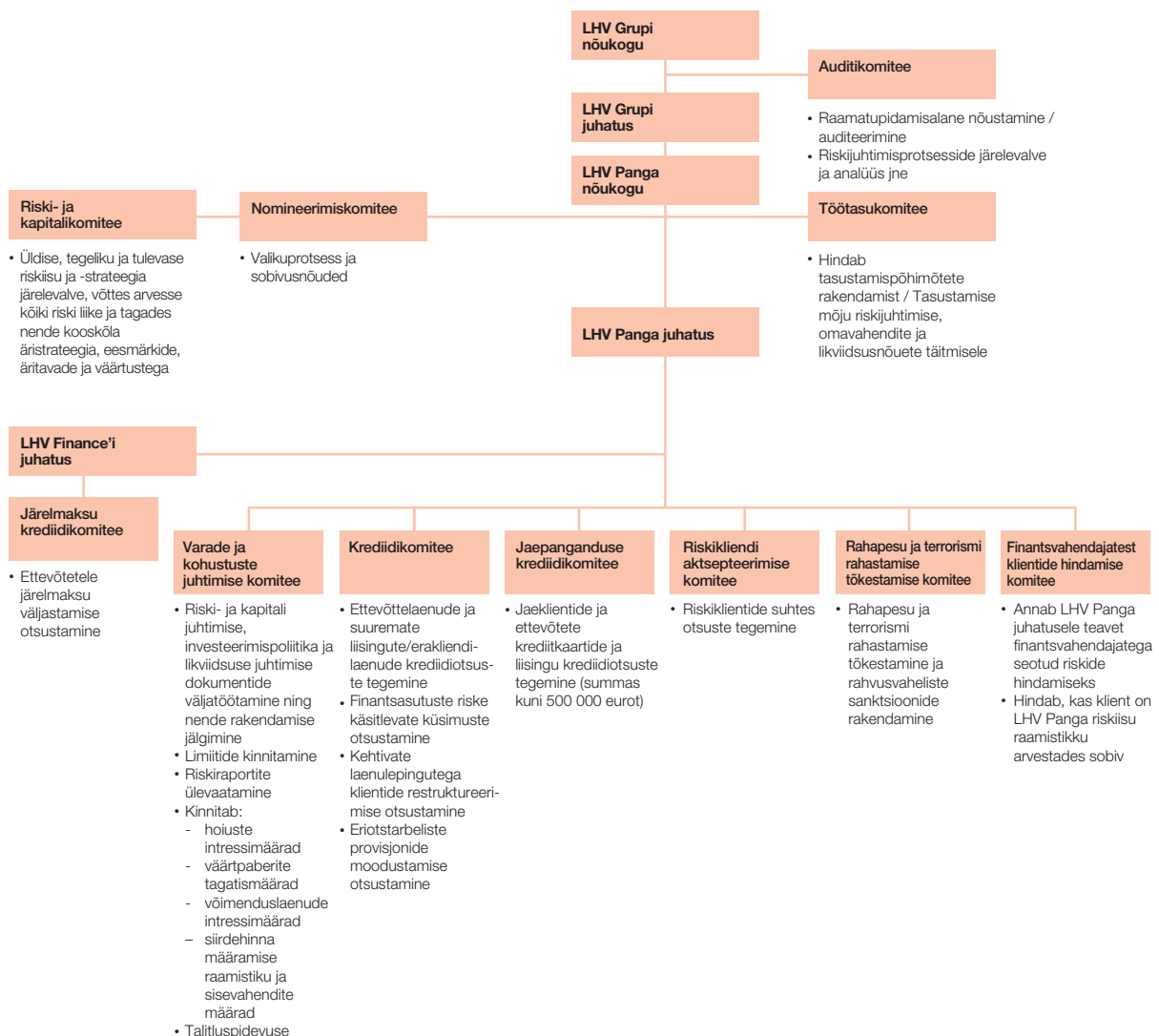
Riskiisu (*risk appetite*) on soovitatav riskitase, mida LHV plaanib oma plaanide ja eesmärkide elluviimiseks võtta. Riskiisu peegeldab soovitatavat riskiprofiili. Riskiisu maksimaalset taset defineeritakse riskitolerantsina.

Riskiprofiil (*risk profile*) – kombinatsioon LHV tegelikest riskidest, mis tulenevad meie tegevuste laadist, ulatusest ja keerulisuse astmest ning tegevuskeskkonnast.

Nagu jooniselt näha, kui tegelik riskiprofiil jääb riskiisu piiridesse, on tegemist ootuspärase olukorraga ning täiendavaid tegevusi ei ole vajalik ette võtta. Kui tegelik riskiprofiil ületab riskitolerantsi taset, võetakse kasutusele tegevusplaan riskiprofiili alandamiseks. Samuti on vajalik informeerida nõukogu. LHV riskiprofiili juhtimise ning riskiisu piiridesse jäämise eest vastutab esimene kaitseliin, sõltumatu monitooringu ning raporteerimise eest aga riskijuhtimise üksus. Finantsseisundi taastamise kava raames on kehtestatud varajaste hoiatuste tasemed kapitali-, krediidiriski, tururiski, operatsiooniriski, likviidsusriski ning rahapesu tõkesta-

mise riski lõikes. Riskitolerantsi tasemed on kirjeldatud iga vastava riski poliitikas, mis on kinnitatud nõukogu tasemel. Täpsemad juhised ja suunised on kirjeldatud eeskirjades.

LHV-s on kindlaks määratud komiteede ning otsustusvõimevuste süsteem. Peamiste komiteede funktsioonid on välja toodud alljärgneval joonisel.

Osana riskipoliitika raamistikust on LHV välja töötanud riskide raporteerimise protsessi. Allolev tabel annab ülevaate riskijuhtimisosakonna koostatud peamistest aruannetest, mis esitatakse juhtorganitele, ja nende aruandlussagedusest.

Juhtorgan	Liikmed	Raporti nimetus	Raporti sagedus	Riskide kaetus
Grupi nõukogu	Grupi kõik nõukogu liikmed	Riskiraport	Kord kvartalis	Krediidirisk, Tururisk, Intressirisk, Likviidsusrisk, Operatsioonirisk, Rahapesu tõkestamine, Õigusaktide monitooring
		Vastavuskontrolli ülevaade	Kord kuus	Vastavusrisk
		ICAAP raport, ICAAP makrostsenaarium, SREP raport	Kord aastas	Kõik riskid
Panga nõukogu	Panga kõik nõukogu liikmed	Riskiraport	Kord kuus	Krediidirisk, Tururisk, Intressirisk, Likviidsusrisk, Operatsioonirisk, Rahapesu tõkestamine, Õigusaktide monitooring
		Riskijuhtimise valdkonna ülevaated	Kord aastas	Kõik riskid
		ICAAP raport, ICAAP makrostsenaarium, SREP raport	Kord aastas	Kõik riskid
Panga riski- ja kapitalikomitee	Rain Lõhmus, Andres Viisemann, Tiina Mõis Madis Toomsalu	Riskiraport	Kord kvartalis	Krediidirisk, Tururisk, Intressirisk, Likviidsusrisk, Operatsioonirisk, Rahapesu tõkestamine, Õigusaktide monitooring
		Probleemsed laenukliendid	Kord kvartalis	Krediidirisk
Auditikomitee	Kristel Aarna, Urmas Peiker, Tauno Tats	Riskiraport	Kord kvartalis	Krediidirisk, Tururisk, Intressirisk, Likviidsusrisk, Operatsioonirisk, Rahapesu tõkestamine, Vastavusrisk, Õigusaktide monitooring
Grupi tegevjuht, panga nõukogu esimees	Madis Toomsalu	Riskiraport	Kord kuus	Krediidirisk, Tururisk, Intressirisk, Likviidsusrisk, Operatsioonirisk, Rahapesu tõkestamine, Vastavusrisk, Õigusaktide monitooring
Panga varade ja kohustiste komitee	Panga juhatus, Kadri Haldre	Riskiraport	Kord kuus	Krediidirisk, Tururisk, Intressirisk, Likviidsusrisk, Operatsioonirisk, Rahapesu tõkestamine, Vastavusrisk, Õigusaktide monitooring
		Talitluspidevus testid ja planeerimine	Valmimisel	Operatsioonirisk
		Riskide enesehindamine	Valmimisel	Operatsioonirisk
Panga juhatus	Panga juhatuse liikmed	Vastavuskontrolli ülevaade	Kord aastas	Vastavusriskid
		Rahapesutõkestamise ülevaade	Kord aastas	Rahapesu riskid
		Õigusaktide monitooring	Kord kuus	Vastavusrisk
		Vastavusauditid	Valmimisel	Vastavusrisk
		ICAAP raport, ICAAP makrostsenaarium, SREP raport	Kord aastas	Kõik riskid

LHV-s on kehtestatud riskijuhtimise poliitika, mis seab riskijuhtimise raamistiku. Eraldi on kehtestatud oluliste riskikategooriate poliitika. Riske analüüsitakse ja monitooritakse ning raporteeritakse erinevatele tasemetele kuise ja kvartaalse regulaarsusega. Riskiraportis, mida koostatakse igakuiselt, tuuakse välja informatsioon riskitüüpide lõikes.

Riskiraport sisaldab informatsiooni ka kapitali adekvaatsuse kohta. See võimaldab saada regulaarselt tervikliku pildi kõikide oluliste riskide kohta ettevõtte tasandil ja jälgida nende arenguid, tuvastada kitsaskohti ja reageerida operatiivselt.

1. Kapitali juhtimine

Grupi eesmärk kapitali juhtimisel on:

- tagada Grupi tegevuse jätkuvus ning võime aktsionäridele kasumit toota;
- säilitada tugev kapitali baas, mis toetab äritegevuse arengut;
- täita kapitalile kehtestatud nõudeid, nagu need on ette nähtud järelevalveorganite poolt.

Grupp käsitleb kapitalina kapitali adekvaatsuse regulatsiooni kohaselt kehtivaid neto-omavahendeid. Grupi poolt hallatav kapital seisuga 31. detsember 2020 oli 293 559 tuhat eurot (31.12.2019: 241 801 tuhat eurot). Kapitali eesmärkide määramisel lähtutakse nii regulatiivsetest miinimumnõuetest kui ka sisemisest täiendavast puhvrst.

Grupp jälgib oma kapitali planeerimisel alljärgnevaid üldpõhimõtteid:

- Grupp peab igal ajal olema piisavalt kapitaliseeritud, omades vajalikku kapitalivaru, mis tagab majandusliku säilimise ja võimaldab finantseerida uusi kasumlikke kasvuvõimalusi;

- Kapitali juhtimisel on põhitähelepanu esmase tasandi omavahenditel, sest ainult esimese tasandi omavahendid omavad kahjumite absorbeerimise võimet. Kõik muud kasutatavad kapitalikihid on sõltuvuses esimese taseme omavahendite mahust;
- Grupi kapitali saab jagada: 1) reguleeritud miinimumkapital ja 2) grupi poolt hoitav kapitalivaru. Täitmaks oma pikaajalisi majanduslikke eesmärke peab Grupp püüdlema ühelt poolt reguleeritud miinimumkapitali proportsionaalse vähendamise suunas (läbi riskide vähendamise ja kõrge läbipaistvuse). Teiselt poolt peab Grupp püüdlema piisava ja konservatiivse kapitalivaru suunas, mis tagab majandusliku säilimise ka ränga negatiivse riskistsenaariumi korral;
- Grupi poolt seatud riskiisu on oluline sisend kapitali planeerimisele ja kapitali eesmärkide seadmisele. Kõrgem riskiisu tähendab kõrgema kapitalivaru hoidmist.

Omavahendid

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Sissemakstud aktsiakapital	28 819	28 454
Ülekurs	71 468	70 136
Kasumi arvel moodustatud kohustuslik reservkapital	4 713	4 713
Muud reservid	0	212
Eelmiste perioodide jaotamata kasum/kahjum	90 434	69 452
Immateriaalne põhivara (miinusega)	-18 761	-18 319
Aruandeperioodi kasum (COREP)	14 239	12 186
Mahaarvamised	-323	-33
Esimese taseme põhiomavahendite elemendid või mahaarvamised	-2 188	0
Selliste finantssektori ettevõtjate esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvad instrumendid, kus krediidiasutusel on oluline investering	-4 842	0
Esimese taseme omavahendid	183 559	166 801
Täiendav esimese taseme kapital	35 000	20 000
Esimese taseme omavahendid kokku	218 559	186 801
Allutatud kohustised	75 000	55 000
Teise taseme omavahendid kokku	75 000	55 000
Kokku neto-omavahendid	293 559	241 801

Krediidiasutuse omavahendid peavad igal hetkel olema võrdsed või ületama krediidiasutuste seaduses sätestatud aktsiakapitali (5 miljonit eurot) minimaalsuurust. Alates 2014. aastast hakkas Euroopa Liidus pankade ja investimisühingute kapitalile kehtima õigusraamistik (CRD IV/ CRR), mis põhineb suures osas Baseli pangandusjärelvalve komitees kokkulepitud, nn Basel III raamistikul. Antud reeglustiku eesmärk on tugevdada finantssektori vastupidavust majandusšokkidele ja tagada selle abil majanduse piisav ning jätkusuutlik rahastamine. Oluliste muudatustena näevad selle regulatsiooni nõuded krediidiasutustele ette

varasemast rohkema ja kvaliteetsema kapitali hoidmist ning ühtlustatud raamistikku likviidsuspühvrite kujundamiseks. Kapitalinõuete direktiivis on määratletud ka makro-finantsjärelvalve meetmed, millega liikmesriigid saavad ohjeldada tsüklit võimendavat krediidiasutuste käitumist ning leevendada turustruktuurist tulenevaid riske. Igal aastal on määrustesse sisse viidud täiendavad väiksemad muudatused ja täielikult uuendatud määrus jõustub alates 2022. aastast.

Otsekohaldava määrusega kohustatakse kõiki Euroopa Liidu tegutsevaid krediidiasutusi (ja neid konsolideeritavaid valdusettevõtteid) ning investimisühinguid hoidma riskivarade suhtes 4,5% ulatuses esimese taseme põhiomavahendeid (CET1 - common equity tier 1) ning 6,0% ulatuses esimese taseme omavahendeid (Tier 1 kapital). Kogu kapitalinõue (CAD), mis sisaldab nii esimese taseme kui ka teise taseme omavahendeid, jääb seni kehtinud 8,0% juurde.

Lisaks ühtsetest reeglitest lähtuvatele põhinõuetele on direktiiviga määratletud kapitalipuhvrite kujundamise põhimõtted. Eestis on lisaks omavahendite baasnõuetele krediidiasutustele kehtestatud kapitali säilitamise ning süsteemse riski puhvrid, vastavalt 2,5% (määratud Finantsinspektsiooni

poolt) ning 1,0% (määratud Eesti Panga poolt) ja süsteemselt olulise krediidiasutuse puhver (määratud Finantsinspektsiooni poolt).

2018. aastal muutus kapitalinõuete rühmitamine ning SREP puhvrid viidi kõrgematesse kapitalipuhvritesse. Iga puhvri rikkumine toob endaga kaasa reguleerijate tegevuse ja esimesena võib meetmeid rakendada Eesti keskpang, kes võib limiteerida tehinguid Euroopa Keskpangaga.

Viimasele lisandub veel krediidiasutuse spetsiifiline täiendav Pillar 2 nõue. Ülevaade kapitalinõude kujunemisest 31. detsembri 2020 seisuga on toodud alljärgnevas tabelis:

Nõuded	CET1	Tier 1	CAD
Baasnõue	4,50%	6,00%	8,00%
Pillar 2 kapitalinõue	0,39%	0,52%	1,53%
Mitteresidentidest maksevahendajate deposiidid*	0,28%	0,28%	0,28%
SREP kapitalinõuded kokku	5,17%	6,80%	9,81%
Kapitalisäilitamise puhver	2,50%	2,50%	2,50%
Süsteemselt olulise krediidiasutuse puhver	1,00%	1,00%	1,00%
Süsteemse riski puhver	1,00%	1,00%	1,00%
Vastutsükliline puhver	0,00%	0,00%	0,00%
Kapitalinõuded kokku	9,67%	11,30%	14,31%

* Kapitalinõue on volatiilne ning arvutatakse 0,2% mitteresidentidest maksevahendajate deposiitidest. Siinkohal kasutatakse suhtarvude arvutamiseks finantsplaani mahtusid

	CET1	Tier 1	CAD
Kapitalinõuded alates august 2017*	7,92%	9,42%	11,42%
Kapitalinõuded alates oktoober 2016*	8,00%	9,50%	11,50%

* Lisaks regulatiivsele miinimumile rakenduvad ka Pillar 2 nõuded ja süsteemselt olulise krediidiasutuse nõuded, mis lisati kapitalinõudele eraldi nõuena. 2018. aastast on need nõuded kapitalinõude regulatiivse miinimumnõude osaks.

Kapitaliseerimise tasemed pole mitte suurenenud panga riskitaseme suurenemise tõttu, vaid panga suurenenud turuosa tõttu. 2018. aastal loeti LHV üheks neljast süsteemselt oluliseks pangaks Eestis. LHV on lähenenud kapitalijuhtimisele konservatiivselt ja on hoidnud võrreldes regulatsioonidega täiendavaid sisemisi puhvreid.

Sisemised kapitalinõuete eesmärgid 2020. aastaks olid:

- Tier 1 põhiomavahendite kapitalinõue 10,40% (pole muutunud)
- Tier 1 kapitalinõue 12,10% (pole muutunud)
- Kogu kapitalinõue 16,00% (2019: 15,50%)
- Finantsvõimenduse määr 3,50% (pole muutunud)
- MREL suhe 6,08% (pole muutunud)

LHV sai uue SREP-i aruande alles 2020. aasta detsembris, kuna COVID-19 tõttu ei ole kvantitatiivsed nõuded muutunud.

Igal aastal kinnitab Grupi nõukogu kapitaliseerimise eesmärgid ja kapitali adekvaatsuse sihttaseme katmaks võimalikke riske. Samuti viiakse igal aastal läbi sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (ICAAP), mille

eesmärk on tuvastada võimalik sisemine kapitalivajadus lisaks regulatiivsetele kapitalinõuetele.

MREL-i suhtarvu käsitlev nõue tõuseb alates 2021. aasta teisest kvartalist tasemele 10,15%, kuna LHV-d käsitatakse süsteemselt olulise pangana, mis peab hoidma piisaval hulgal sobivaid kohustisi, mida kriisilahenduskava kohaldamise korral saaks konverteerida omavahenditeks. Samal ajal muutub ka MREL-i arvutamise valem, mis viiakse vastavusse EBA määratlusega, ja MREL-i nõuded arvutatakse ümber.

Kapitali adekvaatsust ja regulatiivse kapitali kasutamist juhib finantsosakond, lähtudes riskikontrolli osakonna koostatud aruannetest. Järelevalveorganile esitatakse regulaarselt aruandlus krediidiasutusele kehtestatud usaldatavusnormatiivide nõuete ning riskide katmiseks vajalike kapitalinõuete täitmise kohta. Grupp kasutab krediidi- ja tururiski kapitalinõuete arvutamiseks standard-meetodit ning operatsiooni-riski kapitalinõuete arvutamiseks baasmeetodit.

LHV Varahalduse kui fondivalitseja omavahendid peavad igal hetkel ületama investeerimisfondide seaduses sätestatud aktsiakapitali (3 miljoni eurot) minimaalsuurust. Alates 10. jaanuarist 2017 peavad fondivalitseja neto-omavahendid olema 0,5% kõigi tema valitsetavate fondide turuväärtuse

osalt, mis on alla ühe miljardi euro ning 0,02% kõigi tema valitsetavate fondide turuväärtuse osalt, mis ületab ühte miljardit eurot.

Grupp ja tema tütarettevõtted on aruandeaastal ning võrreldavatel perioodidel täitnud kõiki kapitalinõudeid.

2. Krediidirisk

Krediidirisk on rahalise kahju tekkimise risk, kui Grupi kliendid või turu vastaspoolad ei suuda täita nende lepingulisi kohustusi Grupi ees. Krediidirisk tuleneb rahast ja raha ekvivalentidest, tuletisinstrumentidest, panga- ja teiste finantsinstitutsioonide deposiitidest, võlakirjadest, kõige rohkem aga klientidele laenu andmisest, sealhulgas laekumata laenudest, antud garantiidest ja muudest nõuetest ning väljastamata laenudest.

Krediidirisk on üks suuremaid riske Grupi tegevuses, mistõttu haldab juhtkond hoolikalt oma avatud positsioone krediidiriskile. Krediidiriski hindamiseks analüüsib Grupp oma klientide ja äripartnerite tegevust ja finantsseisundit. Pärast laenu heakskiitmist jälgitakse regulaarselt kliendi maksevõimet ja tagatise väärtust. Krediidiriski haldamine ja kontroll on tsentraliseeritud krediidiriski juhtimise osakonna poolt, mis raporteerib regulaarselt juhatusele ja nõukogule.

2020. aastal alanud koroonaviiruse pandeemia mõjutab oluliselt nii LHV-d kui ka tema kliente. Keskpankade, eelarve- ja reguleerivate asutuste võetud kiired ja kooskõlastatud meetmed on tunduvalt leevendanud potentsiaalset mõju majandusele kui tervikule. Paljud nendest meetmetest hõlmavad ühel või teisel viisil krediitkohustuste maksemoratoriumi kehtestamist eesmärgiga aidata laenuvõtjatel hakkama saada lühiajaliste tegevus- ja likviidsusprobleemidega.

COVID-19 kriisi alguses pakkus LHV oma klientidele kiiresti maksepuhkusi, mis vabastas kliendid otsesest survest ja võimaldas neil koguda vajalikke reserve. Leevendati ka riigigarantiide (Kredexi) kasutamise tingimusi kliendilaenude tagamisel, mis lubas jätkata sujuvat laenupakkumist.

Krediidiriski mõõtmisel kasutas LHV jätkuvalt konservatiivset lähenemist. LHV otsustas mitte kasutada ajutisi meetmeid, mis võimaldavad jätta klientide riskihinnangud COVID-19 tõttu muutmata. Selline otsus tehti sellepärast, et muidu oluks LHV investoritel keerulisem saada ettekujutust tegelikest finantstulemustest.

2.1 Krediidiriskide jaotus

Grupp jaotab krediidiriski kandvad finantsvarad järgnevasse olulisematesse kategooriatesse:

- a) nõuded keskpangale ja krediidasutustele (tabelites kasutatud "pankadele") ja investeerimisühingutele
- b) võlakirjad ja tuletisinstrumentid
- c) laenud juriidilistele isikutele, sh
 - ettevõttele laenud (äriklendilaen)
 - liising
 - arvelduslaen (äriklendilaen)
 - kaubanduse rahastamine (äriklendilaen)
 - finantsvõimenduslaenud (investeeringute rahastamine)
 - krediitkaardid ja järelmaks (tarbimise rahastamine)
 - korteriühistu laen (äriklendilaen)
 - akreditiivid (tarbimise rahastamine)
- d) laenud eraisikutele, sh
 - järelmaks (tarbimise rahastamine)
 - hüpoteeklaen (eraklendilaen)
 - tarbimislaenud (tarbimise rahastamine)
 - eralaenud (eraklendilaen)
 - liising
 - finantsvõimenduslaenud (investeeringute rahastamine)
 - krediitkaardilaenud (tarbimise rahastamine)
 - arvelduslaen (eraklendilaen)
 - öppelaen (eraklendilaen)
 - kinnisvaraliising (eraklendilaen)

Maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	10	2 393 537	1 271 153
Finantsvarad õiglasel väärtuses (võlakirjad)	12	322 788	32 335
Laenud ja nõuded klientidele	13	2 208 823	1 687 034
Muud nõuded klientidele	14	9 391	3 551
Muud finantsvarad	15	2 073	2 246
Finantsvarad kokku		4 936 612	2 996 319
Finantsseisundi aruande välised kohustised, v.a. tegevusgarantiid	23	450 318	373 379
Kokku maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon		5 386 930	3 369 698

2.2 Krediidiriski mõõtmine

Kõikide laenutoodete, v.a. võimenduslaenude, puhul kasutatakse LHV-s kliendi krediidiriski hindamiseks kas reitingu- või skooringsüsteeme nagu allolevas tabelis välja toodud.

Jaeklientide krediidiotsuste tegemisel kasutatakse raken-

duslikke laenu makseviivituse tõenäosuse (PD) mudeleid, olemasolevate lepingute jaoks aga portfelli skooringu PD-mudeleid. Samuti on olemas eraldi mudelid makseviivitusest tingitud kahjumäära (LGD) ja krediidi ümberhindlusteguri (CCF) mõõtmise katmiseks.

Kliendi tüüp	Segment	Definitsioon	PD	LGD	CCF/EAD
Ettevõtted	Suured ettevõtted	Juriidilised isikud, kelle riskipositsiooni maht > 500 000 eurot	Reitingu mudel	Sisemine mudel	Sisemine mudel
Jaeklient	VKE, sh mikroettevõtted	Juriidilised isikud, kelle riskipositsiooni maht < =500 000 eurot	Skooringu mudel		
	Hüpoteeklaenud	Kõik eraisikute hüpoteeklaenud	Skooringu mudel		
	Tagatiseta jaelaenud	Kõik eraisikute tarbimislaenud ja autoliising	Skooringu mudel		

(a) Laenud ja nõuded pankadele ning investeerimisühingutele

Krediidiriskile avatud positsioon rahast ja raha ekvivalentidest, mida hoitakse keskpangas, teistes korrespondentpankades ning investeerimisasutustes, kannab oma olemuselt juhtkonna hinnangul madalat krediidiriski. Laenud ja

nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele ei ole tähtaega ületanud ning on tagamata. Grupi vahendid hinnatakse vastavalt Standard & Poor's reitingutele või nende ekvivalentidele (keskpang on reitinguta). Kui erinevatel agentuuridel on erinevad reitingud, kasutatakse kas keskmist või konservatiivsuse põhimõttel madalamat reitingut. Grupi vahendid on hoiustatud järgnevalt:

Reiting

(tuhandetes eurodes)

	Krediidi-asutused	Investeerimis-ühingud	Kokku 31.12.2020	Krediidi-asutused	Investeerimis-ühingud	Kokku 31.12.2019
Keskpang (Eesti Pank, Inglise Pank)	2 213 211	0	2 213 211	1 232 733	0	1 232 733
AA- kuni AA+	118	0	118	312	0	312
A- kuni A+	24 283	0	24 283	7 993	0	7 993
BBB kuni BBB+	355	9 899	10 254	4 091	4 917	9 008
B kuni B+	0	86	86	0	556	556
Reitinguta	145 585	0	145 585	20 551	0	20 551
Kokku (Lisa 10)	2 383 552	9 985	2 393 537	1 265 680	5 473	1 271 153

Kui Eesti krediidasutustel pole välist krediireitingut ja need on EL-i suurte pankade tütarettevõtted, sellisel juhul on kasutatud emaettevõtte krediireitingut. Juhtkonna hinnangul on krediidasutuste ja investeerimisühingutega seotud oodatava krediidikahju risk ebaoluline, kuna vastaspooltel on kõrged reitingud ja kuna Grupp hoiab nende osapoolte suhtes ainult väga likviidsed positsioone. Lisainfot vt riskide juhtimise osa punkt 2.4.2.

(b) Võlakirjad ja tuletisinstrumendid

Võlakirjade krediidiriski võtmisele kehtestatakse limiidid

Reiting

(tuhandetes eurodes)

	Kohustuslik FVTPL			Valuuta forwardid	Kokku 31.12.2020
	Investeeringis-portfell	Likviidsus-portfell	Kauplemis-portfell		
AAA	0	310 675	0	0	310 675
A- kuni A+	8 281	1 815	0	0	10 096
Reitinguta	0	1 928	0	89	2 017
Kokku (Lisa 11,12)	8 281	314 418	0	89	322 788

Reiting

(tuhandetes eurodes)

	Kohustuslik FVTPL			Valuuta forwardid	Kokku 31.12.2019
	Investeeringis-portfell	Likviidsus-portfell	Kauplemis-portfell		
AAA	11 627	0	0	0	11 627
A- kuni A+	2 890	17 814	0	0	20 704
Reitinguta	0	0	0	4	4
Kokku (Lisa 11,12)	14 517	17 814	0	4	32 335

(c) Muud nõuded

Muude nõuete krediitikvaliteet

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Muud nõuded (tähtajalised)	9 183	3 440
Muud nõuded (üle tähtaja)	208	111
sh nõuded eraisikutele	196	101
sh nõuded juriidilistele isikutele	12	10
Kokku (Lisa 14)	9 391	3 551

11. veebruari 2021 seisuga on laekumata nõudeid summas 205 tuhat eurot, varasemate aastate jooksul ei ole Grupp muid nõudeid maha kandnud. Muud finantsvarad (Lisa 15) summas 2 073 tuhat eurot (31.12.2019: 2 246 tuhat eurot) on garantiideposiidid Balti börsidel, mis tagavad kauplemistehinguid Tallinna, Riia ja Vilniuse börsidel ning Visa ja MasterCard krediitkaartide tehingute tagamiseks. Grupp hindab nimetatud vastaspoolte krediidiriski väga madalaks.

vastavalt emitendi reitingule krediidikomitees.

Võlakirjadest tulenevad põhiosa ja tekkepõhised intressinõuded ei ole tähtaega ületanud. Võlakirjadel puuduvad tagatised.

Vastavalt Standard & Poor's reitingutele või nende ekvivalentidele jaguneb Grupi õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (FVTPL) või õiglasest väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi aruande (FVOCI) võlakirjaportfell järgnevalt:

(d) Laenud juriidilistele isikutele

Juriidilistele isikutele antavaid laene (v.a korteriühistute laenud), millega LHV-le kaasneb üle 500 tuhande euro suurune krediidirisk, hinnatakse individuaalselt. Igale kliendile määratakse krediireiting vahemikus 1–13, kus 1 tähistab kõige väiksemat makseviivituse tekkimise tõenäosust ning 13 maksejõuetust. Krediireitingu määramisel võetakse arvesse nii kliendi finantsseisundit kui ka äririski. Arvesse võetavad konkreetse finantsuhtarvud ja äririskid sõltuvad sellest, missugust reitingumudelit kasutatakse: ettevõtte, kommertsinnisvara, elamuehituse, kohaliku omavalitsuse või kaubamudelit. Krediireitingu määrab krediidianalüütik ning selle kinnitab krediidiuht, kuid lõplik riskivõtmine otsustatakse krediidikomitees ühehäälsel otsuse alusel. Iga kliendi finantsseisundi järelmonitooringut tehakse pärast laenu väljastamist harilikult vähemalt kord kvartalis. Vähemalt kord aastas vaadatakse üle kõik kliendihinnangud. Kliendid, kellega seotud krediidirisk on märkimisväärselt suurenenud, võetakse jälgimise alla ning nende finantsseisundit, likviidsust ja tagatiste väärtust jälgitakse põhjalikult ja tihedamini.

Juriidilistele isikutele väljastatavaid alla 500 tuhande euroseid laene ja korteriühistute laene laenusummast sõltu-

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

01.03.2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

LHV

meta analüüsitakse kuluefektiivsema skooringu protsessiga. Skooringu teostatakse taotluse hetkel ning on üks kriteeriumitest laenu väljastamiseks. Laenu makseviivituse tõenäosuse (PD) leidmiseks kasutatakse ettevõtte finantsandmeid ja informatsiooni maksekäitumise kohta. Arvesse võetakse ettevõtte varade ja kohustiste struktuuri, kasumlikkust, rahavoo suhtarve.

(e) Laenud eraisikutele

Ka eraisikute laenude puhul rakendatakse kuluefektiivset skooringu protsessi. Skooringu tehakse laenutaotluse esitamise ajal ning see on üks laenu väljastamise kriteeriume. Laenuotsuseid tehakse jaepanganduse krediitkomitees või madalamal otsustustasandil. Hüpoteeklaenu maksimumsumma määratakse kooskõlas Eesti Panga nõuetega. Tarbimislaenu tooteid eraisikutele pakutakse Eestis asuva tütar-ettevõtte LHV Finance kaudu. Grupp on sõlminud lepingud enamiku tähtja ületanud tarbimislaenude ja järelmaksulaenude müügiks – üldjuhul toimub see siis, kui laen on olnud vähemalt 79 päeva viivises.

Riskikontsentratsioon

Riskide maandamiseks on Grupi krediitpoliitikas kehtestatud mitmed regulaarselt monitooritavad ja raporteeritavad tolerantuse piirmäärad. Sellised piirmäärad on kehtestatud kogu krediitportfellile ja eraldiseisvalt kõige suuremale – äri- ja ärilaenu portfelli. Kõige olulisemad mõõdikud ja piirangud, mida mõõdetakse iga kvartali viimase päeva seisuga, on järgmised:

- Väikelaenu osakaal Grupi laenuportfellist
- Mitteresidentidest klientide finantseerimise osakaal Grupi laenuportfellist
- Varipanganduse osakaal netoomavahenditest
- Kümne suurima laenukliendi osakaal netoomavahenditest
- Kõrgema riskiga klientide osakaal äri- ja ärilaenu portfelli
- Toitlustus- ja ehitussektori osakaal äri- ja ärilaenu portfelli
- Rahastamise osakaal väljaspool Eestit (sh Euroopa Liit ja Ühendkuningriik)

Finantsvarade ja -kohustiste jaotumine riikide lõikes kajastub järgnevas tabelites.

Seisuga 31. detsember oli 4 kliendile (2019: 10 kliendile) väljastatud laenu suure riskikontsentratsiooniga, mis ületas kas individuaalse või seotud isikute grupile antud laenu 10% Grupi neto-omavahenditest (NOV); kokku ulatus selliste klientidega seotud riskipositsioon 68%-ni neto-omavahenditest (2019: 160%).

Seisuga 31. detsember 2020 oli Grupp investeerinud Eesti valitsuse emiteeritud lühiajalistesse võlakirjadesse 310,7 miljonit eurot, mis võrdus 106%-ga neto-omavahenditest (seisuga 31.12.2019 ei ületanud ükski riskipositsioon 10% neto-omavahenditest). Klientide hoiustest on 8 (2019: 3) kliendi hoiused suure riskikontsentratsiooniga (st ületavad 10% neto-omavahenditest); kokku moodustavad need 398% (2019: 192%) neto-omavahenditest. Aasta lõpu seisuga ületasid 5 (2019: 3) kliendi hoiused 1% hoiuste kogumahust. Nende hoiused kokku ulatusid 1 069 miljoni euroni (2019: 463 miljonit eurot). 20 suurima hoiustaja osakaal seisuga 31. detsember 2020 oli 34,5% (2019. aasta lõpus üle 25,5%). Suurhoiused on kasvanud eeskätt finantsvahendajate üksuses, kus hoiused on täielikult tagatud likviidsuspuhvriga, et maandada võimaliku väljavoolu riski.

31.12.2020

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	Eesti	Saksamaa	Muu EL	USA	ÜK	Muud	Kokku
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	10	2 175 286	0	84 264	17 566	116 222	199	2 393 537
Finantsvarad õiglasel väärtusel	11, 12	319 828	2	10 219	5	0	1	330 055
Laenud ja nõuded klientidele	13	2 180 999	823	14 577	360	7 954	4 110	2 208 823
Nõuded klientidele	14	9 391	0	0	0	0	0	9 391
Muud finantsvarad	15	122	0	0	1 951	0	0	2 073
Finantsvarad kokku		4 685 626	825	109 060	19 882	124 176	4 310	4 943 879
Klientide hoiused ja saadud laenud	17	3 246 891	216 261	705 206	1 633	375 657	42 707	4 588 355
Allutatud kohustised	20	110 000	0	0	0	0	0	110 000
Võlad hankijatele ja muud finantskohustised	18	22 995	0	0	0	0	0	22 995
Finantskohustised õiglasel väärtusel	12	221	0	0	0	0	0	221
Finantskohustised kokku		3 380 107	216 261	705 206	1 633	375 657	42 707	4 721 571

31.12.2019

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	Eesti	Saksamaa	Muu EL	USA	ÜK	Muud	Kokku
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	10	1 229 169	0	10 972	4 929	23 041	3 042	1 271 153
Finantsvarad õiglasel väärtusel	11, 12	8 484	9 840	22 618	4	0	16	40 962
Laenud ja nõuded klientidele	13	1 656 373	840	26 257	379	0	3 185	1 687 034
Nõuded klientidele	14	3 551	0	0	0	0	0	3 551
Muud finantsvarad	15	110	0	0	2 136	0	0	2 246
Finantsvarad kokku		2 897 687	10 680	59 847	7 448	23 041	6 243	3 004 946
Klientide hoiused ja saadud laenud	17	1 870 475	372 390	428 102	1 241	0	54 354	2 726 562
Allutatud kohustised	20	75 000	0	0	0	0	0	75 000
Võlad hankijatele ja muud finantskohustised	18	20 739	0	44	3	3	0	20 789
Finantskohustised õiglasel väärtusel	12	8	0	0	0	0	0	8
Finantskohustised kokku		1 966 222	372 390	428 146	1 244	3	54 354	2 822 359

Laenude jaotus majandusharude lõikes (bruto):

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	%	31.12.2019	%
Eraisikud	858 141	38,6%	738 152	43,6%
Kinnisvaraalaane tegevus	498 927	22,4%	353 405	20,9%
Tööstus	152 968	6,9%	114 104	6,7%
Kunst ja meelelahutus	59 184	2,7%	42 638	2,5%
Finantstegevus	69 694	3,1%	71 690	4,2%
Hulgi- ja jaekaubandus	88 642	4,0%	80 767	4,8%
Haldus- ja abitegevused	74 466	3,3%	67 064	4,0%
Veondus ja laondus	27 534	1,2%	15 337	0,9%
Põllumajandus	72 398	3,3%	59 657	3,5%
Muud teenindavad tegevused	8 012	0,4%	7 290	0,4%
Ehitus	45 314	2,0%	38 951	2,3%
Info ja side	12 705	0,6%	7 017	0,4%
Kutse-, teadus- ja tehnikaalaane tegevus	41 678	1,9%	47 368	2,8%
Haridus	16 403	0,7%	1 976	0,1%
Avalik haldus	120 805	5,4%	112	0,0%
Muud tegevusalad	78 810	3,5%	47 610	2,8%
Kokku (Lisa 13)	2 225 681	100,0%	1 693 138	100%

Laenud ja ettemaksud (sh laenukohustused ja garantiid)

Krediidiriski hindamine riskijuhtimise eesmärgil on keerukas ning vajab mudelite kasutamist, kuna avatus riskile varieerub tulenevalt muutustest majandussituatsioonis, eeldatavatest rahavoogudest ning aja möödumisest. Krediidiriski hindamine portfelliina käsitletud varade osas sisaldab veelgi hinnanguid, nagu maksejõuetuse tõenäosus, kaasnev kahjumäär ja maksejõuetuste korrelatsioon vastaspoolte vahel. Grupp mõõdab krediidiriski kasutades makseviivituse tõenäosust (PD), makseviivituse hetkel oleva laenu suuruse (EAD) ja kahjumäära makseviivituse korral (LGD). Sarnast lähenemist kasutatakse oodatava krediidikahjumi (ECL) leidmiseks vastavalt IFRS 9-le. Lisainformatsiooni jaoks vt riskide juhtimise osa punkt 3.2.

Krediidiriski skaala

Grupp kasutab sisemist krediidiriski skaalat, mis peegeldab hinnangut individuaalsete vastaspoolte makseviivituse tõenäosust. Grupi sisemised reitingu- ja skoorimudeliid on kohandatud vastavalt vastaspoolte kategooriale. Laenuvõtja krediidiriski hindamisel kasutatakse eri liiki krediidiriskipositsioonide puhul eri riskikarakteristikuid:

- 1) võlgniku riski karakteristikud –
 - a. äriklientidega seotud riskipositsioonid: finantsaruanded, majandusharu, emaettevõtte toetus jne;
 - b. jaeklientidega seotud riskipositsioonid: finantsaruanded või teave isikliku sissetuleku kohta, sotsiaal-demograafiline teave, käitumisalane teave jne;
- 2) tehinguriski karakteristikud – toote liik, tagatise liik jne;
- 3) viiviseseisundite ja võlgnevuste karakteristikud pangasistestest ja -välistest allikatest.

Lisaks sellele võimaldavad mudelid lisada sinna ka kredii-

diriski juhi eksperdihinnanguid. See võimaldab arvestada informatsiooniga, mida ülejäänud andmed ei sisalda.

Krediidiriski klassid on kalibreeritud selliselt, et makseviivituse risk suureneb eksponentsiaalselt iga järgneva kõrgema klassi puhul. Näiteks PD erinevus 4 ja 5 klassi vahel on väiksem kui erinevus klasside 7 ja 8 vahel.

Järgnevalt on Grupi iga portfelliitüübi kohta välja toodud täiendavad kaalutlused:

Jaেলাenuud

Pärast esmast arvelevõtmist monitooritakse laenuvõtja maksekäitumist perioodiliselt, et konstrueerida käitumuslik skoor. Igasugune informatsioon laenuvõtja kohta, mis võib mõjutada laenuvõtja maksekäitumist (nt töötus ja varasemad seadusrikkumised) inkorporeeritakse samuti antavasse skoori, mis lisatakse PD arvestusse.

Ettevõtetelaenuud

Ettevõtete reitingud määratakse laenusaaaja tasandil. Krediidianalüütik lisab ajakohastatud ja uue informatsiooni ning krediidihinnangud laenusüsteemi järjepidevalt. Lisaks sellele uuendab analüütik informatsiooni kliendi maksevõime kohta vähemalt igal aastal näiteks avalike finantsaruannete põhjal. Selle põhjal määratakse uuendatud sisemine krediidireiting ja PD.

Treasury

Treasury võlakirjaportfellis olevate võlakirjade puhul kasutatakse väliste reitinguagentuuride reitinguid, mida monitooritakse ja uuendatakse pidevalt. Iga reitingu PD seotakse LHV reitinguskaalaga.

Krediidirisk

Grupi ettevõtelaenu PD hindamise meetod koosneb 13 krediitireitingust, kus 1 on madalaima ja 13 kõrgeima krediidiriskiga. Reitingud 1 ja 2 omistatakse ainult reitinguagentuuride Fitch, Moody's ja Standard & Poor's keskmise reitingu põhjal, Grupi finantsanalüüs viiakse läbi lähtuvalt vajadusest.

LHV reiting	LHV kirjeldus	PD%	S&P	Moody's
1	Investeeringusjärgu reiting	0,03	AAA	Aaa
2		0,05	AA+	Aa1
3		0,10	AA, AA-	Aa2, Aa3
4		0,20	A+, A, A-	A1, A2, A3
5		0,30	BBB+	Baa1
6		0,40	BBB	Baa2
7		0,50	BBB-	Baa3
8		1,00	BB+, BB	Ba1, Ba2
9		2,50	BB-	Ba3
10	Mitte-investeeringusjärgu reiting	5,00	B+	B1
11		10,00	B, B-	B2, B3
12		30,00	CCC/C	Caa
13	Maksejõuetus	100,00	D	C

Reitinguid valideeritakse igal aastal, et need vastaksid viimastele prognoosidele, mis võtavad arvesse kõiki tegelikult täheldatud makseviivitusi.

Kõikidel jaelaenudel on käitumuslik skoor, mis seotakse PD-ga. Jaelaenud on jagatud kolme gruppi: investeeringus-

Seega omistatakse reitingud 1 ja 2 ainult rahvusvahelistele ettevõtetele ja organisatsioonidele ning omavalitsustele ja riikidele, mille maksesuutlikkust on reitinguagentuurid oma investeeringusjärgu reitinguga kinnitanud. Reitinguagentuuride hinnangul põhinevad osaliselt ka reitinguklassid 3 kuni 13, ehkki selles kategoorias on peamiselt rahvusvahelise reitinguta Eesti ettevõtted.

Grupi sisemine reitinguskaala ettevõtelaenule ja vastavad välised reitingud on toodud alljärgnevas tabelis:

järk, spetsiaalne jälgimine ja maksejõuetus. Investeeringusjärele määratakse, kui laen ei ole aruandekuupäeva seisuga võlas. Spetsiaalse jälgimise staatus määratakse, kui laen on olnud võlas üle 31 päeva, ning maksejõuetus määratakse vastavalt maksejõuetuse definitsioonile.

2.3 Oodatava krediidikahjumi mõõtmine

IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediit kvaliteedi muutusele peale esmast arvelevõtmist:

Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediit kahjumiga, klassifitseeritakse faasi 1 ning Grupp jälgib pidevalt selle krediidiriski.

Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine (SICR) alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument faasi 2, aga seda ei loeta veel allahinnatuks. Lisainformatsioon, kuidas Grupp hindab krediidiriski olulist suurenemist, on toodud riskide juhtimise osa punktis 2.3.1.

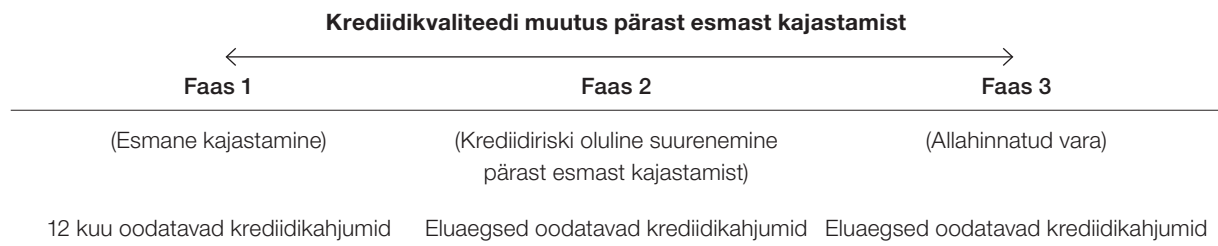
Juhul kui finantsinstrument on krediit kahjumiga, liigitatakse see faasi 3. Lisainformatsiooni selle kohta, kuidas Grupp defineerib krediit kahjumi ja maksejõuetuse, vaata riskide juhtimise osa punktist 2.3.2.

Faasis 1 olevate finantsinstrumente ECL-i mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediit kahjumist. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediit kahjumi põhjal. Lisainformatsiooni saamiseks sisendite, eelduste ja hinnangutehnikate kohta ECL-i arvutamisel vaata riskide juhtimise osa punkt 2.3.3.

Läbiv põhimõte ECL-i mõõtmisel IFRS 9 järgi on see, et arvesse tuleb võtta tulevikku suunatud informatsiooni. Riskide juhtimise osa punkt 2.3.4. sisaldab informatsiooni

selle kohta, kuidas Grupp on selle lisanud ECL-i mudelisse. Krediidikahjumiga soetatud finantsvarade puhul arvutatakse ECL kogu eluea jooksul oodatava krediitkahjumi põhjal ja kuuluvad faasi 3.

Alljärgnev joonis võtab kokku allahindlusvajaduse vastavalt IFRS 9-le (v.a krediitkahjumiga soetatud või väljastatud finantsvarad):

Järgnevalt käsitletakse Grupi poolt standardi nõuete täitmisel vastu võetud peamiseid hinnanguid ja eelduseid.

Uus portfelli – alates 1. jaanuarist 2018 sõlmitud lepingud

Eluea PD esmasel arvelevõtmisel	Eluea PD suurenemine aruandekuupäeva seisuga, mida hinnatakse oluliseks
X%	≥100 bps
Ja	Kehtiv eluea PD/Esialgne eluea PD > $1,4885 + \exp(0,9549 - 54,173^*)$ Esialgne eluea PD)

2.3.1 Oluline krediidiriski suurenemine

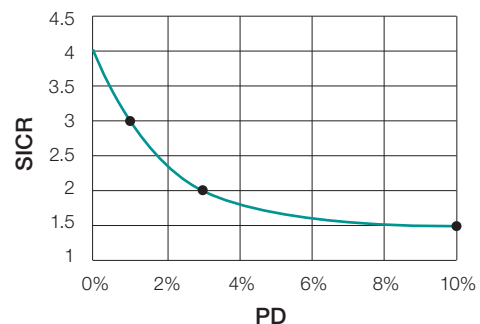
Grupi hinnangul on finantsinstrumendi krediidirisk oluliselt suurenenud, kui on täidetud üks või mitu järgnevalt välja toodud kvantitatiivset, kvalitatiivset või backstop kriteeriumist:

Valemi illustreerimiseks on toodud SICR graafikukõver allpool. Lisaks kõverale peab PD suurenemine olema vähemalt 100 bps.

Kvantitatiivne kriteerium

Kvantitatiivset kriteeriumit rakendatakse kõigile krediitilepingutele, mis on sõlmitud alates 2018. aastast, ja jaelaenude portfelli ning mille puhul kasutatakse reitingupõhist eluea makseviivituse tõenäosust.

Järelejäänud Eluea PD aruandekuupäeval on suurenenud võrreldes Eluea PD oodatud aruandekuupäeva jääkväärtusega, kui ületab alljärgnevas tabelis toodud piirmäärasid:

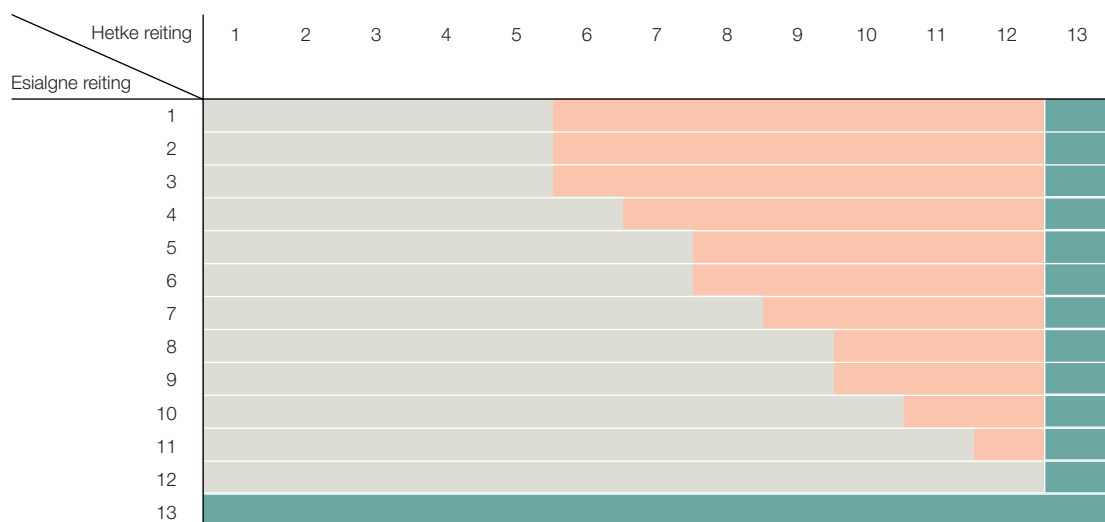

SICR kõver: esialgse PD ja olulisuse piirmäära suhe (PD kasv kordades) olulise maksejõuetuse riski suurenemise identifitseerimiseks

Ilustreerimaks eelnevalt välja toodud piirmäära rakendamist, võtame näiteks 13. veebruaril 2018 sõlmitud 3-aastase jaelaenu lepingu, millel oli esmasel arvelevõtmisel eluea PD 3,36% ja oodatav eluea PD kümme kuud hiljem aruandekuupäeval 2,76%. Kui aruandekuupäeval on tegelik eluea PD 8,86%, siis ületab see oodatava PD, mis oli 2,76%

üle piirmäära. Seetõttu on toimunud krediidirisk oluline suurenemine.

Ajalooline portfelli – ettevõtteleenude lepingud, mis on sõlmitud enne 1. jaanuarit 2018

Piimäärad põhinevad hinnangutel, kuidas muutub instrumendi eluea PD enne makseraskustesse sattumist. Eluea PD loomuliku liikumise leidmiseks on hinnatud eluea PD-d ka selliste instrumentide puhul, mis edasisel kajastamisel ei satu makseraskustesse ning mis seetõttu ei indikeeri krediidiriski olulist suurenemist. Ettevõtteleenude portfelli on lühikesest tähtajaga, täpsemalt 2,5 aastat.

Kvalitatiivne kriteerium

Kvalitatiivset kriteeriumit rakendatakse SICR arvutamisel ajaloolisele jaelaenu portfelli puhul, mille lepingud on sõlmitud enne 2018. aastat. Uue portfelli puhul on kvalitatiivset kriteeriumit rakendatud PD arvutustes ja sisalduses seeläbi SICR arvutustes eluea PD kaudu.

Ajaloolise portfelli lühikeste tähtaegade tõttu (1,75 aastat) ei peetud mõistlikuks prognoosida esialgset eluea PD-d lepingutele, mis on sõlmitud enne 1. detsembrist 2017, mistõttu kasutati ajaloolise portfelli esialgse PD asemel taotluse PD-d või reitingu PD-d.

Jaেলাenu ajalooline portfelli – eralaenulepingud, mis on sõlmitud enne 1. jaanuarit 2018

Krediidiriski oluline suurenemine on toimunud juhul, kui laenusaaaja vastab ühele või mitmele alljärgnevalt toodud tingimusele:

- Aruandekuupäeval on leping üle tähtaja rohkem kui 30 päeva ja summas üle 10 euro.
- Leping on viimase 12 kuu jooksul olnud korduvalt üle tähtaja rohkem kui 30 päeva ja summas üle 10 euro.
- Kliendil on olnud rohkem kui üks makseviivitus või maksuvõlg viimase 12 kuu jooksul.
- Kodulaenu või eralaenu puhul võetakse arvesse, kui lepingu LTV > 100%.

Jaেলাenu ajalooline portfelli – ettevõtteleenud, mis on sõlmitud enne 1. jaanuarit 2018.

Krediidiriski oluline suurenemine on toimunud juhul, kui laenusaaaja vastab ühele või mitmele alljärgnevalt toodud tingimusele:

- Aruandekuupäeval on leping üle tähtaja rohkem kui 30 päeva ja summas üle 10 euro.
- Leping on viimase 12 kuu jooksul olnud korduvalt üle tähtaja rohkem kui 30 päeva ja summas üle 10 euro
- Kliendil on olnud rohkem kui üks makseviivitus või on vähemalt neljal korral viimase 12 kuu jooksul esinenud maksuvõlg summas üle 640 euro.

SICR hinnang sisaldab muuhulgas tulevikku vaatavat informatsiooni (vt lisainformatsiooni riskijuhtimise osa punktis 2.3.4) ja arvestus toimub kvartalipõhiselt. SICR-i leidmiseks kasutatavaid kriteeriume monitoorib ja nende asjakohasust vaatab perioodiliselt üle krediidiriski meeskonna sõltumatu liige.

Backstop

Backstop meedet rakendatakse juhul, kui laenusaaja lepingu järgsed maksed on üle tähtaja rohkem kui 30 päeva, misjärel on finantsinstrumendi puhul tegemist krediidiriski olulise suurenemisega.

Grupp on seisuga 31. detsember 2020 ja seisuga 31. detsember 2019 kasutanud madala krediidiriski erandit rahale ja nostrokontodele, mis täidavad likviidsusportfelli kriteeriumit.

Järgnevad tabelid näitavad mõju ECL-i allahindlusele seisuga 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019, kui muuta SICR arvutustes PD piirmäärasid. ECL suurenemine (positiivsed summad) kajastab suurenenud allahindlusvajadust, mis oleks vaja vastavalt sellele kajastada.

Laenuportfell 2020

(tuhandetes eurodes)	Mõju allahindlusele
+10% SICR muutus	155
-10% SICR muutus	127
SICR piirmääraga 0,5%	0
SICR piirmääraga 1,5%	-1

Laenuportfell 2019

(tuhandetes eurodes)	Mõju allahindlusele
+10% SICR muutus	-20
-10% SICR muutus	15
SICR piirmääraga 0,5%	1
SICR piirmääraga 1,5%	0

Nagu tõestavad ülaltoodud tabelid, omab SICR-i muutmine +/- 10% või 100-bps läve muutmine 50-ks või 150-ks grupi üldisele ECL-ile piiratud mõju.

2.3.2 Maksejõuetuse definitsioon ja krediidikahjumiga varad

Grupp defineerib finantsvara maksejõuetuna, olles täielikult kooskõlas krediidikahjumi mõistega, juhul kui see vastab ühele või mitmele allpool kirjeldatud kriteeriumile:

Kvantitatiivsed kriteeriumid

Laenusaaja on lepinguliste maksetega rohkem kui 90 päeva ja 10 eurot üle tähtaja. Lävi 10 eurot on pandud paika võla halduse protseduuridega, sellest summast algab võla sissenõudmine ning tegemist on olulisuse lävega maksejõuetuks tunnistamisel.

Kvalitatiivsed kriteeriumid

Laenusaaja täidab ebatõenäolise maksja kriteeriume, mis viitab, et laenusaaja on tõsistes finantsraskustes. Järgnevalt on välja toodud indikaatorid, mis viitavad sellele, et klient ei tasu võlgnevust täies ulatuses:

Lepingule on määratud mitteteenindav staatus

- Krediidikvaliteedi langemise tõttu on tehtud spetsiifilised krediidikorrigeerimised
- Krediidikohustuse müük majandusliku kahjumiga üle 5%
- Lepingule on rakendatud vältimatud restruktureerimise tegevused, mille tulemusena on finantskohustused vähenenud rohkem kui 1%
- Laenusaaja pankrott on muutunud tõenäoliseks või on alustatud pankrotimenetlust
- Kliendi rahavoo seis ei võimalda teenindada osamakseid
- Grupp on sisse nõudnud tagatise, sealhulgas realiseeritud garantii

Ülaltoodud kriteeriumeid on rakendatud kõikidele Grupi finantsinstrumentidele ja vastavad maksejõuetuse definitsiooniga sisemise krediidiriski juhtimisel. Maksejõuetuse definitsiooni on läbivalt kasutatud Grupi oodatava krediidikahjumi mudeldamisel leidmaks makseviivituse tõenäosus (PD), laenu suurus makseviivituse hetkel (EAD) ja kahjumäär makseviivituse korral (LGD).

Maksejõuetuse staatuses hulgiklientide puhul kasutatakse kliendipõhist lähenemist, jaeportfelli puhul lepingupõhist lähenemist.

Kui instrument ei vasta katseaja jooksul ühelegi maksejõuetuse kriteeriumile, siis ei ole instrument enam maksejõuetuse staatuses. Katseaja periood sõltub maksejõue-

tuse põhjustest. Lühimat katseaega 3 kuud rakendatakse kvantitatiivset kriteeriumit täitnud lepingutele alates sellest hetkest, kui seda kriteeriumi enam ei täideta.

Laenu, mis on seotud vältimatute restruktureerimise tegevustega, loetakse täiendavat tähelepanu vajavateks maksejõuetuse staatusest ümberklassifitseerimiseks, kuna võlas päevade arvestus toimub modifitseeritud maksegraafiku alusel ning laen ei saa olla restruktureeritud selleks hetkeks kui see on täielikult tagasi makstud. Seetõttu on selliste laenude katseaeg vähemalt üks aasta alates viimasest toimunud järgmistest sündmustest:

restruktureerimise meetmete pikendamishetkest;

maksejõuetusena kajastamise hetkest või

restruktureerimise kokkuleppes sisalduva maksepuhkuse lõpust.

2.3.3 ECL mõõtmine – sisendite, eelduste ja hindamismeetodite selgitused

ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum järgmistel tingimustel:

- on sõltumatu ehk ei sisalda endas konservatiivsust ega optimismi;
- väärtus on kaalutud tõenäosusega vastavalt kolmele allahindamise stsenaariumile (baas-, optimistlik ja pessimistlik stsenaarium)
- kajastab raha ajaväärtust
- kasutab mõistlikku ja toetavat informatsiooni minevikusündmustest, praegustest tingimustest ning prognoosidest majandustingimuste kohta.

Grupi ECL mudel järgib laiemalt aktsepteeritud marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summana, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad laenujääke ja kahjumeid maksejõuetuse

puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust (maksejõuetuse tõenäosus ajaperioodide t ja $t+1$ vahel).

ECL arvutused põhinevad järgmisel neljal komponendil:

Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.

Laenu suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale laenusummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgnevad oodatavad muutused, sh põhiosa ja intressi tagasimaksed ning valmisolekulaenude kasutamist.

Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate lepinguliste rahavoogude ja LHV oodatavate rahavoogude vahele (sh tagatistest saadud rahavoogudele). LGD kajastatakse protsendina EAD-st.

Diskontomäära kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdisväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Matemaatiliselt, ECL summa prognoositavale ajaperioodile T (12 kuud või eluea, sõltuvalt kas 12 kuu või eluea hinnang on vajalik) väljendatakse alljärgnevalt:

$$ECL_T = \sum_{t=1}^T PD_t * LGD_t * EAD_t * d_t$$

kus:

$t = 0, \dots, T$	– ühekuuline periood prognoositava ajaperioodi T ulatuses; 12 kuu ECL hinnangu puhul, $T = 12$ kuud; eluea ECL hinnangu puhul, $T =$ laenu oodatav eluiga;
PD_t	– marginaal PD kuu t puhul;
LGD_t	– oodatav LGD kuu t puhul;
EAD_t	– laenusumma, sh oodatavad valmisolekulaenude kasutamised, kuu t puhul;
d_t	– diskontomäär kuu t puhul.

Diskonteerimistegur kujutab endast finantsinstrumendi efektiivset intressimäära (EIR) või selle ligikaudset väärtust.

Arvutuste loogika illustreerimiseks on allolevas tabelis näha lihtsustatud näidet. Tähele tuleb panna, et selle näite puhul tagatud laenude kohta tuleneb LGD otseselt tagatiste väärtusest ning lihtsustuse mõttes on tagatise õiglane väärtus ajas konstantne. Kuid ECL mudel võtab läbi erinevate stsenaariumite arvesse võimalikku tagatise õiglase väärtuse muutust ajas.

	31.01.2021	28.02.2021	31.03.2021	30.04.2021	31.05.2021	30.06.2021	31.07.2021	31.08.2021	30.09.2021
(1) Avatud positsioon (EAD)	4 000	3 500	3 000	2 500	2 000	1 500	1 000	500	0
(2) Marginaalne PD	0,40%	0,38%	0,36%	0,34%	0,32%	0,30%	0,28%	0,26%	0,24%
(3) Tagatise väärtus	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
(4) Võimalik kahjum [Max(0;1-3)]	2 000	1 500	1 000	500	0	0	0	0	0
(5) Oodatav marginaalne kahjum [2*4]	8,00	5,70	3,60	1,70	0	0	0	0	0
(6) Oodatav marginaalne kahjum, diskonteeritud	7,97	5,65	3,56	1,67	0	0	0	0	0
Eluea oodatav krediitkahjum seisuga 31.12.2020 [Summa (6)]		18,85							

Märkus. Diskonteerimine on tehtud eeldusel, et aruandeperioodi lõpp on 31.12.2020 ja diskontomäär on 5%.

Maksejõuetute laenudele arvutatakse ECL järgmiselt:

$$ECL_T = \sum_{t=1}^T LGD_t * Exposure_t * d_t$$

Kokkuvõttes on ECL mudeli eesmärk muuta juba olemasolevate riskiparameetrite väärtused tulevikku suunatud PiT hinnanguteks ja kasutada neid oodatava krediitkahjumi arvutamisel.

Iga riskidimensioon (PD, LGD, EAD) on kaetud sisemiselt arendatud reitingu- ja skoorimudelitega. Need mudelid on arendatud äri- ja krediidiuhtimise eesmärgil.

IFRS 9 parameetrid

Maksejõuetuse definitsioon	90 päeva üle tähtaja - Ebatõenäoliselt makstav ilma panga poolt teiste ressursside kasutamist, nagu näiteks tagatiste realiseerimine
PD	12 kuu PD; eluea PD disagregeeritud täpsemateks marginaal PD tõenäosusteks alam-perioodidele - Tulevikku vaatav PiT hinnang, mis peegeldab praegust ja tulevast majandustingimust ja erinevaid võimalikke tulemusi tulevikus - Ei ole rakendatud regulatiivseid piirmäärasid või ülemäärast konservatiivsust
LGD	- Neutraalsed PiT prognoosid - Võtab arvesse praegusi ja tulevase majandustingimusi ja erinevaid võimalikke tulemusi tulevikus - Sissenõutud maksed on diskonteeritud kasutades diskontomäärana efektiivset intressimäära - Ei ole rakendatud regulatiivseid piirmäärasid või ülemäärast konservatiivsust
CCF/EAD	Peegeldab oodatavaid laenujäägi muutusi laenu eluea jooksul (sh laenugraafiku järgsed maksed ja ettemaksed)
ECL	Rahavoo puudujäägi nüüdisväärtus (PV). Faas 1: 12 kuu PD. Faas 2: eluea PD. Faas 3: PD = 100%

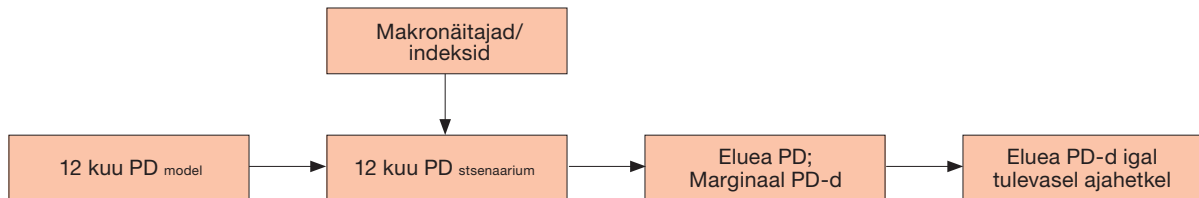
Järgnevates peatükkides on välja toodud, kuidas on olemasolevaid mudeleid kasutatud ECL-i arvutamisel. Samuti on detailsemalt lahti seletatud iga riskidimensioon.

2.3.3.1 Reitingu- ja skooringumudelitest tuleneva PD lisamine ECL mudelisse

IFRS 9 oodatava krediitkahjumi arvutamiseks on vajalikud tulevikku vaatav 12 kuu ja eluea PiT näitajad ning marginaal

PD, mitte ajalooline või pikaajaline keskmine 12 kuu PD (mudeli PD).

Mudeli PD (PD mudel) teisendamine toimub alljärgnevalt:

Kõigepealt, mudeli PD rekalebreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu PiT hinnanguks vastavalt defineeritud makrostse-naariumile (12 kuu PD stsenaarium). Kalibreerimise aluseks on valitud makronäitajad, mis on teisendatud indeksiteks.

Järgmisena konverteeritakse 12 kuu PiT hinnang eluea PD-ks ja marginaal PD-ks. Selleks kasutatakse segmendipõhist standardset maksejõuetuse kõverat, mis annab oodatava maksejõuetuse ajastuse järelejäänud eluea jooksul.

Viimasena arvutatakse eluea PD-d laenu igale tulevasele ajahetkele kuni oodatava eluea lõpuni.

2.3.4 Tulevikku vaatava informatsiooni lisamine ECL mudelisse

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, mis võtaks arvesse ka erinevaid võimalikke tulevikutingimusi, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlus-stsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Muuhulgas võimaldab selline lähene-mine näha mittelineaarseid suhteid alternatiivsete stsenaariumite ja ECL-i vahel.

Matemaatilisel:

$$ECL = p_{base} * ECL_{base} + p_{up} * ECL_{up} + p_{down} * ECL_{down}$$

Kus:

pbaas, ppos, pneg	– vastavalt baas-, positiivse ja negatiivse stsenaariumi tõenäosused;
ECLbaas, ECLpos, ECLneg	– oodatav krediitkahjumi summa, mis on arvutatud iga stsenaariumi kohta

ECL tuletatakse iga stsenaariumi korral üldisest valemist kasutades stsenaariumipõhist riskiparameetri väärtust.

Tõenäosusega kaalutud eluea PD hinnang krediidiriski olulise suurenemise arvutamiseks arvutatakse samamoodi:

$$PD = p_{base} * PD_{base} + p_{up} * PD_{up} + p_{down} * PD_{down}$$

Kus:

PDbaas, PDpos, PDneg	– eluea PD hinnang vastavalt igale stsenaariumile.
----------------------	--

2.3.3.2 LGD lisamine põhimudelitest ECL mudelisse

LGD puhul erineb LGD põhimudeli kasutamine sellest, kas tegemist on tagatud või tagamata laenupositsiooniga.

Kuna IFRS 9 parameeter peab arvesse võtma oodatava laenusumma vähenemist aja jooksul, siis tagatud laenude tagatud osa puhul arvutatakse LGD otse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal.

LGD aluseks olnud LGD mudelist lisatakse ECL arvutusse tagamata laenupositsioonide ja tagatud laenupositsioonide tagamata osa.

Järgmisena lisatakse makromajanduslikud stsenaariumid nii tagatud kui tagamata LGD näitajatesse nagu on ette nähtud vastavas allahindlus-stsenaariumis.

2.3.3.3 CCF hinnangute lisamine põhimudelitest ECL mudelisse

Sisemine CCF hinnang lisatakse otse ECL mudelisse ja kasutatakse EAD arvutamisel. Edasisi korrigeerimisi ei ole vaja teha, sest sisemine hinnang ei sisalda liigset konservatiivsust ega läbi-tsükli (through the cycle, TtC) või languse korrigeerimisi.

2.3.4.1 Valitud näitajad eraisikute laenuportfellis

Eralaenu portfelli jaoks valitud makronäitajad ja nende olulisuse osakaal on toodud järgnevas tabelis:

	Hüpoteeklaen	Tarbimislaenu, fikseeritud määraga	Tarbimislaenu, muutuva määraga (kaasaarvatud liising)
Palga kasv, %	17%	22%	18%
Töötuse määr, %	33%	44%	36%
Eluaseme hinnaindeksi kasv, %	8%	0%	0%
Inflatsiooni määr, %	8%	11%	9%
6 kuu Euribor	17%	0%	18%
Panga laenumarginaalid	17%	22%	18%
KOKKU	100%	100%	100%

Lisa. Iga indikaatori suhteline tähtsus on arvutatud vastavalt indikaatori osakaalule

2.3.4.2 Valitud näitajad ettevõtelaenu portfelli

Ettevõtete puhul võetakse arvesse erinevaid makromajanduslikke ja sektorispetsiifilisi näitajaid. Analüüs viidi läbi kahe sektori lõikes:

- 1) Üldine majandustegevuse klassifikaator vastavalt tegevuskoodile / tähestikuline NACE Rev.2 klassifikatsioon, ja
- 2) alam-sektorid, mis põhineb NACE Rev.2 klassifikaatori madalamatel numbrilistel koodidel.

Analüüsi põhjal tehti järgmised järeldused:

Kõiki sektoreid mõjutab samasugune krediidsükkel ning suuri sektoriüleseid majanduslikke raskusi kogetakse samaaegselt hoolimata sellest, et on teatud eripärad tööstusharu alam-sektorite vahel (nt tootmises)

On ainult teatud hulk muutujaid, mis „töötavad“ - muutujad, millede põhjal saab teha järeldusi, „töötavad“ enamustes tööstusharudes sarnaselt:

- SKP kasv, mis selgitab majanduse üldist olukorda,
- Käibe muutus,
- Töötajate arvu muutus.

Muuhulgas testiti ka kasumite/kahjumite muutust tööstusharus, mis aga oli maksejõuetuse riski kohta järelduste tegemiseks liiga volatiilne.

On mõned makronäitajad, mis on teatud tööstusharus, alamsektoris ja/või alamsektorite grupis olulised, isegi kui korrelatsioone on keeruline näidata väheste vaatluste ja/või vaatluse suhteliselt lühikese ajaperioodi tõttu. Näiteks:

- Eksporditingimused ekspordile orienteerunud sektorites nagu metalli- ja keemiatooted ning elektroonikaseadmed.
- Rahvastiku kasv ja sissetulekute kasv elamukinnisvara sektoris.

- Kodumajapidamiste tarbimise kasv sisetarbimisele orienteeritud tööstusharudes nagu jaekaubandus.

Kokkuvõttes valiti ettevõtete jaoks näitajaks brutolisandväärtus tööstusharude kaupa, mis andis järgmised tulemused:

- Jälgitav korrelatsioon maksejõuetuse määrades;
- SKP, mis on kõige lähedasem indikaator brutolisandväärtusele, on eelistatud lähenemine sektori jaoks.

Kergem on prognoosida makromajandust kui alternatiivseid indikaatoreid.

Majandusnäitajate eeldused

Makromajanduslikud stsenaariumid (prognoosid) ja näitajad (sh ettevõtelaenu portfelli PD ja LGD hinnangud) töötatakse läbi vähemalt kord aastas krediidiuhtimise osakonnas, kus konsulteeritakse ka makromajandusanalüütikutega ning ekspertidega riskikontrolli, äri- ja finantsosakonnast.

Markomajanduslikku arengut monitooritakse kvartaalselt, kui vastavad andmed avalikustatakse. Prognoose uuendatakse jooksvalt, et tagada õigeaegselt uue tulevikku vaatava informatsiooni lisamine ECL hinnangusse.

Väljatöötatud allahindlusstsenaariumid ja olulised uuen- dused stsenaariumitele kinnitatakse riski ja kapitali komitees.

Kõige olulisemad eeldused aruandlusperioodi lõpu ECL-i hinnangu arvutamiseks seisuga 31. detsember 2020 on välja toodud allolevas tabelis. Kõikide portfelli kohta kasutati stsenaariume „baas-“, „positiivne“ ja „negatiivne“.

Seisuga 31.12.2020

	Baasstsenaarium		Negatiivne stsenaarium		Positiivne stsenaarium	
Üldised makromajanduslikud näitajad	2021E	2022E	2021E	2022E	2021E	2022E
SKP reaalkasv, %	2,4%	4,5%	-1,1%	6,6%	4,5%	3,5%
Majapidamiste tarbimine, %	2,3%	4,1%	-1,1%	5,0%	4,5%	4,6%
Valitsussektori tarbimine, %	-1,9%	0,6%	2,3%	0,8%	2,0%	1,5%
Kapitali kogumahutus põhivarasse, %	3,2%	7,5%	-5,0%	9,0%	8,0%	4,5%
Toodete ja teenuste eksport, %	3,5%	6,6%	-3,8%	9,3%	6,0%	3,5%
Toodete ja teenuste import, %	4,2%	6,5%	-5,0%	9,0%	7,0%	4,5%
Nominaalne SKP, mln eurot	27 658	29 481	26 764	28 945	28 364	30 120
SKP deflaator, % muutus	1,3%	2,1%	1,1%	1,7%	1,7%	2,6%
Tarbijahinna tõus, %	1,0%	1,9%	0,5%	1,5%	1,5%	2,3%
Töötuse määr, %	9,1%	8,2%	12,0%	10,0%	8,5%	7,5%
Tööhõive muutus, %	-1,1%	1,0%	-3,7%	2,2%	1,7%	1,0%
Netokuupalga tõus, %	-0,6%	2,6%	-1,0%	1,6%	3,0%	4,2%
Kinnisvarahinna indeksi tõus, %	-5,0%	3,5%	-10,0%	2,1%	-3,0%	4,5%
6 kuu Euribor	-0,5%	-0,5%	-0,5%	-0,5%	-0,5%	-0,5%
Pankade laenumarginaalid uutele laenudele	3,1%	3,3%	3,3%	3,5%	3,0%	3,1%

Nominaalkasv

	Baasstsenaarium		Negatiivne stsenaarium		Positiivne stsenaarium	
Brutolisandväärtus sektorite lõikes, aastane muutus	2021E	2022E	2021E	2022E	2021E	2022E
Kokku – kõik NACE tegevusalad	2,6%	5,8%	-0,2%	6,8%	5,2%	5,4%
Põllumajandus, metsandus, kalandus	4,1%	6,6%	0,3%	8,7%	6,8%	6,2%
Tööstus (v.a ehitus)	4,3%	7,3%	-0,3%	9,6%	7,6%	7,5%
Tööstus, v.a ehitus ja tootmine (enamasti energiaga seotud)	0,8%	6,6%	-2,5%	8,1%	3,3%	6,2%
Tootmine	5,3%	7,5%	0,3%	10,0%	8,8%	7,9%
Ehitus	-0,1%	8,0%	-3,3%	10,2%	2,5%	7,6%
Hulgi- ja jaekaubandus, transport, majutus, tootlustus	5,5%	8,3%	0,3%	10,7%	9,9%	7,3%
Info ja side	1,0%	3,8%	0,3%	6,8%	4,9%	3,5%
Finants- ja kindlustustegevus	1,3%	1,6%	0,3%	5,7%	3,9%	1,3%
Kinnisvaraalaane tegevus	2,8%	9,2%	-1,8%	9,5%	6,3%	8,8%
Kutse-, teadus- ja tehnikalaane tegevus; haldus- ja abitegevused	-2,3%	2,7%	-5,5%	8,1%	0,2%	2,3%
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	0,0%	2,2%	1,6%	-2,6%	-3,0%	6,2%
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg; Muud teenindavad tegevused; Kodumajapidamiste kui tööandjate tegevus; kodumajapidamiste oma tarbeks mõeldud eristamata kaupade tootmine ja teenuste osutamine	8,0%	6,6%	-4,5%	18,4%	10,8%	6,2%

Majanduslike stsenaariumite kaalud seisuga 31. detsember 2020 on järgmised:

Seisuga 31.12.2020

	Baasstsenaarium	Negatiivne stsenaarium	Positiivne stsenaarium
Majandusliku stsenaariumi kaalud	60%	30%	10%

Majanduslike stsenaariumite kaalud seisuga 31. detsember 2019 on järgmised:

Seisuga 31.12.2019

	Baasstsenaarium	Negatiivne stsenaarium	Positiivne stsenaarium
Majandusliku stsenaariumi kaalud	65%	25%	10%

Kõige olulisemad eeldused aruandlusperioodi lõpu ECL-i hinnangu arvutamiseks seisuga 31. detsember 2019 on välja toodud allolevas tabelis. Kõikide portfelli kohta kasutati stsenaariume „baas-“, „positiivne“ ja „negatiivne“.

Seisuga 31.12.2019

	Baasstsenaarium		Negatiivne stsenaarium		Positiivne stsenaarium	
Üldised makromajanduslikud näitajad	2020E	2021E	2020E	2021E	2020E	2021E
Tegelik SKP kasv, %	2,2%	2,6%	0,2%	0,6%	2,7%	3,1%
Majapidamiste tarbimine, %	3,6%	2,8%	1,6%	0,8%	4,1%	3,3%
Valitsussektori tarbimine, %	0,1%	-0,2%	-2,0%	-2,2%	0,6%	0,3%
Kapitali kogumahutus põhivarasse, %	0,6%	2,7%	-1,5%	0,7%	1,1%	3,2%
Toodete ja teenuste eksport, %	1,6%	3,1%	-0,4%	1,1%	2,1%	3,6%
Toodete ja teenuste import, %	2,1%	3,1%	0,1%	1,1%	2,6%	3,6%
Nominaalne SKP, mln eurot	29 472	31 010	27 791	28 111	30 048	31 924
SKP deflaator, % muutus	3,0%	2,6%	1,0%	0,6%	3,5%	3,1%
Tarbijahinna tõus, %	2,1%	2,0%	2,0%	2,0%	2,6%	2,5%
Töötuse määr, %	5,6%	5,9%	7,6%	7,9%	5,1%	5,4%
Tööhõive muutus, %	0,2%	-0,1%	-0,3%	-0,8%	0,7%	0,5%
Netokuupalga tõus, %	5,5%	5,1%	3,4%	3,1%	5,9%	5,6%
Kinnisvarahinna indeksi tõus, %	4,0%	4,1%	-4,8%	-4,4%	5,5%	5,1%
6 kuu Euribor	-0,6%	-0,5%	-0,6%	-0,6%	-0,5%	-0,3%
Pankade laenumarginaalid uutele laenudele	2,3%	2,5%	2,5%	2,7%	2,0%	2,0%

Nominaalkasv

	Baasstsenaarium		Negatiivne stsenaarium		Positiivne stsenaarium	
Brutolisandväärtus sektorite lõikes, aastane muutus	2020E	2021E	2020E	2021E	2020E	2021E
Kokku – kõik NACE tegevusalad	5,3%	5,2%	1,2%	1,2%	6,2%	6,2%
Põllumajandus, metsandus, kalandus	5,0%	5,0%	0,6%	0,5%	9,3%	6,0%
Tööstus (v.a ehitus)	4,9%	5,0%	-0,2%	0,3%	6,2%	5,7%
Tööstus, v.a ehitus ja tootmine (enamasti energiaga seotud)	5,0%	5,0%	-0,5%	-0,6%	6,0%	6,0%
Tootmine	5,0%	5,0%	-0,1%	0,5%	6,3%	5,7%
Ehitus	3,6%	5,0%	-8,5%	0,5%	6,0%	7,4%
Hulgi- ja jaekaubandus, transport, majutus, tootlustus	4,5%	4,5%	0,1%	0,1%	5,5%	6,9%
Info ja side	8,5%	8,4%	8,5%	8,4%	9,5%	9,4%
Finants- ja kindlustustegevus	7,2%	5,0%	2,7%	-2,6%	7,1%	6,0%
Kinnisvaraala tegevus	4,0%	4,1%	-4,8%	-4,4%	5,5%	5,1%
Kutse-, teadus- ja tehnikaala tegevus; haldus- ja abitegevused	5,0%	5,0%	0,6%	0,5%	6,0%	6,0%
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	5,0%	5,0%	6,1%	5,5%	6,0%	6,0%
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg; Muud teenindavad tegevused; Kodumajapidamiste kui tööandjate tegevus; kodumajapidamiste oma tarbeks mõeldud eristamata kaupade tootmine ja teenuste osutamine	0,8%	0,6%	-1,5%	-3,7%	1,7%	1,6%

Sensitiivsusanalüüs

Kõige olulisemad eeldused, mis mõjutavad ECL allahindlusi on järgmised:

Jaelaenud

- Töötuse määr
- Palgatõus
- Euribor
- Laenumarginaalid
- SKP

Ettevõtteleenud

- Oodatavad portfelli PiT PD väärtused iga stsenaariumi korral
- Oodatav LGD mõju negatiivse stsenaariumi puhul

Allpool olev tabel illustreerib positiivse ja negatiivse stsenaariumi kaalude muutuste mõju portfellile seisuga 31. detsember 2019 ja 31. detsember 2020.

31.12.2020	65-5-30	65-15-20
(tuhandetes eurodes)	(baas/pos/neg)	(baas/pos/neg)
Stsenaariumite kaalude muutus	1 048	-1 127

31.12.2019	65-5-30	65-15-20
(tuhandetes eurodes)	(baas/pos/neg)	(baas/pos/neg)
Stsenaariumite kaalude muutus	293	-284

Allpool on välja toodud ECL-i muutused seisuga 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019, mida mõjutaks võimalik muutus mõnes esialgses eelduses kasutatud muutujas (nt mõju ECL-le, suurendades töötuse määrat X% võrra nii baas-, positiivses kui ka negatiivses stsenaariumis):

31.12.2020

(tuhandetes eurodes)	Kasvu mõju	Vähenemise mõju
Töötuse määr +/-1%	51	-66
Palgatõus +/- 5%	-99	38
Euribor +/-0.5%	9	-15
Pankade laenumarginaalid +/-0.5%	39	-129
Tarbijahinna tõus +/-1%	-41	24
Kinnisvarahinna indeks +/- 2%	-3	2
Brutolisandväärtus sektorite lõikes, aastane muutus +/- 5%	-52	48

31.12.2019

(tuhandetes eurodes)	Kasvu mõju	Vähenemise mõju
Töötuse määr +/-1%	114	-93
Palgatõus +/- 5%	-113	92
Euribor +/-0.5%	17	-11
Pankade laenumarginaalid +/-0.5%	159	-167
Tarbijahinna tõus +/-1%	-37	30
Kinnisvarahinna indeks +/- 2%	-4	4
Brutolisandväärtus sektorite lõikes, aastane muutus +/- 5%	-37	34

Grupp on teinud stressiteste, kus PD ja LGD hinnangud suurenevad mõlemad 0,5 korda. Stressitestide kogumõju allahindlustele on toodud järgnevas tabelis. Tabel sisaldab laene, millele on moodustatud üldine allahindlus (välja arvatud finantsvõimenduslaenud) ning oluline saldo ja potentsiaalne mõju.

2020

(tuhandetes eurodes)	Mõju allahindlusele
LGD negatiivne 0,9	812
LGD negatiivne 1,0	-756
Keskmine PiT PD -0,5%	-2 267
keskmine PiT PD +0,5%	2 719

2019

(tuhandetes eurodes)	Mõju allahindlusele
LGD negatiivne 0,9	136
LGD negatiivne 1,0	29
Keskmine PiT PD -0,5%	-898
keskmine PiT PD +0,5%	875

2.4 Krediidiriski positsioon

2.4.1 Maksimaalne krediidiriski positsioon – väärtuse langusele avatud finantsinstrumendid

Alljärgnevad tabelid sisaldavad finantsinstrumente krediidiriski positsioonide analüüsi, millele on rakendatud ECL

allahindlust. Finantsvarade brutoväärtus kajastab ka Grupi maksimaalset avatust krediidiriskile nende varade puhul.

Vaata lähemalt riskide juhtimise osa punkti 2.3 „Oodatava krediidikahjumi mõõtmine“ lisainformatsiooni saamiseks, kuidas mõõdetakse oodatavat krediidikahjumit (ECL) ja kuidas on määratletud ülalkirjeldatud kolm faasi “.

Juriidilistele isikutele antud laenude jaotus sisereitingute järgi

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019	Järk
3 madal krediidirisk	5 696	0	Investeeringisjärk
4 madal krediidirisk	54 330	40	
5 madal krediidirisk	93 398	14 984	
6 madal krediidirisk	118 262	133 531	
7 keskmine krediidirisk	230 066	217 399	
8 keskmine krediidirisk	426 019	264 910	
9 kõrgendatud krediidirisk	159 787	153 067	
10 kõrge krediidirisk	60 329	49 691	Mitte-investeeringisjärk (sh spetsiaalne
11 kõrge krediidirisk	16 770	4 559	monitoorimine)
12 mitterahuldav reiting	21 014	4 505	
13 maksejõuetu	7 414	1 036	Maksejõuetu
Ettevõtte kokku	1 193 085	843 722	
VKEdest jaekliendid	58 953	41 361	
Liising	102 297	66 060	
Korteriühistud	7 135	0	
Muu	6 070	3 827	
Kokku	1 367 540	954 970	

Ärikliendilaenude portfell

Ärikliendilaenud

ECL faasid	2020					2019				
(tuhandetes eurodes)	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud või väljastatud krediidikahju- miga laenud	Kokku	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud või väljastatud krediidikahju- miga laenud	Kokku
Järk										
Investeeringisjärk	926 530	161 028	0	0	1 087 558	772 136	11 796	0	0	783 932
Mitte-investeeringisjärk (sh spetsiaalne monitoorimine)	27 749	70 364	0	0	98 113	31 891	26 863	0	0	58 754
Maksejõetus	51 352	14 083	8 067	0	73 502	36 565	4 629	1 203	0	42 397
Bruto-jääkväärtus	1 005 631	245 475	8 067	0	1 259 173	840 592	43 288	1 203	0	885 083
Allahindlus	3 940	8 029	1 480	0	13 449	2 546	1 174	98	0	3 818
Bilansiline jääkväärtus	1 001 691	237 446	6 587	0	1 245 724	838 046	42 114	1 105	0	881 265

Faas 3 sisaldab 31. detsembri 2020 seisuga 9 laenu, mis on kõiki kolme stsenaariumi arvesse võttes väga tugevalt tagatud ning seetõttu on nende ECL 1 222 tuhat eurot.

Faas 3 sisaldab 31. detsembri 2019 seisuga 3 laenu, mis on kõik väga tugevalt tagatud, võttes arvesse kõiki 3 stsenaariumi, ning seetõttu on nende ECL 0 eurot.

Ettevõtteleenudega seotud finantsseisundi aruande väliste positsioonide osas kajastati seisuga 31. detsember 2020 allahindlusi summas 446 tuhat eurot (31.12.2019: 178 tuhat eurot).

Seisuga 31. detsember 2020 moodustab allahindlusreserv 1,09% ettevõtteleenudest ja arvelduslaenudest ning vastavatest intressinõuetest (31.12.2019: 0,44%).

Seisuga 31. detsember 2020 moodustab grupipõhine allahindlusreserv 0,436% kaubanduse rahastamise portfelist ja vastavatest intressinõuetest (31.12.2019: 0,38%).

Seisuga 31. detsember 2020 moodustab grupipõhine allahindlusreserv 0,1% ettevõtete faktooringuportfelist ja vastavatest intressinõuetest (31.12.2019: 0,1%).

Seisuga 31. detsember 2020 moodustab grupipõhine allahindlusreserv 0,03% korteriühistute laenuportfelist ja vastavatest intressinõuetest (seisuga 31.12.2019 sellised laenud puudusid).

Liising**ECL faasid****2020****2019***(tuhandetes eurodes)*

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud või väljastatud krediidikahju- miga laenud	Kokku	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud või väljastatud krediidikahju- miga laenud	Kokku
Järk										
Investeeringisjärk	101 187	0	0	0	101 187	77 686	0	0	0	77 686
Mitte-investeeringisjärk (sh spetsiaalne monitoorimine)	0	27 269	0	0	27 269	0	11 711	0	0	11 711
Maksejõuetus	0	0	395	0	395	0	0	91	0	91
Bruto jääkväärtus	101 187	27 269	395	0	128 851	77 686	11 711	91	0	89 488
Allahindlus	295	1 010	80	0	1 385	143	478	18	0	639
Bilansiline jääkväärtus	100 892	26 259	315	0	127 466	77 543	11 233	73	0	88 849

Liisinglepingute allahindlused moodustatakse vastavalt liisingu skoorimudelitele. Allahindamine toimub samadel põhimõtetel nagu tarbimislaenude puhul.

Seisuga 31. detsember 2020 moodustasid grupipõhised allahindlused liisinguportfelli 1,07% (31.12.2019: 0,71%).

Erakliendilaenud**ECL faasid****2020****2019***(tuhandetes eurodes)*

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud või väljastatud krediidikahju- miga laenud	Kokku	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud või väljastatud krediidikahju- miga laenud	Kokku
Järk										
Investeeringisjärk	667 113	0	0	0	667 113	593 926	0	0	0	593 926
Mitte-investeeringisjärk (sh spetsiaalne monitoorimine)	0	80 705	0	0	80 705	0	43 101	0	0	43 101
Maksejõuetus	0	0	2 517	1 157	3 674	0	0	175	1 891	2 066
Bruto jääkväärtus	667 113	80 705	2 517	1 157	751 492	593 926	43 101	175	1 891	639 093
Allahindlus	174	481	133	33	821	222	552	9	68	851
Bilansiline jääkväärtus	666 939	80 224	2 384	1 124	750 671	593 704	42 549	166	1 823	638 242

Hüpoteeklaenuportelli allahindlused moodustatakse sama raamistiku alusel mis tarbimislaenude puhul. Seisuga 31. detsember 2020 moodustasid grupipõhised allahindlused hüpoteeklaenuportellist 0,09% (31.12.2019: 0,13%).

Tarbimise rahastamine

ECL faasid 2020						2019					
(tuhandetes eurodes)											
	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud või väljastatud krediitkahju- miga laenud	Kokku	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud või väljastatud krediitkahju- miga laenud	Kokku	
Järk											
Investeeringisjärk	64 052	0	0	0	64 052	66 713	0	0	0	66 713	
Mitte-investeeringisjärk (sh spetsiaalne monitoorimine)	0	9 661	0	0	9 661	0	6 631	0	0	6 631	
Maksejõuetus	0	0	534	1	535	0	0	138	3	141	
Bruto jääkväärtus	64 052	9 661	534	1	74 248	66 713	6 631	138	3	73 485	
Allahindlus	398	481	298	1	1 178	390	329	68	3	790	
Bilansiline jääkväärtus	63 654	9 180	236	0	73 070	66 323	6 302	70	0	72 695	

PD ja LGD väärtused uuendatakse vähemalt kord aastas uute ajalooliste andmetega, selleks et portfellis säilitada piisavalt ajakohaseid allahindluse tasemeid. Vajadusel kajastatakse finantsseisundi aruandes täiendavad allahindlused. Kui mittetöötavate või ebatöenäoliselt laekuvate laenude sissenõudmise jätkamine ei ole majanduslikult kasulik ega praktiline, hinnatakse laen lootusetuks ja kantakse maha.

Seisuga 31. detsember 2020 on mahakantud ja finantsseisundi aruande väliselt kajastatavate tarbimislaenude brutosumma 298 tuhat eurot (2019: 68 tuhat).

Seisuga 31. detsember 2020 moodustab grupipõhine allahindlusreserv 1,79% tarbimislaenudest ja nendega seotud intressinõuetest (31.12.2019: 1,26%).

Tarbimislaenude portfelliga seotud finantsseisundi aruande välises positsioonides kajastati seisuga 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019 allahindlusi summas 0 tuhat eurot.

Seisuga 31. detsember 2020 moodustas grupipõhine allahindlusreserv 1,21% järelmaksulaenude portfelist (31.12.2019: 0,68%).

Seisuga 31. detsember 2020 moodustas grupipõhine allahindlusreserv 0,94% krediitkaardilaenudest ja nendega seotud nõuetest (31.12.2019: 0,7%).

Krediitkaartidega seotud finantsseisundi aruande välises positsioonides kajastati seisuga 31. detsember 2020 allahindlusi summas 3,5 tuhat eurot (31.12.2019: 2,5 tuhat eurot).

Investeeringute rahastamine

ECL faasid 2020						2019					
(tuhandetes eurodes)											
	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud või väljastatud krediitkahju- miga laenud	Kokku	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud või väljastatud krediitkahju- miga laenud	Kokku	
Järk											
Investeeringisjärk	11 917	0	0	0	11 917	5 988	0	0	0	5 988	
Mitte-investeeringisjärk (sh spetsiaalne monitoorimine)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maksejõuetus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bruto jääkväärtus	11 917	0	0	0	11 917	5 988	0	0	0	5 988	
Allahindlus	25	0	0	0	25	6	0	0	0	6	
Bilansiline jääkväärtus	11 892	0	0	0	11 892	5 982	0	0	0	5 982	

Allahindlusreserv moodustas finantsvõimenduslaenude portfelist 0,21% (2019: 0,11%).

2.4.2 Maksimaalne avatus krediidiriskile – väärtuse langusele mitteavatud finantsinstrumendid

Väärtuse langusele mitteavatud finantsinstrumendid on finantsvarad, mille arvestus toimub õiglasel väärtuses, sest krediidiriski muutus kajastatakse automaatselt turuväärtuse muutuse kaudu.

Lisaks jäetakse arvutusest välja väiksema krediidiriskiga kontod, nagu:

- raha ja pangakontod Eesti Pangas
- nostro kontod

Mõlemad kontotüübid on madala krediidiriskiga ja tähtaeg on enamasti 1 päev. Raha ja saldod Eesti Pangas on limiteeritud valuutades - lubatud on vaid valuutad, millega pank ise kaupleb. Nostro kontodel on krediidiriski limiidid, kus iga osalisel on kohustus omada minimaalselt investimisjärgu reitingut. Juhul kui osalise reitingut vähendatakse alla selle taseme, ei kvalifitseeru nostro konto enam omama saldod pangapäeva lõpuks.

2.4.3 Tagatised

Grupil on mitmeid eeskirju ja praktikaid riskide vähendamiseks. Kõige tavapärasem nendest on aktsepteerida tagatist ettemaksuna. Grupil on sisemised eeskirjad tagatiste spetsiifilise klassi vastuvõetavuse või krediidiriski vähendamise kohta.

Tagatise väärtust hindab Grupp laenu taotlusprotsessi käigus, mis vaadatakse üle perioodiliselt. Hinnangud tagatiste turuväärtusele põhinevad konservatiivsusprintsibile, mis võtab arvesse tagatise tüübi, asukoha, realiseerimise tõenäosuse ja likviidsuse.

Kinnisasjade hindamisel kasutatakse eksperthinnanguid. Turuväärtuste ajakohasuse tagamiseks uuendatakse kommerts-kinnisvara individuaalseid hinnanguid vähemalt üks kord aastas. Elukondliku ning muu homogeenset tüüpi kinnisvara puhul kasutatakse regulaarseks ümberhindluseks ka statistilisi indekseerimis-mudeleid.

Põhilised laenude ja ettemaksete tagatiste tüübid on järgmised:

- Hüpoteek
- Kommerts-pant
- Kauba pant
- Deposiid
- Krediidikindlustus
- Kaubeldavad väärt-paberid
- Noteerimata väärt-paberid

- Nõudeõiguse pant
- KredExi, Maaelu Edendamise Sihtasutuse või Euroopa Investeerimisfondi garantiid
- Akreditiiv
- Era- või juriidilise isiku käendus
- Sõidukid, masinad, õhusõidukid, seadmed jne.

Eelistatud on sellised tagatised, mille puhul ei ole tugevat korrelatsiooni kliendi makseriski ja tagatise väärtuse vahel ehk panditav vara peab olema kindlustatud, tagatise eluiga peab olema pikem kui laenu tagastustähtaeg ning tagatise turuväärtus peab ületama laenujääki.

Tagamata laenu väljastatakse eraisikutele teatud summa ulatuses. Juriidilistele isikutele on see lubatud ainult sellisel juhul, kui rahavoogude prognoos näitab stabiilseid ja suuri rahavoogusid ja/või kliendi krediidirisk hinnatakse madalaks.

Aruandeperioodi jooksul pole Grupi eeskirjad seoses tagatistega oluliselt muutunud ning samuti pole olnud märkimisväärt muutust tagatiste üldises kvaliteedis, mis on Grupi valduses olnud eelmisest aruandeperioodist alates.

Hüpoteeklaenudel on piisavalt madal laenu ja väärtuse (LTV) suhe, millest tulenevalt on hüpoteeklaenude puhul allahindlused pigem väiksema kaotusega, mis vastab Grupi oodatavale krediidikahjumi mudelile. Seisuga 31. detsember 2020 oli selliste finantsvarade bilansiline jääkväärtus 695 204 tuhat eurot.

Grupp jälgib põhjalikult krediidikahjumiga finantsvarade tagatise, kui muutub tõenäolisemaks, et Grupp peab krediidiriski maandamiseks tagatise realiseerima. Krediidikahjumiga finantsvara ja sellega seotud krediidiriski maandamiseks hoitavaid tagatise on näha allolevas tabelis:

31.12.2020

(tuhandetes eurodes)

	Bruto jääkväärtus	Allahindlus	Bilansiline jääkväärtus	Tagatise õiglane väärtus
Krediidikahjumiga varad				
Laenuid juriidilistele isikutele:				
- Suured ettevõtted	7 576	1 298	6 278	8 301
Laenuid eraisikutele:				
- Hüpoteeklaenuid	2 797	80	2 717	9 339
Krediidikahjumiga varad kokku	10 373	1 378	8 995	17 640

31.12.2019

(tuhandetes eurodes)

	Bruto jääkväärtus	Allahindlus	Bilansiline jääkväärtus	Tagatise õiglane väärtus
Krediidikahjumiga varad				
Laenuid juriidilistele isikutele:				
- Suured ettevõtted	1 055	0	1 055	2 800
Laenuid eraisikutele:				
- Hüpoteeklaenuid	1 886	56	1 830	2 243
Krediidikahjumiga varad kokku	2 941	56	2 885	5 043

Järgnevas tabelis on kajastatud laenude ja nõuete tagatiste info tagatise liigi ning bilansilise jääkväärtuse või tagatise

õiglase väärtuse, juhul kui see on madalam, alusel. Alatagatud osa on kajastatud real "Tagatiseta".

**Laenude jagunemine tagatiste lõikes
seisuga 31.12.2020**

(tuhandetes eurodes)

	Ettevõttelaenuid, sh arvelduskrediit, faktooring, korteri- riühistute laenuid, kaubalaenuid	Tarbimislaenuid, sh krediit- kaardid, järel- maksulaenuid	Investee- ringute rahastamine	Liising	Eraklien- dilaenuid, sh hüpoteeklaenuid, arvelduskrediit, õppelaen, kinnisvaraliising	Kokku
Noteeritud väärtpaberid	0	0	11 917	0	0	11 917
Noteerimata väärtpaberid	14 888	0	0	0	1 024	15 912
Hüpoteek, kinnisvara	670 484	0	0	0	735 067	1 405 551
Kredex ja MES käendused	38 232	0	0	0	9 537	47 769
Nõudeõiguse pant	63 810	0	0	0	0	63 810
Deposiidid	3 469	0	0	0	2 000	5 469
Liisitud vara	0	0	0	88 309	0	88 309
Muud	78 018	0	0	0	0	78 018
Tagatiseta	390 272	74 247	0	40 543	3 864	508 926
Kokku	1 259 173	74 247	11 917	128 852	751 492	2 225 681

**Laenude jagunemine tagatiste lõikes
seisuga 31.12.2019**

(tuhandetes eurodes)

	Ettevõttelaenuid, sh arvelduskrediit, faktooring, korteri- riühistute laenuid, kaubalaenuid	Tarbimislaenuid, sh krediit- kaardid, järel- maksulaenuid	Investee- ringute rahastamine	Liising	Eraklien- dilaenuid, sh hüpoteeklaenuid, arvelduskrediit, õppelaen, kinnisvaraliising	Kokku
Noteeritud väärtpaberid	0	0	5 988	0	0	5 988
Noteerimata väärtpaberid	35 396	0	0	0	1 066	36 462
Hüpoteek, kinnisvara	581 750	0	0	0	626 880	1 208 630
Kredex ja MES käendused	30 377	0	0	0	3 293	33 670
Nõudeõiguse pant	84 365	0	0	0	0	84 365
Deposiidid	3 141	0	0	0	2 000	5 141
Liisitud vara	0	0	0	76 407	0	76 407
Muud	51 174	0	0	0	-237	50 937
Tagatiseta	98 881	73 487	0	13 080	6 091	191 539
Kokku	885 083	73 487	5 988	89 487	639 093	1 693 138

Finantsvõimenduslaenude tagatise monitooritakse igapäevaselt ning kui tagatise väärtus langeb, viiakse kohe läbi vajalikud meetmed krediitkahjude vältimiseks. Seisuga 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019 on kõik võimenduslaenud ületagatud. Tarbimis- ja krediitkaardilaenud on väljastatud tagatiseta ning riski maandamiseks toimub regulaarne klientide maksekäitumise monitoorimine. Liisingud ja hüpoteeklaenud on kõik ületagatud. Liisingute, järelmaksulaenude, hüpoteeklaenude ja eraisikute arvelduskrediidi osas monitoorib Grupp regulaarselt võlgnevuses kliente.

Alatagatud ettevõtuluslaenude osas tuleb arvesse võtta, et Grupp on teatud tagatiste (isiklikud käendused, kommertspandid) turuväärtust hinnanud konservatiivselt. Alatagatud laenud on peamiselt kõrgema riskiga, mille osas teostab Grupi krediitdikomitee võimalike krediitkahjude maandamiseks igakuist monitoorimist. Alatagatud laenude hulgas on üle 90 päeva võlas lepinguid kogusummas 1 465 tuhat (2019: 322 tuhat) eurot, mille tagatiste väärtus on 1 208 tuhat (2019: 131 tuhat) eurot.

(tuhandetes eurodes)	Ületagatud laenud		Alatagatud laenud	
	Bilansiline jääkväärtus	Tagatise õiglase väärtus	Bilansiline jääkväärtus	Tagatise õiglase väärtus
Seisuga 31.12.2020	964 450	351 235	1 261 231	448 867
Ettevõtelaenud, sh arvelduskrediit, faktooring,				
korteriühistute laenud, kaubalaenud	371 650	794 170	887 523	328 285
Tarbimislaenud, sh krediitkaardid, järelmaksulaenud	0	0	74 247	0
Investeeringute rahastamine	11 917	233 811	0	0
Liising	16 625	26 134	112 226	59 575
Erakliendilaenud, sh hüpoteeklaenud, arvelduskrediit, öppelaen, kinnisvaraliising	564 257	1 254 497	187 235	61 007
Seisuga 31.12.2019	886 339	1 713 189	806 799	501 127
Ettevõtelaenud, sh arvelduskrediit, faktooring,				
korteriühistute laenud, kaubalaenud	272 450	477 402	612 633	364 976
Tarbimislaenud, sh krediitkaardid, järelmaksulaenud	0	0	73 487	0
Investeeringute rahastamine	5 988	137 767	0	0
Liising	76 407	76 407	13 081	0
Erakliendilaenud, sh hüpoteeklaenud, arvelduskrediit, öppelaen, kinnisvaraliising	531 494	1 021 613	107 598	136 151

2.5 Laenude allahindlus

Perioodi laenude allahindlust mõjutavad erinevad faktorid, mis on toodud allpool:

- Faaside 1, 2 ja 3 vahelised liikumised finantsinstrumentide krediidiriski olulise suurenemise (või vähenemise) tõttu või määratakse perioodi jooksul krediidikahjumi staatusesse ning järgneb faasi tõus (või langus) 12 kuu ja eluea ECL vahel;
- Täiendavad allahindlused perioodi jooksul väljastatavate uute finantsinstrumente arvelevõtmisel, nagu ka allahindluse vabastamine perioodi jooksul lõpetatud finantsinstrumentide kajastamisel;
- Regulaarsetest sisendite uuendamisest tingitud PD, EAD ja LGD muutuste mõju ECL-i mõõtmisele;
- Mudelite ja eelduste muutuste mõju ECL-i mõõtmisele;
- Allahindluse tühistamine ECL-is seoses aja möödumisega, kuna ECL-i mõõdetakse nüüdisväärtuse baasil;
- Välisvaluuta muutuste mõju välisvaluutas kajastatud varadele ja teistele liikumistele; ning
- Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul ja allahindluste mahakandmised, mis on seotud perioodi jooksul mahakantud varadega (vt riskide juhtimise osa punkt 3.2.6).

Järgnevad tabelid illustreerivad allahindluse muutumist aruandeperioodi jooksul eelpool toodud faktorite tõttu.

Ärikliendilaenud

(tuhandetes eurodes)

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud krediidikahjumiga	Kokku
Allahindlus seisuga 01.01.2020	2 547	1 174	98	0	3 819
Kasumiaruande mõjuga liikumised					
Liikumised:					
Faasist 1 faasi 2	-1 013	2 888	NA	NA	1 875
Faasist 1 faasi 3	-25	NA	1 004	NA	979
Faasist 2 faasi 1	1	-5	NA	NA	-4
Faasist 3 faasi 1	0	NA	0	NA	0
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	2 137	699	0	0	2 836
PD/LGD/EAD muutused	-842	-766	974	0	-634
Muudatused mudeli eeldustes ja metodoloogias	1 423	4 150	-589	0	4 984
Finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimised	0	0	0	0	0
Allahindluse tühistamine(a)	0	0	0	0	0
Valuutakursi ja teised liikumised	0	0	0	0	0
Kokku kasumiaruande neto allahindlus perioodi jooksul	1 680	6 967	1 389	0	10 036
Muud liikumised ilma kasumiaruande mõjuta					
Liikumised:					
Faasist 2 faasi 3	NA	-28	28	NA	0
Faasist 3 faasi 2	NA	0	0	NA	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul	-287	-83	-36	0	-406
Mahakandmised	0	0	0	0	0
Allahindlus seisuga 31.12.2020	3 940	8 030	1 479	0	13 449

Ärikliendilaenud

(tuhandetes eurodes)

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud krediidikahjumiga	Kokku
Allahindlus seisuga 01.01.2019	2 308	1 296	5 245	186	9 035
Kasumiaruande mõjuga liikumised	-133	133	0	0	0
Liikumised:					
Faasist 1 faasi 2	-156	156	NA	NA	0
Faasist 1 faasi 3	0	NA	0	NA	0
Faasist 2 faasi 1	23	-23	NA	NA	0
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	811	731	0	0	1 542
PD/LGD/EAD muutused	-81	-37	0	NA	-118
Muudatused mudeli eeldustes ja metodoloogias	-1	0	0	NA	0
Finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimised	0	0	0	NA	0
Allahindluse tühistamine	-357	-949	-5 147	-186	-6 640
Valuutakursi ja teised liikumised	0	0	0	NA	0
Kokku kasumiaruande neto allahindlus perioodi jooksul	239	-123	-5 147	-186	-5 216
Muud liikumised ilma kasumiaruande mõjuta					
Liikumised:					
Faasist 2 faasi 3	NA	0	0	NA	0
Faasist 3 faasi 2	NA	0	0	NA	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul	0	0	0	NA	0
Mahakandmised	0	0	6 665	NA	6 665
Allahindlus seisuga 31.12.2019	2 547	1 174	98	0	3 819

Tarbimise rahastamine

(tuhandetes eurodes)

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud krediidikahjumiga	Kokku
Allahindlus seisuga 01.01.2020	371	329	86	3	789
Kasumiaruande mõjuga liikumised					
Liikumised:					
Faasist 1 faasi 2	-58	151	NA	NA	93
Faasist 1 faasi 3	-8	NA	153	NA	145
Faasist 2 faasi 1	9	-91	NA	NA	-82
Faasist 3 faasi 1	0	NA	-1	NA	-1
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	290	172	41	0	503
PD/LGD/EAD muutused	-132	-3	37	-1	-99
Muudatused mudeli eeldustes ja metodoloogias	7	25	23	0	55
Finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimised	0	0	0	0	0
Allahindluse tühistamine (a)	0	0	0	0	0
Valuutakursi ja teised liikumised	0	0	0	0	0
Kokku kasumiaruande neto allahindlus perioodi jooksul	108	254	253	-1	614
Muud liikumised ilma kasumiaruande mõjuta					
Liikumised:					
Faasist 2 faasi 3	NA	-18	18	NA	0
Faasist 3 faasi 2	NA	1	-1	NA	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul	-50	-8	-5	0	-63
Mahakandmised	-39	-77	-45	-1	-162
Allahindlus seisuga 31.12.2020	390	481	306	1	1 178

Tarbimise rahastamine

(tuhandetes eurodes)

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud krediidikahjumiga	Kokku
Allahindlus seisuga 01.01.2019	276	329	131	0	735
Kasumiaruande mõjuga liikumised	-15	11	4	0	0
Liikumised:					
Faasist 1 faasi 2	-12	12	NA	NA	0
Faasist 1 faasi 3	-4	NA	4	NA	0
Faasist 2 faasi 1	1	-1	NA	NA	0
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	330	303	69	3	706
PD/LGD/EAD muutused	-32	-21	0	NA	-53
Muudatused mudeli eeldustes ja metodoloogias	8	8	0	NA	16
Finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimised	0	0	0	NA	0
Allahindluse tühistamine (a)	-195	-301	-118	0	-614
Valuutakursi ja teised liikumised	0	0	0	NA	0
Kokku kasumiaruande neto allahindlus perioodi jooksul	96	0	-45	3	54
Muud liikumised ilma kasumiaruande mõjuta					
Liikumised:					
Faasist 2 faasi 3	NA	2	-2	NA	0
Faasist 3 faasi 2	NA	0	0	NA	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul	0	0	0	NA	0
Mahakandmised	0	0	1 024	NA	1 024
Allahindlus seisuga 31.12.2019	372	329	86	3	789

Erakliendilaenu

(tuhandetes eurodes)

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud krediidikahjumiga	Kokku
Allahindlus seisuga 01.01.2020	221	552	10	68	851
Kasumiaruande mõjuga liikumised					
Liikumised:					
Faasist 1 faasi 2	-41	193	NA	NA	152
Faasist 2 faasi 3	-1	NA	18	NA	17
Faasist 2 faasi 1	16	-159	NA	NA	-143
Faasist 3 faasi 1	0	NA	0	NA	0
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	81	104	60	0	245
PD/LGD/EAD muutused	-96	-154	14	-22	-258
Muudatused mudeli eeldustes ja metodoloogias	6	19	2	8	35
Finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimised	0	0	0	0	0
Allahindluse tühistamine (a)	0	0	0	0	0
Valuutakursi ja teised liikumised	0	0	0	0	0
Kokku kasumiaruande neto allahindlus perioodi jooksul	-35	3	94	-14	48
Muud liikumised ilma kasumiaruande mõjuta					
Liikumised:					
Faasist 2 faasi 3	NA	-31	31	NA	0
Faasist 3 faasi 2	NA	0	0	NA	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul	-13	-38	-1	-1	-53
Mahakandmised	0	-5	-1	-19	-25
Allahindlus seisuga 31.12.2020	174	481	133	33	821

Erakliendilaenu

(tuhandetes eurodes)

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud krediidikahjumiga	Kokku
Allahindlus seisuga 01.01.2019	25	9	1	0	36
Kasumiaruande mõjuga liikumised	-44	42	1	0	0
Liikumised:					
Faasist 1 faasi 2	-44	44	NA	NA	0
Faasist 1 faasi 3	-1	NA	1	NA	0
Faasist 2 faasi 1	2	-2	NA	NA	0
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	190	499	5	68	762
PD/LGD/EAD muutused	-3	-9	-1	NA	-13
Muudatused mudeli eeldustes ja metodoloogias	155	391	51	NA	597
Finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimised	0	0	0	NA	0
Allahindluse tühistamine	-102	-380	-49	NA	-531
Valuutakursi ja teised liikumised	0	0	0	NA	0
Kokku kasumiaruande neto allahindlus perioodi jooksul	196	543	8	68	815
Muud liikumised ilma kasumiaruande mõjuta					
Liikumised:					
Faasist 2 faasi 3	NA	0	0	NA	0
Faasist 3 faasi 2	NA	3	-3	NA	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul	0	0	0	NA	0
Mahakandmised	0	0	0	NA	0
Allahindlus seisuga 31.12.2019	221	553	9	68	851

Liising

(tuhandetes eurodes)

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud krediidikahjumiga	Kokku
Allahindlus seisuga 01.01. 2020	143	478	18	0	639
Kasumiaruande mõjuga liikumised					
Liikumised:					
Faasist 1 faasi 2	-61	146	NA	NA	85
Faasist 2 faasi 3	0	NA	8	NA	8
Faasist 2 faasi 1	11	-55	NA	NA	-44
Faasist 3 faasi 1	0	NA	0	NA	0
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	190	235	13	0	438
PD/LGD/EAD muutused	-35	-48	9	0	-74
Muudatused mudeli eeldustes ja metodoloogias	63	387	-1	0	449
Finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimised	0	0	0	0	0
Allahindluse tühistamine(a)	0	0	0	0	0
Valuutakursi ja teised liikumised	0	0	0	0	0
Kokku kasumiaruande neto allahindlus perioodi jooksul	168	665	29	0	862
Muud liikumised ilma kasumiaruande mõjuta					
Liikumised:					
Faasist 2 faasi 3	NA	-45	45	NA	0
Faasist 3 faasi 2	NA	0	0	NA	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul	-16	-89	-11	0	-116
Mahakandmised	0	0	0	0	0
Allahindlus seisuga 31.12.2020	295	1 010	81	0	1 385

Liising

(tuhandetes eurodes)

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud krediidikahjumiga	Kokku
Allahindlus seisuga 01.01.2019	92	312	63	0	467
Kasumiaruande mõjuga liikumised	-140	140	0	0	0
Liikumised:					
Faasist 1 faasi 2	-148	148	NA	0	0
Faasist 1 faasi 3	0	NA	0	0	0
Faasist 2 faasi 1	8	-8	NA	0	0
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	64	156	0	0	220
PD/LGD/EAD muutused	-5	-17	-1	0	-23
Muudatused mudeli eeldustes ja metodoloogias	-2	-8	0	0	-10
Finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimised	0	0	0	0	0
Allahindluse tühistamine	138	-106	-47	0	-15
Valuutakursi ja teised liikumised	0	0	0	0	0
Kokku kasumiaruande neto allahindlus perioodi jooksul	55	165	-48	0	172
Muud liikumised ilma kasumiaruande mõjuta					
Liikumised:					
Faasist 2 faasi 3	NA	0	0	0	0
Faasist 3 faasi 2	NA	3	-3	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul	0	0	0	0	0
Mahakandmised	0	0	8	0	0
Allahindlus seisuga 31.12.2019	147	477	15	0	639

Investeeringute rahastamine

(tuhandetes eurodes)

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud krediidikahjumiga	Kokku
Allahindlus seisuga 01.01.2020	6	0	0	0	6
Kasumiaruande mõjuga liikumised					
Liikumised:					
Faasist 1 faasi 2	0	0	NA	NA	0
Faasist 1 faasi 3	0	NA	0	NA	0
Faasist 2 faasi 1	0	0	NA	NA	0
Faasist 3 faasi 1	0	NA	0	NA	0
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	8	0	0	0	8
PD/LGD/EAD muutused	6	0	0	0	6
Muudatused mudeli eeldustes ja metodoloogias	6	0	0	0	6
Finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimised	0	0	0	0	0
Allahindluse tühistamine (a)	65	0	0	0	65
Valuutakursi ja teised liikumised	0	0	0	0	0
Kokku kasumiaruande neto allahindlus perioodi jooksul	85	0	0	0	85
Muud liikumised ilma kasumiaruande mõjuta					
Liikumised:					
Faasist 2 faasi 3	NA	0	0	NA	0
Faasist 3 faasi 2	NA	0	0	NA	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul	-1	0	0	0	-1
Mahakandmised	-65	0	0	0	-65
Allahindlus seisuga 31.12.2020	25	0	0	0	25

Investeeringute rahastamine

(tuhandetes eurodes)

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud krediidikahjumiga	Kokku
Allahindlus seisuga 01.01.2019	3	0	0	0	3
Kasumiaruande mõjuga liikumised	0	0	0	0	0
Liikumised:					
Faasist 1 faasi 2	0	0	NA	NA	0
Faasist 1 faasi 3	0	NA	0	NA	0
Faasist 2 faasi 1	0	0	NA	NA	0
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	3	0	0	0	3
PD/LGD/EAD muutused	0	0	0	NA	0
Muudatused mudeli eeldustes ja metodoloogias	0	0	0	NA	0
Finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimised	0	0	0	NA	0
Allahindluse tühistamine (a)	0	0	0	NA	0
Valuutakursi ja teised liikumised	0	0	0	NA	0
Kokku kasumiaruande neto allahindlus perioodi jooksul	3	0	0	0	3
Muud liikumised ilma kasumiaruande mõjuta					
Liikumised:					
Faasist 2 faasi 3	NA	0	0	NA	0
Faasist 3 faasi 2	NA	0	0	NA	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul	0	0	0	NA	0
Mahakandmised	0	0	0	NA	0
Allahindlus seisuga 31.12.2019	6	0	0	0	6

Muude laenuportfellide ja allahindluste muudatused alg- ja lõppsaldos on avalikustatud lisas 13. ECL allahindluse informatsioon on avalikustatud riskide juhtimise osa punktis 2.4.1.

Allahindlusest tekkinud kahjumit mõjutasid järgmiste finantsvarade bilansiliste jääkväärtuste olulised muutused:

- Allahindluste muutused ettevõttelaenu portfelli vastavalt allpool kirjeldatule

Järgnev tabel näitab portfelli muutusi bilansilistes jääkväärtustes, mis selgitab nende olulisust allahindlusest tekkinud kahjumi muutustes nagu ülalkirjeldatud portfellis:

Ettevõttelaenu

(tuhandetes eurodes)

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud krediidikahjumiga	Kokku
Bilansiline jääkväärtus seisuga 01.01.2020	804 027	38 659	1 036		843 722
Kasumiaruande mõjuga liikumised					
Liikumised:					
Faasist 1 faasi 2	-175 207	175 207	NA	NA	0
Faasist 1 faasi 3	-5 279	NA	5 279	NA	0
Faasist 2 faasi 3	NA	-1145	1145	NA	0
Faasist 3 faasi 2	NA	0	0	NA	0
Faasist 2 faasi 1	2 166	-2 166	NA	NA	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul	-132 312	-8 624	-129		-141 065
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	460 360	29 239	0		489 599
Finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimised	0	0	0	0	0
Muutused intressinõude saldos	524	222	83	0	829
Mahakandmised	0	0	0	0	0
Valuutakursi ja muud liikumised	0	0	0	0	0
Bilansiline jääkväärtus seisuga 31.12.2020	954 279	231 392	7 414		01 193 085

Ettevõttelaenu

(tuhandetes eurodes)

	Faas 1 12 kuu ECL	Faas 2 Eluea ECL	Faas 3 Eluea ECL	Soetatud krediidikahjumiga	Kokku
Bilansiline jääkväärtus seisuga 01.01.2019	607 468	28 378	12 045	380	648 271
Kasumiaruande mõjuga liikumised					
Liikumised:					
Faasist 1 faasi 2	-16 784	16 784	NA	NA	0
Faasist 1 faasi 3	0	NA	0	NA	0
Faasist 2 faasi 3	NA	-46	46	NA	0
Faasist 3 faasi 2	NA	0	0	0	0
Faasist 2 faasi 1	3 318	-3 318	NA	NA	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud perioodi jooksul	-110 503	-14 242	-24 048	-379	-149 172
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	320 821	11 025	0	0	331 846
Finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimised	0	0	0	0	0
Muutused intressinõude saldos	-293	78	-35	-1	-251
Mahakandmised	0	0	13 028	0	13 028
Valuutakursi ja muud liikumised	0	0	0	0	0
Bilansiline jääkväärtus seisuga 31.12.2019	804 027	38 659	1 036	0	843 722

Grupp hindab laenu mittetöötavaks ja hindab allahindlust, kui laenumakseid ei ole tähtajaks tasutud ja/või eeldatav tagatise realiseerimisest saadav rahavoog ei kata laenu põhiosa jääki ega intressimakseid.

Grupp hindab neid laene individuaalselt. Individuaalse hindamise puhul on allahindluse suuruseks nõude bilansilise väärtuse ning efektiivse intressimääraga diskonteeritud oodatavate rahavoogude nüüdisväärtuse vahe. 2020. aastal tegi Grupp ettevõttele laenu allahindlusi kogusummas 13 002 tuhat eurot (2019: 3 431 tuhat eurot).

Reitingutega 10–13 laenuklendi osas toimub sagedasem monitoorimine, mille käigus hinnatakse laenusaaaja maksevõimet. Maksekäitumise halvenemise korral hinnatakse individuaalse allahindluse moodustamise vajadust muuhulgas ka laenu tagatist arvesse võttes, mistõttu osad laenud ei ole individuaalselt alla hinnatud, kuna nad on piisavalt tugevalt tagatud. Nendele laenudele rakendatakse üldallahindluse reitingupõhist määra.

Lisaks väljastatud laenudele on sõlmitud ja allkirjastatud laenulepinguid, mille osas väljastamata laenulimiit oli 31. detsembri 2020 seisuga 399 362 tuhat eurot (31.12.2019: 359 230 tuhat eurot).

Järgnevas tabelis on välja toodud ettevõttele laenu väljastamata osad ja finantsgarantiide limiidid. Lisaks sellele on Grupp seisuga 31. detsember 2020 võtnud kohustuse väljastada eraisikutele hüpoteeklaene, järeelmaksu, tarbimislaenu, arvelduskrediiti ja krediitkaardi laene kokku summas 81 250 tuhat eurot (31.12.2019: 69 898 tuhat eurot). Kõik eraisikutele pakutavad valmisolekulaenud on saanud vähemalt investimisjärgu skooriga iga vaadeldava aruandeperioodi lõpus.

Finantsseisundi aruande väliste kohustiste krediitkvaliteet

(väljastamata valmisolekulaenud ettevõtetele ja finantsgarantiid)

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019
3 väga madal krediidirisk	100 000	100 000
5 madal krediidirisk	2 735	615
6 madal krediidirisk	35 402	42 265
7 keskmine krediidirisk	37 332	29 462
8 keskmine krediidirisk	176 195	86 923
9 kõrgendatud krediidirisk	16 628	41 016
10 kõrge krediidirisk	4 039	15 743
11 kõrge krediidirisk	1 003	16
12 makseviivituses	747	77
Reitinguta (jaekliendid)	10 204	2 730
Kokku	384 285	318 847

Aruandeperioodil soetatud või väljastatud krediitkajumiga varade suhtes kajastatud diskonteerimata oodatava krediitkajumi kogusumma oli 71 tuhat eurot.

2.6. Mahakandmise poliitika

Grupp kannab maha finantsvarad täielikult või osaliselt, kui ta on ammandanud kõik praktilised sissenõudmise püüdlused ning on jõutud järeldusele, et ei ole mõistlikku ootust edasistele sissenõudmistele. Mahakandmine tähendab kajastamise lõpetamist.

Indikaatorid, mille kohaselt puudub mõistlik ootus sissenõudmisele, hõlmavad (i) sissenõudmistevõimete lõpetamine ja (ii) kui Grupi sissenõudmismeetodiks on tagatise realiseerimine ja tagatise väärtus on selline, et sissenõudmiseks ei ole mõistlikku ootust.

Kui Grupil ei ole võimalik või majanduslikult otstarbekas

võtta ette meetmeid diskonteeritavate nõuete sissenõudmiseks, hinnatakse nõuet mittetöötavaks ja eemaldatakse finantsseisundi aruandest. Kui nõue hiljem laekub, kajastatakse laekumine tuluna.

Vähemalt üks nendest tingimustest peab olema täidetud vastavalt tooteklassist, et kuulutada nõue lootusetuks.

Krediitkaardid ja järelmaks

Kui ei ole olnud olulist laekumist peale kliendi maksejõuetuks tunnistamist ning kohtumenetlus võlgnevuste sissenõudmiste osas on lõpetatud Grupi kahjuks või kui klient ei täida kohtuotsust.

Kliendile on kuulutatud pankrot või klient on kuulutatud maksejõuetuks.

Kohus kinnitab võla restruktureerimise kava (plaanis kajastatud nõue on väiksem kui tegelik nõue).

Kriminaalmenetlus on algatatud seoses väljastatud krediidiga või krediidi saamiseks on tehtud pettust.

Klient on surnud ning pärast pärandi inventuuri kuulutatakse välja pankrot.

Kohtutäiturile edastatud kliendil on välismaine aadress või aadress puudub.

Liising, era- ja ärilaenud

Klient ei hüvita vabatahtlikult Grupile nõudeid, mis on tekkinud esialgse nõude ja tagatise realiseerimise vahe erinevusest.

2.7. Finantsvarade modifitseerimine

Mõnikord muudab Grupp klientidele pakutavate laenude tingimusi äriliste läbirääkimiste või raskustes olevate laenude tõttu, et maksimeerida sissenõudmist.

Sellised restruktureeringud hõlmavad pikendatud maksetähtaega, maksepuhkusi ja maksete andestamist. Restruktureerimispoliitika ja -tavad põhinevad näitajatel või kriteeriumitel, mis juhtkonna hinnangul näitavad, et maksed tõenäoliselt jätkuvad. Neid põhimõtteid vaadatakse pidevalt üle. Restruktureerimist kasutatakse kõige sagedamini tähtsajaliste laenude puhul.

Selliste varade maksejõuetuse riski pärast modifitseerimist hinnatakse aruandekuupäeval ja võrreldakse esmasel kajastamisel esialgsetel tingimustel eksisteerinud riskiga, kui modifitseerimine ei ole oluline ja ei too kaasa esialgse vara kajastamise lõpetamist (vt lisa 2.6). Grupp jälgib modifitseeritud varade hilisemat toimimist. Grupp võib otsustada, et pärast restruktureerimist on krediidirisk oluliselt paranenud nii, et varad liigutatakse faasist 3 või 2 (eluaegne ECL) faasi 1 (12-kuune ECL). See kehtib ainult selliste varade puhul, mis on toiminud vastavalt uutele tingimustele vähemalt kuus järjestikust kuud või rohkem. Nende varade bilansiline jääkmaksumus seisuga 31. detsember 2020 oli 0 tuhat eurot (2019: 0).

Grupp jätkab järelevalvet selle üle, kas esineb selliste varade osas hilisemat krediidiriski olulist suurenemist läbi spetsiifiliste mudelite kasutuse modifitseeritud varade jaoks.

Selliseid eluea ECL finantsvarasid ei olnud, mille rahavooge oleks modifitseeritud aruandeperioodi jooksul.

3. Tururisk

Tururisk tuleneb Grupi positsioonidest, mis on avatud intressimäärade, valuutakursside ja väärtpaperite hindade muutustele. Sellised positsioonid tulenevad Grupi kaubandus-, turutegemise ja investeerimistegevusest, samuti panga laenude andmise ja finantseerimisega seotud tegevusest (pangaraamat). Pank on kehtestanud väga konservatiivsed limiidid kauplemis-, likviidsus- ja investeerimisportfellidele ning avatud välisvaluutapositsioonidele.

LHV Varahaldus investeerib suurema osa vabadest vahenditest enda poolt juhitud pensionifondide osakutesse. Tururiski jälgimiseks tegeleb LHV Varahalduse juhatus.

3.1 Valuutarisk

Välisvaluutarisk tuleneb panga välisvaluuta varade ja kohustiste võimalikust sobimatusest. Treasury vastutab avatud välisvaluuta netopositsioonide igapäevase jälgimise eest. Grupi välisvaluutariski juhtimist juhivad tururiskipoliitika, riskimöödikud, kehtestatud limiidid ja sise-eeskirjad. Ettepanekud välisvaluutade avatud neto-positsioonide sisetulemustele limiitidele teeb riskikontrolli üksus ja Treasury ning limiidid kinnitab varade ja kohustiste komitee. Komitee seatud limiidid on iga vääringu maksimaalsed nominaallimiidid euro ekvivalendina. Nominaalsed limiidid on kalibreeritud tagamaks, et kogu võimalik valuutariskist tulenev kahju jääks Grupi netoomavahendite osas kindlaksmääratud protsendi piiresse. Kui avatud valuutapositsioon ületab komitee seatud piirmäärasid, rakendatakse koheselt meetmeid selliste positsioonide sulgemiseks või vähendamiseks (maandatakse risk vastavate instrumentidega, nt välisvaluuta spot, valuutaforwardid või valuutafutuurid).

Teostatud on tundlikkuse analüüs valuutariskile avatud positsioonidest tulenevate võimalike muutuste mõju kohta koondkasumile juhul, kui kõik muud muutujad on konstantsed.

Mõju kasumiaruandele

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
USD kurss +/- 10%	+/-1	+/-3
SEK kurss +/- 10%	+/-1	+/-3
GBP kurss +/- 10%	+/-2	+/-1
CHF kurss +/- 10%	+/-0	+/-2

Avatud valuutapositsioonid

Järgnevad tabelid annavad ülevaate valuutade avatud positsioonist tulenevast riskist. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustised on tabeli veergudes toodud euro ekvivalendis vastavalt aruandekuupäeval kehtinud vahetuskursile. Finantsseisundi aruandes õiglases väärtuses kajastatud tuletisinstrumentid on kajastatud finantsseisundi aruande väliste varade/kohustiste hulgas lepingulistes summades. Grupi avatus valuutariskile ja finantsvarade ning kohustiste mahud aruandekuupäeval ei erine oluliselt aasta jooksul esinenud keskmisest positsioonist. Valuutariski kandvate varade koosseis ei ole esitatud valuutafutuuure nende õiglases väärtuses, mis käesolevas tabelis on näidatud finantsseisundi aruande väliste varade/kohustiste hulgas lepingulistes summades, samuti ei kajastu tabelis valuutariski mittekanvavad varad (põhivarad), kohustised (eraldised) ja omakapital.

31.12.2020

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	EUR	CHF	GBP	SEK	USD	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad								
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	10	2 251 556	1 164	119 368	1 944	12 295	7 212	2 393 537
Finantsvarad õiglasel väärtuses	11, 12	329 959	7	0	8	52	28	330 055
Laenud ja nõuded klientidele	13	2 195 132	24	7 016	484	5 997	169	2 208 823
Muud nõuded klientidele	14	7 779	0	350	10	464	788	9 391
Muud finantsvarad	15	117	0	0	0	1 956	0	2 073
Valuutariski kandvad varad kokku		4 784 544	1 194	126 734	2 445	20 764	8 197	4 943 879

Valuutariski kandvad kohustised

Klientide hoiused ja saadud laenud	17	4 354 633	3 951	125 267	7 292	85 616	11 597	4 588 355
Finantskohustised õiglasel väärtuses	12	221	0	0	0	0	0	221
Võlad hankijatele ja muud finantskohustised	18	14 723	21	1 610	661	4 343	1 637	22 995
Allutatud kohustised	20	110 000	0	0	0	0	0	110 000

Valuutariski kandvad

kohustised kokku		4 479 577	3 971	126 877	7 953	89 959	13 234	4 721 571
Tuletisinstrumentide avatud brutopositsioon lepingulistes summades		0	2 778	0	5 581	69 080	4 350	81 789
Tuletisinstrumentide avatud brutopositsioon lepingulistes summades		81 789	0	0	0	0	0	81 789
Avatud valuutaposisioon		223 178	1	-143	74	-114	-687	222 308

31.12.2020

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	EUR	CHF	GBP	SEK	USD	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad								
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	10	1 231 788	514	27 690	1 053	1 362	8 745	1 271 153
Finantsvarad õiglasel väärtuses	11, 12	24 714	0	0	1	16 241	5	40 962
Laenud ja nõuded klientidele	13	1 685 519	4	62	584	788	77	1 687 034
Muud nõuded klientidele	14	2 548	10	601	56	0	335	3 551
Muud finantsvarad	15	110	0	0	0	2 136	0	2 246
Valuutariski kandvad varad kokku		2 944 679	528	28 353	1 695	20 528	9 163	3 004 946

Valuutariski kandvad kohustised

Klientide hoiused ja saadud laenud	17	2 655 331	4 538	27 138	8 139	20 356	11 061	2 726 562
Finantskohustised õiglasel väärtuses	12	5	0	0	1	1	1	8
Võlad hankijatele ja muud finantskohustised	18	17 110	62	1 201	345	245	1 826	20 789
Allutatud kohustised	20	75 000	0	0	0	0	0	75 000

Valuutariski kandvad

kohustised kokku		2 747 446	4 600	28 339	8 485	20 602	12 888	2 822 359
Tuletisinstrumentide avatud brutopositsioon lepingulistes summades		615	4 054	0	6 816	713	3 359	15 557
Tuletisinstrumentide avatud brutopositsioon lepingulistes summades		14 942	0	0	0	615	0	15 557
Avatud valuutaposisioon		182 906	-18	14	26	25	-366	182 587

3.2 Hinnarisk

Grupil on likviidsusportfellis, kauplemisportfellis ja investeerimisportfellis hoitavad väärtipaberid (lisa 11, 12). Kauplemis- ja investeerimisportfellide suurusele on seatud limiidid. Kehtestatud on vastuvõetavate krediitdireitingute kriteeriumid ja muud võlakirjade parameetrid, mida Grupp võib omada. Riskikontrolli üksus jälgib piirangutest kinnipidamist.

Vastavalt investeerimisfondide seadusele on LHV Varahalduse kui fondivalitseja minimaalne osalus igas tema hallatavas kohustuslikus pensionifondis 0,5% (kuni 9.01.2017 kehtinud investeerimisfondide seaduse kohaselt 1%) osakute arvust. Fondide osakute NAV-i muutuste ajaloolise liikumise ja volatiilsuse põhjal peaksid hinnamuutused jääma +/- 10% piiresse järgmise 12-kuuse perioodi jooksul ning kõige tõenäolisem on muutus +/- 5%, mille mõju kasu-miaruandele on kajastatud tabelis allpool.

LHV Varahaldus hoiustab ülejäänud aktivad eurodes, likviidselt ning ilma investeerimisriski võtmata.

Pangal ei ole oma positsioonis märkimisväärses koguses aktsiaid ja fondiosakuid (vt lisa 12), seetõttu on tundlikkus nende positsioonide turuhinna muutuse suhtes marginaalne. Panga turuhinnas kajastatav võlakirjaportfell on lühiajaline ja kvaliteetne, mistõttu ligikaudne turu riskipremiate muutumise mõju portfelli turuväärtusele on vastavalt teostatud stressitestidele 1,0% (2019: 1,0%).

Järgnevas tabelis on esitatud tundlikkuse analüüsi tulemused (riskipositsioonide mõju Grupi suurima ettevõtte AS LHV Pank netotulemusele mõistlikult võimalikust muutumisest tuhandetes eurodes):

(Mõju kasumiaruandele (puhaskasumile))

(tuhandetes eurodes)	2020	2019
Aktsiad ja fondiosakud +/-10%	+/-48	+/-50
Kohustuslikud pensionifondi osakud +/-5%	+/-339	+/-385
Võlakirjad (FVTPL) +/-1.0% (+/-1.0%)	+/-3 227	+/-323

Mõju muule koondkasumile

(tuhandetes eurodes)	2020	2019
Aktsiad ja fondiosakud (FVOCI) +/-10%	+/- 0	+/- 43

3.3 Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb intressitüüpide, varade ja kohustiste (nii finantsseisundi aruande kui ka finantsseisundi aruande väliste kirjete) fikseerimisperioodide või baasintressimäärade mittevastavusest. Grupi intressimäärariski juhtimine põhineb riskipoliitikal, limiitidel ja sise-eeskirjadel, mis tuvastavad kõik olulised intressimäärariski allikad ja tagavad tasakaalustatud riskide võtmise.

Intressimäära riski mõõdetakse lünkade ja kestvuse analüüsi erinevate stsenaariumide alusel. Analüüsi eesmärk on välja selgitada maksimaalne potentsiaalne kahju intressimäärade ebasoodsa muutumise korral.

Kestvusanalüüsi (omakapitali majandusliku väärtuse muutus) eesmärk on hinnata varade, kohustiste ja omakapitali majandusliku väärtuse muutust erineva intressimäärastenaariumi korral. Lünkade analüüs hindab intressimäärade muutuste mõju puhas intressitulule järgmisel 12-kuulisel perioodil.

Nii kestvusanalüüsi kui ka lünkade analüüsi viiakse regulaarselt läbi kahe stsenaariumi korral, sealhulgas ka intressimäärade tõusu ja languse kohta. Põhistenaarium on intressimäärade paralleelne üles- või allapoole nihutamine 200 baaspunkti. Eeldatakse, et varade ja hoiuste bilansilised väärtused ning marginaalid jäävad ajas konstantseks.

Intressiriski juhtimise sisemised limiidid on kehtestanud varade ja kohustiste komitee. Intressiriski limiidid seatakse

seoses netoomavahenditega. Treasury vastutab intressimäära riski pideva juhtimise eest.

Tähtajaliste hoiuste intressimäärad 2020. aastal järk-järgult langesid ning nõudmiseni hoiuste intressimäärad jäid madalaks (eurodes tavahoiuse intressimäär oli 0,01%).

Antud finantsvõimendusega laenude intressimäärased muudetakse vastavalt turu intressimäärade liikumisele maksimaalselt üks kord kuus.

2020. aastal oli sihtotstarbeliste laenude intressimäär umbes 0,5% (2019: 1,0%). 2015. aastal sõlmitud allutatud laenude sisemine intressimäär oli 6,5%, 2018. aastal sõlmitud allutatud laenude sisemine intressimäär oli 6,0% ja 2019. aastal sõlmitud allutatud laenude sisemine intressimäär oli 8%. Lepinguliste intressimäärade osas on informatsioon toodud lisa 21.

Seisuga 31.detsember 2020 on teostatud stressitestid Grupi suurima intressitundlikkusega üksusele AS LHV Pank. 1-protsendipunktiline intressimäärade tõus mõjutaks panga aastast neto intressitulu ja kasumit +13 559 tuhande euro võrra (2019: +9 362 tuhande euro võrra). Samal ajal mõjutaks 1-protsendipunktiline intressimäärade langus panga aastast neto intressitulu (kasumit) -2 065 tuhande euro võrra (2019: +127 tuhande euro võrra). 1-protsendipunktiline turu intressimäärade tõus suurendaks panga majanduslikku väärtust ehk omakapitali +39 122 tuhande euro võrra (2019: +16 946 tuhat eurot). 1-protsendipunktiline langus turu intressimäärades mõjutaks panga majanduslikku väärtust

tust (omakapitali) 84 167 tuhande euro võrra (2019: 74 229 tuhande euro võrra). Mõju Grupi majanduslikule väärtusele on mõlema stsenaariumi korral positiivne, kuivõrd Grupp on investeerinud lühiajalistesse aktivatesse, klientidele väljastatud laenud baseeruvad suurel määral 6 kuu Euriboril, mille tase laenulepingute järgi ei lange alla 0 protsendi ning tulevalt nõudmiseni kohustiste käitumuslikust pikemaajalisest iseloomust on keskmine intressiteenivate varade kestvus lühem kui intressikandvate kohustiste keskmine kestvus.

Neto intressitulu muutuse mõju kasumile ja majanduskapitali muutuse simuleerimisel võetakse arvesse laenulepingute tingimusi (sealhulgas intressimäärade alammäärad, mis on olulised langusstsenaariumi korral). Madalamaid

limiite kasutatakse ka teatud muude varade puhul. Kohustiste osas eeldatakse, et hoiuste intressimäärad ei muutu negatiivseks. Eeldatakse, et nõudmiseni hoiuste intressimäärad on kestvusega 2 aastat tulenevalt nende käitumuslikust iseloomust. Eeldatakse, et osa hoiustest konverteeritakse intressimäära tõusu korral tähtajalisteks hoiusteks.

LHV Grupi intressiteenivate varade ja intressikandvate kohustiste struktuur intressi ümberhindamise tähtaja järgi on esitatud järgnevates tabelites nõuete ja kohustiste põhisummad. Finantsvõimenduslaenu käsitletakse kui kuuajalist toodet järgmise intressimäära fikseerimise tähtajani.

31.12.2020

tuhandetes eurodes)

	Lisa	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Vahesummal	Kogunenud intress	Alla- hindlused	Kokku
Finantsvarad									
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	10	2 393 537	0	0	0	2 393 537	0	0	2 393 537
Finantsvarad õiglasel väärtuses (võlakirjad)	11, 12	200 045	117 300	4 280	0	321 625	1 074	0	322 699
Laenud ja nõuded klientidele	13	993 697	1 113 053	103 141	10 616	2 220 507	5 174	-16 858	2 208 823
Kokku		3 587 279	1 230 353	107 421	10 616	4 935 669	6 248	-16 858	4 925 059
Finantskohustised									
Klientide hoiused ja saadud laenud	17	952 575	398 683	3 235 625	28	4 586 911	1 444	0	4 588 355
Allutatud kohustised *	20	0	0	0	110 000	110 000	603	0	110 603
Kokku		952 575	398 683	3 235 625	110 028	4 696 911	2 047	0	4 698 958
Intressi ümberhindamise aja erinevus									
		2 634 704	831 670	-3 128 204	-99 412	238 758			

31.12.2019

tuhandetes eurodes)

	Lisa	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Vahesummal	Kogunenud intress	Alla- hindlused	Kokku
Finantsvarad									
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	10	1 271 153	0	0	0	1 271 153	0	0	1 271 153
Finantsvarad õiglasel väärtuses (võlakirjad)	11, 12	10 682	12 950	7 925	0	31 557	774	0	32 331
Laenud ja nõuded klientidele	13	729 768	851 657	84 798	22 988	1 689 211	3 927	-6 104	1 687 034
Kokku		2 011 603	864 607	92 723	22 988	2 991 921	4 701	-6 104	2 990 518
Finantskohustised									
Klientide hoiused ja saadud laenud	17	363 823	491 080	1 868 767	1	2 723 671	2 891	0	2 726 562
Allutatud kohustised *	20	0	0	0	75 000	75 000	444	0	75 444
Kokku		363 823	491 080	1 868 767	75 001	2 798 671	3 335	0	2 802 006
Intressi ümberhindamise aja erinevus									
		1 647 780	373 527	-1 776 044	-52 013	193 250			

* 2018. aastal sõlmitud allutatud laenude lepinguline tähtaeg on 10 aastat ning fikseeritud intressimäär on 6,0%. 2019. aastal sõlmitud allutatud laenude lepinguline tähtaeg on 10 aastat ning fikseeritud intressimäär on 8,0%. 2020. aastal sõlmitud allutatud laenude lepinguline tähtaeg on 10 aastat ning fikseeritud intressimäär on 6,0% ja 9,5%.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

01.03.2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

LHV

4. Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on seotud Grupi võimega täita oma lepingulised kohustused õigeaegselt. Likviidsusrisk on panga kontekstis kõige olulisem, kuna panga varade (kliientidele antud laenud) ja kohustiste (enamasti hoiused) lõpptähtaeg on erinev. Grupi likviidsusrisi juhtimine on dokumenteeritud likviidsusrisi juhtimise poliitikas ja muudes sise-eeskirjades, mis sätestavad likviidsusrisi mõõdikud, liimiidid ja sisemised protseduurid. Vastavalt Grupi riskipoliitikale on võetud likviidsusjuhtimises konservatiivne lähenemine. Likviidsusrisi juhtimise raamistik sisaldab stressitesti, varajase hoiatamise näitajaid ja likviidsuse juhtimise talitlusplaanide kava. Likviidsusrisi juhtimise peamine sisemine mõõdik on ellujäämisperiood, mis arvutatakse nii stressi kui ka põhistsenaariumi korral. Ellujäämisperioodi minimaalne nõutav piirmäär on seatud selleks, et tagada pangal piisav likviidsuspuhver, mis võimaldaks pangal reageerida kogu turgu hõlmavate või idiosünkraatiliste stressistsenaariumide korral. Lisaks jälgitakse ja piiratakse hoiuste kontsentratsioonis, et vältida sõltuvust vähestest suurtest hoiustajatest.

Sisemisi mõõdikuid täiendavad Basel III mõõdikud - likviidsuse kattekordaja (LCR) ja stabiilse rahastamise kordaja (NSFR) mille osas on Grupp täitnud kõik nõuded seisuga 31.12.2020 ja 31.12.2019. Likviidsuse kattekordaja (LCR) standardi eesmärk on kindlustada, et Grupil oleks piisav hulk koormamata kõrge kvaliteedi ja likviidsusega varasid, mida oleks võimalik ilma olulisi kahjusid kandmata monetiseerida, tulemaks toime likviidsusvajadusega 30 päevases stressistsenaariumis. Normatiivi väljundiks on likviidsuse varade ja stressistsenaariumi likviidsusvajaduse jagatis, mille piirmääraks on 100%. Grupi likviidsuse kattekordaja tase 31. detsembri 2020 seisuga oli 148% (2019: 145%).

NSFR eesmärk on kindlustada, et Grupil oleks piisavalt stabiilseid finantseerimisallikaid finantseerimaks pikaajalisi varasid. Seisuga 31. detsember 2020 oli Grupi NSFR tase 153% (31.12.2019: 153%); regulatiivne miinimumnõue on 100%.

Likviidsusrisi juhtimise eest vastutab panga Treasury. Likviidsusrisi juhtimise üks peamisi vahendeid on kvaliteetsete ja likviidsuse instrumentide piisava puhvri hoidmine.

Likviidsuspuhver koosneb sularahast ja hoiustest keskpangas ning likviidsusest väärtpaberitest, mida hoiab Treasury, mida saab hõpsalt müüa või kasutada tagatisena keskpanga rahastamistoimingutes. Pikemaajaliseks likviidsuse planeerimiseks on Treasury kaasatud finantsplaani koostamisse, mis sisaldab pikemaajalist vaadet Grupi äri toetamiseks vajalikele rahalistele vahenditele. Seisuga 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019 ei ole Grupil ületähtaegseid võlgu.

Järgnevatel tabelites on ära toodud finantsvarade ja kohustiste, v.a tuletisinstrumentid, jaotus tähtaegade lõikes lepinguliste tuleviku diskonteerimata rahavoogude alusel ning eraldi tulbas on kajastatud summad finantsseisundi aruandest. Tähtaegade analüüsis on rahavood jaotatud perioodidesse, millal rahavood tekivad (sh rahavood intressidest). Vastavat selgitust nende varade ja kohustiste õiglase väärtuse kohta vt riskide juhtimise osa punkt 5.

31.12.2020

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	Nõudmiseni	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Bilansiline väärtus
Kohustised lepinguliste tähtaegade järgi								
Klientide hoiused ja saadud laenud	17	3 635 403	99 647	386 654	465 776	1 473	4 588 953	4 588 355
Allutatud kohustised	20	0	1 881	5 644	29 744	127 175	164 444	110 000
Võlad hankijatele ja muud								
finantskohustised	18	0	22 995	0	0	0	22 995	22 995
Valmisolekulaenud	23	0	413 818	0	0	0	413 818	0
Väljastatud finantsgarantiid								
lepingulistes summades	23	0	36 492	0	0	0	36 492	0
Välisvaluuta tuletisinstrumendid								
(arveldamine brutos)		0	81 180	0	609	0	81 789	0
Finantskohustised õiglas väärtuses	12	0	89	0	0	0	89	89
Kohustised kokku		3 635 403	656 102	392 298	496 129	128 648	5 308 580	4 722 037

Likviidsusrisi katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi

Nõuded pankadele ja								
investeeringisühingutele	10	2 396 404	0	0	0	0	2 396 404	2 396 404
Finantsvarad õiglas väärtuses								
(võlakirjad)	11, 12	0	200 448	117 716	4 534	0	322 698	322 699
Laenud ja nõuded klientidele	13	0	146 192	329 310	1 375 417	741 393	2 592 312	2 208 823
Nõuded klientidele	14	0	9 391	0	0	0	9 391	9 391
Muud finantsvarad	15	2 073	0	0	0	0	2 073	2 073
Välisvaluuta tuletisinstrumendid								
(arveldamine brutos)		0	81 789	0	0	0	81 789	0
Kokku likviidsusrisi katteks hoitavad varad		2 398 477	437 820	447 026	379 951	741 393	5 404 667	4 939 390
Finantskohustiste ja -varad tähtaegade vahe		-1 236 926	-218 282	54 728	883 822	612 745	96 087	

31.12.2019

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	Nõudmiseni	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Bilansiline väärtus
Kohustised lepinguliste tähtaegade järgi								
Klientide hoiused ja saadud laenud	17	2 189 665	41 522	476 248	18 721	2 906	2 729 062	2 726 562
Allutatud kohustised	20	0	1 244	3 731	19 500	85 575	110 050	75 000
Võlad hankijatele ja muud								
finantskohustised	18	0	20 789	0	0	0	20 789	20 789
Valmisolekulaenud	23	0	359 230	0	0	0	359 230	0
Väljastatud finantsgarantiid								
lepingulistes summades	23	0	14 139	0	0	0	14 139	0
Välisvaluuta tuletisinstrumendid								
(arveldamine brutos)		0	14 942	0	615	0	15 557	0
Finantskohustised õiglas väärtuses	12	0	8	0	0	0	8	8
Kohustised kokku		2 189 665	451 874	479 979	38 836	88 481	3 248 835	2 822 351

Likviidsusrisi katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi

Nõuded pankadele ja								
investeeringisühingutele	10	1 271 153	0	0	0	0	1 271 153	1 271 153
Finantsvarad õiglas väärtuses								
(võlakirjad)	11, 12	0	10 883	13 018	8 429	0	32 330	32 331
Laenud ja nõuded klientidele	13	0	113 590	251 806	1 029 520	582 889	1 977 805	1 687 034
Nõuded klientidele	14	0	3 551	0	0	0	3 551	3 551
Muud finantsvarad	15	2 246	0	0	0	0	2 246	2 246
Välisvaluuta tuletisinstrumendid								
(arveldamine brutos)	0	14 942	0	615	0	15 557	0	
Kokku likviidsusrisi katteks hoitavad varad		1 273 399	142 966	264 821	038 564	582 889	3 302 642	2 996 315
Finantskohustiste ja -varad tähtaegade vahe		-916 266	-308 908	-215 155	999 728	494 408	53 807	

Järgnevas tabelis on ära toodud lühi- ja pikaajaliste varade ja kohustiste jaotus.

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
Käibevarad			
Nõuded keskpangale	10	2 213 211	1 232 733
Nõuded krediidiasutustele	10	170 341	32 947
Nõuded investeerimisühingutele	10	9 985	5 473
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande	12	323 267	32 835
Laenud ja nõuded klientidele	13	395 341	301 327
Muud nõuded klientidele	14	9 391	3 551
Muud varad	15	2 182	1 961
Käibevarad kokku		3 123 718	1 610 827
Põhivarad			
Omakapitaliinstrumendid FVOCI-s	11	0	432
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande	12	6 788	7 695
Laenud ja nõuded klientidele	13	1 813 482	1 385 707
Muud finantsvarad	15	2 073	2 246
Materiaalne põhivara	16	6 585	6 686
Immateriaalne põhivara	16	15 147	14 705
Firmaväärtus	6	3 614	3 614
Põhivarad kokku		1 847 689	1 421 085
Varad kokku	5	4 971 407	3 031 912
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Klientide hoiused ja saadud laenud	17	4 121 106	2 704 935
Finantskohustised õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande	12	221	8
Võlad hankijatele ja muud kohustised	18	27 555	24 314
Lühiajalised kohustised kokku		4 148 882	2 729 257
Pikaajalised kohustised			
Klientide hoiused ja saadud laenud	17	467 249	21 627
Allutatud kohustised	20	110 000	75 000
Pikaajalised kohustised kokku		577 249	96 627
Kohustised kokku	5	4 726 131	2 825 884

5. Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on võimalik kahju, mis tuleneb inimeste, protsesside või infosüsteemide vigadest. Igapäevaselt kasutatakse tehingute teostamisel võimalike kahjude minimeerimiseks tehingulimiitide ja pädevuste süsteeme ning Grupi tööprotseduurides rakendatakse kohustuste lahuse printsiipi, mille järgi peab tehingu või protseduuri teostamiseks olema vähemalt kahe töötaja või üksuse kinnitus.

Operatsiooniriskide jälgimisest saadav info abistab Grupi sisemise kapitali adekvaatsuse tagamiseks vajaliku alginfo kogumist ja kapitalinormide hindamist. Andmebaasi kogutud juhtumite analüüsi tulemusena on võimalik vaadata üle äriprotsesside kitsaskohad, vältida vigade tekkimist tulevikus ja maandada võimalikud riskid või määratleda nende aktsepteerimise tingimused.

Operatsiooniriski andmebaasi info kogumise eest vastutab Grupi riskikontrolli juht.

Operatsiooniriskide hindamisel, jälgimisel ja maandamisel on oluline roll vastavuskontrollil ning siseauditi osakonnal. Vastavuskontrolli teostaja üheks ülesandeks on hinnata Grupi tegevuse kooskõla õigusaktides, järelevalve juhistes ja sise-eeskirjades sätestatud nõuetega. Siseaudit on sõltumatu ja objektiivne sihtfunktsioon, kelle kindlustandev ning konsulteeriv tegevus on suunatud Grupi tegevuse täiustamiseks, protsesside parendamiseks ja väärtuse lisamiseks. Siseaudit aitab kaasa Grupi eesmärkide saavutamisele, kasutades süsteemset ja distsiplineeritud lähenemist hindamiseks ja täiustamiseks riskide juhtimise, kontrolli ja organisatsiooni haldamise efektiivsuse

6. Vastavusrisk

Vastavusrisk on eksisteeriv või potentsiaalne oht tulule ja kapitalile, mis on tingitud õigusaktide, regulatsioonide, juhendite, standardite või eetikapõhimõtete täitmata jätmisest. Riski realiseerumisega võivad kaasneda trahvid, kahjunõuded, mainekahju, lepinguliste suhete lõppemine ja äärmisel juhul tegevusloa kehtetuks tunnistamine.

Vastavusriski juhtimise eesmärk on vältida negatiivsete tagajärgede realiseerumist.

Silmas pidades regulatiivsete nõuete muudatuste hulka ja kiirust ja äritegevuse keerukust, peab LHV õigusaktide vastavusriski lähitulevikus endiselt kõrgeks.

Vastavusriski juhtimiseks jälgib vastavuskontroll õigusaktide muudatusi ning hindab nende võimalikku mõju, informeerib muudatustest juhtorganeid ning osaleb muudatuste rakendamisel.

Igakused ülevaated juhtorganitele hõlmavad erinevatest allikatest koondatud infot, sh erinevate järelevalveasutuste suuniseid, Euroopa Liidu tasandi ja siseriiklike õigusakte. Ülevaadete tutvustamise käigus määratakse rakendamise eest vastutavad juhtorganite liikmed. Samuti on vastavuskontroll kaardistanud LHV äritegevust puudutavad õigusaktid.

Vastavuskontrolli üksus teeb ka vastavusauditeid, hindab uusi tooteid ja protsesse ning olemasolevates toodetes ja

protsessides tehtud muudatusi, annab nõu, korraldab koolitusi ja teeb teatavaid järelevalvetegevusi.

LHV nagu ka teiste turuosaliste tegevust jätkuvalt enim mõjutanud regulatiivsed muudatused on MiFID II, GDPR, AMLD ja CRR/CRD.

Tulenevalt oma ärimudelist, täidab LHV neid ülesandeid ka Ühendkuningriigi filiaali puhul Eestis ja Ühendkuningriigis asuva üksuse kaudu. Lisakoormust põhjustab Ühendkuningriigi otsus EList lahkuda, mis toob kaasa regulatiivse ja järelevalvekeskkonna muutusi.

7. Rahapesu tõkestamine

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise (AML/CTF) juhtimine

LHV sisejuhtimine põhineb kolme kaitseliini mudelil. Rahapesu tõkestamise ja vastavuskontrolli funktsioonid moodustavad osa teisest kaitseliinist, millega tagatakse, et esimene kaitseliin (operatsioonide juhtimine) on nõuetekohaselt kavandatud ja kehtestatud ning toimib kavakohtaselt. Juhtimisfunktsioonidena loovad need raamistiku ja annavad juhiseid riskijuhtimise ja sisekontrolli arendamiseks ja täiendamiseks.

Kõik kaitseliinid järgivad toodete, teenuste, klientide ja riikide hindamisel riskipõhist lähenemist. Kohaldatakse nõuetekohaseid riskimaandamisemeetmeid, sh kliendikontrolli (CDD) ja tugevdatud kliendikontrolli (EDD) meetmeid, lähtudes riskipõhiselt reaaliajakontrolli (skriinimise) ja hilisema analüüsi (monitoorimise) tulemustest ning kindlaksmääratud riskitasemetest. Tugeva AML-kultuuri aluseks on riskijuhtimise ja rahapesu tõkestamise alane teadlikkus ning pühendumus, mida veelgi toetatakse pidevate teadlikkuse tõstmise ja teavitustegevusega, võrgustike loomise ja parimate tavade vahetusega, koolituse ja aruandlusega.

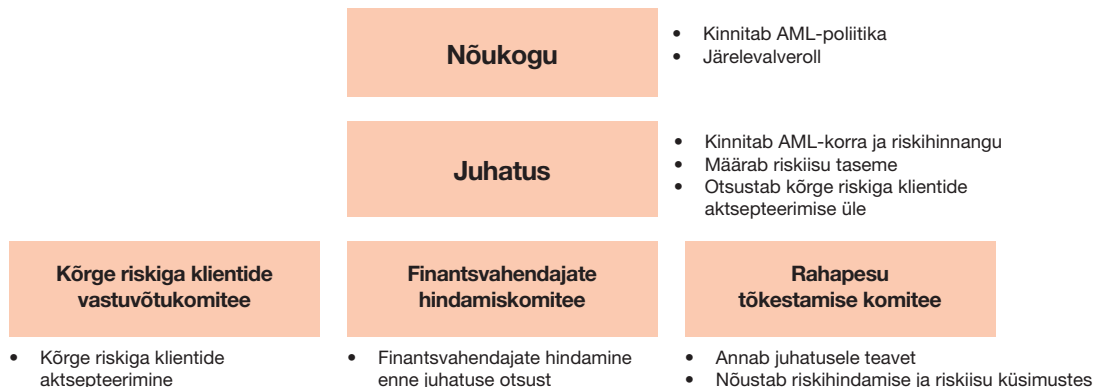
LHV Grupi ja LHV Panga juhatus ja nõukogu suhtuvad väga tõsiselt rahapesu tõkestamise ja põhimõtte „tunne oma klienti“ järgimise (AML/KYC) süsteemi rakendamisesse, säilitamisesse ja arendamisesse Grupi kõigis üksustes. AML/CTF-põhimõtteid ja kordi ajakohastatakse vähemalt kord aastas. 2020. aastal kinnitas LHV Panga juhatus riskihindamise ja riskiisu raamistiku uue versiooni.

Grupi üksuste analüütiline ja tehniline võimekus on tugeva AML/KYC-süsteemi loomisel võtmelementideks. 2019. aastal võtsime kasutusele uue monitoorimisvahendi (FICO Tonbelleri tarkvara Siron) ja skriinimisvahendi (Accuity tarkvara Compliance Link). 2020. aastal alustasime koostööd ettevõttega OÜ Salv Technology, et monitoorimis- ja skriinimisvõimekust veelgi parandada.

IT-süsteemidesse tehtud investeeringute kõrval on märkimisväärselt suurenenud ka rahapesu tõkestamisega otsest ja kaudset seotud töötajate arv. Nii AML-i osakonnas kui ka KYC-EDD meeskonnas loodi esimeses kaitseliinis uusi ametikohti.

AML/CFT-valdkonna andmeanalüüsisuutlikkust on suurendatud andmeanalüütiku ametikoha loomisega ning ka 2021. aastal kavatakse võtta tööle uusi töötajaid.

AML/CTF juhtimisstruktuur

Esimene kaitseliin		Teine kaitseliin		Kolmas kaitseliin
Kliendisuhetud	Kõrge riskiga klientide osakond	Rahapesu tõkestamise (AML) osakond	Vastavuskontroll	Siseaudit
Põhimõtte „tunne oma klienti“ rakendamine	- Kõrgema riskiga klientide aktsepteerimine - Suhtlemine AML-osakonnaga - EDD-meetmed ja andmete kvaliteet	- Koordineerib AML-kordi ja protsesse - Kõrgemate riskitegurite riskihindamine - AML-alane monitooring ja skriinimine - EDD-meetmete koordineerimine - Esitab aruandeid juhatusele ja rahapesu andmebüroole	- Juhtkonna nõustamine AMLi nõuetele vastavuse suhtes - Teeb AML-alaseid kontrole ja vastavus-auditeid - Esitab aruandeid juhtorganitele	- Viib läbi AML-meetmete sõltumatut hindamist - Esitab aruandeid nõukogule ja auditi-komiteele

AML/KYC-meetmed

Peamised rahapesu ja terrorismi tõkestamise (sh põhimõtte „tunne oma klienti“ järgimise) meetmed on LHV-s järgmised:

- tugev kliendikontroll (CDD) klientide aktsepteerimisel, mida toetavad klientide aktsepteerimise põhimõtted;
- konservatiivne lähenemine riskide segmentimisele;
- regulaarne kliendikontroll (CDD) ja tugevdatud kliendikontroll (EDD);
- tugev riskipõhine monitooring;
- klientide ja tehingute skriinimine rahvusvaheliste finantssanktsioonide nimekirjade ja muude samalaadsete allikate (sh ÜRO ja ELi nimekirjade, kuid ka USA OFAC-i nimekirja ja Ühendkuningriigi HM Treasury nimekirja) põhjal;
- tugev tipp- ja keskastmejuhtide pühendumus;
- töötajate regulaarne koolitamine;
- pidev teabevahetus ja koostöö rahapesu andmebüroo ja teiste asjakohaste sidusrühmadega;

- aktiivne osalemine sektori parimate tavade kehtestamisel.

LHV rakendab klientide aktsepteerimise faasis neljatasemelist otsustusprotsessi. Sõltuvalt kliendi riskinäitajatest teeb tema aktsepteerimise otsuse kas

- kliendisuhete juht
- kliendisuhete juht koos kõrgema tasandi juhiga (nelja silma põhimõtte)
- riskikliendi aktsepteerimise komitee
- juhatuse.

Lisaks klientide aktsepteerimise etapis kohaldatavale konservatiivsele ja riskipõhisele lähenemisele ja korrale rakendatakse riskipõhiseid monitooringi- ja skriinimistegevusi ning ajakohastatakse regulaarselt põhimõtte „tunne oma klienti“ järgimisel rakendatavat korda.

Pangandusteenused

LHV osutab teenuseid fintech-ettevõtetele, kes pakuvad finantsteenuseid omakorda enda klientidele. Kuna tavaklientide teenindamisega võrreldes hõlmab fintech-ettevõtetele teenuste osutamine teistsuguseid riske, on LHV pööranud nende ettevõtete seotud riskidele erilist tähelepanu ja võtnud täiendavaid meetmeid nende maandamiseks. LHV-s töötavad selle valdkonna spetsialistidest kliendisuhete juhid, kellel on fintech-sektoriga väga suured kogemused. AML-i meeskond jälgib pidevalt selle sektoriga seotud suundumusi, arenguid ja ohte ning ajakohastab vastavalt KYC-meetmeid. LHV kohaldab kõigi fintech-sektori klientide suhtes samu AML/KYC-meetmeid kui vastavate teenusepakujate suhtes. LHV eeldab, et kõik fintech-ettevõtetest kliendid rakendavad AML/KYC-meetmeid samal tasemel kui pangandussektor. Fintech-ettevõtetest klientide aktiveerimise ja KYC-korra pideva rakendamise käigus hindab LHV klientide ärimudelit, omandistruktuuri, juhte ja meeskonda, AML/KYC-meetmeid, skriinimise ja monitoorimise tehnilisi võimalusi, kliendikesksust, kliendiriski segmentimist, limiidipoliitikat, rahastamise allikaid jms. LHV teeb ka kohapealseid kliendikülastusi, et teha kindlaks, kas poliitika, protsessid ja meetmed on kehtestatud ning toimivad nõuete- ja kavakohaselt. Fintech-ettevõtete finantstegevusele pöörab LHV range monitoorimisega teravdatud ja pidevat tähelepanu.

Rahapesu tõkestamise süsteem ja väljavaated Eestis

Viimastel aastatel on Eestit raputanud mitu rahapesu süüdistust ning Eesti maine välismaal on tõsiselt kahjustatud. Sellegipoolest peetakse Eesti finantssüsteemi ja riiki ennast maailmas üheks kõige väiksema riskiga riigiks. Baseli valitsemisinstituut hindas Eestit 2020. aastal rahapesu riskide seisukohast kõige vähem riskantseks riigiks.

Isegi kui mõnes finantsasutuses on varem nõuetekohaste KYC-meetmete ja oma riskiisule vastavate riskimaandamismeetmete kehtestamisel esinenud puudusi, hinnatakse Eesti rahapesuvastast süsteemi üldiselt tugevaks. Järgmine oluline hindamine toimub vastavalt FATF-i standarditele aastatel 2021–2022 ja selle viib läbi Moneyval. Kasutusele võetakse uus siseriikliku ohuhinnangu meetodika.

Reguleeriv asutus, rahapesu andmebüroo ja finantssektor on võtnud olukorda väga tõsiselt ja Eesti AML-süsteemi igakülgseks parandamiseks on astunud palju mitmesuguseid samme. Pangandussektor on teinud suuri investee-ringuid inimressurssidesse, suurendades nii töötajate arvu kui ka pädevust. Kõik turuosalised täiustavad pidevalt info-tehnoloogiat (sh masinõppe) võimalusi, et suurendada oma tehnilist ja analüütilist suutlikkust rahapesu tõkestamisel. Eesti rahapesuvastase süsteemi tõhustamiseks ja kõigi sidusrühmade vahelise koostöö parandamiseks on käimas mitmed seadusandlikud algatused.

Kontrollitegevused

2020. aastal tegi Finantsinspeksioon LHV-s kaks kohapealset kontrolli. Esimene keskendus LHV-s rakendatavale riskihinnangu ja riskiisu raamistikule. Teine kontroll käsitles finantsvahendajatest fintech-ettevõtete suhtes kohaldatavaid hoolsusmeetmeid. Mõlema kontrolli tulemusena on LHV asunud koostama tegevuskava nende valdkondade parandamiseks, kus avastati puudusi.

2020. aastal kasutas LHV oma AML/KYC-meetmete nõuetevastavuse raamistiku ja tavade hindamiseks Ühendkuningriigi vastavuskontrolli ettevõtet FsCom. Tõsiseid puudusi ei tuvastatud. Väiksemaid soovitusi on protsesside täiendamisel arvesse võetud.

8. Muud riskid

8.1 Strateegiline ja äririsk

Strateegiline risk väljendub eeskätt valedes strateegilistes otsustes. Strateegilist riski maandatakse läbi kaalutletud äriplaanide ning analüüside teostamise. Samuti omab LHV Panga ja LHV Groupi juhtkond (nii juhatus kui ka nõukogu) pikaajalist pangandus ja/või ettevõtluskogemust. Uutele turgudele ja valdkondadesse sisenemisel kaasatakse eelnevalt alati vastava ala professionaalid ning teostatakse põhjalik analüüs.

8.2 Reputatsioonirisk

Reputatsioonirisk on defineeritud kui risk, mis tuleneb LHV maine halvenemisest klientide, äripartnerite, omanike, investorite või järelevalve silmis. Reputatsioonirisk tekib pigem muude riskide realiseerumise tagajärjel (näiteks operatsiooniriski või strateegilise riski realiseerumise tulemusena). Reputatsiooniriski maandava tegurina viib LHV läbi regulaarseid riskijuhtimisealaseid koolitusi ning samuti täiustatakse pidevalt kogu organisatsiooni hõlmavat riskijuhtimise raamistikku, mis kokkuvõttes tagab tugeva riskikultuuri.

8.3 Maarisk

Sarnaselt reputatsiooniriskiga väljendub maarisk üldjuhul mõne muu riski kaudu (operatsioonirisk, krediidirisk, strateegiline risk). Lisaks Eestile tegutseb LHV Ühendkuningriigis.

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

LISA 1 Üldine informatsioon

AS-i LHV Group ja tema tütarettevõtete AS LHV Pank (edaspidi: pank), AS LHV Finance (AS-i LHV Pank tütarettevõte), AS LHV Varahaldus, AS LHV Kindlustus ja OÜ Cuber Technology (edaspidi koos nimetatud: Grupp või LHV) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on koostatud seisuga 31. detsember 2020, on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. AS LHV Group omab läbi AS-i LHV Pank 65% osalust AS-is LHV Finance. AS LHV Group omab 65% osalust AS-is LHV Kindlustus.

AS LHV Group on aktsiaselts, mis on registreeritud Eesti Vabariigis ja mille alaline asukoht on Eesti. Ettevõtte ametlik aadress on Tartu mnt 2, Tallinn. AS LHV Group on valdusettevõte, mille tütarettevõte AS LHV Pank osutab pangateenuseid ning finantsnõustamise- ja väärtipaberivahenduse teenuseid Eestis ja Ühendkuningriigis. Klientide teenindamiseks on avatud esindused Tallinnas ja Tartus ning Londoni haru avati 2018. aastal. AS LHV Finance pakub järelmaksu

ja tarbimislaenu teenust. AS LHV Varahaldus osutab pensioni- ja muude fondide fondivalitsemise teenuseid Eesti klientidele. AS LHV Kindlustus hakkab kindlustustooteid pakkuma 2021. aastal. Seisuga 31. detsember 2020 töötas Grupis 518 täisajaga töötajat, sh 27 passiivset töötajat (31.12.2019: 449 töötajat, sh 25 passiivset).

Käesolev konsolideeritud aastaaruanne (sh raamatupidamise aruanded) on juhatuse poolt heaks kiidetud 17. veebruaril 2021. Olulist mõju AS-i LHV Group üle omavad Rain Lõhmus 23,4% hääleõiguse ja Andres Viisemann 9,7% hääleõigusega (vt ka lisa 21).

Juhatuse kinnitatud konsolideeritud aastaaruande kinnitavad nõukogu ja aktsionärid. Aktsionärid omavad õigust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet mitte kinnitada. Nõukogu vastavat õigust ei oma.

LISA 2 Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Vastavalt IFRS-le tuginevad mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad rangelt raamatupidamislikele juhtkonnapoolsetele eeldustele ja hinnangutele, mis omavad mõju aruandekuupäeva seisuga raamatupidamise aruandes esitatud varade ja kohustiste väärtustele ning aruandes avaldatud tingimuslikele varadele ja kohustistele, samuti järgnevate majandusaastate aruandeperioodide tuludele ja kuludele. Kuigi need hinnangud põhinevad juhtkonna parimal teadmisel ning järeldustel käimasolevatest sündmustest, ei pruugi tegelik tulemus nendega lõpuks kokku langeda ja võib märkimisväärselt neist hinnangutest erineda. Juhtkonna hinnanguid on rakendatud laenu, nõuete ja investeeringute väärtuse hindamisel (lisad 10, 11, 12, 13 ja 14) ning materiaalse ja immateriaalse põhivara kasulike eluigade määramisel (lisa 16).

Hinnangud ja otsused vaadatakse pidevalt üle lähtudes mineviku kogemustest ja teistest faktoritest, kaasa arvatud ootustest tuleviku sündmustele, mis hetke asjaolusid arvestades tunduvad põhjendatud. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse edasiulatuvalt.

Kõige olulisemad juhtkonna hinnangud ja eeldused on seotud finantsinstrumentide standardiga IFRS 9, täpsemalt SICRI kriteeriumid, PD ja LGD arvutamine, ärimudeli ja APIM hinnang finantsvarade klassifitseerimiseks. Vaata

rohkem informatsiooni riskide juhtimise osa punktis 2 ja allpool. Juhtkonna hinnangutes ja eeldustes 2019. aastal muid olulisi muudatusi ei toimunud.

Oodatava krediitkajuhju (ECL) arvutamine sisaldab mitmeid olulisi seisukohti, mis vajavad juhtkonna hinnangut. Oodatava krediitkajuhju hindamine on selle iseloomust tulenevalt ebamäärane ja nende hinnangute täpsus sõltub mitme test faktoritest, nagu näiteks makromajanduslikud prognoosid, ning sisaldavad kompleksseid modelleerimisi ja hinnanguid. Krediidiriski olulise suurenemise hindamine on IFRS-st 9 „Finantsinstrumendid“ tulenev lähenemine ja vajab olulisi hinnanguid. Igal aruandekuupäeval hindab Grupp, kas krediidirisk on esmase kajastamisega võrreldes oluliselt suurenenud, võttes arvesse finantsinstrumendi eluea maksejõuetuse tõenäosuse muutust, kasutades selleks olulisi riskiindikaatoreid, mis on kasutusel Grupi riskijuhtimise protsessides. Teine oluline valdkond, mis vajab olulisi hinnanguid, on tuleviku prognooside ja makromajanduse stsenaariumite määramine. IFRS 9 nõuab erapooletu ja tõenäosustega kaalutud krediitkajuhju hindamist, kasutades selleks mitmete võimalike tulemuste hinnanguid ning sisaldab tuleviku majandusväljavaadete prognoose. LHV kasutab ECL mõõtmisel tuleviku prognooside baasina sisetult välja töötatud makromajanduslikke prognoose. LHV

kasutab nii mudeleid kui eksperthinnanguid ECL arvutuste määramiseks.

Ekspert hinnangu teostamise eesmärgiks on kaasata eeldatav mõju näitajatest, mida ECL mudel ei arvestanud. Hinnangu tase ECL määramiseks sõltub mudeli tulemustest, olulisusest ja detailse informatsiooni kättesaadavusest.

Mudeleid, hinnanguid ja sisendeid vaadatakse üle regulaarselt Grupi riskifunktsiooni poolt ning need kinnitab Grupi riskikomitee.

LISA 3 Varade ja kohustiste saldeerimine

Grupp on saldeerinud järgnevad varad ja kohustised.

	Brutosumma enne saldeerimist finantsseisundi aruandes	Saldeerimine	Netosumma finantsseisundi aruandes	Seotud vahendid, mida ei ole finantsseisundi aruandes tasaarveldatud		Netosummad
				Finantsinstrumendid	Saadud rahalised tagatised	
31.12.2020						
VARAD						
Tuletisinstrumendid	89	0	89	0	0	0
KOHUSTISED						
Tuletisinstrumendid	221	0	221	0	0	0
31.12.2019						
VARAD						
Tuletisinstrumendid	4	0	4	0	0	0
KOHUSTISED						
Tuletisinstrumendid	8	0	8	0	0	0

LISA 4 Finantsvarade ja -kohustiste õiglane väärtus

(tuhandetes eurodes)	Lisa	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku õiglane väärtus 31.12.2020	Bilansiline väärtus 31.12.2020	Erinevus
Finantsvarad õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande							
Aktsiad ja fondiosakud *	12	479	6 788	0	7 267	7 267	0
Võlakirjad õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande	12	322 699	0	0	322 699	322 699	0
Intressiswapid ja valuutaforwardid	12	0	89	0	89	89	0
Kokku finantsvarad õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande		323 178	6 877	0	330 055	330 055	0
Finantskohustised õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande							
Intressiswapid ja valuutaforwardid	12	0	221	0	221	221	0
Kokku finantskohustised õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande		0	221	0	221	221	0
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses							
Nõuded keskpangale	10	0	2 213 211	0	2 213 211	2 213 211	0
Nõuded krediidiasutustele	10	0	170 341	0	170 341	170 341	0
Nõuded investimisühingutele	10	0	9 985	0	9 985	9 985	0
Laenud ja nõuded klientidele	13	0	0	2 239 759	2 439 759	2 208 823	30 936
Muud nõuded klientidele	14	0	9 391	0	9 391	9 391	0
Muud finantsvarad	15	0	2 073	0	2 073	2 073	0
Kokku finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses			2 405 001	2 239 759	4 844 760	4 613 824	30 936
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses							
Klientide hoiused ja saadud laenud	17	0	3 636 156	953 447	4 589 603	4 588 355	1 248
Allutatud kohustised	20	0	0	110 545	110 545	110 603	-58
Võlad hankijatele ja muud kohustised	18	0	22 995	0	22 995	22 995	0
Kokku finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses		0	3 659 151	1 063 992	4 723 143	4 721 953	1 190

Puhaskasum kokku kolmanda taseme finantsvaradest muus koondkasumis oli 0 eurot.

(tuhandetes eurodes)	Lisa	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku õiglase väärtus 31.12.2020	Bilansiline väärtus 31.12.2020	Erinevus
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande							
Aktsiad ja fondiosakud *	12	500	7 695	0	8 195	8 195	0
Omakapitaliinstru-mendid õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi	11	0	0	432	432	432	0
Võlakirjad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	12	32 331	0	0	32 331	32 331	0
Intressiswapid ja valuutaforwardid	12	0	4	0	4	4	0
Kokku finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		32 831	7 699	432	40 962	40 962	0
Finantskohustised õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande							
Intressiswapid ja valuutaforwardid	12	0	8	0	8	8	0
Kokku finantskohustised õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		0	8	0	8	8	0
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses							
Nõuded keskpangale	10	0	1 232 733	0	1 232 733	1 232 733	0
Nõuded krediitiasutustele	10	0	32 947	0	32 947	32 947	0
Nõuded investeerimisühingutele	10	0	5 473	0	5 473	5 473	0
Laenud ja nõuded klientidele	13	0	0	1 707 842	1 707 842	1 687 034	20 808
Muud nõuded klientidele	14	0	3 551	0	3 551	3 551	0
Muud finantsvarad	15	0	2 246	0	2 246	2 246	0
Kokku finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses			1 276 950	1 707 842	2 984 792	2 963 984	20 808
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses							
Klientide hoiused ja saadud laenud	17	0	2 192 452	537 581	2 730 033	2 726 562	3 471
Allutatud kohustised	20	0	0	76 553	76 553	75 444	1 109
Võlad hankijatele ja muud kohustised	18	0	20 789	0	20 789	20 789	0
Kokku finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses		0	2 213 241	614 134	2 827 375	2 822 795	4 580

Puhaskasum kokku kolmanda taseme finantsvaradest muus koondkasumis oli 134 tuhat eurot.

* Aktsiad ja fondiosakud sisaldavad Grupi tütarettevõtte AS LHV Varahaldus investeringut pensionifondi osakutesse summas 6 788 tuhat eurot (31.12.2019: 7 695 tuhat). Vastavalt investeerimisfondide seadusele on LHV Varahalduse kui fondivalitseja kohustuslik osalus 0,5% kõigist osakutest kohustuslikes pensionifondides, mida ta haldab.

Grupi juhatus on hinnanud finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade ja kohustiste õiglast väärtust. Õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeritakse tuleviku rahavood turuintressikõvera alusel.

Hierarhias kasutatud tasemed:

1. Tase 1 – aktiivsel turul noteeritud hind
2. Tase 2 – hindamistehnika, mille sisendiks on turu informatsioon (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. Tase 3 – muud hindamismeetodid a) Kvantitatiivne teave õiglase väärtuse määramisel kasutatud oluliste jälgimatute sisendite kohta (kui need on majandusüksuse jaoks välja töötatud ja saadaval); b) kirjeldav kirjeldus õiglase väärtuse määramise tundlikkuse kohta mittejälgitavate sisendite muutuste suhtes (kui muudatus võib põhjustada õiglase väärtuse määramise olulist muutust); c) mittejälgitavate sisendite mõistlike võimalike muudatuste mõju

Finantsvarade ja finantskohustiste tähtsajalise struktuuri kohta vt riskide juhtimise osa punkt 4.

LISA 5 Tegevussegmentid

LHV Pank jagab oma äritegevusi 3 peamiseks ärisegmendiks: jaepangandus, finantsvahendajad ning ettevõtete pangandus. Ärisegmendid moodustavad osa Grupist, koos eraldi juurdepääsuga finantsandmetele, mis on ühtlasi aluseks äritulemuste regulaarsel jälgimisel Grupi otsustajate poolt. Kogu planeerimine ja tulemusmõõdikute paikapanek toimub segmentide tasemel. Igas segmendis koostatakse täielik finantsseisundi aruanne ja kasumiaruanne. Grupil on planeerimine/mõõtmine lisaks eelpool nimetatud segmendi-tasemetele ka osakondade tasemel.

Jaotus on tehtud kliendi/toote baasi alusel ning sarnased osakonnad on grupeeritud ühe segmendi alla.

Jaepangandus katab kõiki eraisikuid ja väikeseid juriidilisi isikuid, kelle krediidiriskile avatus on alla 500 tuhande euro. Tegemist on tavapärase universaalpanganduse segmentidega, pakkudes makseteenust, pangakaarte, krediiti jne.

Ettevõtete panganduse segment hõlmab kõiki suuri ettevõtteid ja teisi juriidilisi isikuid, kelle krediidiriskile avatus on üle 500 tuhande euro. Peamised tooted on laenud ja maksed.

Varahalduse puhul on tegemist pensioni haldamise segmendiga, sisaldades II ja III pensionisammast.

Järelmaksu- ja tarbijafinantseerimise segment on Eestis eraldi juriidiline isik, mis hõlmab eraisikutele pakutavat väikelaenuäri. Need portfelliid on suhteliselt väikesed, kuid tulenevalt klientide erinevast maksepraktikast tuleb seda käsitleda eraldi segmendiga.

Finantsvahendajad hõlmavad fintech-ettevõtteid, kelle maksete maht on suur nii Eestis kui ka Ühendkuningriigis. Selles segmendis kajastab LHV ka tavalisi makseteenuseid.

Muud tegevused sisaldavad treasury tegevusi, mis seisneb sisemises finantseerimisteenuse pakkumises teistele segmentidele ning LHV Group soolo peamiselt kapitali ning finantseerimisega seotud tegevusi.

AS-i LHV Group juhatus on määranud otsustajaks, vastutades rahaliste eraldiste ja äritegevuse kasumlikkuse hindamise eest. Segmendi poolt esitatud tulemused sisaldavad otseselt segmendiga seotud tulusid ja kulusid.

Segmendi poolt raporteeritud müügitulu sisaldab tulu segmentidevahelistest tehingutest, st teistele grupi ettevõtetele AS-i LHV Pank poolt antud laenud. Intrassitulu ning komisjoni- ja teenustasutulu jagunemine klientide asukoha lõikes on toodud lisades 7 ja 8. Grupil ei ole ühtegi klienti, kelle tulu moodustaks rohkem kui 10% vastavast tulu liigist.

31.12.2020

(tuhandetes eurodes)

	Jaepangandus	Ettevõtete pangandus	Varahaldus	Järeilmaks ja tarbija-finantseerimine Eestis	Finantsvahendajad	Muud tegevused	Segmenti-devahelised elimineerimised	Kokku
Intressitulu, sh.	28 867	44 659	0	12 022	941	10 591	-8 707	88 373
Välimine intressitulu	28 867	42 779	0	12 022	0	4 705	0	88 373
Sisemine intressitulu	0	1 880	0	0	941	5 886	-8 707	0
Intressikulu	-2 072	-6 246	-95	-1 880	0	-18 295	8 707	-19 881
Neto intressitulu	26 795	38 413	-95	10 142	941	-7 704	0	68 492
Komisjoni- ja teenustasu tulu	8 284	1 000	14 966	708	21 160	0	0	46 118
Komisjoni- ja teenustasu kulu	-1 042	-44	0	-635	-11 032	-16	0	-12 769
Dividenditulu	0	0	0	0	0	7 059	-7 059	0
Neto teenustasutulu	7 242	956	14 966	73	10 128	7 043	-7 059	33 349
Netotulu	34 037	39 369	14 871	10 215	11 069	-661	-7 059	101 841
Netokasum finantsvaradelt	-50	-1	707	0	17	911	0	1 584
Administratiiv- ja muud tegevuskulud, tööjõukulud	-13 213	-7 691	-6 389	-1 703	-9 588	-5 271	0	-43 855
Äriksaum	20 774	31 677	9 189	8 512	1 498	-5 021	-7 059	59 570
Laenude allahindluse kulu	-976	-9 363	0	-533	-26	0	0	-10 898
Kasum enne maksustamist	19 798	22 314	9 189	7 979	1 472	-5 021	-7 059	48 672
Tulumaksukulu	-1 825	-2 394	-844	-826	-521	-2 416	0	-8 826
Puhaskasum jätkuvatelt tegevustelt	17 973	19 920	8 345	7 153	951	-7 437	-7 059	39 846
Varad kokku	1 722 042	3 050 474	34 352	65 851	147 604	226 450	-275 366	4 971 407
Kohustised kokku	2 172 121	1 274 941	1 109	47 778	1 274 941	110 882	-155 641	4 726 131

31.12.2019

(tuhandetes eurodes)

	Jaepangandus	Ettevõtete pangandus	Varahaldus	Järeilmaks ja tarbija-finantseerimine Eestis	Finantsvahendajad	Muud tegevused	Segmenti-devahelised elimineerimised	Kokku
Intressitulu, sh.	18 907	35 107	0	11 209	752	10 626	-15 187	61 414
Välimine intressitulu	13 358	33 416	0	11 209	0	3 431	0	61 414
Sisemine intressitulu	5 549	1 691	0	0	752	7 195	-15 187	0
Intressikulu	-3 723	-6 071	-145	-1 691	-10	-17 573	15 187	-14 026
Neto intressitulu	15 184	29 036	-145	9 518	742	-6 947	0	47 388
Komisjoni- ja teenustasu tulu	6 754	2 147	12 869	602	14 654	0	0	37 026
Komisjoni- ja teenustasu kulu	-502	-363	0	-674	-9 797	-13	0	-11 349
Dividenditulu	0	0	0	0	0	6 630	-6 630	0
Neto teenustasutulu	6 252	1 784	12 869	-72	4 857	6 617	-6 630	25 677
Netotulu	21 436	30 820	12 724	9 446	5 599	-330	-6 630	73 065
Netokasum finantsvaradelt	-10	-4	465	0	46	173	0	670
Administratiiv- ja muud tegevuskulud, tööjõukulud	-10 895	-7 661	-6 097	-1 881	-9 114	-3 536	0	-39 184
Äriksaum	10 531	23 155	7 092	7 565	-3 469	-3 693	-6 630	34 551
Laenude allahindluse kulu	-1 194	-1 736	0	-247	-33	0	0	-3 210
Kasum enne maksustamist	9 337	21 419	7 092	7 318	-3 502	-3 693	-6 630	31 341
Tulumaksukulu	-803	-1 640	-972	-760	-74	0	0	-4 249
Puhaskasum jätkuvatelt tegevustelt	8 534	19 779	6 120	6 558	-3 576	-3 693	-6 630	27 092
Varad kokku	1 075 705	1 613 557	31 221	65 506	298 806	179 686	-232 569	3 031 912
Kohustised kokku	1 992 547	450 089	2 100	50 548	388 317	75 577	-133 294	2 825 884

Grupi intressitulude geograafiline jaotus ning jaotus toodete lõikes on toodud lisas 7.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

01.03.2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn**LHV**

LISA 6 Tütarettevõtted ja firmaväärtus

Seisuga 31.12.2020 on Grupi käesolevas aruandes konsolideeritud tütarettevõtted:

- AS LHV Pank (Eesti, osalus 100%)
- AS LHV Varahaldus (Eesti, osalus 100%)
- Cuber Technology OÜ (Eesti, osalus 100%)
- AS LHV Finance (Eesti, osalus 65% läbi AS-i LHV Pank)
- AS LHV Kindlustus (Eesti, osalus 65%)

AS LHV Pank asutas AS-i LHV Finance 2013. aastal ja omab selles 65% osalust. 35% mittekontrolliva osaluse sissemakse on kajastatud konsolideeritud finantsseisundi aruandes real "Mittekontrolliv osalus".

AS LHV Group maksis 2020. aastal 5 200 tuhande euro suuruse rahalise sissemakse 65% osaluse eest AS-is LHV Kindlustus ja mittekontrolliv osalus maksis 2 800 tuhande euro suuruse rahalise sissemakse 35% osaluse eest.

Nimetatud mittekontrolliva osaluse sissemakse on kajastatud konsolideeritud finantsseisundi aruandes real "Mittekontrolliv osalus".

Seisuga 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019 pole Grupil sidusettevõtteid. Seisuga 31. detsember 2020 koosneb AS LHV Group konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes firmaväärtus summas 3 614 tuhat eurot järgnevalt:

- AS LHV Varahaldus osaluste omandamisel tekkinudfirmaväärtus summas 1 044 tuhat eurot;
- Danske Capital AS ostulepingu järgselt tekkinudfirmaväärtus AS-i LHV Varahaldus summas 2 570 tuhat eurot

Seisuga 31. detsember 2020 on Grupil kaks tütarettevõtet (31.12.2019: üks), AS LHV Kindlustus ja AS LHV Finance (ka 2019. aastal), kellel on Grupile mittekontrollivad osalused.

Seisuga 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019 viidi läbi firma-väärtuse väärtuse languse test. Firmaväärtuse raha genereerivaks üksuseks on AS LHV Varahaldus. Kasutusväärtuse arvestus põhineb järgnevatel eeldustel, mis põhinevad viie aasta prognoosil:

- valitsetava vara mahu kasvuks prognoositakse 8% aastas (2020: 12%). 2021. aastat mõjutab negatiivselt II pensionisamba reform, kuid 2023. aastaks eeldatakse, et varade maht jõuab taas 2020. aasta lõpu tasemele;
- 2020. aastal õnnestus LHV Varahaldusel esmakordselt teenida edukustasu, mida tulevastest prognoosides pole arvesse võetud. Kõik ettevõttesisesed eesmärgid on püstitatud sellisel tasemel, et nende saavutamine võimaldaks LHV Varahaldusel teenida edukustasu ka tulevastel aastatel. Ilma edukustasuta eeldatakse fondi-valitseja tulude kasvu keskmiselt -4% aastas (2020: -18%);
- Tulenevalt majanduskeskkonnast eeldatakse kaudsete kulude kasvu 5% aastas (2020: 4%);
- Rahavoogude diskontomäärana on kasutatud 15% (2020: 15%).

Põhieelduste väärtuste kasutamisel tugines juhatus eelnevate perioodide kogemustele ja oma parimale hinnangule tõenäoliste ootuste osas. Ootuseid on muudetud konservatiivsemaks tulenevalt muutustest turuolukorras ning seadusandluses. Kasutusväärtuse testi tulemusena ületab seisuga 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019 raha genereeriva üksuse kaetav väärtus tema bilansilist väärtust, mistõttu ei ole tehtud allahindlusi.

Järgnevalt on toodud finantsinformatsioon AS-i LHV Finance ja AS-i LHV Kindlustus kohta. Informatsioon on esitatud enne omavaheliste tehingute elimineerimist.

	AS LHV Finance		AS LHV Kindlustus
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020
Lühendatud finantsseisundi aruanne			
Laenud ja nõuded klientidele ning muud lühiajalised varad	65 804	65 415	0
Põhivarad	45	91	233
Lühiajalised kohustised	1 808	1 966	133
Pikaajalised kohustised	45 970	48 582	0
Netovarad kokku	18 071	14 958	100
Lühendatud kasumiaruanne ja muu koondkasum			
Neto intressi- ja teenustasutulud	10 215	9 446	0
Kasum/kahjum enne makse	7 979	7 318	-551
Tulumaksukulu	-826	-760	0
Puhaskasum	7 153	6 558	-551
Kokku koondkasum	7 153	6 558	-551
Mittekontrolliva osaluse osa kasumist/kahjumist ja muust koondkasumist	2 089	2 296	-193
Lühendatud rahavoogude aruanne			
Rahavoog äritegevusest	9 411	-4 925	-407
Makstud intressid	-1 899	-1 636	0
Makstud tulumaks	-826	-760	0
Neto rahavoog äritegevusest	6 686	-7 321	-407
Neto rahavoog investeerimistegevusest	0	-87	-244
Neto rahavoog finantseerimistegevusest	-6 684	7 403	5 200
Raha ja raha ekvivalentide muutus	2	-5	7 349
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	0	5	0
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	2	0	7 349

LISA 7 Neto intressitulu

Intressitulu (tuhandetes eurodes)	Lisa	2020	2019
Intressitulu kasutades efektiivse intressimäära meetodit			
Ettevõtuluslaenud		46 834	37 129
sh laenud seotud osapooltele	24	31	27
sh faasi 3 intressid*		129	164
Järelmaks		3 708	3 968
Tarbimislaenud		8 314	7 240
Eralaenud		2 109	1 744
Hüpoteeklaenud		18 170	5 248
Finantsvõimenduse laenud ja väärtpaberite laenamine		753	500
Krediitkaardilaenud		849	813
Nõuetelt krediidiasutustele ja investeerimisühingutele		33	270
Muud laenud		3 709	893
Vahesumma		84 479	57 805
Muu sarnane intressitulu			
Liising		4 329	3 253
sh laenud seotud osapooltele	24	4	3
Võlakirjad		-435	356
sh FVOCI võlakirjad		-	-
sh võlakirjad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	12	-435	356
Vahesumma		3 894	3 609
Kokku		88 373	61 414
Intressikulu			
Klientide hoiused ja saadud laenud		-7 570	-5 579
sh seotud osapoolte hoiused	24	-17	-8
Nõuded keskpangale		-5 966	-4 264
Allutatud kohustised	20	-6 345	-4 183
sh laenud seotud osapooltelt	24	-342	-373
Kokku		-19 881	-14 026
Neto intressitulu		68 492	47 388
Laenude intressitulud kliendi asukoha järgi			
(ei sisalda intressitulusid pankadelt ja võlakirjadelt):			
(tuhandetes eurodes)		2020	2019
Eesti		88 775	60 788
Kokku		88 775	60 788

* Kuna enamik faasi 3 laene müüakse inkassofirmadele, on faasi 3 intressid kõigis laenuportfellides marginaalsed, välja arvatud ettevõtuluslaenude portfellis.

Grupi intressitulude jaotus tegevus tegevuste lõikes on esitatud lisas 5. laenuportfell on esitatud lisas 13.

LISA 8 Neto komisjoni- ja teenustasutulu

Komisjoni- ja teenustasutulu	Lisa	2020	2019
Väärtpaberivahendus- ja komisjonitasud		4 825	3 658
sh seotud osapooled	24	13	22
Varahaldus- ja sarnased tasud		18 629	15 831
sh Grupi poolt valitsetavad fondid *	24	14 958	12 860
Valuuta konverteerimise tasud		3 406	1 867
Tasud kaartidelt ja arveldustelt		15 171	12 485
Tarimislaenu- ja järelmaksu teenustasud		709	602
Muud teenustasutulud		3 378	2 583
Kokku		46 118	37 026
Komisjoni- ja teenustasukulu			
Makstud väärtpaberivahendus- ja komisjonitasud		-1 062	-546
Kaartidega seotud kulud		-4 722	-3 979
Terminalitehingutega seotud kulud		-4 498	-3 967
Arveldustega seotud kulud		-788	-692
Sularahaautomaatidega seotud kulud		-1 058	-1 159
Muud teenustasukulud		-641	-1 006
Kokku		-12 769	-11 349
Neto teenustasutulu		33 349	25 677

* Valitsemistasud pensioni- ja investeerimisfondidelt on kindlaksmääratud protsent fondi koguvaradest ning varieerub vahemikus 0,39% - 2% aastas. Pensionifondide valitsemistasusid langetati alates 2019. aasta septembrist ja on nüüd vahemikus 0,39% - 1,2%.

Komisjoni- ja teenustasutulu kliendi asukoha järgi	2020	2019
Eesti	46 118	36 978
Muud	0	48
Kokku	46 118	37 026

LISA 9 Tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)	Lisa	2020	2019
Palk ja boonused		18 380	14 883
Sotsiaal- ja muud maksud*		5 530	4 382
Tööjõukulud kokku		23 910	19 265
IT kulud		3 403	2 829
Info- ja pangateenused		1 005	868
Turunduskulud		1 822	2 089
Kontorikulud		672	633
Transpordi- ja sidekulud		279	276
Töötajate koolitus- ja lähetuskulud		317	690
Muud sisseostetud teenused		3 847	3 324
Muud administratiivkulud		3 879	3 807
Põhivara kulum	16	4 359	4 674
Kasutusrendimaksud		125	327
Muud tegevuskulud		356	486
Muud tegevuskulud kokku		20 064	20 003
Tegevuskulud kokku		43 974	39 268

* kogusumma sotsiaal-, tervise- ja muude kindlustuste eest

LHV Grupi keskmine töötajate arv 2020. aastal oli 473 (2019: 409).

Alates 2018 on pensionifondi kliendilepingutega seotud müügikulud kapitaliseeritud immateriaalse põhivarana vastavalt kliendisuhete eeldatavale elueale 20 aastat.

Juhul, kui need müügikulud oleks kajastatud kuludena ja mitte kapitaliseeritud, siis "Turunduskulud" oleks olnud 1 584 tuhat eurot kõrgemad.

LISA 10 Nõuded keskpangale, krediitiasutustele ja investeerimisühingutele

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019
Nõudmiseni hoiused ja tähtajalised hoiused kuni 3 kuud *	180 326	38 420
Kohustuslik reservkapital keskpangas	41 253	29 426
Nõudmiseni hoiused keskpangas *	2 171 958	1 206 307
Kokku	2 393 537	1 271 153
* raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes	2 352 284	1 244 727

Nõuete jaotus riikide lõikes on esitatud riskide juhtimise osas punktis 2. Kohustusliku reservkapitali nõue seisuga 31. detsember 2020 oli 1% (2019: 1%) kõigist finantseerimisallikatest (klientide hoiused ja saadud laenud). Reservi nõuet täidetakse kuu keskmi-sena eurodes või keskpanga poolt eelnevalt aktsepteeritud välisfinantsvarades.

LISA 11 Omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi aruande

Omakapitaliinstrumendid 31.12.2018	298
Omakapitaliinstrumentide ümberhindamine	134
Omakapitaliinstrumendid 31.12.2019	432
Omakapitaliinstrumentide müük	-432
Omakapitaliinstrumendid 31.12.2020	0

Seisuga 31. detsember 2019 oli Grupi VISA aktsiaid summas 432 tuhat eurot. Seisuga 31. detsember 2019 oli muude reservide saldo omakapitalis 212 tuhat eurot, vt ka lisa 21. Aruandeperioodi jooksul müüdi VISA aktsiaid.

LISA 12 Finantsvarad ja -kohustised õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Kohustuslikult määratud kui õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	31.12.2020
Aktsiad ja fondiosakud	479
Võlakirjad	322 699
Fondiosakud	6 788
sh investeringud valitsetavatesse pensionifondidesse	6 788
Valuutaforwardid	89
Finantsvarad kokku	330 055
Intressiswapid ja valuutaforwardid	221
Finantskohustised kokku	221

Kohustuslikult määratud kui õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande:	31.12.2019
Aktsiad ja fondiosakud	500
Võlakirjad	32 331
Fondiosakud	7 695
sh investeringud valitsetavatesse pensionifondidesse	7 695
Valuutaforwardid	4
Finantsvarad kokku	40 530
Intressiswapid ja valuutaforwardid	8
Finantskohustised kokku	8

Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande 31.12.2018	46 856
Netosoetused ja -müügid õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	
kajastatavatelt investeringutelt	-6 869
Intressitulu (lisa 7)	356
Ümberhindlus	187
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande 31.12.2019	40 530
Netosoetused ja -müügid õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	
kajastatavatelt investeringutelt	287 498
Negatiivne intressitulu (lisa 7)	-435
Ümberhindlus	2 462
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande 31.12.2020	330 055

Investeringute õiglaseks väärtuseks on noteeritud väärt-paberite puhul nende ostunoteering (riskide juhtimise osa punkt 5). 2020. aastal saadi võlakirjade ümberhindlusest kasumit 865 tuhat eurot (2019: 86 tuhat eurot). Intressiswapide ümberhindlusest ei saadud 2020. ja 2019. aastal ei kasumit ega kahjumit.

Grupi poolt valitsevate pensioni- ja investeerimisfondide hallatavate varade maht oli seisuga 31. detsember 2020 1 537 miljonit eurot (31.12.2019: 1 374 miljonit eurot).

LISA 13 Laenud ja nõuded klientidele

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019
Laenud juriidilistele isikutele	1 367 540	954 970
sh ettevõtluslaenud	1 192 803	815 740
sh liising	102 297	66 060
sh arvelduskrediit	30 338	31 193
sh kaubalaenud	20 497	32 761
sh finantsvõimenduslaenud	5 551	3 148
sh krediitkaardid ja järelmaks	519	679
sh laenud korteriühistutele	7 135	-
sh faktooring	8 400	5 389
Laenud eraisikutele	858 141	738 168
sh järelmaks	14 294	16 121
sh hüpoteeklaenud	695 204	587 855
sh tarbimislaenud	52 202	49 424
sh eralaenud	50 264	44 776
sh liising	26 554	23 427
sh finantsvõimenduslaenud	6 366	2 840
sh krediitkaardilaenud	7 232	7 263
sh arvelduskrediit	23	34
sh oppelaen	974	749
sh kinnisvaraliising	5 027	5 679
Kokku	2 225 681	1 693 138
sh laenud seotud osapooltele (lisa 24)	4 096	3 290
Allahindlus	-16 858	-6 104
Kokku	2 208 823	1 687 034

Muutused allahindlustes 12 kuud 2020	Ettevõttelaenud, sh arvelduskrediit, faktooring, korteriühistute laenud, kaubalaenud	Tarbimis- laenud, sh krediitkaardid, järelmaksu- laenud	Võimendus- laenud	Liising	Erakliendi- laenud, sh hüpoteek- laenud, arvelduskrediit, oppelaen, kinnisvaraliising	Kokku
Seisuga 01.01.	-3 819	-789	-6	-639	-851	-6 104
Aasta jooksul moodustatud/tühistatud allahindlused	1 714	534	2	235	528	3 013
Aasta jooksul välja kantud	-11 345	-923	-21	-981	-498	-13 767
Seisuga 31.12.2020	-13 449	-1 178	-25	-1 385	-821	-16 858

Muutused allahindlustes 12 kuud 2019	Ettevõttelaenud, sh arvelduskrediit, faktooring, korteriühistute laenud, kaubalaenud	Tarbimis- laenud, sh krediitkaardid, järelmaksu- laenud	Võimendus- laenud	Liising	Erakliendi- laenud, sh hüpoteek- laenud, arvelduskrediit, oppelaen, kinnisvaraliising	Kokku
Seisuga 01.01.	-9 035	-735	-3	-467	-36	-10 276
Aasta jooksul moodustatud/tühistatud allahindlused	7 544	583	1	253	28	8 409
Aasta jooksul välja kantud	-2 328	-637	-5	-424	-843	-4 237
Seisuga 31.12.2019	-3 819	-789	-6	-639	-851	-6 104

Aasta jooksul moodustatud allahindlused erinevad kasumiaruandes kajastatud laenude allahindluse kulust aasta jooksul sisse nõutud summadest, mis olid varem maha kantud kui lootusetud nõuded. Nimetatud laekumised kanti kasumiaruandes otse laenude allahindluse reale.

**Liisingu neto- ja brutoinvesteeringud
tähtaegade lõikes**

	Brutoinves- teering	Teenimata intressitulu	Allahindlus	Liisingnõuete nüüdiseväärtus
kuni 1 aasta	43 519	-4 009	-413	39 097
1-5 aastat	89 314	-6 325	-899	82 100
üle 5 aasta	9 865	-2 128	-83	7 654
Kokku 31.12.2020	142 698	-12 462	-1 385	128 851
kuni 1 aasta	26 375	-2 710	-164	23 501
1-5 aastat	68 211	-4 395	-457	63 359
üle 5 aasta	2 753	-107	-18	2 628
Kokku 31.12.2019	97 339	-7 212	-639	89 488

Krediidi riskile avatud positsioonide ning laenude tagatiste kohta on info riskide juhtimise osas punktis 2.

Antud laenude jaotus valuutade lõikes on ära toodud riskide juhtimise osas punktis 3.

Laenude jaotus tähtaegade lõikes on esitatud riskide juhtimise osas punktis 4.

Laenude geograafiline jaotus on esitatud riskide juhtimise osas punktis 2.

Intressitulud antud laenudelt, vt lisa 7

LISA 14 Muud nõuded klientidele

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019
Varahaldustasud klientidelt	8 152	1 057
sh seotud osapooled (lisa 24)	6 949	835
Muud tasud klientidele teenuste osutamise eest	1 230	2 494
Maksed teel	9	0
Kokku	9 391	3 551

Kõik tasud laekuvad 12 kuu jooksul aruandekuupäevast ja on seetõttu käibevara.

LISA 15 Muud varad

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019
Finantsvarad		
Balti börside garantiideposiidid	15	10
VISA ja MasterCard tagatisdeposiidid	2 058	2 236
Vahesumma	2 073	2 246
Mittefinantsvarad		
Ettemaksed Finantsinspeksioonile	831	503
Muud ettemaksed *	1 351	1 458
Vahesumma	2 182	1 961
Kokku	4 255	4 207

* Ettemaksed kontoriruumide rendi, kindlustuse, infoteenuste, ajakirjandusväljaannete ja koolituste eest.

Ettemaksed laekuvad tagasi või kasutatakse ära 12 kuu jooksul arvates aruandekuupäevast ja seetõttu on arvele võetud käibevarana. Balti börside garantiideposiidid on Tallinna, Riia ja Vilniuse börsidel tehtavate väärtapaberitehingute tagamiseks ning VISA ja MasterCard deposiidid krediitkaartidehingute tagamiseks, mistõttu käsitletakse mõlemad pikaajalise varana.

LISA 16 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)	Materiaalne põhivara	Kasutusõigusega varad	Kokku materiaalne põhivara	Immateriaalne põhivara	Kliendilepingute soetusega seotud kulud	Immateriaalne põhivara kokku	Kokku
Saldo 31.12.2018							
Soetusmaksumus	4 129	0	4 129	8 923	12 436	21 359	25 488
Akumuleeritud kulum	-2 994	0	-2 994	-4 458	-1 431	-5 889	-8 883
Jääkmaksumus 31.12.2018	1 135	0	1 135	4 465	11 005	15 470	16 605
Soetatud põhivara	1 336	0	1 336	864	0	864	2 200
Müüdnud põhivara	-15	0	-15	0	0	0	-15
Kapitaliseeritud müügiikulutused	0	0	0	0	1 584	1 584	1 584
Muudatused arvestuspõhimõtetes	0	5 676	5 676	0	0	0	5 676
Mahakantud põhivara	-338	0	-338	-1 435	0	-1 435	-1 773
Amortisatsioonikulu (Lisa 9)	-562	-899	-1 461	-1 751	-1 461	-3 213	-4 674
Saldo 31.12.2019							
Soetusmaksumus	5 112	5 676	10 788	8 352	14 020	22 372	33 160
Akumuleeritud kulum	-3 203	-899	-4 102	-4 775	-2 892	-7 667	-11 769
Jääkmaksumus 31.12.2019	1 909	4 777	6 686	3 577	11 128	14 705	21 391
Soetatud põhivara	1 651	0	1 651	1 105	0	1 105	2 756
Kapitaliseeritud müügiikulutused	0	0	0	0	1 944	1 944	1 944
Mahakantud põhivara	0	-230	-230	0	0	0	-230
Amortisatsioonikulu (Lisa 9)	-780	-972	-1 752	-804	-1 803	-2 607	-4 359
Saldo 31.12.2020							
Soetusmaksumus	6 763	5 446	12 209	9 457	15 964	25 421	37 630
Akumuleeritud kulum	-3 983	-1 641	-5 624	-5 579	-4 695	-10 274	-15 898
Jääkmaksumus 31.12.2020	2 780	3 805	6 585	3 878	11 269	15 147	21 732

Materiaalne põhivara sisaldab arvuteid ja kontoritehnikat, mööblit, kontori renoveerimiseks tehtud kapitaliseeritud kulusid. Immateriaalne vara sisaldab litsentse, kliendilepinguid ja arenduskulusid.

Kasutusõiguse varade bilansiline väärtus ja aasta jooksul toimunud muutused on avalikustatud lisas 19.

2020. ja 2019. aastal ei ilmnenu märke materiaalse või immateriaalse põhivara kasutusväärtuse langusest.

LISA 17 Klientide hoiused ja saadud laenud

31.12.2020

(tuhandetes eurodes)

	Eraisikud	Finantsvahendajad	Juriidilised isikud	Avalik sektor	31.12.2020 kokku
Nõudmiseni hoiused	745 304	1 043 509	1 425 894	420 460	3 635 167
Tähtajalised hoiused	256 764	10 118	194 403	22 017	483 302
Saadud laenud	0	0	268 442	200 000	468 442
Tekkepõhine intressikohustus	1 208	0	230	6	1 444
Kokku	1 003 276	1 053 627	1 888 969	642 483	4 588 355
sh seotud osapooled (lisa 24)	1 791	0	19 527	0	21 318

31.12.2019

(tuhandetes eurodes)

	Eraisikud	Finantsvahendajad	Juriidilised isikud	Avalik sektor	31.12.2020 kokku
Nõudmiseni hoiused	525 938	376 068	1 267 180	20 293	2 189 479
Tähtajalised hoiused	415 349	0	90 100	3 100	508 549
Saadud laenud	0	0	25 643	0	25 643
Tekkepõhine intressikohustus	2 692	0	196	3	2 891
Kokku	943 979	376 068	1 383 119	23 396	2 726 562
sh seotud osapooled (lisa 24)	1 308	0	14 755	0	16 063

LHV Pangal on Euroopa Investeeringufondiga (EIF) tagamata 10-aastane laenuleping summas 12,5 miljonit eurot, et suurendada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete laenuvõimalusi. 31. detsembri 2020 seisuga oli pank laenusummast kasutusele võtnud 12 250 tuhat eurot ja põhisummat tagasi maksnud summas 3 604 tuhat eurot. Bilansiline jääk seisuga 31. detsember 2020 on 8 646 tuhat eurot. Seisuga 31. detsember 2020 oli pank saanud 20 000 tuhat eurot laenu Põhjamaade Investeeringupangalt (NIB) ja põhisummat tagasi maksnud summas 8 889 tuhat eurot. 31. detsembri 2020 seisuga on NIB-lt saadud laenu jääk summas 11 111 tuhat eurot. NIB laen makstakse täielikult tagasi 2023. aastal.

2020. aasta juunis korraldas LHV Pank edukalt rahvusvahelistele investoritele suunatud pandikirjade esmaemissiooni mahus 250 miljonit eurot. Viieaastase tähtajaga pandikirjade emissioonil osales 31 institutsionaalset investorit ja intressimääraks kujunes 0,12%. LHV Panga emissioon oli esimene esmaemissioon pärast COVID-19 kriisi algust. Emissioon sai Moody'selt reitingu Aa1 ning see noteeriti Dublini börsil.

Kolmandas kvartalis kaasas pank Euroopa Keskpanga TLTRO-III programmi kaudu 200 miljoni euro ulatuses negatiivse intressimääraga vahendeid.

Enamiku klientide hoiuste ja saadud laenude nominaalne intressimäär on võrdne nende sisemise intressimääraga, kuna muid olulisi tasusid ei ole makstud.

Klientide hoiuste ja saadud laenude jaotus valuutade lõikes on ära toodud riskide juhtimise osas punktis 3.

Klientide hoiuste ja saadud laenude jaotus tähtaegade lõikes on esitatud riskide juhtimise osas punktis 4.

Klientide hoiuste ja saadud laenude regionaalne ja riski kontsentratsiooni jaotus on esitatud riskide juhtimise osas punktis 2.

LISA 18 Võlad hankijatele ja muud kohustised

Finantskohustised*(tuhandetes eurodes)*

	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
Võlgnevused hankijatele		2 058	5 033
Muud lühiajalised kohustised		5 591	3 067
Tekkepõhine intress allutatud laenudelt	20	603	444
Rendikohustised	19	3 394	4 672
Maksed teel		10 952	7 395
Väljastatud finantsgarantiid		397	178
Vahesumma		22 995	20 789
Mitte-finantskohustised			
Väljastatud tegevusgarantiid		299	266
Maksuvõlad		1 820	1 230
Võlgnevused töövõtjatele		2 202	1 705
sh seotud osapooled	24	91	73
Muud lühiajalised võlgnevused		239	324
Vahesumma		4 560	3 525
Kokku		27 555	24 314

Võlgnevused töötajatele koosnevad aruandeperioodil maksmata töötasudest, boonuse- ja puhkusereservi kohustistest ning võlgnevuste suurenemine on tulenenud töötajate lisandumisest aasta jooksul.

Maksed teel koosnevad välisvaluutamaksetest ning väärtpabritehingute vahendamisest tekkinud võlgnevustest klientidele.

Kõik kohustised, v.a finantsgarantiid, kuuluvad tasumisele 12 kuu jooksul ja kajastatakse seetõttu lühiajaliste kohustistena.

LISA 19 Kasutusõiguse varad ja rendikohustised

Grupp rendib kontorirume. Alates 1. jaanuarist 2019, kajastab Grupp rendilepinguid kasutusõiguse varana ja vastava kohustisena kuupäeval, mil renditav vara on kasutamiseks saadaval. Kõik rendilepingud on katkestatavad poolte kokkuleppel. 2020. aastal on kasutusrendimakseid, st väheväärtuslikke ja lühiajalisi rente, kontoriruumidelt tehtud summas 125 tuhat eurot (2019: 327 tuhat eurot).

Seisuga 1. jaanuar 2019 diskonteeriti tulevased tühistamatud rendimaksud summas 4 512 tuhat eurot, kasutades Grupi keskmist sisemist laenuintressi määra 3,75%. Selle tulemusel suurenes seisuga 1. jaanuar 2019 Grupi finantsseisundi aruandes varade maht 4 042 tuhat eurot ning kohustiste maht 4 042 tuhat eurot. 2020. aasta jooksul lahu-

tati kasutusõiguse varadest ja rendikohustisest seoses uue rendivaraga 315 tuhat eurot. 2019. aasta jooksul kajastati uute rendipindadega seondult kasutusrendi varasid ning rendikohustisi lisaks summas 1 634 tuhat eurot. Kasutusõiguse varade jääk on avalikustatud lisas 16. Rendikohustise saldo on avalikustatud lisas 18. Rendikohustiste intressikulud olid 144 tuhat eurot (2019: 81 tuhat eurot) ja kasutusõiguse varade kulum oli 971 tuhat eurot (2019: 899) tuhat eurot (lisa 16). Rendikohustise põhiosa tagasimaksud olid summas 963 tuhat eurot (2019: 1 003 tuhat eurot).

LISA 20 Allutatud kohustised

Vastavalt Grupi äritegevusele on rahavoogude aruandes finantseerimistegevusena kajastatud saadud laenudena ainult allutatud kohustised, kuna muud saadud laenud on tavapärase äritegevuse osa. Käesolevas lisas on toodud allutatud kohustiste muutused, sh rahalised või mitterahalised liikumised ning valuutakursi mõjud, juhul kui neid on aruandeperioodil või võrreldaval perioodil toimunud.

Grupp on võtnud allutatud laene pikaajaliste vahendite suurendamise eesmärgil. Allutatud laenudest tulenevad nõuded kuuluvad Grupi pankroti korral rahuldamisele peale kõigi muudest kohustustest tulenevate nõuete rahuldamist, kuid enne aktsionäride nõuete rahuldamist. Allutatud kohustiste saldo iga aruandeperioodi lõpus on välja toodud alljärgnevas tabelis.

Allutatud kohustised

(tuhandetes eurodes)	Emiteerimise aasta	Summa	Intressimäär	Lunastustähtaeg
	2018	20 000	6,0%	28. november 2028
	2019	20 000	6,0%	28. november 2028
	2019	20 000	8,0%	-
	2020	35 000	6,0%	28. september 2030
	2020	15 000	9,5%	-
Allutatud kohustised seisuga 31.12.2017		30 900		
Allutatud kohustised seisuga 31.12.2018		50 900		
Allutatud kohustised seisuga 31.12.2019		75 000		
Allutatud kohustised seisuga 31.12.2020		110 000		

2020. aastal lunastati allutatud võlakirju summas 15 000 tuhat eurot. Grupp sai 2020. aastal allutatud kohustisi summas 50 000 tuhat eurot.

Intressikulud allutatud kohustistelt iga aruandeperioodi kohta ning intressikohustis iga aruandeperioodi lõpu seisuga on välja toodud alljärgnevas tabelis. Intressikohustised on finantsseisundi aruandes arvele võetud, kasutades sisemist intressimäära.

Intressikohustis allutatud kohustistelt

(tuhandetes eurodes)	
Tekkepõhine intressikohustis allutatud kohustistelt 31.12.2018	314
2019. aasta intressikulu (lisa 7)	4 182
2019. aastal välja makstud	-4 052
Tekkepõhine intressikohustis allutatud kohustistelt 31.12.2019 (lisa 18)	444
2020. aasta intressikulu (lisa 7)	6 345
2020. aastal välja makstud	-6 186
Tekkepõhine intressikohustis allutatud kohustistelt 31.12.2020 (lisa 18)	603

LISA 21 Omakapital aktsiaseltsis

Tehingud aktsiate ja ülekursiga

	Aeg	Aktia hind	Aktiakapital	Ülekurs	Kokku
Aktiakapital seisuga 31.12.2018			26 016	46 653	
Aktiakapitali sissemaksed	juuli 2019	3.0	238	475	713
Aktiakapitali sissemaksed	september 2019	11.5	2 200	23 008	25 208
Aktiakapital seisuga 31.12.2019			28 454	70 136	
Aktiakapitali sissemaksed	aprill 2020	4.65	365	1 332	1 697
Aktiakapital seisuga 31.12.2020			28 819	71 468	

Aktiakapital on täies ulatuses sisse makstud rahas. Aktsiate nimiväärtus on 1 euro ja aktsiate arv seisuga 31. detsember 2020 28 819 092 (31.12.2019: 28 454 079). Iga aktsia annab aktsionärile üldkoosolekul 1 hääle.

Ettevõtte põhikirjajärgne minimaalne aktiakapital on 15 miljonit eurot ja maksimaalne aktiakapital on 60 miljonit eurot (31.12.2019: 15 ja 60 miljonit eurot).

Olulist mõju AS-is LHV Group omavad 23,4% hääleõigusega Rain Lõhmus ja 9,7% hääleõigusega Andres Viisemann (31.12.2019: 23,7% ja 9,8%).

Aruandeaastal maksis Grupp aktsionäridele dividende 0,19 (2019: 0,21) euro senti aktsia kohta, mis teeb kogusummas 5 406 (2019: 5 463) tuhat eurot.

Seisuga 31. detsember 2020 moodustas Grupi jaotamata kasum 128 385 tuhat eurot (31.12.2019: 94 228 tuhat eurot). Seisuga 31. detsember 2020 on võimalik dividendidena omanikele välja maksta 103 057 (2019: 75 605) tuhat eurot.

Osa võimalikest dividendidest (1/3 2018–2020 makstud dividendidest) maksustatakse madalama maksumääraga 14/86 ja ülejäänud 20/80. Kaasnev tulumaksukulu oleks 25 328 (2019: 18 623, kasutades 20/80 maksumäära) tuhat eurot.

Kohustuslik reservkapital omakapitali koosseisus koosneb:

(tuhandetes eurodes)

Kohustuslik reservkapital seisuga 31.12.2018	3 451
Üle kantud 2018. aasta puhaskasumist	1 262
Kohustuslik reservkapital seisuga 31.12.2019	4 713
Kohustuslik reservkapital seisuga 31.12.2020	4 713

Muud reservid konsolideeritud omakapitali muutuste aruandes koosnevad:

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Õiglasest väärtuses muutusega muus koondkasumis kajastatud omakapitaliinstrumentide ümberhindluse reserv (Lisa 11)	0	212
Töötajatele väljastatud optioonide reserv	3 409	3 068
Kokku	3 409	3 280

Grupp väljastab aktsiaoptioone AS LHV Group konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete juhatuse liikmetele ja nendega võrdsustatud töötajatele ning osakonnajuhtidele ja nendega võrdsustatud töötajatele.

	Aktsiate arv	Osaku märkimis- hind (EUR)	Kaalutud keskmine aktsia hind kasutusperi- oodil	Aegumise aasta	Inimeste arv, kellele optsoone väljastati
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2013	0				
Perioodi jooksul väljastatud kogus	411 336	2,0		2017	35
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2014	411 336				
Perioodi jooksul väljastatud kogus	278 594	2,4		2018	48
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2015	689 930				
Perioodi jooksul väljastatud kogus	270 330	3,0		2019	48
Perioodi jooksul tühistatud kogus	-62 183				
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2016	898 077				
Perioodi jooksul väljastatud kogus	364 990	4,65		2020	69
Perioodi jooksul realiseeritud kogus	-411 336		10,23		
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2017	851 731				
Perioodi jooksul väljastatud kogus	299 781	5,33		2021	72
Perioodi jooksul realiseeritud kogus	-249 139		10,93		
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2018	902 373				
Perioodi jooksul väljastatud kogus	510 943	4,9		2022	87
Perioodi jooksul realiseeritud kogus	-237 594		11,39		
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2019	1 175 722				
Perioodi jooksul väljastatud kogus	452 781	5,96		2023	107
Perioodi jooksul realiseeritud kogus	-364 990		12,74		
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2020	1 263 513				

Grupp võib emiteerida aktsiaoptsoone ka 2020. aasta tulemuste eest. Kõigi programmi aktsiaoptsoonide üleandmisperiood on 3 aastat. Märkimisõiguse rakendamine tekib realiseerimisperioodi esimesel päeval. Optsooni märkimishinna arvutamisel kasutatakse Black-Scholes mudelit, mis põhineb LHV Grupi aktsia hinnal 2020. aasta 4. kvartalis ja volatiilsusel, asemikuna kasutatavatel Läti ja Leedu valitsuse võlakirjadel ning sisenditena dividendide tootlusel. 2020. aastal realiseeriti 2017. aastal väljastatud aktsiaoptsoonid täies mahus.

Juhatuse liikmetel ja töötajatel ei ole võimalik aktsiaoptsoonide asemel võtta välja määratud summat rahas. Aktsiaoptsoone ei saa vahetada, võõrandada, pantida ega koorjata. Aktsiaoptsoone saab pärida. Aktsiaoptsoonileping kaotab kehtivuse töölepingu ennetähtaegsel lõpetamisel töötaja algatusel, milles saab teha erandeid AS-i LHV Group nõukogu või nõukogu otsuse alusel töötasukomitee, ja töölepingu erakorralisel ülesütlemisel tööandja poolt töötajast tuleneval põhjusel. Vastavalt krediitdiasutuste seadusele võib AS-i LHV Group nõukogu vähendada väljastatud aktsiaoptsoonide arvu või aktsiaoptsoonid tühistada, kui

ettevõtte üldised majandustulemused on eelneva perioodiga võrreldes märkimisväärselt halvenenud, ettevõtte juhatuse liige või töötaja ei täida enam tulemuskriteeriume, ettevõtte ei täida enam usaldatavus-normatiive või ettevõtte riskid ei ole adekvaatselt kaetud omavahenditega või tulemustasu määramisel on tuginetud andmetele, mis osutsid olulisel määral ebatäpsuseks või ebaõigeks.

Aktsiapõhistest maksetehingutest tulenevad kulud kokku moodustasid osana tööjõukuludest perioodi jooksul 1 953 (2019: 1 783) tuhat eurot.

LISA 22 Varahaldusteenusega seotud klientide hallatavad varad

AS LHV Pank, tegutsedes klientide kontohaldurina,

hoiab enda käes vastutaval hoiul või vahendab järgmisi klientide varasid:

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019
Klientide rahalised vahendid	7 938	9 967
Klientide väärtpaberid	1 856 104	1 385 746
sh emattevõtte omanikud ja nendega seotud ettevõtted (lisa 24)	306 625	195 914
Kokku	1 864 042	1 395 713

Varahaldustasud nende varade haldamise eest on vahemikus 0,015 - 0,025 % (vt vastavat tulu lisa 8).

Finantsseisundi aruande välisena on kajastatud nende klientide rahalised vahendid, kes kasutavad LHV Panga poolt pakutavat aktiivse väärtpaberikaupleja platvormi ehk kauplemissüsteemi LHV Trader. Süsteemi eripärast tulenevalt on pank need vahendid hoiustanud klientide isikustatud kontodel välispartneri juures ja kuna need klientide rahalised vahendid ei ole panga poolt majandustegevuses kasutatavad (neid ei ole võimalik teistele klientidele välja laenata või tagatisena kasutada), siis arvestatakse neid rahalisi vahendeid finantsseisundi aruande välisena. Pank teenib nimestatud kontode tehingute vahendamise eest teenustasu- ja intressituluseid sarnaselt Grupi finantsseisundi aruandesse arvatud klientide kontodele. Pank on andnud LHV Trader

kontode osas partnerile lepingulise garantii, millega ta tagab vajadusel partnerile enda poolt vahendatud klientide tehingute finantseerimisest (võimendamisest) saadavad kahjud, sealjuures esmane tagatis on kliendi võimenduse tagatiseks olevad varad. Klientidel on sarnane garantii pangale, ning seega on pank sisuliselt garantii üle andnud lõppkliendile. Vältimaks võimalikke kahjusid monitoorib pank igapäevaselt võimalikku tagatiste vähenemist ja kliendikontode puudujääke. Senises praktikas sellised kahjud, mille puhul panga poolt antud garantii rakenduks, puuduvad ja pank ei ole garantiist tulenevalt kompensatsioonikulu kandnud.

LISA 23 Tingimuslikud varad ja kohustised

Tühistamatud tehingud	Tegevusgarantiid	Finantsgarantiid	Akreditiivid	Valmisolekulaenu	Kokku
Kohustis lepingulises summas 31.12.2020	15 217	36 492	8	413 818	465 535
Kohustis lepingulises summas 31.12.2019	11 078	14 139	10	359 230	384 457

IFRS 9 esmakordsel rakendamisel kohaldatakse finantsgarantiide ja valmisolekulaenu ECL-i, vt ka riskide juhtimise osa punkt 2.

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamiselt määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Maksuhaldur ei ole aastatel 2019–2020 Grupi maksurevisjoni läbi viinud. Grupi juhtkonna hinnangul ei esine 2021. aastal selliseid asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Grupile olulise täiendava maksusumma.

Tegevusgarantiid on lepingud, mis tagavad kompensatsiooni juhul, kui teine osapool ei suuda täita lepingust tulenevaid kohustusi. Sellised lepingud ei anna üle krediidiriski. Tegevusgarantii lepingute riskiks on juhud, kui toimub kindlustusjuhtum (so teise osapoole suutmatust täita lepingust tulenevaid kohustusi). Grupi võtmeriskid on olulised kõiku-

mised lepingust tulenevate maksete tiheduses ja suuruses võrreldes ootustega. Grupp kasutab selliste maksete prog-noosimiseks ajaloolist informatsiooni ja statistilisi meetodeid. Kaebused tuleb esitada enne lepingu tähtaega ning suurem osa kaebusi rahuldatakse kiirelt. See võimaldab Grupile suuremat kindlust prognoositud maksete kohta ning seega tuleviku rahavoogude kohta. Selliste riskide kontrollimiseks monitoorib Grupp pidevalt sarnaste toodete väljamakseid ning omab võimalust tulevikus kohendada tasusid, et need vastaksid võimalikele muutustele taotluste väljamaksete osas. Grupil on välja töötatud väljamaksete taotlustega tegelemise protsess, mis sisaldab õigust taotlus üle vaadata ning pettuslikud või nõuetele mittevastavad palved tagasi lükata. Tegevusgarantiide mõju ja kontsentratsioon garanteeritud lepingulistes summades on järgmine:

Tegevusalade lõikes	31.12.2020	31.12.2019
Ehitus	9 302	6 429
Veevarustus	950	1 001
Tootmine	1 879	1 045
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	523	1 307
Muu tegevus	2 563	1 297
Kokku	15 217	11 078
Reitinguklasside lõikes	31.12.2020	31.12.2019
5 madal krediidirisk	1 878	300
6 madal krediidirisk	4 228	4 206
7 keskmine krediidirisk	2 267	4 054
8 keskmine krediidirisk	1 630	779
9 kõrgendatud krediidirisk	1 220	603
10 kõrge krediidirisk	414	268
11 kõrge krediidirisk	218	0
12 mitterahuldav reiting	0	0
13 mitterahuldav reiting	0	9
Ilma reitinguta*	3 362	859
Kokku	15 217	11 078

Tegevusgarantiid on ületatud iga aruandeperioodi lõpu seisuga. Seetõttu ei ole Grupp kandnud kahjusid tegevusgarantiide lepingutest nii 2019. aastal kui ka varasematel perioodidel.

LISA 24 Tehingud seotud osapooltega

Grupi aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- olulist mõju omavad omanikud ja nendega seotud ettevõtted;
- juhatuse liikmed ning nende poolt kontrollitavad äriühingud (ühiselt: juhtkond);
- nõukogu liikmed;
- eespool loetletud isikute lähikondlased ja nendega seotud ettevõtted.

Tehingud	Lisa	2020	2019
Intressitulud	7	54	65
sh juhtkond		22	33
sh olulist mõju omavad aktsionärid, seotud ettevõtted ja lähikondlased		32	32
Komisjoni- ja teenustasutulud	8	13	22
sh juhtkond		7	5
sh olulist mõju omavad aktsionärid, seotud ettevõtted ja lähikondlased		6	17
Intressikulud deposiitidelt	7	17	8
sh juhtkond		4	1
sh olulist mõju omavad aktsionärid, seotud ettevõtted ja lähikondlased		13	7
Intressikulud allutatud kohustistelt	7	342	373
sh juhtkond		9	8
sh olulist mõju omavad aktsionärid, seotud ettevõtted ja lähikondlased		333	365

Saldod	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
Laenud ja nõuded aasta lõpu seisuga		4 096	3 290
sh juhtkond	14	2 462	2 399
sh olulist mõju omavad aktsionärid, seotud ettevõtted ja lähikondlased	14	1 634	892
Hoiused aasta lõpu seisuga		21 318	16 063
sh juhtkond	17	642	283
sh olulist mõju omavad aktsionärid, seotud ettevõtted ja lähikondlased	17	20 676	15 780
Allutatud kohustised aasta lõpu seisuga		4 134	5 054
sh juhtkond	20	148	118
sh olulist mõju omavad aktsionärid, seotud ettevõtted ja lähikondlased	20	3 986	4 936

Tabelis on toodud ülevaade seotud osapoolte olulisematest saldodest ja tehingutest. Kõik muud tehingud juhatuse ja nõukogu liikmete lähikondlastega, nendega seotud ettevõtetega ning emaettevõtte AS LHV Group väikeaktsionäridega ja nende lähikondlastega on tehtud üldise hinnakirja alusel. Seotud osapooltega pole kajastatud ebatõenäoliselt laekuvaid võlgasid või laenu allahindlusi.

Seotud osapooltele antud laenud on väljastatud turutingimustel.

Juhtkonnal ei olnud seisuga 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019 tähtajalisi hoiuseid ning nõudmiseni hoiuste intressimäär vastab klientide üldisele hinnakirjale.

Novembris 2018 saadud allutatud laenu intressimääraks on 6,0%. Juunis 2019 saadud allutatud laenu intressimääraks on 8,0%. Mais 2020 saadud allutatud laenu intressimäär on 9,5% ja septembris 2020 saadud allutatud laenu intressimäär on 6%.

Oktoobris 2015 saadud allutatud laenu intressimääraga 6,5% lunastati 2020. aastal, vt lisa 20.

2020. aastal on makstud emaettevõtte AS LHV Group ja tema tütarettevõtete juhtkonnale palka ja muid kompensatsioone kogusummas 1 768 tuhat eurot (2019: 1 453 tuhat eurot), koos kõigi maksudega. Seisuga 31. detsember 2020 on kohustisena juhtkonna ees kajastatud detsembri töötasu- ja puhkusekohustis summas 91 tuhat eurot (31.12.2019: 73 tuhat eurot) (lisa 18). Grupil ei eksisteeri seisuga 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019 juhatuse ega nõukogu liikmetega seotud pikaajalisi kohustisi (pensionikindlustusi, lahkumishüvitisi jne). 2020. aastal maksti nõukogu liikmetele tasusid summas 116 tuhat eurot (2019: 117 tuhat eurot).

Grupp on sõlminud juhatuse liikmetega lepingud, milles ei ole lepingute lõpetamisel määratud lahkumishüvitisi. Lepingus reguleerimata valdkondade vaidluste korral on osapooled kokku leppinud lähtuda Eesti Vabariigis kehtestatud seadustest.

Juhatusel on kehtestatud aktsiaoptsioonide programm. 2020. aastal väljastati juhatuse liikmetele aktsiaoptsioone summas 784 tuhat eurot (2019: 675 tuhat eurot).

Kontohaldurina hoitavate seotud osapoolte varade kohta on informatsioon toodud lisa 22.

LISA 25 Tava- ja lahustatud kasum aktsia kohta

Leidmaks tavakasumi aktsia kohta, on emaettevõtte omanikele omistatud puhaskasum jagatud kaalutud keskmise aktsiate arvuga.

	2020	2019
Emaettevõtte omanikele kuuluv puhaskasum (sh lõpetatud tegevustelt; tuhandetes eurodes)	37 950	24 797
Kaalutud keskmine aktsiate arv (tuhandetes aktsiates)	28 728	27 235
Tavakasum aktsia kohta (eurodes)	1,32	0,91
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamisel (tuhandetes aktsiates)	29 356	27 828
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes)	1,29	0,89
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud nimetajana (tuhandetes aktsiates)	2020	2019
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud nimetajana tavakasumi aktsia kohta arvutamisel	28 728	27 235
Korrigeeritud lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamiseks		
Aktsiaoptsioonid	628	593
Kaalutud keskmine tavaaktsiate ja potentsiaalsete aktsiate arv kasutatud nimetajana lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamiseks	29 356	27 828

LISA 26 Tulumaksukulu

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades konsolideerimisgrupi emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded.

(tuhandetes eurodes)	2020	2019
Ettemakstud tulumaks	4 740	2 517
Dividendidelt makstud tulumaks	1 670	1 732
Tulevastelt dividendidelt arvutatud tulumaks	2 416	0
Tulumaksukulu kokku	8 826	4 249

LISA 27 Emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades konsolideerimisgrupi emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded.

Emaettevõtte kasumi- ja muu koondkasumi aruanne

(tuhandetes eurodes)	2020	2019
Intressitulu	5 886	3 801
Intressikulu	-6 345	-4 183
Neto intressikulu	-459	-382
Saadud dividendid	7 059	6 630
Netotulu/kulu investeeringutelt sidusettevõttesse	0	0
Netokasum/kahjum finantsvaradelt	7 059	6 630
Tegevuskulud	-858	-746
Aruandeperioodi puhaskasum	5 742	5 502
Aruandeperioodi puhaskasum ja muu koondkasum	5 742	5 502

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019
Varad		
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	11 240	7 075
Antud laenud	89 595	72 515
Muud nõuded ja varad	3	144
Investeeringud tütarettevõttesse	118 028	99 993
Varad kokku	218 866	179 677
Kohustised		
Viitvõlad ja muud kohustised	146	103
Allutatud kohustised	101 603	75 444
Kohustised kokku	110 749	75 547
Omakapital		
Aktsiakapital	28 819	28 454
Ülekurss	71 468	70 136
Kohustuslik reservkapital	4 713	4 713
Muud reservid	3 409	3 068
Akumuleeritud kahjum	-292	-2 241
Omakapital kokku	108 117	104 130
Kohustised ja omakapital kokku	218 866	179 677

Emaettevõtte rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)	2020	2019
Rahavood äritegevusest		
Saadud intressid	5 886	3 524
Makstud intressid	-6 345	-4 052
Makstud administratiiv- ja muud tegevuskulud	-714	-738
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustiste muutust	-1 173	-1 266
Korrigeerimised		
Aktsiaoptsioonidest tulenevad investeeringud tütaretevõtetesse	-1 810	-1 683
Äritegevusega seotud varade ja kohustiste neto muutus:		
Muude nõuete muutus	11	-19
Muude kohustiste muutus	2 037	1 648
Neto rahavoog äritegevusest	238	-1 320
Rahavood investeerimistegevusest		
Antud laenud	-25 000	-48 500
Laenude tagasimaksed	7 950	8 550
Kapitali tagasimaksed tütar- ja sidusettevõtetest	0	1 500
Kapitali sissemaksed tütar- ja sidusettevõtetesse	-16 200	-26 000
Neto rahavoog investeerimistegevusest	-33 250	-64 450
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud allutatud laenud	50 000	40 000
Allutatud laenude tagasimaksed	-15 000	-15 900
Aktsiakapitali sissemakse (sh ülekurs)	1 697	26 013
Saadud dividendid	7 059	6 630
Makstud dividendid	-5 406	-5 463
Neto rahavoog finantseerimistegevusest	38 350	51 280
Raha ja raha ekvivalentide muutus	4 165	14 490
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	7 072	21 565
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	11 240	7 075

Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)	Aktiivkapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Akumuleeritud kahjum / Jaotamata kasum	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2019	26 016	46 653	3 451	2 012	-1 856	76 276
Sissemakstud aktiivkapital	2 438	23 483	0	0	0	25 921
Makstud dividendid	0	0	0	0	-5 463	-5 463
Kantud kohustuslikku reservkapitali	0	0	1 262	0	-1 262	0
Aktiaoptsioonid	0	0	0	1 134	726	1 860
2019. a muu koondkasum	0	0	0	0	5 502	5 502
Saldo seisuga 31.12.2019	28 454	70 136	4 713	3 146	-2 353	104 096
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	0	-99 110	-99 110
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	134	195 691	195 825
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2019	28 454	70 136	4 713	3 280	94 228	200 811
Saldo seisuga 01.01.2020	28 454	70 136	4 713	3 146	-2 353	104 096
Sissemakstud aktiivkapital	365	1 332	0	0	0	1 697
Makstud dividendid	0	0	0	0	-5 406	-5 406
Kantud kohustuslikku reservkapitali	0	0	0	0	0	0
Aktiaoptsioonid	0	0	0	475	1 613	2 088
2020. a muu koondkasum	0	0	0	-212	5 742	5 530
Saldo seisuga 31.12.2020	28 819	71 468	4 713	3 409	-404	108 005
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	0	-116 634	-116 634
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	0	245 423	245 423
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2020	28 819	71 468	4 713	3 409	128 385	236 794

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital on maksimaalne summa, mida võib Eesti seadusandluse järgi aktsionäridele välja maksta.

Juhatus allkirjad konsolideeritud aastaaruandele

Juhatus on koostanud AS LHV Group tegevusaruande ning konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2020 lõppenud majandusaasta kohta.

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 5 kuni 60 esitatud ASi LHV Group tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate emaettevõtte ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtete kui terviku äritegevuse arengust, tulemustest ja finantsseisundist.

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 61 kuni 152 esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne annab juhatuse parima teadmise kohaselt õige ja õiglase ülevaate emitendi ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtete kui terviku varadest, kohustistest, finantsseisundist ja tulemustest vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sisaldab peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust.

17. veebruar 2021

Madis Toomsalu

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

AS LHV Group aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS LHV Group ja tema tütarettevõtete (koos nimetatud Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2020 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Mida me auditeerisime

Oleme auditeerinud lehekülgedel 61 kuni 152 esitatud Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2020;
- konsolideeritud kasumi- ja muu koondkasumi aruanne eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Arvamuse alus

Teostasime oma auditi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meile nende standarditega pandud kohustusi on täiendavalt kirjeldatud käesoleva aruande alalõigus „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane, et olla aluseks meie arvamusele.

Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse ja sama seadusega kehtestatud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksi kohaselt auditile kohalduvate eetikanõuetega ning oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt neile nõuetele.

Auditi ulatus

Kuna oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest, siis oleme vastutavad ka Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja teostamise eest. Seoses sellega määratlesime Kontserni üksustes läbiviidud töö liigi lähtuvalt Kontserni üksuste majanduslikust olulisusest ja/või riskiprofiilist.

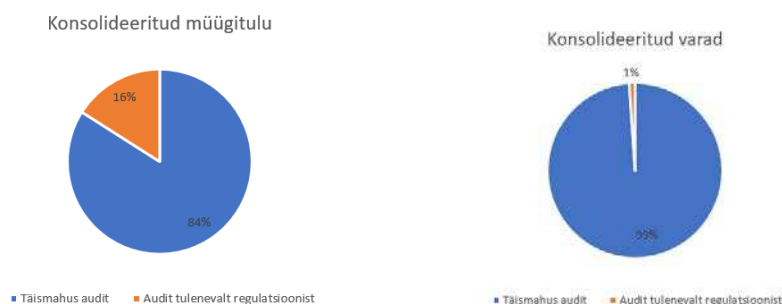
Kontserni audiitoritena määratlesime Kontserni 2 ettevõttest 6 ettevõtet olulisteks Kontserni üksusteks. Nendeks üksusteks, mille puhul teostasime täismahus auditi, olid AS LHV Group ja AS LHV Pank.

AS LHV Varahaldus ja AS LHV Finance puhul kasutasime kontserni auditi jaoks auditi tõendusmaterjalina kohalikul regulatsioonil põhinevate aastaaruannete auditite käigus saadud auditi tõendusmaterjali.

Ülejäänud individuaalselt mitteoluliste üksuste suhtes viisime läbi analüütilised protseduurid Kontserni tasandil, et kontrollida oma hinnangut, et nende üksustega ei seonu märkimisväärsed oluliste väärkajastamiste riske.

Lisaks kontrollisime Kontserni tasandil konsolideerimise protsessi.

Kontserni konsolideeritud müügitulu ja konsolideeritud varade kaetus tehtud protseduuridega:

Finantsaruandluse auditi viis kontserni kõikides üksustes läbi kontserni auditi meeskond Eestis.

Eespool nimetatud protseduuride teostamine Kontserni üksuste tasandil ja täiendavate protseduuride teostamine Kontserni tasandil andis meile piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, et kujundada oma arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta.

Peamised auditi asjaolud

Peamised auditi asjaolud on asjaolud, mis olid meie kutsealase otsustuse kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi seisukohast kõige märkimisväärsamad. Neid asjaolusid käsitlesime konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja selle kohta arvamuse kujundamisel ning me ei esita nende asjaolude kohta eraldi arvamust.

Klientidele antud laenude ja nõuete väärtuse langus	
Vaata konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad „Riskide juhtimine“, lisa 2 „Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud“ ja lisa 13 „Laenud ja nõuded klientidele“	
Peamine auditi asjaolu	Kuidas seda asjaolu auditis käsitleti
Seisuga 31. detsember 2020 moodustasid laenud ja nõuded klientidele kokku 2 208 miljonit eurot ning nendega seotud 2020. aasta kasumiaruandes kajastatud allahindluse kahjum oli 10,9 miljonit eurot. Keskendusime sellele valdkonnale finantsmõju olulisuse ja ka seetõttu, et finantsinstrumentide eeldatavate krediitkahjumite (ECL) hindamine hõlmab olulisi otsustusi ja hinnanguid. ECL arvutused on tulevikku suunatud ja tõenäosusega kaalutud. Peamised valdkonnad, kus me tuvastasime juhtkonna hinnangute suurema mõju ja seetõttu auditi fookuse suurenemise kontserni ECL-i hinnangus, on järgmised: ECL-i hindamiseks kasutatakse hinnangulist modelleerimist, mis hõlmab maksejõuetuse tõenäosuse („PD“), maksejõuetuse kaotuse („LGD“) ja maksejõuetuse kahjumäära („EAD“) määramist. PD-mudelid on ECL-i keerukuse peamised tõukejõud ja mõjutavad ka varade jaotust ning seetõttu peetakse neid kontserni ECL-i modelleerimise lähenemisviisi kõige olulisemaks hinnanguliseks aspektiks.	Meie auditi protseduurid selles valdkonnas hõlmasid muuhulgas järgnevat: - Hindasime, kas kontserni arvestuspõhimõtted ja rakendatud metodoloogia klientidele antud laenude ja nõuete väärtuse languse osas on kooskõlas IFRS 9 nõuetega. - Viisime läbi otsast lõpuni protsesside ülevaated, et tuvastada peamised süsteemid, rakendused ja kontrollid, mida kasutatakse ECLi arvutamise protsessides. Testisime ECL protsessis kasutatavate võtmesüsteemide asjakohaseid manuaalseid, üldiseid IT- ja rakendusjuhtimise kontrole. - Lisaks testisime kontrollimehhanismide ülesehitust ja tõhusust ettevõttelaenude krediititoimiku perioodilise läbivaatamise ja reitingute hindamise ning tagatiste järelevalve osas. - Viisime läbi detailsed auditi protseduurid järgmistes valdkondades: - ECL arvutussüsteemis kasutatud alusandmete täielikkus ja korrektsus;

• Majandusstsenaariumid - IFRS 9 nõuab, et kontsern mõõdaks ECL-e erapooletult tulevikku vaadates, kajastades tulevasi majandustingimusi. Kasutatavate majandusstsenaariumite ja nende suhtes kohaldatavate tõenäosuskaalude määramisel rakendatakse olulist juhtkonna otsustust, eriti kui arvestada praegust COVID-19-st tulenevat ebakindlat majanduskeskkonda. Maksejõuetute ettevõtelaenude puhul arvutatakse individuaalne allahindlus lähtuvalt laenuõude suurusest ja tagatise realiseerimisväärtusest bilansipäeval, mis samuti nõuab olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid.	• IFRS 9 metodoloogiast tulenevate oluliste sisendite korrektne kasutamine ECL arvutussüsteemis; • 12 kuu ja kogu eluea ECL arvutuste korrektsus ning vastavus IFRS 9 metodoloogiale ECL arvutussüsteemis; • diskonteerimise korrektsus ECL süsteemis; • laenude faasidesse määramisel kasutatud alusandmete korrektsus ja täielikkus; • Olulise krediidiriski suurenemise kriteeriumite korrektne rakendamine; • krediidiireitingute sisemine määramine, mis on sisendiks ettevõtelaenude ECL mudelile; • ECL mudeli sisendiks oleva tagatise käsitleva informatsiooni ja nende väärtuste õigsus laenusüsteemis; ja • faas 3 laenude nimekirja täielikkus ja nende ECL arvutamine. • Hindasime oluliste ECL mudeli sisenditeks olevate juhtkonnapoolsete hinnangute mõistlikkust, nagu näiteks hinnangud erinevate stsenaariumite osakaalude, laenuportfelli hetke PD, oluliste makromajanduslike prognooside ning erinevate stsenaariumite kordajate osas. Sealhulgas argumenteerisime juhtkonnaga selle üle, kas ECL mudelis kasutatud sisendid on mõistlikud võttes arvesse COVID-19 pandeemia poolt põhjustatud ebakindlat majanduskeskkonda.
---	--

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub Kontserni konsolideeritud majandusaasta aruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie vandeaudiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei esita selle kohta mitte mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meil kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seejuures, kas see lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või teadmistest, mille auditi käigus omandasime, või kas see

näib olevat muul viisil oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme oma töö alusel järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, siis oleme kohustatud sellest asjaolust teavitama. Meil ei ole sellega seoses millestki teavitada.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud, ja sellise sisekontrolli eest, mida juhatus peab vajalikuks, et oleks võimalik koostada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama, kas Kontsern suudab oma tegevust jätkata, esitama infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta, kui see on asjakohane, ja kasutama arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või selle tegevuse lõpetada või kui tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi järelevalve eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise esinemisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) teostatud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Rahvusvaheliste auditeerimise standardite (Eesti) kohase auditi käigus kasutame kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi vältel. Lisaks:

- teeme kindlaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid ja hindame neid, kavandame riskidele vastavad auditiprotseduurid ja teostame neid ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, informatsiooni tahtlikku esitamata jätmist või vääresitust või sisekontrolli eiramist;

- omandame arusaamise auditi jaoks asjakohasest sisekontrollist, et kavandada antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse raamatupidamishinnangute ja nende kohta avalikustatud informatsiooni põhjendatust;
- teeme järelduse selle kohta, kas arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsibi kasutamine juhatuse poolt on asjakohane ja kas hangitud auditi tõendusmaterjali põhjal esineb sündmustest või tingimustest tulenevat olulist ebakindlust, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkuva tegutsemise suhtes. Kui järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, siis oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud informatsioonile või kui avalikustatud informatsioon on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad kuni vandeaudiitori aruande kuupäevani hangitud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad põhjustada seda, et Kontsern ei jätku oma tegevust;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglasel viisil;
- hangime Kontserni majandusüksuste või äritegevuse finantsinformatsiooni kohta piisavalt asjakohast tõendusmaterjali, et avaldada arvamust Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja teostamise eest. Oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Vahetame informatsiooni nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, muuhulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute, kaasa arvatud auditi käigus tuvastatud märkimisväärsete sisekontrolli puuduste kohta.

Esitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, avalduse, milles kinnitame, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanoodeid, ning edastame neile informatsiooni kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mille puhul võib põhjendatult arvata, et need kahjustavad meie sõltumatust ja, juhul kui see on asjakohane, informatsiooni vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, esitatud asjaolude seast määratleme need, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi seisukohast kõige märkimisväärsamad ja on seega peamised auditi asjaolud. Kirjeldame neid asjaolusid vandeaudiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud mõne asjaolu kohta informatsiooni avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et mõne asjaolu kohta ei tohiks meie aruandes informatsiooni avaldada, sest võib põhjendatult eeldada, et avaldamise kahjulikud tagajärjed kaaluvad üles avalikes huvides avaldamisest tõusva kasu.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Vastavus Euroopa ühtse elektroonilise vormingu (ESEF) aruandlusnõuetele vastavalt komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2019/815

AS LHV Group ametlik aastaaruanne 31. detsembril 2020 lõppenud aasta kohta, mis on koostatud digitaalsetes andmefailides nimega LHV_Group_AS_2020-12-31_EST.zip, on koostatud vastavalt ESEF-i aruandlusnõuetele ja sisaldab meie auditiaruannet konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iXBRL-vormingus elektrooniliste märgendite vastavuse kohta Euroopa ühtse elektroonilise aruandevormingu regulatiivsete tehniliste standardite (ESEF RTS) nõuetele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, määrasid meid esmakordselt 13. märtsil 2019 auditeerima AS-i LHV Group seisuga 31. detsember 2020 kuni 31. detsember 2022 lõppevate majandusaastate konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandeid. Audiitorteenust oleme osutanud katkematult ühe aasta ja see hõlmab perioodi, mis lõppes 31. detsembril 2020.

Kinnitame, et meie auditiarvamus on kooskõlas Kontserni auditikomiteele esitatud täiendava aruandega ja me ei ole osutanud Kontsernile keelatud auditiväliseid teenuseid, millele on viidatud määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõikes 1. Olime auditi tegemisel auditeeritavast üksusest sõltumatud.

Tallinn, 1.märts 2021

Eero Kaup

Vandeauditiitori number 459

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

KPMG Baltics OÜ

Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Tel +372 626 8700
www.kpmg.ee

KPMG Baltics OÜ, an Estonian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. Reg no 10096082.

Kasumi jaotamise ettepanek

AS-i LHV Group juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku 2020. aasta kasumi jaotamiseks järgnevalt:

- maksta dividende 0,29 eurot aktsia kohta kokku summas 8 358 tuhat eurot; dividendidelt makstav tulumaks oleks 1 654 tuhat eurot
- lisada aruandeperioodi aktsionäri emaettevõttele omistatav kasum summas 29 592 tuhat eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumile.

Nõukogu allkirjad aastaaruandele

Nõukogu on juhatuse poolt koostatud aastaaruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, vandeaudiitori aruande ning kasumi jaotamise ettepaneku läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

17.02.2021

Nõukogu esimees

Rain Lõhmus

Nõukogu liikmed

Raivo Hein

Heldur Meerits

Tiina Mõis

Sten Tamkivi

Tauno Tats

Andres Viisemann

Tulude jaotus vastavalt EMTAK klassifikaatorile

Konsolideeritud:

EMTAK	Tegevusala	2020	2019
66121	Väärtpaberite ja kaubalepingute maaklerlus	6 919	5 052
64191	Krediitiasutused (pangad) (laenuandmine)	108 276	77 266
64911	Liising	4 329	3 253
66301	Fondide valitsemine	14 967	12 869
	Tulud kokku	134 491	98 440

Konsolideerimata:

EMTAK	Tegevusala	2020	2019
64201	Valdusfirmade tegevus	5 886	3 801
	Tulud kokku	5 886	3 801

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Valdusfirmade tegevus	64201	5886000	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6800400
Faks	+372 6800402
E-posti aadress	group@lhv.ee